

KOMISJA EUROPEJSKA

DYREKCJA GENERALNA

DS. PODATKÓW I UNII CELNEJ

Bezpieczeństwo, ochrona, ułatwienia w handlu, reguły pochodzenia i współpraca międzynarodowa
Zarządzanie Ryzykiem i Bezpieczeństwo

Bruksela, dnia 11 marca 2016 r.
TAXUD/B2/047/2011 – Rev.6

UPOWAŻNIENI PRZEDSIĘBIORCY

WYTYCZNE

Zatwierdzone przez WKC-Sekcja ogólna (podsekcja AEO) w dniu 11 marca 2016 r.

Należy podkreślić, że niniejszy dokument ma charakter wyjaśniający i nie stanowi aktu prawnie wiążącego.

Przepisy prawne prawa celnego są nadrzędne w stosunku do treści niniejszego dokumentu i należy zawsze się z nimi zapoznać.

Za autentyczne teksty instrumentów prawnych UE uznaje się teksty opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Oprócz niniejszego dokumentu mogą istnieć również krajowe instrukcje lub noty wyjaśniające.

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	6
CZĘŚĆ 1 – INFORMACJE OGÓLNE	7
Sekcja I – Wstęp.....	8
1.I.1. AEO w zakresie uproszczeń celnych (AEOC):	9
1.I.2. AEO w zakresie bezpieczeństwa i ochrony (AEOS)	10
1.I.3. AEO w zakresie uproszczeń celnych / bezpieczeństwa i ochrony (AEOC/AEOS)	10
1.I.4. Przygotowanie przed złożeniem wniosku.....	11
Sekcja II – Kto może zostać AEO?	14
1.II.1. Kto jest „przedsiębiorcą”?	14
1.II.2. Kto jest przedsiębiorcą „mającym siedzibę na obszarze celnym Unii”?	14
1.II.3. Kto jest przedsiębiorcą „zajmującym się działaniami regulowanymi przepisami prawa celnego”?	15
1.II.4. Zainteresowane strony w międzynarodowym łańcuchu dostaw	16
Sekcja III – Korzyści wynikające ze statusu AEO	19
1.III.1. Łatwiejszy dostęp do uproszczeń celnych.....	19
1.III.2. Uprzednie powiadomienie.....	21
1.III.3. Mniejsza liczba kontroli fizycznych i kontroli dokumentów	22
1.III.4. Priorytetowe traktowanie przesyłki w przypadku wytypowania do kontroli	24
1.III.5. Wybór miejsca przeprowadzenia kontroli.....	25
1.III.6. Korzyści pośrednie	25
Sekcja IV – Współpraca między organami celnymi i innymi organami rządowymi	28
Sekcja V – Wzajemne uznawanie	29
Sekcja VI – Logo AEO	30
CZĘŚĆ 2 – KRYTERIA AEO	31
Sekcja I – Przestrzeganie przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwa karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy	31
2.I.1. Kwestie ogólne.....	31
2.I.2. Nieistotne naruszenia	32
2.I.3. Powtarzające się naruszenia.....	33
2.I.4. Poważne naruszenia	34
Sekcja II – Skuteczny system zarządzania ewidencją handlową i – w stosownych przypadkach – ewidencją transportową, który umożliwia właściwe kontrolę celne	35

2.II.1. Kwestie ogólne	35
2.II.2 Warunek dotyczący zadowalającego systemu zarządzania ewidencją handlową i transportową	36
Sekcja III – Udokumentowana wypłacalność	41
2.III.1. Kwestie ogólne	41
2.III.2. Źródła informacji.....	42
2.III.3. Finansowanie z pożyczki udzielonej przez inną osobę lub instytucję finansową.....	46
2.III.4. Pismo o braku zastrzeżeń i gwarancje spółki dominującej (lub innej grupy)	46
2.III.5. Wnioskodawcy posiadający siedzibę w UE krócej niż trzy lata	47
Sekcja IV – Spełnienie praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością	47
2.IV.1. Kwestie ogólne.....	47
2.IV.2. Praktyczne standardy	48
2.IV.3. Kwalifikacje zawodowe	53
Sekcja V – Odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony.....	54
2.V.1. Kwestie ogólne	54
2.V.2. Bezpieczeństwo budynków	56
2.V.3. Odpowiednia kontrola dostępu.....	57
2.V.4. Bezpieczeństwo ładunku	58
2.V.5. Bezpieczeństwo partnera handlowego	60
2.V.6. Bezpieczeństwo personelu.....	63
2.V.7. Zewnętrzni dostawcy usług	66
2.V.8. Programy podnoszenia poziomu świadomości w dziedzinie bezpieczeństwa.....	66
2.V.9. Osoba wyznaczona do kontaktów	68
CZĘŚĆ 3 – PROCES SKŁADANIA WNIOSKU I PRYZNAWANIA POZWOLENIA.....	69
Sekcja I – Określenie państwa członkowskiego właściwego do złożenia wniosku o nadanie statusu AEO	70
3.I.1. Kwestie ogólne.....	70
3.I.2. Dostępność dokumentacji dotyczącej działalności podlegającej obowiązkowi celnemu	70
3.I.3. Przedsiębiorstwa wielonarodowe i duże przedsiębiorstwa.....	71
Sekcja II – Otrzymanie i przyjęcie wniosku	73
Sekcja III – Analiza ryzyka i proces audytu	74
3.III.1. Zbieranie i analiza informacji.....	75
3.III.2. Małe i średnie przedsiębiorstwa	76
3.III.3. Szczególna działalność gospodarcza.....	77
3.III.4. Czynniki usprawniające proces wydawania pozwoleń	83
3.III.5. Spółki dominujące/zależne ze wspólnymi systemami/procedurami ...	89

3.III.6. Ryzyko i analiza ryzyka	90
3.III.7. Działania kontrolne i audyt oparty na ocenie ryzyka	94
Sekcja IV – Decyzja w sprawie przyznania statusu	97
3.IV.1. Czynniki uwzględniane przed podjęciem decyzji	97
3.IV.2. Podejmowanie decyzji	98
3.IV.3. Powiadamianie wnioskodawcy	99
3.IV.4. Odwołania	99
3.IV.5. Terminy	100
CZĘŚĆ 4 – WYMIANA INFORMACJI MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI I Z INNYMI ORGANAMI RZĄDOWYMI.....	101
Sekcja 1 – Wymiana informacji między państwami członkowskimi	101
4.I.1. Procedura informacyjna	101
4.I.2. Procedura konsultacji	102
4.I.3. Środki komunikacji	103
Sekcja II – Wymiana informacji między organami celnymi i innymi organami rządowymi	104
CZĘŚĆ 5 – ZARZĄDZANIE POZWOLENIEM	106
Sekcja I – Monitorowanie	106
5.I.1. Kwestie ogólne	106
5.I.2. Pozwolenie AEO obejmujące kilka stałych siedzib	111
Sekcja II – Ponowna ocena	111
5.II.1. Ponowna ocena w wyniku zmian przepisów UE	112
5.II.2. Ponowna ocena w wyniku przeprowadzonego monitorowania lub ze względu na informacje dostarczone przez posiadacza decyzji lub inne organy	112
Sekcja III – Zmiana decyzji	113
Sekcja IV – Zawieszenie	114
Sekcja V – Cofnięcie	116
CZĘŚĆ 6 – WZAJEMNE UZNAWANIE	116
Sekcja I – Umowy o wzajemnym uznawaniu zawarte przez UE	117
Sekcja II – Kroki podejmowane w kierunku wzajemnego uznania	117
Sekcja III – Wykonanie umowy i działania następcze po podpisaniu umowy o wzajemnym uznaniu	117
Sekcja IV – Korzyści wynikające z umowy o wzajemnym uznaniu zapropozowane przez UE członkom partnerskich programów AEO (i obustronne)	118
Sekcja V – Wykonanie umów o wzajemnym uznaniu – w jaki sposób czerpać korzyści z umów o wzajemnym uznaniu?	119
Sekcja VI – Jednostronne zawieszenie korzyści	119
Sekcja VII – Zalecenia dotyczące prowadzenia audytu AEO lub wizyty monitorującej w państwie członkowskim UE	120
CZĘŚĆ 7 – ZAŁĄCZNIKI	122

Wykaz skrótów

AEO	Upoważniony przedsiębiorca
AEOC	Upoważniony przedsiębiorca w zakresie uproszczeń celnych
AEOS	Upoważniony przedsiębiorca w zakresie bezpieczeństwa i ochrony
UN	Uznany nadawca
WKC	Wspólnotowy kodeks celny ¹
RWKC	przepisy wykonawcze do Wspólnotowego kodeksu celnego ²
WE	Wspólnota Europejska
EORI	Rejestracja i identyfikacja przedsiębiorcy
EOS	Wspólnotowy Elektroniczny System Przedsiębiorców
UE	Unia Europejska
OWP	Organ celny wydający pozwolenie
ICAO	Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego
ISO	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna
ISO/PAS	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna, powszechnie dostępna specyfikacja
IMO	Międzynarodowa Organizacja Morska
ZN	Znany nadawca
Dz.U.	Dziennik Urzędowy
OTIF	Międzypaństwowa Organizacja Międzynarodowych Przewozów Kolejami
ZA	Zarejestrowany agent
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
TAPA	Stowarzyszenie Ochrony Transportowanych Zasobów
DG TAXUD	Dyrekcja Generalna ds. Podatków i Unii Celnej
EKG ONZ	Europejska Komisja Gospodarcza Organizacji Narodów Zjednoczonych
UPU	Światowy Związek Pocztowy
UKC	Unijny kodeks celny ³
RD UKC	Rozporządzenie delegowane do unijnego kodeksu celnego ⁴
RW UKC	Rozporządzenie wykonawcze do unijnego kodeksu celnego ⁵
WCO	Światowa Organizacja Celna
WCO SAFE	Ramy Norm na rzecz zabezpieczenia i ułatwienia handlu światowego Światowej Organizacji Celnej

¹ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny.

² Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny.

⁴ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad określających niektóre przepisy unijnego kodeksu celnego.

⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny.

CZEŚĆ 1 – Informacje ogólne

Pojęcie AEO opiera się na partnerstwie między organami celnymi a przedsiębiorstwami wprowadzonym przez Światową Organizację Celną (WCO). Przedsiębiorcy, którzy dobrowolnie spełniają szereg kryteriów, ściśle współpracują z organami celnymi, aby zapewnić realizację wspólnego celu, jakim jest bezpieczeństwo łańcucha dostaw.

Pojęcie to bazuje na relacjach partnerskich między organami celnymi a przedsiębiorcami. Wynika z tego, że relacje partnerskie między organami celnymi a AEO powinny zawsze opierać się na zasadach wzajemnej przejrzystości, poprawności, sprawiedliwości i odpowiedzialności. Organy celne oczekują od AEO działania zgodnego z przepisami prawa celnego oraz powiadamiania organów celnych o wszelkich trudnościach w zakresie przestrzegania przepisów. Organy celne powinny zapewniać wsparcie w osiągnięciu tego celu.

Unia Europejska wprowadziła pojęcie AEO na podstawie uznanych norm międzynarodowych, tworząc dla niego podstawę prawną w 2008 r. poprzez wprowadzenie „zmian w zakresie bezpieczeństwa” do „Wspólnotowego kodeksu celnego” (WKC) oraz jego przepisów wykonawczych. Program, który ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa międzynarodowego łańcucha dostaw i ułatwienie legalnej wymiany handlowej, jest otwarty dla wszystkich uczestników łańcucha dostaw. Obejmuje on upoważnionych przedsiębiorców w zakresie uproszczeń celnych (AEOC), upoważnionych przedsiębiorców w zakresie bezpieczeństwa i ochrony (AEOS) lub przedsiębiorców upoważnionych w obu tych zakresach.

Niniejsze wytyczne mają charakter wyjaśniający i nie stanowią aktu prawnie wiążącego. Mają one na celu zapewnienie jednolitej interpretacji zarówno przez organy celne, jak i przedsiębiorców, oraz dostarczenie narzędzia ułatwiającego prawidłowe i zharmonizowane stosowanie przepisów prawnych dotyczących AEO przez państwa członkowskie. Wraz z załącznikami stanowią one jednolity dokument obejmujący wszystkie podstawowe narzędzia stosowane w trakcie procedury składania wniosków o nadanie statusu AEO i zarządzania nimi. Niniejsze wytyczne są regularnie aktualizowane, aby odzwierciedlać zmiany prawne oraz uwzględniać zdobyte dotychczas doświadczenie praktyczne i wypracowane najlepsze praktyki.

Najnowsza wersja wytycznych AEO jest publikowana na stronie internetowej DG TAXUD:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/policy_issues/customs_security/aeo/index_en.htm.

Jak korzystać z niniejszych wytycznych?

Część 1 wytycznych zawiera ogólne informacje na temat unijnego programu AEO, w tym informacje dotyczące korzyści wynikających z posiadania statusu AEO oraz informacje dotyczące wzajemnego uznawania.

Część 2 wytycznych zawiera opis kryteriów AEO oraz poszczególnych aspektów związanych z wymogami bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa łańcucha dostaw.

Część 3 wytycznych dotyczy całego procesu decyzyjnego obejmującego zarówno organy celne, jak i przedsiębiorców.

Część 4 wytycznych zawiera opis poszczególnych aspektów wymiany informacji między organami celnymi z uwzględnieniem procesu konsultacji.

[Część 5](#) wytycznych obejmuje wszystkie aspekty związane z zarządzaniem przyznanym statusem, w tym dotyczące jego monitorowania, ponownej oceny, zmiany, zawieszenia i cofnięcia.

[Część 6](#) wytycznych dotyczy wzajemnego uznawania programów AEO.

[Część 7](#) wytycznych zawiera załączniki.

[Załącznik 1](#) zawiera kwestionariusz samooceny i noty wyjaśniające do niego. Zgodnie z art. 26 rozporządzenia delegowanego do unijnego kodeksu celnego (RD UKC) wnioskodawca, ubiegając się o nadanie statusu AEO, wraz z wnioskiem musi złożyć kwestionariusz samooceny, udostępniany przez organy celne.

[Załącznik 2](#) zawiera dokument „Zagrożenia, ryzyko i możliwe rozwiązania”, który jest skierowany zarówno do organów celnych, jak i przedsiębiorców. Ma on na celu ułatwienie prowadzenia audytu oraz badania mającego zapewnić przestrzeganie kryteriów AEO poprzez powiązanie informacji podanych w kwestionariuszu samooceny oraz zidentyfikowanych obszarów ryzyka i wskazanie przykładów możliwych rozwiązań w odniesieniu do zidentyfikowanego ryzyka i zagrożeń.

[Załącznik 3](#) zawiera przykładowy wzór deklaracji bezpieczeństwa.

[Załącznik 4](#) zawiera wykaz przykładowych informacji, które należy przekazywać organom celnym zgodnie z art. 23 ust. 2 unijnego kodeksu celnego (UKC).

Sekcja I – Wstęp

Status AEO

Upoważnionego przedsiębiorcę (AEO) można zdefiniować jako przedsiębiorcę określonego w art. 5 pkt 5 UKC, którego uznaje się za wiarygodnego w kontekście operacji celnych i w związku z tym przysługuje mu prawo do korzystania z przywilejów na obszarze UE.

Program AEO jest otwarty dla wszystkich przedsiębiorców, w tym małych i średnich przedsiębiorstw ([zob. część 3 sekcja III.2 „Małe i średnie przedsiębiorstwa” niniejszych wytycznych](#)), oraz bez względu rolę, jaką pełnią w międzynarodowym łańcuchu dostaw.

Przedsiębiorca nie ma prawnego obowiązku uzyskania statusu AEO. Jest to kwestia wyboru samych przedsiębiorców, w zależności od ich konkretnej sytuacji. Podobnie AEO nie są zobowiązani do wymagania od swoich partnerów handlowych, by uzyskali status AEO.

Zgodnie z art. 38 UKC status upoważnionego przedsiębiorcy obejmuje następujące rodzaje pozwoleń: AEO w zakresie uproszczeń celnych (AEOC) i AEO w zakresie bezpieczeństwa i ochrony (AEOS). Z każdym rodzajem pozwolenia wiążą się różne rodzaje korzyści.

Na podstawie art. 39 UKC status AEO może zostać przyznany każdemu przedsiębiorcy spełniającemu następujące wspólne kryteria:

- przestrzeganie przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy;
- wykazanie przez wnioskodawcę, iż posiada wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony dzięki systemowi zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową, co umożliwi przeprowadzenie właściwych kontroli celnych;

- udokumentowana wypłacalność;
oraz – w zależności od rodzaju statusu AEO
- spełnienie praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością (AEOC);
- odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony (AEOS).

Status AEO przyznany przez jedno państwo członkowskie jest uznawany przez organy celne we wszystkich państwach członkowskich (art. 38 ust. 4 UKC).

1.I.1. AEO w zakresie uproszczeń celnych (AEOC):

Status AEO w postaci AEOC jest przewidziany dla przedsiębiorców z siedzibą w Unii, którzy chcieliby korzystać z różnych uproszczeń przewidzianych w szczególnych przepisach prawa celnego.

Kryteria przyznawania AEOC obejmują:

- brak poważnego naruszenia lub brak powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy;
- wykazanie przez wnioskodawcę, iż posiada wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony dzięki systemowi zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową, co umożliwi przeprowadzanie właściwych kontroli celnych;
- wypłacalność, którą uznaje się za udowodnioną, gdy wnioskodawca znajduje się w dobrej sytuacji finansowej pozwalającej mu na wypełnianie zobowiązań, stosownie do rodzaju prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
- spełnienie praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością.

Ponieważ kryteria te mają zastosowanie do większości uproszczeń/pozwoleń celnych, uzyskanie statusu AEOC ułatwiałoby przedsiębiorcom uzyskanie dostępu do różnych uproszczeń/pozwoleń i korzystanie z nich. Na przykład zgodnie z art. 211 ust. 3 lit. b) UKC w procesie składania wniosku o nadanie statusu AEO bierze się pod uwagę kryteria uzyskania pozwolenia na stosowanie procedur specjalnych. Ponadto w przypadku innych uproszczeń lub pozwoleń posiadanie statusu AEOC jest konieczne do uzyskania dostępu do niektórych uproszczeń/pozwoleń, takich jak wpis do rejestru zgłaszającego ze zwolnieniem z obowiązku przedstawienia towarów, o którym mowa w art. 182 UKC.

AEOC jest uprawniony do:

- korzystania z określonych rodzajów uproszczeń na podstawie uznania statusu AEOC, o ile spełniono wymogi dotyczące danego rodzaju uproszczenia określone w przepisach prawa celnego;
- uprzywilejowanego traktowania w stosunku do innych przedsiębiorców pod względem kontroli celnych, w tym do mniejszej liczby kontroli fizycznych i kontroli dokumentów, z wyjątkiem kontroli związanych ze środkami bezpieczeństwa i ochrony;
- powiadomienia z wyprzedzeniem w przypadku wytypowania do kontroli celnej;
- priorytetowego traktowania w przypadku wytypowania do kontroli;
- złożenia wniosku o przeprowadzenie takiej kontroli w określonym miejscu.

Zobacz także część 1 sekcja III „Korzyści wynikające ze statusu AEO”.

W przypadku tego typu pozwolenia AEO nie wymaga się spełnienia kryterium dotyczącego odpowiednich standardów bezpieczeństwa i ochrony. Zatem posiadacze AEOC nie mogą czerpać jakichkolwiek korzyści wynikających ze statusu AEO związanych z bezpieczeństwem i ochroną międzynarodowego łańcucha dostaw. Obecnie statusu AEO w postaci AEOC nie uwzględnia się w odniesieniu do umów o wzajemnym uznaniu zawartych z państwami trzecimi.

1.I.2. AEO w zakresie bezpieczeństwa i ochrony (AEOS)

Status AEOS jest przyznawany przedsiębiorcom z siedzibą w Unii, którzy chcieliby korzystać ze szczególnych ułatwień związanych z kontrolami celnymi w zakresie bezpieczeństwa i ochrony przy wprowadzaniu towarów na obszar celny Unii lub wyprowadzaniu ich z tego obszaru.

Kryteria przyznawania AEOS obejmują:

- przestrzeganie przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy;
- wykazanie przez wnioskodawcę, iż posiada wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony dzięki systemowi zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową, co umożliwi przeprowadzenie właściwych kontroli celnych. Jednak w odróżnieniu od AEOC, AEOS nie musi posiadać systemu logistycznego, który pozwala rozróżniać w jego ewidencji towary unijne i nieunijne;
- udokumentowana wypłacalność; oraz
- odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony.

AEOS jest uprawniony do:

- ułatwień dotyczących deklaracji poprzedzających wyprowadzenie;
- uprzywilejowanego traktowania w stosunku do innych przedsiębiorców pod względem kontroli celnych, w tym do mniejszej liczby kontroli fizycznych i kontroli dokumentów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony;
- powiadomienia z wyprzedzeniem w przypadku wytypowania do kontroli celnej;
- priorytetowego traktowania w przypadku wytypowania do kontroli;
- złożenia wniosku o przeprowadzenie takiej kontroli w określonym miejscu.

AEOS jest uznawany za przedsiębiorcę, który podjął stosowne środki w celu zabezpieczenia swojej działalności gospodarczej, i tym samym za wiarygodnego partnera w międzynarodowym łańcuchu dostaw zarówno z perspektywy właściwych organów rządowych, jak i swoich partnerów handlowych. Status AEOS uwzględniany jest w odniesieniu do umów o wzajemnym uznaniu z państwami trzecimi.

Zobacz także część 1 sekcja III „Korzyści wynikające ze statusu AEO”.

1.I.3. AEO w zakresie uproszczeń celnych / bezpieczeństwa i ochrony (AEOC/AEOS)

Można jednocześnie posiadać oba rodzaje pozwoleń – AEOC i AEOS. W tym przypadku przedsiębiorca musi spełnić kryteria dotyczące AEOC i AEOS i uzyskuje korzyści związane z tymi dwoma statusami.

Artykuł 33 rozporządzenia wykonawczego do UKC (RW UKC) stanowi, że „jeżeli wnioskodawca ma prawo do uzyskania zarówno pozwolenia AEOC, jak i pozwolenia AEOS, urząd celny właściwy do wydania decyzji wydaje jedno łączne pozwolenie”.

Do celów zarządzania pozwoleniem AEOC i AEOS posiadanym jednocześnie przez przedsiębiorcę elektroniczna wymiana informacji zgodnie z art. 16 ust. 1 UKC odbywa się przy użyciu niepowtarzalnego numeru pozwolenia AEO (którego struktura jest obecnie następująca: kod państwa, po którym następują litery AEOF i krajowy numer pozwolenia).

W poniższej tabeli przedstawiono podsumowanie warunków i kryteriów uzyskania statusu AEO:

Upoważniony przedsiębiorca (AEO)

Warunki i kryteria	AEOC	AEOS	Podstawa prawna UKC/RW UKC	Część wytycznych
Przedsiębiorca	X	X	Art. 5 pkt 5 UKC	1.II.1
Z siedzibą na obszarze celnym Unii	X	X	Art. 5 pkt 31 UKC	1.II.2
Zgodność	X	X	Art. 39 lit. a) UKC Art. 24 RW UKC	2.I
Odpowiedni system ewidencjonowania	X	X	Art. 39 lit. b) UKC Art. 25 RW UKC	2.II
Wyłatalność	X	X	Art. 39 lit. c) UKC Art. 26 RW UKC	2.III
Praktyczne standardy w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych	X		Art. 39 lit. d) UKC Art. 27 RW UKC	2.IV
Bezpieczeństwo i ochrona		X	Art. 39 lit. e) UKC Art. 28 RW UKC	2.V

1.I.4. Przygotowanie przed złożeniem wniosku

Przygotowanie wniosku o nadanie statusu AEO, jak również uzyskanie pozwolenia AEO i jego utrzymanie, jest procesem długotrwałym. Kluczowe dla osiągnięcia sukcesu jest dokładne przygotowanie. W związku z tym oczekuje się, że wnioskodawca ubiegający się o przyznanie statusu AEO sprawuje kontrolę nad własnym przedsiębiorstwem.

Oznacza to, że w zależności od rodzaju statusu AEO, o którego nadanie złożono wnioski, i działalności gospodarczej przedsiębiorstwa oraz modelu biznesowego, przedsiębiorstwo powinno dysponować odpowiednimi środkami organizacyjnymi w obszarach związanych z kryteriami AEO, dążąc do tego, aby ryzyko wynikające z działalności podlegającej obowiązkowi celnemu było możliwe do identyfikacji i uniknięcia lub zminimalizowania.

Aby lepiej zrozumieć wymagania organu celnego oraz przyspieszyć ten proces, obowiązkowe jest stosowanie [kwestionariusza samooceny](#).

[Kwestionariusz samooceny](#) jest narzędziem służącym uporządkowaniu przygotowania przedsiębiorcy, określeniu jednostek organizacyjnych w przedsiębiorstwie, które mają zostać uwzględnione, oraz zrozumieniu niezbędnej dogłębności przygotowania.

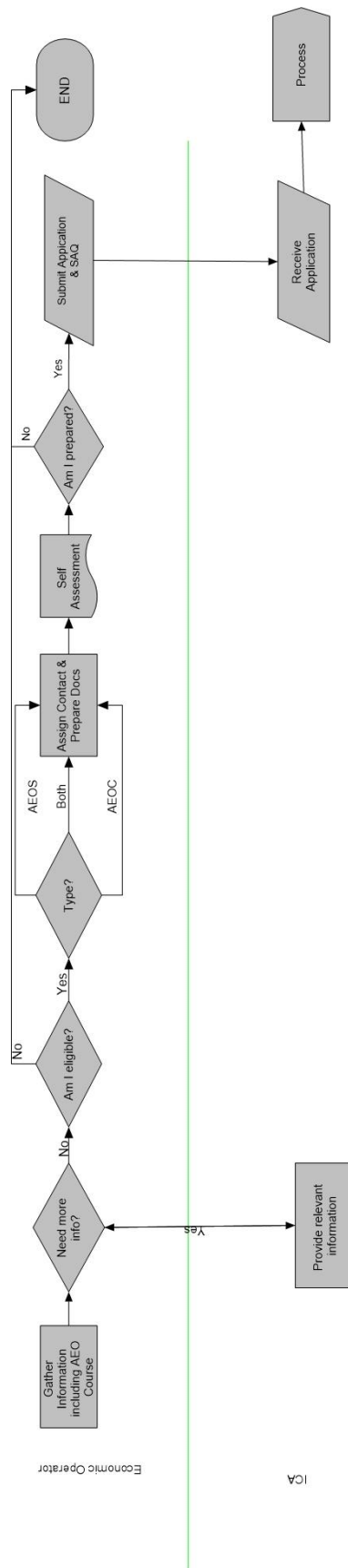
Aby zapewnić ścisłą współpracę między organami celnymi a wnioskodawcą/AEO, zaleca się nawiązanie kontaktu z organem celnym wydającym pozwolenie (OWP) oraz utrzymanie tego kontaktu nawet po zakończeniu procesu ubiegania się o przyznanie statusu AEO. Kontakt ten może pomóc w uniknięciu nieporozumień po obu stronach i zapewnia wsparcie w przypadku pojawienia się jakichkolwiek pytań.

Podsumowując, zdecydowanie zaleca się, by przed formalnym złożeniem wniosku przedsiębiorca:

- skontaktował się z OWP;
- podjął decyzję o rodzaju wymaganego pozwolenia;
- wyznaczył kompetentną osobę do kontaktów, która będzie ponosić odpowiedzialność za wnioski;
- dokładnie wypełnił [kwestionariusz samooceny](#) i dopilnował, aby wszystkie właściwe osoby/departamenty w organizacji były zaangażowane w wypełnianie [kwestionariusza samooceny](#).

Ponadto konieczne jest zapewnienie poparcia wniosku o nadanie statusu AEO przez zarząd przedsiębiorstwa.

W poniższym schemacie przedstawiono przegląd procesu przygotowania:

[Zob. także część 3 dotycząca procesu składania wniosku i przyznawania pozwolenia.](#)

Sekcja II – Kto może zostać AEO?

W art. 38 ust. 1 UKC określono, że wniosek o nadanie statusu AEO może złożyć przedsiębiorca mający siedzibę na obszarze celnym Unii i spełniający kryteria określone w art. 39 UKC.

Podstawowym wymogiem jest spełnienie dwóch warunków: wnioskodawca musi być przedsiębiorcą i musi mieć siedzibę na obszarze celnym Unii.

1.II.1. Kto jest „przedsiębiorcą”?

Artykuł 5 pkt 5 UKC stanowi, że „przedsiębiorca” oznacza: osobę, która w ramach swojej działalności gospodarczej zajmuje się działaniami regulowanymi przepisami prawa celnego”.

Prawna definicja „przedsiębiorcy” ponownie zakłada dwa podstawowe warunki. Wnioskodawca musi być „osobą” i musi być włączony w czynności określone przepisami prawa celnego.

Zgodnie z art. 5 pkt 4 UKC „osoba” oznacza:

- osobę fizyczną,
- osobę prawną,
- oraz dowolną jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, ale uznaną – na mocy prawa unijnego lub krajowego – za mającą zdolność do czynności prawnych.

Jednak to prawo krajowe każdego państwa członkowskiego określa, kto jest uważany za osobę fizyczną, osobę prawną lub stowarzyszenie osób uznane za zdolne do podejmowania czynności prawnych, lecz nieposiadające osobowości prawnej.

Przedsiębiorstwa wielonarodowe składają się zazwyczaj ze spółki dominującej i spółek zależnych lub oddziałów.

Spółka zależna jest odrębną osobą prawną, np. odrębną osobą prawną lub stowarzyszeniem osób zarejestrowanym w miejscowym rejestrze przedsiębiorców zgodnie z prawem spółek danego państwa członkowskiego, w którym taka spółka zależna ma siedzibę. W związku z tym, jeżeli spółka dominująca chce, aby niektóre lub wszystkie jej jednostki zależne uzyskały status AEO, wówczas wnioski muszą zostać złożone przez wszystkie spółki zależne, które zamierzają uzyskać status AEO.

Natomiast oddział oznacza biuro, obiekt lub inną lokalizację samej spółki będące częścią aktywów spółki, a zatem nie jest on odrębną osobą prawną. W tym przypadku pojedynczy wniosek, obejmujący wszystkie oddziały w UE niebędące odrębnymi osobami prawnymi lub stowarzyszeniami osób, musi zostać złożony przez spółkę dominującą, która zamierza uzyskać status AEO. W celu ustalenia, w którym państwie członkowskim ma zostać złożony pojedynczy wniosek, zobacz część 3 sekcja I „Określenie właściwego państwa członkowskiego do złożenia wniosku o nadanie statusu AEO”.

1.II.2. Kto jest przedsiębiorcą „mającym siedzibę na obszarze celnym Unii”?

Zgodnie z art. 5 pkt 31 UKC osoba posiada siedzibę na obszarze celnym Unii, jeżeli:

- w przypadku osoby fizycznej – jej zwyczajowym miejscem pobytu jest obszar celny Unii;
- w przypadku osoby prawnej lub stowarzyszenia osób – jej siedziba statutowa, siedziba główna lub inna stała siedziba znajduje się na obszarze celnym Unii.

W art. 5 pkt 32 UKC „stałą siedzibę” zdefiniowano jako *stałe miejsce prowadzenia działalności, gdzie stale są obecne zarówno niezbędne zasoby ludzkie, jak i środki techniczne, za pomocą których są przeprowadzane w całości lub częściowo wszystkie operacje celne danej osoby.*

Wielonarodowe lub duże przedsiębiorstwa składają się zazwyczaj ze spółki dominującej i spółek zależnych lub oddziałów, które mogą mieć siedzibę w jednym lub kilku państwach członkowskich. Chociaż przedsiębiorstwa te są stałymi siedzibami tej samej spółki dominującej, mogą one mieć różny status prawny w różnych państwach członkowskich, ponieważ forma prawna, w jakiej prowadzą działalność w państwie członkowskim, zależy od ich wyboru i głównie od przepisów krajowych danego państwa członkowskiego. W rezultacie w pewnych państwach członkowskich niektóre oddziały spółki dominującej mogą być uważane za odrębne osoby prawne (tj. odrębną osobę prawną zarejestrowaną w miejscowym rejestrze przedsiębiorców zgodnie z prawem spółek danego państwa członkowskiego), a w innych państwach członkowskich niektórych stałych siedzib nie uważa się za odrębne osoby prawne.

W tym przypadku przedsiębiorca, który chce wystąpić z wnioskiem o nadanie statusu AEO dla wszystkich swoich stałych siedzib, musi ocenić, do której grupy należą te siedziby. W przypadku gdy są one osobami prawnymi lub są objęte definicją osoby zawartą w art. 5 pkt 4 UKC, muszą oddzielnie występować z wnioskiem o nadanie statusu AEO w odpowiednim państwie członkowskim. We wszystkich innych przypadkach nie mogą one występować oddzielnie o nadanie statusu AEO, ale spółka dominująca, która zgodnie z przepisami UE uważana jest za osobę, składa jeden wniosek obejmujący wszystkie te siedziby.

Organy celne powinny również uwzględnić fakt, że ogólne warunki są takie same dla wszystkich rodzajów pozwoleń/decyzji, o których wydanie wnioskuje przedsiębiorca. Przykładowo organy celne nie mogą uznać przedsiębiorcy za osobę prawną, gdy występuje on na przykład z wnioskiem o nadanie numeru EORI, jednocześnie uznając go za zwykły oddział, gdy ubiega się o nadanie statusu AEO z zastosowaniem tych samych przepisów.

1.II.3. Kto jest przedsiębiorcą „zajmującym się działaniami regulowanymi przepisami prawa celnego”?

Inną kwestią, którą należy uwzględnić przy ustalaniu, czy konkretny wnioskodawca jest „przedsiębiorcą”, jest to, czy jego działalność gospodarcza obejmuje „działania regulowane przepisami prawa celnego”.

Pozytywnie rozpatrzone mogą zostać jedynie wnioski o nadanie statusu AEO złożone przez przedsiębiorcę, który, prowadząc działalność gospodarczą, uczestniczy w czynnościach określonych przepisami prawa celnego. Zgodnie z tą definicją istnieje szereg sytuacji, w których przedsiębiorca nie może ubiegać się o przyznanie statusu AEO, ponieważ nie uczestniczy w działalności podlegającej obowiązkowi celnemu, np.:

- dostawca posiadający siedzibę w UE, który dostarcza producentowi posiadającemu siedzibę w UE tylko towary już dopuszczone do obrotu;
- przewoźnik transportujący jedynie towary dopuszczone do obrotu, które nie są objęte żadną inną procedurą celną na obszarze celnym Unii;
- producent wytwarzający towary przeznaczone tylko na rynek wewnętrzny UE i wykorzystujący surowce już dopuszczone do obrotu;
- konsultant, który jedynie konsultuje/wydaje opinie w sprawach celnych.

Definicja przedsiębiorcy nie ogranicza pojęcia „zajmowania się działaniami regulowanymi przepisami prawa celnego” jedynie do bezpośredniego działania. Producent wytwarzający towary przeznaczone do wywozu może złożyć wniosek o nadanie statusu AEO, nawet jeżeli formalności wywozowe są realizowane przez inną osobę.

Koncepcja AEO w zakresie bezpieczeństwa i ochrony jest związana z zarządzaniem łańcuchem dostaw. Przedsiębiorcy, którzy zajmują się obsługą towarów podlegających dozorowi celnemu lub przetwarzają dane celne związane z tymi towarami mogą składać wnioski o nadanie statusu AEOS.

Każdy przypadek należy jednak traktować odrębnie z należyтым uwzględnieniem wszystkich okoliczności właściwych dla konkretnego przedsiębiorcy.

1.II.4. Zainteresowane strony w międzynarodowym łańcuchu dostaw

Z punktu widzenia organów celnych międzynarodowy łańcuch dostaw „od początku do końca” stanowi proces, np. od produkcji towarów przeznaczonych do wywozu po dostawę towarów do kupującego na innym obszarze celnym (obszarze celnym Unii lub innym obszarze celnym). Międzynarodowy łańcuch dostaw nie jest podmiotem możliwym do jednoznacznego wyodrębnienia. Składa się on z szeregu elementów powstających *ad hoc*, które tworzą przedsiębiorcy reprezentujący różne segmenty sektora handlu. W niektórych przypadkach wszyscy przedsiębiorcy są znani i mogą łączyć ich długotrwałe relacje, natomiast w innych przypadkach przedsiębiorcy mogą się często zmieniać lub mogą być jedynie związani umową dotyczącą jednej operacji/wysyłki. Z operacyjnego punktu widzenia lepsze jest odniesienie do „łańcuchów dostaw” zamiast do „łańcucha dostaw”, co oznacza, że każdy przedsiębiorca może być uczestnikiem nie tylko jednego teoretycznego łańcucha dostaw, ale wielu faktycznych.

W praktyce przedsiębiorstwa mogą odgrywać więcej niż jedną rolę w konkretnym łańcuchu dostaw i wypełniać więcej niż jeden obowiązek związany z tymi rolami (np. spedytor może również pełnić rolę przedstawiciela celnego). Występując z wnioskiem o nadanie statusu AEO, wnioskodawca musi zapewnić, aby jego wniosek obejmował działania celne w odniesieniu do wszystkich jego obowiązków w ramach międzynarodowego łańcucha dostaw.

Poszczególne zainteresowane strony i ich różne obowiązki w międzynarodowym łańcuchu dostaw, ważne z punktu widzenia spraw celnych, które mogą mieć zastosowanie w odniesieniu do statusu AEO, to przede wszystkim:

a) producent

W międzynarodowym łańcuchu dostaw producent jest przedsiębiorcą, który, prowadząc swoją działalność, wytwarza towary przeznaczone na wywóz.

W międzynarodowym łańcuchu dostaw producent może być odpowiedzialny m.in. za:

- zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony w procesie produkcji swoich wyrobów;
- zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony w procesie dostawy swoich wyrobów do klientów;
- zapewnienie właściwego stosowania przepisów celnych w odniesieniu do pochodzenia towarów.

b) eksporter

Do celów AEO, zgodnie z art. 1 pkt 19 RD UKC, eksporter oznacza:

- osobę mającą siedzibę na obszarze celnym Unii, którą – w chwili przyjęcia zgłoszenia – wiąże umowa z odbiorcą w państwie trzecim i która jest uprawniona do decydowania o wysyłaniu towarów do miejsca przeznaczenia poza obszarem celnym Unii;
- w innych przypadkach – osobę mającą siedzibę na obszarze celnym Unii, która jest uprawniona do decydowania o wysyłaniu towarów do miejsca przeznaczenia poza obszarem celnym Unii;

W ramach międzynarodowego łańcucha dostaw eksporter może być odpowiedzialny m.in. za:

- prawidłowość zgłoszenia wywozowego oraz jego terminowe złożenie, jeśli zgłoszenie celne jest składane przez eksportera;
- złożenie zgłoszenia wywozowego zgodnie z ustanowionymi wymogami dotyczącymi danych;
- stosowanie prawnych formalności wywozowych zgodnie z przepisami celnymi, w tym środków polityki handlowej oraz środków zakazu i środków ograniczających oraz – w stosownych przypadkach – także uiszczanie należności celnych wywozowych;
- zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony w procesie dostawy towarów do spedytora, przewoźnika lub agenta celnego.

c) spedytor

Spedytor organizuje transport towarów w handlu międzynarodowym na rzecz eksportera, importera lub innej osoby. W niektórych przypadkach wnioskodawca będący spedytorem działa jako przewoźnik i wystawia własne umowy przewozowe, np. konosament. Typowe działania spedytorów obejmują: uzyskanie, sprawdzenie i przygotowanie dokumentacji w celu spełnienia wymogów celnych.

W międzynarodowym łańcuchu dostaw spedytor może być odpowiedzialny m.in. za:

- stosowanie zasad dotyczących formalności transportowych;
- zapewnienie, w stosownych przypadkach, bezpieczeństwa i ochrony w procesie transportu towarów;
- stosowanie, w odpowiednich przypadkach, zasad dotyczących deklaracji skróconych zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.

d) prowadzący skład i miejsca składowe

Prowadzący skład jest osobą posiadającą pozwolenie na prowadzenie składu celnego lub osobą prowadzącą magazyn czasowego składowania lub zarządzającą obiektami znajdującymi się w wolnym obszarze celnym.

W międzynarodowym łańcuchu dostaw prowadzący skład może być odpowiedzialny m.in. za:

- zapewnienie, by podczas pozostawiania towarów w składzie celnym lub w czasowym składowaniu wdrożone były odpowiednie procedury gwarantujące, że towary te nie

zostaną usunięte spod dozoru celnego, oraz spełnianie innych obowiązków wynikających ze składowania towarów objętych procedurą składowania celnego lub przepisami dotyczącymi czasowego składowania;

- spełnienie szczególnych warunków określonych w pozwoleniu na prowadzenie składu celnego lub magazynu czasowego składowania;
- zapewnienie odpowiedniej ochrony miejsca składowania przed wtargnięciem osób z zewnątrz;
- zapewnienie odpowiedniej ochrony przed nieuprawnionym dostępem do towarów, przed ich zamianą lub manipulowaniem nimi.

e) agent/przedstawiciel celny

Agent celny, o którym mowa w niniejszych wytycznych, oznacza osobę dopełniającą formalności celnych, działającą w charakterze przedstawiciela celnego określonego w art. 18 UKC. Przedstawiciel celny działa na rzecz osoby prowadzącej działalność gospodarczą związaną ze sprawami celnymi (np. importera lub eksportera). Przedstawiciel celny może działać w imieniu takiej osoby (przedstawicielstwo bezpośrednie) albo we własnym imieniu (przedstawicielstwo pośrednie).

W międzynarodowym łańcuchu dostaw agent celny może być odpowiedzialny m.in. za:

- wypełnienie koniecznych formalności zgodnie z przepisami prawa celnego dotyczącymi danego typu przedstawicielstwa w celu objęcia towarów procedurą celną;
- prawidłowość zgłoszenia celnego lub deklaracji skróconej i ich terminowe złożenie.

f) przewoźnik

Co do zasady przewoźnik jest osobą, która dokonuje faktycznego przewozu towarów lub która zawarła umowę i wystawiła np. konosament lub lotniczy list przewozowy na faktyczny przewóz towarów. Konkretną definicję przewoźnika zawarto w art. 5 pkt 40 UKC.

W międzynarodowym łańcuchu dostaw przewoźnik może być odpowiedzialny m.in. za:

- zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony transportu towarów, podczas pozostawiania ich pod pieczę przewoźnika, w szczególności zabezpieczenie środków transportu i przewożonych towarów przed nieuprawnionym dostępem oraz manipulacjami;
- terminowe dostarczanie dokumentacji transportowej zgodnie z wymogami prawa;
- stosowanie niezbędnych formalności prawnych zgodnie z prawem celnym;
- stosowanie, w odpowiednich przypadkach, przepisów dotyczących deklaracji skróconych zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.

g) importer

Importer jest przedsiębiorcą, który dokonuje zgłoszenia przywozowego lub na rzecz którego dokonywane jest zgłoszenie przywozowe. Z bardziej ogólnej perspektywy handlowej, a w szczególności mając na uwadze istotę programu AEO, na definicję faktycznego importera należy jednak patrzeć z szerszej perspektywy (osoba dokonująca zgłoszenia przywozowego nie musi być zawsze osobą, która wprowadza towary do obrotu).

W międzynarodowym łańcuchu dostaw importer może być odpowiedzialny m.in. za:

- w ramach kontaktów z organami celnymi – nadawanie towarom przedstawianym organom celnym przeznaczenia celnego;
- prawidłowość zgłoszenia oraz jego terminowe złożenie;
- jeżeli importer jest osobą składającą przywozową deklarację skróconą – za prawidłowe stosowanie przepisów dotyczących deklaracji skróconych;

- stosowanie niezbędnych formalności prawnych zgodnie z przepisami celnymi dotyczącymi przywozu towarów;
- stosowanie środków polityki handlowej oraz środków zakazu i środków ograniczających;
- zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony podczas przyjmowania towarów, w szczególności zabezpieczenie towarów przed nieuprawnionym dostępem oraz przed manipulacjami.

h) inne osoby, na przykład operatorzy terminali, dokerzy i osoby pakujące ładunki.

Sekcja III – Korzyści wynikające ze statusu AEO

Pozwolenie AEO wydawane jest wnioskodawcy, po przeprowadzeniu dokładnego audytu jego działalności gospodarczej, a nie jego partnerom handlowym. Przyznany status AEO dotyczy samego przedsiębiorcy i ma zastosowanie do jego własnej działalności gospodarczej i tylko on jest uprawniony do czerpania z niego korzyści. Jest to ogólna zasada odnosząca się do wszystkich rodzajów statusu AEO, które mogą być nadawane przedsiębiorcom odgrywającym różne role w międzynarodowym łańcuchu dostaw.

Zgodnie z art. 38 ust. 4 UKC status AEO jest uznawany we wszystkich państwach członkowskich, a zatem posiadacz pozwolenia AEO czerpie takie same korzyści we wszystkich państwach członkowskich.

Korzyści wynikające ze statusu AEO stanowią integralną część przepisów UE regulujących status AEO.

Poniżej podsumowano korzyści wynikające ze statusu AEO według rodzaju pozwolenia.

Aby umożliwić organom celnym realizację tych korzyści, AEO powinien zgłosić organom celnym swój numer EORI.

1.III.1. Łatwiejszy dostęp do uproszczeń celnych

Z udogodnienia tego korzystają posiadacze pozwolenia AEOC.

W unijnych przepisach prawa celnego przewidziano następujące przypadki, w których status AEO ma znaczenie:

- a) posiadanie statusu AEO jest konieczne do uzyskania dostępu do uproszczenia/ pozwolenia;
- b) niektóre kryteria dotyczące konkretnego uproszczenia/ pozwolenia zostały objęte kryteriami AEO;
- c) kryteria dotyczące konkretnego uproszczenia/ pozwolenia są traktowane jako równoważne kryteriom AEO.

Artykuł 38 ust. 5 UKC stanowi, że jeżeli składający wniosek o konkretne uproszczenie jest posiadaczem pozwolenia AEOC, organy celne nie badają ponownie tych warunków, które już były badane przy przyznawaniu statusu AEO. Oznacza to, że organy celne powinny skoncentrować się na nowych lub dodatkowych elementach i wymaganiach dotyczących odpowiedniego uproszczenia.

Kryteria, które ma spełniać AEO, można znaleźć w odpowiednich artykułach UKC oraz jego przepisach wykonawczych dotyczących konkretnego uproszczenia. Poniżej zamieszczono wykaz tych uproszczeń.

a) Przypadki, w których status AEO jest konieczny do uzyskania dostępu do uproszczenia/pozwolenia:

- zabezpieczenie generalne w obniżonej wysokości w odniesieniu do długów celnych i innych należności, art. 95 ust. 3 UKC;
- odprawa scentralizowana (gdy wymagane jest pozwolenie), art. 179 ust. 2 UKC;
- wpis do rejestru zgłaszającego ze zwolnieniem z obowiązku przedstawienia towarów, art. 182 ust. 3 UKC;
- samoocena, art. 185 UKC i art. 151 RD UKC.

b) Przypadki, w których pewne kryteria dotyczące konkretnego uproszczenia/pozwolenia zostały objęte kryteriami AEO (zastosowanie art. 38 ust. 5 UKC):

- przedstawiciel celny świadczący usługi w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym ma siedzibę, art. 18 ust. 3 UKC;
- pozwolenie na stosowanie uproszczenia dotyczącego wartości celnej towarów, art. 71 RD UKC;
- zabezpieczenie generalne, art. 95 ust.1 UKC,
- zabezpieczenie generalne lub zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia dotyczące istniejących długów celnych i należności wynikających z długów celnych oraz innych należności, które mogą powstać, art. 95 ust. 2 UKC;
- pozwolenie na stosowanie tymczasowo zakazanego zabezpieczenia generalnego, art. 96 ust. 2 UKC;
- zatwierdzenie miejsca innego niż właściwy urząd celny (przedstawianie towarów), art. 115 RD UKC;
- pozwolenie na prowadzenie regularnej linii żeglugowej, art. 120 RD UKC;
- upoważniony wystawca (potwierdzenie statusu celnego), art. 128 RD UKC;
- podmiot upoważniony do ważenia bananów, art. 155 RD UKC;
- pozwolenie na stosowanie uproszczonych zgłoszeń celnych, art. 145 RD UKC;
- pozwolenie na dokonanie wpisu do rejestru zgłaszającego, art. 150 RD UKC;
- upoważniony odbiorca (TIR), art. 187 RD UKC;
- pozwolenie na stosowanie uproszczeń dotyczących tranzytu, art. 191 RD UKC.

c) Przypadki, w których kryteria dotyczące konkretnego uproszczenia/pozwolenia są traktowane jako równoważne kryteriom AEO:

- pozwolenie na prowadzenie magazynu czasowego składowania, art. 148 ust. 2 lit. b) i art. 148 ust. 4 akapit trzeci UKC;
- pozwolenie na stosowanie procedur specjalnych, art. 211 ust. 3 lit. b), art. 214 ust. 2 i art. 223 ust. 2 akapit drugi UKC.

Należy zauważyć, że status AEO został wprowadzony do przepisów prawa celnego UE po innych uproszczeniach, a zatem większość przedsiębiorców mogła już z nich korzystać przed uzyskaniem statusu AEO. Ta konkretna korzyść pozostaje jednak wciąż bardzo istotna dla AEO lub tych przedsiębiorców, którzy rozważają złożenie wniosku o nadanie statusu AEO, a w jeszcze większym stopniu dla organów celnych. Wszelkie działania dotyczące monitorowania AEO będą na etapie ich planowania koordynowane z monitorowaniem innych

przyznawanych pozwoleń, co w jak najszerszym zakresie pozwoli uniknąć powielania działań. Aby zapewnić jak najbardziej efektywne korzystanie z tego ułatwienia zarówno przez AEO, jak i organy celne, należy uwzględnić następujące aspekty:

- ponieważ uproszczenia są uzależnione od spełnienia pewnych kryteriów AEO, związek/zależność między konkretnym pozwoleniem a statusem AEO należy zapewnić/utrzymać w trakcie procesu obejmującego nie tylko etap składania wniosku, ale również monitorowanie i ponowną ocenę po przyznaniu pozwolenia/statusu;
- badanie odpowiednich kryteriów AEO przed przyznaniem statusu AEO nie jest czynnością „abstrakcyjną” i zawsze odnosi się do konkretnej działalności gospodarczej, jaką prowadzi przedsiębiorca. A zatem w przypadku złożenia wniosku o konkretne pozwolenie organy celne nie powinny ponownie badać kryteriów, które już zostały sprawdzone, lecz skoncentrować się tylko na nowych elementach/wymogach.

W celu uzyskania dalszych szczegółowych informacji zobacz również Uproszczenia – Tytuł V UKC/ „Wytyczne dla Państw Członkowskich i przedsiębiorców” (Simplifications – Title V UCC/ "Guidance for MSs and Trade" (TAXUD/A2/31/03/2016).

http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/customs/customs_code/guidance_simplifications_en.pdf

1.III.2. Uprzednie powiadomienie

Niniejsze udogodnienie, które zapewnia posiadaczowi pozwolenia AEO korzyść logistyczną, umożliwiającą lepsze planowanie oraz skuteczniejszą optymalizację transportu i logistyki, minimalizację opóźnień logistycznych i ograniczenie kosztów transportu, może mieć zastosowanie do:

a) posiadaczy zarówno AEOC, jak i AEOS

W art. 38 ust. 6 UKC i art. 24 ust. 3 RD UKC przewidziano, że „jeżeli AEO składa deklarację do czasowego składowania lub zgłoszenie celne zgodnie z art. 171 kodeksu, organ celny właściwy do przyjęcia deklaracji do czasowego składowania lub tego zgłoszenia celnego powiadamia AEO o wybraniu przesyłki do kontroli celnej. Powiadomienia dokonuje się przed przedstawieniem towarów organom celnym.

Powiadomienia tego nie dokonuje się, jeżeli może ono zagrozić możliwości przeprowadzenia kontroli lub jej wynikom”. W stosownych przypadkach obejmuje to również kontrole prowadzone w imieniu innych organów rządowych.

Istotne jest dokonanie rozróżnienia między uprzednimi powiadomieniami dotyczącymi bezpieczeństwa i ochrony a uprzednimi powiadomieniami związanymi ze stosowaniem innych środków przewidzianych przepisami prawa celnego.

Oznacza to, że jedynie AEOS otrzymuje uprzednie powiadomienie w przypadku kontroli celnych związanych z bezpieczeństwem i ochroną, natomiast AEOC otrzymuje powiadomienie z wyprzedzeniem w przypadku kontroli celnych niezwiązanych z bezpieczeństwem;

b) posiadaczy wyłącznie statusu AEOS

Artykuł 24 ust. 2 RD UKC stanowi, że jeżeli AEO złożył przywózową deklarację skróconą, urząd celny pierwszego wprowadzenia powiadamia AEO w przypadku wybrania przesyłki do kontroli fizycznej. Powiadomienia dokonuje się przed przybyciem towarów na obszar celny Unii, o ile AEO jest podłączony do elektronicznych systemów celnych. Uprzednie powiadomienie może mieć szczególne znaczenie dla AEO prowadzącego działalność w dużych portach i umożliwi mu lepsze planowanie jego działalności.

Powiadomienia tego nie dokonuje się, jeżeli może ono zagrozić możliwości przeprowadzenia kontroli lub jej wynikom. Organy celne mogą jednak przeprowadzić kontrolę fizyczną, nawet jeżeli AEO nie został powiadomiony.

1.III.3. Mniejsza liczba kontroli fizycznych i kontroli dokumentów

Z udogodnienia tego korzystają posiadacze zarówno statusu AEOC, jak i AEOS.

Artykuł 38 ust. 6 UKC i art. 24 ust. 1 RD UKC stanowią, że AEO podlega mniejszej liczbie kontroli fizycznych i kontroli dokumentów niż inni przedsiębiorcy pod względem kontroli celnych, zgodnie z rodzajem przyznanego upoważnienia. Organy celne mogą jednak podjąć decyzję o kontroli przesyłki należącej do AEO w celu uwzględnienia szczególnego zagrożenia lub obowiązków kontrolnych przewidzianych w innych przepisach Unii (np. dotyczących bezpieczeństwa produktów itd.).

Jednocześnie istnieją również przykłady uwzględnienia statusu AEO nawet dla innych kontroli⁶.

Istotne jest również dokonanie rozróżnienia na kontrole pod kątem bezpieczeństwa i ochrony i kontrole związane ze stosowaniem innych środków przewidzianych przepisami prawa celnego.

Oznacza to, że jedynie AEOS korzysta z mniejszej liczby kontroli fizycznych i kontroli dokumentów pod kątem bezpieczeństwa i ochrony, natomiast AEOC korzysta z mniejszej liczby kontroli fizycznych i kontroli dokumentów związanych z innymi środkami przewidzianymi w przepisach prawa celnego. Oznacza to mniejszą liczbę kontroli w miejscu przywozu lub wywozu i może również zostać uwzględnione do celów kontroli po odprawie celnej.

Aby móc z tego skorzystać, w systemach zarządzania ryzykiem powinna być wprowadzona niższa punktacja ryzyka. Chociaż niższa punktacja ryzyka wiąże się z faktem, że status AEO jest zawsze uwzględniany na korzyść przedsiębiorcy, wartość, o jaką obniża się punktację, może być jednak różna w zależności od roli i obowiązków AEO w konkretnym łańcuchu dostaw.

Należy uwzględnić fakt, że korzyść ta jest związana z całościową oceną ryzyka dokonaną dla konkretnej transakcji. Zatem chociaż posiadanie statusu AEO skłania zawsze do przychylnego traktowania, inne wskaźniki ryzyka, np. kraj pochodzenia itp., mogą pociągać za sobą konieczność przeprowadzenia kontroli.

⁶ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1276/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie monitorowania na podstawie kontroli bezpośrednich wywozu produktów rolnych otrzymujących refundacje lub inne kwoty.

Mając na uwadze powyższe zasady ogólne, poniżej wymieniono przykłady możliwych sytuacji:

a) przywozowa deklaracja skrócona (PDS):

W większości przypadków wymogi i obowiązki związane ze złożeniem PDS spoczywają na przewoźniku. W przypadku gdy jest on osobą składającą PDS oraz posiadaczem AEOS, jest on bezpośrednio uprawniony do otrzymania niższej punktacji ryzyka, ponieważ organy celne już zbadały jego systemy i procedury związane z bezpieczeństwem transportu, partnerami handlowymi i pracownikami. Jeżeli oprócz przewoźnika również odbiorca jest posiadaczem statusu AEOS, poziom kontroli może zostać jeszcze bardziej obniżony.

Ponadto, jeżeli zadeklarowany nadawca jest również posiadaczem równoważnego pozwolenia AEO wydanego przez organ celny państwa trzeciego, które jest uznawane przez UE na mocy porozumienia o wzajemnym uznawaniu (zob. [część 1 sekcja V](#) i [część 6 niniejszych wytycznych](#) dotycząca „Wzajemnego uznawania”), systemy bezpieczeństwa i ochrony wszystkich stron zadeklarowanych w PDS, włącznie z tymi, które posiadają bezpośrednie informacje na temat towarów będących przedmiotem operacji, muszą być skontrolowane przez organy celne w UE lub w podobny sposób przez organy celne państwa trzeciego. Mogłoby to przyczynić się do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa całego łańcucha dostaw oraz doprowadzić do jeszcze większego ograniczenia kontroli pod kątem bezpieczeństwa i ochrony.

Może dotyczyć to również przypadków, gdy dane, które powinny znajdować się w PDS, są podane w zgłoszeniu celnym (np. w przypadku tranzytu). Stopień ograniczenia kontroli jest oceniany w ten sam sposób z uwzględnieniem roli i obowiązków zainteresowanych podmiotów. Na przykład spedytor posiadający status AEO jest głównym zobowiązanym w zgłoszeniu celnym do tranzytu zawierającym dane, które powinny znajdować się w PDS. W tym przypadku w pierwszej kolejności należy uwzględnić rodzaj pozwolenia. W przypadku gdy spedytor jest posiadaczem AEOC, punktację ryzyka związanego z danymi procedurami celnymi można odpowiednio obniżyć, ponieważ w tradycyjnym zgłoszeniu celnym do tranzytu głównym zobowiązanym jest spedytor. Ponosi on odpowiedzialność (nawet finansową) za przewożone towary oraz za prawdziwość podanych informacji, jak również za przestrzeganie zasad tranzytu od urzędu wyjścia do urzędu przeznaczenia.

Aby jednak obniżyć punktację ryzyka związanego z kontrolami pod kątem bezpieczeństwa i ochrony, główny zobowiązany powinien być posiadaczem AEOS.

Należy zauważyć, że nowe wymogi dotyczące danych, które należy zawrzeć w PDS, i ustalenia w zakresie archiwizacji PDS spowodują zaangażowanie różnych podmiotów w łańcuchu dostaw, których status AEO będzie należało uwzględnić. Ta nowa procedura zostanie jednak zastosowana dopiero po uruchomieniu nowego systemu ICS 2.0.

b) zgłoszenie celne zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa i ochrony, które powinny znajdować się w wywozowej deklaracji skróconej (WDS):

W większości przypadków eksporter podaje dane dotyczące bezpieczeństwa i ochrony w zgłoszeniu celnym wywozowym. W związku z tym zasadniczo, jeżeli eksporter posiada status AEOS, stopień ograniczenia jego kontroli pod kątem bezpieczeństwa i ochrony jest większy.

c) zgłoszenie celne (bez uwzględnienia danych dotyczących bezpieczeństwa i ochrony PDS/WDS)

- posiadacz statusu AEOC jest agentem celnym, a jego klient, którego jest przedstawicielem, nie posiada statusu AEO. Agent celny posiadający status AEO składa zgłoszenie celne o dopuszczenie do obrotu:

Zasadniczo organy celne powinny obniżyć punktację ryzyka w zależności od stopnia zaangażowania agenta celnego, który posiada status AEO, w reprezentowanie swojego klienta. Zależy to od typu przedstawicielstwa.

Przyznanie korzyści wiąże się z pojęciem „zgłaszającego”. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 5 pkt 15 UKC „zgłaszający” oznacza „osobę, która składa zgłoszenie celne, deklarację do czasowego składowania, przywózową deklarację skróconą, zgłoszenie do powrotnego wywozu lub powiadomienie o powrotnym wywozie we własnym imieniu, albo osobę, w której imieniu takie zgłoszenie, deklaracja lub powiadomienie są składane”.

W przypadku przedstawicielstwa bezpośredniego agent celny jest bezpośrednim przedstawicielem importera, co oznacza, że działa on w imieniu importera. Zatem „posiadacz AEO” (agent celny) i „zgłaszający” (importer) nie są tą samą osobą.

Mając na uwadze fakt, że organy celne sprawdziły standardy celne oraz procedury agenta celnego, jego status AEO powinien zostać uwzględniony. Jednocześnie jednak należy uwzględnić fakt, że w tym przypadku jedynym odpowiedzialnym za prawdziwość informacji podanych w zgłoszeniu celnym, autentyczność przedstawionych dokumentów i przestrzeganie wszelkich obowiązków odnoszących się do objęcia danych towarów daną procedurą jest zgłaszający (importer, który nie posiada statusu AEO), a nie posiadacz AEO.

W przypadku przedstawicielstwa pośredniego agent celny, który posiada status AEO, działa w swoim własnym imieniu. Jest on „zgłaszającym”, a organy celne zweryfikowały wprowadzone przez niego procedury realizacji obowiązków zapisanych w art. 5 pkt 15 UKC.

- posiadacz statusu AEOC jest importerem i pracuje z agentem celnym niebędącym AEO. Importer składa zgłoszenie celne o dopuszczenie do obrotu:

Zarządzanie ryzykiem również należy rozpatrywać w zależności od stopnia zaangażowania agenta celnego w załatwianie spraw klienta przed organami celnymi.

1.III.4. Priorytetowe traktowanie przesyłki w przypadku wytypowania do kontroli

Z udogodnienia tego korzystają posiadacze zarówno statusu AEOC, jak i AEOS.

Artykuł 24 ust. 4 akapit pierwszy RD UKC stanowi, że jeżeli przesyłki zgłoszone przez AEO wybrano do kontroli fizycznej lub kontroli dokumentów, kontrole te przeprowadza się w pierwszej kolejności.

Przyznanie tej korzyści jest bezpośrednio powiązane z wykorzystywanym rodzajem transportu i infrastrukturą obiektu, w którym odbywają się kontrole, oraz od nich zależy.

1.III.5. Wybór miejsca przeprowadzenia kontroli

Z udogodnienia tego korzystają posiadacze zarówno statusu AEOC, jak i AEOS.

W art. 24 ust. 4 akapit drugi RD UKC przewidziano możliwość przeprowadzania kontroli na wniosek AEO w miejscu innym niż miejsce przedstawienia towarów organom celnym. To inne miejsce może wiązać się ze skróceniem czasu lub obniżeniem kosztów. Jednak podlega to indywidualnym ustaleniom z właściwym organem celnym. Miejsce wybrane na przeprowadzanie kontroli powinno zawsze pozwalać organom celnym na przeprowadzenie koniecznych kontroli i nie stwarzać zagrożenia dla wyników kontroli.

Chociaż możliwość wyboru miejsca kontroli przewidziana jest także w art. 238 akapit drugi RW UKC w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorców, na innych warunkach i z zastosowaniem innych procedur, istnieje rozróżnienie między przepisami ogólnymi a przepisem w postaci korzyści dla AEO, gdyż podejmując decyzję w sprawie wniosku, organy celne mogą uwzględnić status AEO.

W praktyce w odniesieniu do AEO mogą mieć miejsce różne sytuacje, na przykład:

- indywidualnie dla każdego przypadku w odniesieniu do konkretnych transakcji AEO może wnioskować o przeprowadzenie kontroli w innym miejscu

W tym przypadku organy celne uwzględniają status AEO. Jeżeli nie występują inne okoliczności, które mogą temu przeszkodzić, organy celne muszą zezwolić na przeprowadzenie kontroli w miejscu wybranym przez AEO. W takich sytuacjach status AEO oraz wiedza posiadana przez organy celne mogą być wykorzystane jako korzyść niedostępna innym przedsiębiorcom.

- ze względu na swoją działalność gospodarczą AEO musi korzystać z tej możliwości stale i w połączeniu ze wszystkimi innymi „możliwościami” przewidzianymi w ramach wpisu do rejestru zgłaszającego ze zwolnieniem z obowiązku przedstawienia towarów, o którym mowa w art. 182 ust. 3 UKC

W tym przypadku status AEO nie wystarczy, aby przedsiębiorca mógł automatycznie korzystać z tego uproszczenia oraz stałej odprawy towarów w swoich obiektach. Chociaż do otrzymania dostępu do tego uproszczenia należy mieć status AEOC, uzyskanie zgody na nie wymaga złożenia odrębnego wniosku.

1.III.6. Korzyści pośrednie

Należy podkreślić, że oprócz przewidzianych w przepisach korzyści bezpośrednich AEO może czerpać korzyści, które nie mają bezpośredniego związku z aspektem celnym prowadzonej przez niego działalności. Chociaż korzyści te uważa się za „pośrednie” i w związku z tym nie znalazły one wyraźnego odzwierciedlenia w przepisach, mają one znaczenie, gdyż mogą mieć wysoce pozytywny wpływ na całokształt działalności prowadzonej przez AEO.

Niektóre przykłady korzyści pośrednich przedstawiono w poniższych podrozdziałach.

1.III.6.1. Uznanie za partnera handlowego zapewniającego bezpieczeństwo i ochronę

AEO, który spełnia kryteria bezpieczeństwa i ochrony, zostaje uznany za zapewniającego bezpieczeństwo i ochronę partnera w łańcuchu dostaw. Oznacza to, że AEO podejmuje wszelkie leżące w jego mocy działania w celu ograniczenia zagrożeń w łańcuchu dostaw, w którym uczestniczy. Status AEO, obejmujący możliwość korzystania z logo AEO, podnosi jego reputację. Chociaż współpraca wyłącznie z AEO nie jest konieczna, status AEO ma pozytywny wpływ przy nawiązywaniu nowych relacji biznesowych. Należy zauważyć, że przedsiębiorcy mogą korzystać z wykazu AEO, którzy wyrazili zgodę na publikację swoich danych na stronie internetowej DG TAXUD:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/eos/aeo_home.jsp?Lang=pl&Screen=0

1.III.6.2. Poprawa stosunków z organami celnymi i innymi organami rządowymi

Nawiązane partnerskie relacje podczas procesu wydawania pozwoleń i ciągła współpraca przyczynią się do lepszego wzajemnego zrozumienia i wspólnego znalezienia rozwiązań obopólnie korzystnych i dostosowanych do potrzeb obu stron.

AEO powinien mieć wyznaczony punkt kontaktowy w organie celnym, do którego może kierować swoje pytania. Punkt kontaktowy może nie być w stanie udzielić wszystkich odpowiedzi na wszystkie pytania, ale może udzielać AEO wskazówek w zakresie najlepszego sposobu postępowania oraz tego, z kim w razie potrzeby należy się kontaktować.

W wielu obszarach status AEO zyskuje uznanie i znaczenie. Obecnie w innych obszarach polityki istnieje wiele świadectw lub pozwoleń, w odniesieniu do których wymogi są równoważne jednemu lub większej liczbie kryteriów AEO lub bezpośrednio statusowi AEO.

[Część 4 sekcja II](#) niniejszych wytycznych zawiera szczegółowe informacje na temat wymiany informacji między organami celnymi i innymi organami rządowymi.

1.III.6.3. Inne korzyści pośrednie

Podejście dotyczące AEO pomaga przedsiębiorcom w szczegółowym analizowaniu wszystkich ich procesów związanych z międzynarodowym łańcuchem dostaw. Działalność wszystkich zaangażowanych działów zasadniczo ocenia się w trakcie przygotowywania wniosku o nadanie statusu AEO. W większości przypadków w celu uzyskania większej przejrzystości i rozpoznawalności łańcucha dostaw zoptymalizowano efektywność i współpracę między tymi działami.

Inwestycje dokonane przez przedsiębiorców w celu poprawy ich standardów bezpieczeństwa i ochrony mogą przynieść pozytywne skutki w następujących obszarach: kontrola przepływu towarów od producenta do konsumenta, bezpieczeństwo pracowników, opracowywanie norm, wybór dostawców i inwestycji, bezpieczeństwo transportu i przewozów, budowanie świadomości infrastruktury organizacyjnej i gromadzenie potencjału, współpraca między stronami łańcucha dostaw, aktywne inwestycje technologiczne oraz dobrowolne przestrzeganie wymogów bezpieczeństwa.

Niektóre przykłady korzyści pośrednio wynikających z powyższych pozytywnych skutków to:

- ograniczenie kradzieży i strat,

- mniej opóźnionych przesyłek,
- usprawnienie planowania,
- poprawa obsługi klientów,
- zwiększenie lojalności klientów,
- lepsze zarządzanie zapasami,
- większe zaangażowanie pracowników,
- spadek liczby incydentów związanych z bezpieczeństwem i ochroną,
- niższe koszty kontroli dostawców i wzrost współpracy,
- spadek przestępczości i wandalizmu,
- poprawa bezpieczeństwa i komunikacji pomiędzy partnerami w łańcuchu dostaw.

W poniższej tabeli przedstawiono podsumowanie różnych dostępnych korzyści:

Korzyść	AEOC	AEOS	Podstawa prawna
Łatwiejszy dostęp do uproszczeń celnych	X		art. 38 ust. 5 UKC
Mniejsza liczba kontroli fizycznych i kontroli dokumentów – związanych z bezpieczeństwem i ochroną – związanych z innymi przepisami prawa celnego	X	X	art. 24 ust. 1 RD UKC art. 38 ust. 6 UKC
Wcześniejsze powiadomienie w przypadku wytypowania do kontroli fizycznej (związanej z bezpieczeństwem i ochroną)		X	art. 24 ust. 2 RD UKC art. 38 ust. 6 UKC
Wcześniejsze powiadomienie w przypadku wytypowania do kontroli celnej – związane z bezpieczeństwem i ochroną – związane z innymi przepisami prawa celnego	X	X	art. 24 ust. 3 RD UKC art. 38 ust. 6 UKC
Priorytetowe traktowanie w przypadku wytypowania do kontroli	X	X	art. 24 ust. 4 RD UKC art. 38 ust. 6 UKC
Możliwość złożenia wniosku o przeprowadzenie kontroli celnych w określonym miejscu	X	X	art. 24 ust. 4 RD UKC art. 38 ust. 6 UKC
Korzyści pośrednie	X	X	
Umowy o wzajemnym uznaniu zawarte z państwami trzecimi		X	Umowy o wzajemnym uznaniu art. 38 ust. 7 UKC

Sekcja IV – Współpraca między organami celnymi i innymi organami rządowymi

Współpracę z innymi właściwymi organami i dostosowanie programów uznano za kluczowy element dla dalszego rozwoju solidnego programu AEO. Ma to zapewnić bezpieczeństwo globalnego łańcucha dostaw oraz unikanie powielania wysiłków i kosztów dla organów i przedsiębiorców.

Z tego względu współpracę tę od początku uwzględniono na poziomie międzynarodowym w normach WCO SAFE, jak również w prawodawstwie UE.

Na poziomie UE w licznych obszarach (np. w dziedzinie ochrony lotnictwa, transportu morskiego, kontroli wywozu itp.) zainicjowano prace mające na celu określenie synergii i uniknięcie powielania obciążenia administracyjnego.

Kluczową rolę pod tym względem odegrały strategia UE i plan działania w zakresie zarządzania ryzykiem celnym, a w szczególności ujęcie w nich konkretnego celu związanego z międzyinstytucjonalną współpracą i wymianą informacji pomiędzy organami celnymi i innymi organami.

Poza tym w innych obszarach polityki istnieje wiele świadectw lub pozwoleń, w odniesieniu do których wymogi są równoważne jednemu lub większej liczbie kryteriów AEO lub bezpośrednio statusowi AEO:

- przepisy dotyczące lotnictwa cywilnego⁷

Jeżeli posiadacz statusu AEOS ubiega się o status zarejestrowanego agenta (ZA) lub znanego nadawcy (ZN), odpowiednie wymogi bezpieczeństwa uznaje się za spełnione w zakresie, w jakim kryteria nadawania statusu AEO są identyczne lub równorzędne z kryteriami nadawania statusu ZA lub ZN. Ta sama zasada ma zastosowanie w odwrotnym przypadku.

W przypadku uznanego nadawcy (UN) posiadacze statusu AEOS nie muszą podpisywać deklaracji zobowiązań „uznany nadawca” i są uznawani za UN przez zarejestrowanego agenta, pod warunkiem że spełnione są wszystkie inne wymogi określone w przepisach Unii w dziedzinie ochrony lotnictwa.

- Zatwierdzony przedsiębiorca (APEO)⁸

W przypadku przedsiębiorców zajmujących się produktami rybołówstwa i mającymi do czynienia ze świadectwami połowu istnieje możliwość ubiegania się o przyznanie statusu APEO. W odniesieniu do przywozu produktów rybołówstwa do UE APEO powinien być uprawniony do korzystania z procedur uproszczonych.

W przypadku ubiegania się o przyznanie statusu APEO obowiązkowe jest posiadanie statusu AEO, zgodnie z odpowiednimi przepisami. Ponadto, jeżeli wnioskujący o przyznanie statusu APEO jest posiadaczem pozwolenia AEOS, proces składania wniosku jest uproszczony.

⁷ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1998.

⁸ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1010/2009 z dnia 22 października 2009 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1005/2008 ustanawiającego wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania.

- Inne

Bezpieczeństwo i ochrona zyskują na znaczeniu dla poszczególnych zainteresowanych stron. Program AEO jest jedną z największych inicjatyw w zakresie bezpieczeństwa na całym świecie, która przyciąga coraz większą uwagę.

Jednocześnie świadectwa i pozwolenia wydawane przez organy celne lub inne organy rządowe ułatwiają procedurę udzielania pozwoleń.

Zobacz również [część 3.III.4.2. Świadectwa/pozwolenia wydawane przez organy celne lub inne organy rządowe](#)

Sekcja V – Wzajemne uznawanie

Od kilku lat WCO i administracje celne dążą do zwiększenia bezpieczeństwa międzynarodowych łańcuchów dostaw i zapewnienia większych ułatwień przedsiębiorcom zapewniającym wiarygodność i bezpieczeństwo. W opracowanych przez WCO Ramach Norm na rzecz zabezpieczenia i ułatwienia handlu światowego (SAFE) zachęca się administracje celne do zawierania porozumień w sprawie wzajemnego uznawania AEO oraz środków bezpieczeństwa.

Zwiększona współpraca między partnerami handlowymi w zakresie bezpieczeństwa i ułatwień w handlu odgrywała i odgrywa ważną rolę w UE. Wzajemne uznawanie statusu AEO jest kluczowym elementem umożliwiającym zwiększenie i wspomaganie bezpieczeństwa po obu stronach łańcucha dostaw oraz pomnażanie korzyści dla przedsiębiorców.

Wzajemne uznawanie oznacza, że administracja celna w jednym państwie

- uznaje pozwolenie AEO wydane w ramach innego programu oraz
- zgadza się na udzielanie znacznych, porównywalnych i w miarę możliwości wzajemnych korzyści/ułatwień wzajemnie uznawanym AEO.

Korzyści wynikające z wzajemnego uznawania obejmują między innymi:

- mniejszą liczbę kontroli – status uczestnika programu partnerstwa handlowego jest uznawany w ramach obu programów i jest wykorzystywany jako czynnik oceny ryzyka w zautomatyzowanych systemach typowania do kontroli,
- zarządzanie ryzykiem – administracja celna może identyfikować wiarygodnych przedsiębiorców i skupiać kontrole na przesyłkach nieznanym/niewiarygodnym przedsiębiorców.

-

Szczegółowe informacje na temat zasad wzajemnego uznawania i jego realizacji przedstawiono w [części 6 niniejszych wytycznych](#).

Sekcja VI – Logo AEO

Upoważnieni przedsiębiorcy mają prawo korzystać z logo AEO:

Prawa autorskie do logo AEO posiada UE.

Logo to jest udostępniane przez OWP i nie jest ono powszechnie dostępne do pobrania z internetu. OWP powinien dostarczać logo wraz z jasnymi instrukcjami dotyczącymi tego, kiedy i jak należy je wykorzystywać.

Logo AEO może być wykorzystywane na następujących warunkach:

- prawo do korzystania z logo jest uzależnione od posiadania ważnego pozwolenia AEO;
- tylko posiadacz pozwolenia AEO może korzystać z logo;
- AEO musi zaprzestać wykorzystywania logo z chwilą zawieszenia lub cofnięcia statusu AEO.

Wszelkie nadużycia będą karane zgodnie z prawem UE.

CZEŚĆ 2 – Kryteria AEO

Sekcja I – Przestrzeganie przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwa karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy

2.I.1. Kwestie ogólne

Zgodnie z art. 39 lit. a) UKC wymagany jest brak poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy. Ponadto zgodnie z art. 24 RW UKC kryterium to uznaje się za spełnione, jeżeli w ciągu ostatnich trzech lat wnioskodawca nie dopuścił się żadnych poważnych lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i podatkowego ani nie dopuścił się żadnego poważnego przestępstwa karnego w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą. W tym kontekście w art. 24 RW UKC rozróżnia się osoby fizyczne i osoby niebędące osobami fizycznymi:

W przypadku gdy wnioskodawca jest osobą fizyczną, wyżej wspomniane warunki musi spełnić

- a) wnioskodawca oraz,
- b) w stosownych przypadkach – pracownik odpowiedzialny za sprawy celne wnioskodawcy.

W przypadku gdy wnioskodawca nie jest osobą fizyczną, kryterium musi spełnić

- a) wnioskodawca oraz
- b) osoba kierująca przedsiębiorstwem wnioskodawcy lub sprawująca kontrolę nad jego kierownictwem oraz
- c) pracownik odpowiedzialny za sprawy celne wnioskodawcy.

Definicja przepisów prawa celnego znajduje się w art. 5 pkt 2 UKC. „Przepisy podatkowe” należy rozumieć w szerszym kontekście – nie tylko jako przepisy dotyczące podatków związanych z przywozem i wywozem towarów (np. przepisy dotyczące podatku VAT, podatku od osób prawnych, akcyz itp.). Z drugiej strony „przepisy podatkowe” powinny być ograniczone do podatków, które mają bezpośredni związek z działalnością gospodarczą wnioskodawcy.

Przestrzeganie przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych można uznać za odpowiednie, jeżeli organ celny właściwy do wydania decyzji uzna naruszenie za nieistotne, biorąc pod uwagę liczbę lub skalę powiązanych operacji, i nie będzie miał wątpliwości co do tego, że wnioskodawca działał w dobrej wierze.

Jeżeli osoba pełniąca funkcje kontrolne w stosunku do wnioskodawcy ma siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim lub jeżeli przedsiębiorstwo wnioskodawcy prowadzi działalność krócej niż trzy lata, organy celne oceniają przestrzeganie przez nie tego kryterium na podstawie udostępnionych im dokumentów i informacji.

Zaleca się, aby dokonując oceny naruszenia, właściwe organy celne w UE uwzględniły następujące wspólne okoliczności szczególne:

- ocena przestrzegania powinna obejmować całą działalność wnioskodawcy podlegającą obowiązkowi celnemu, w tym wszystkie istotne elementy opodatkowania, oraz

uwzględnienie, czy wnioskodawca dopuścił się poważnego przestępstwa karnego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą;

- termin „naruszenie” odnosi się nie tylko do działań ujawnionych przez organy celne przy okazji kontroli prowadzonych podczas wprowadzania towarów na obszar celny Unii lub objęcia procedurą celną. Każde naruszenie przepisów prawa celnego, przepisów podatkowych lub przepisów prawa karnego, ujawnione przy okazji kontroli po odprawie celnej, przeprowadzone na późniejszym etapie należy również uwzględnić i ocenić, tak jak i każde naruszenie, które może zostać ujawnione przy korzystaniu z innych pozwoleń celnych i wszelkich innych źródeł informacji dostępnych organom celnym;
- uwzględnia się również naruszenia popełnione przez spedytorów, agentów celnych lub inne osoby trzecie działające w imieniu wnioskodawcy. Wnioskodawca powinien przedstawić dowody potwierdzające wprowadzenie odpowiednich środków mających zapewnić przestrzeganie wymogów przez osobę działającą w jego imieniu, takich jak wyraźne instrukcje dla tych stron, monitorowanie i kontrola prawdziwości zgłoszeń oraz działania naprawcze w przypadku wystąpienia błędów;
- nie należy również pomijać faktu nieprzestrzegania przez wnioskodawcę w innym państwie członkowskim przepisów krajowych innych niż przepisy celne lub podatkowe, chociaż w tym przypadku na uchybienia te należy patrzeć z uwzględnieniem dobrej wiary przedsiębiorcy oraz wpływu na jego działalność podlegającą obowiązkowi celnemu;
- w przypadku rewizji przez właściwy organ kar za konkretne naruszenie, w wyniku odwołania lub zmiany, podstawą oceny wagi naruszenia powinna być zmieniona decyzja. W przypadku całkowitego cofnięcia przez właściwy organ kary za naruszenie uznaje się, że nie miało ono miejsca.

Przed podjęciem decyzji o tym, czy spełnione jest kryterium przestrzegania przepisów, w celu określenia właściwych proporcji należy porównać całkowitą liczbę naruszeń popełnionych przez wnioskodawcę z całkowitą liczbą operacji celnych zrealizowanych przez wnioskodawcę w tym samym okresie. Należy uwzględnić różne rodzaje działalności pod względem liczby i wielkości zgłoszeń celnych dokonanych przez wnioskodawcę.

2.I.2. Nieistotne naruszenia

Nieistotne naruszenia są czynami, które – nawet jeśli stanowiły naruszenie jakiegokolwiek aspektu przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych – nie są na tyle poważne, aby uznać je za wskaźnik ryzyka w odniesieniu do międzynarodowego przepływu towarów, kwestii bezpieczeństwa lub długu celnego.

W celu stwierdzenia, co można uznać za nieznaczne naruszenie, po pierwsze należy wziąć pod uwagę, że każdy przypadek jest odmienny i należy go odrębnie oceniać w zależności od dotychczasowego przestrzegania wymogów, charakteru działalności i wielkości danego przedsiębiorcy. Jeżeli podjęta zostanie decyzja, że naruszenie można uznać za nieistotne, wówczas przedsiębiorca musi przedstawić dowody potwierdzające, iż zamierza podjąć działania w celu ograniczenia liczby błędów występujących w jego operacjach celnych.

Przedstawiona poniżej orientacyjna lista kontrolna może pomóc organom celnym w ocenie, czy dane naruszenie można uznać za nieistotne:

- naruszenie nie może być związane ze świadomym oszustwem;

- naruszenia powinny być rozpatrywane łącznie, ale z uwzględnieniem całkowitej wielkości operacji;
- należy ustalić, czy naruszenie było jednostkowym lub sporadycznym czynem jednej osoby w ramach ogólnej organizacji przedsiębiorstwa;
- należy zawsze uwzględnić okoliczności naruszenia;
- powinien istnieć system kontroli wewnętrznej wnioskodawcy i należy uwzględnić okoliczność, czy naruszenia zostały wykryte przez samego wnioskodawcę w wyniku kontroli wewnętrznej i czy organy celne zostały o nich bezzwłocznie powiadomione;
- należy ustalić, czy wnioskodawca podjął niezwłoczne działania w celu naprawienia lub uniknięcia takich naruszeń w przyszłości;
- charakter naruszenia – organy celne powinny uwzględnić rodzaj i skalę naruszenia. Niektóre błędy można uznać za „nieistotne”, ponieważ nie mają one wpływu na kwotę należności celnych do uiszczenia, na przykład nieprawidłowy wybór klasyfikacji spośród dwóch towarów objętych tą samą stawką celną i nieróżniących się pod względem innych środków mających wobec nich zastosowanie (np. zakazów i ograniczeń). Inne naruszenia mogą mieć wpływ na kwotę należności celnych do uiszczenia, ale pod względem liczby i objętości zgłoszeń dokonanych przez wnioskodawcę różnicy nie uważa się za znaczną.

Jeżeli w wyniku oceny popełnione naruszenia zostały uznane za nieistotne, należy uznać, że w odpowiedni sposób przestrzegano przepisów.

Mając na uwadze powyższe i pod warunkiem, że w żadnym z analizowanych przypadków nie występują jakiegokolwiek inne okoliczności, które należałoby uwzględnić, przykładami nieistotnych naruszeń przepisów prawa celnego mogą być następujące naruszenia:

- uchybienia uważane za niemające znaczącego wpływu na przebieg procedury celnej określonej w art. 5 pkt 16 UKC;
- drobne uchybienie związane z przekroczeniem maksymalnego okresu, przez jaki towary mogą być czasowo składowane, lub innego terminu mającego zastosowanie do towarów objętych celną procedurą zawieszającą, np. uszlachetnieniem czynnym lub odprawą czasową, niemające wpływu na właściwe określenie długu celnego;
- pojedyncze, niepowtarzające się błędy spowodowane przez przedsiębiorcę przy uzupełnianiu danych w zgłoszeniu celnym, o ile takie błędy nie są wynikiem błędnej oceny długu celnego.

Jeżeli chodzi o nieistotne naruszenia z zakresu przepisów podatkowych, należy wziąć pod uwagę definicję ustaloną przez właściwy organ podatkowy.

2.1.3. Powtarzające się naruszenia

W przypadku naruszeń, które mogłyby pierwotnie zostać uznane za drobne lub nieistotne, organy celne powinny ustalić, czy powtarzały się naruszenia o takim samym charakterze. Jeżeli tak, organy celne powinny przeanalizować, czy powtarzalność tych naruszeń jest wynikiem działania jednej lub kilku konkretnych osób z przedsiębiorstwa wnioskodawcy, czy też jest wynikiem strukturalnych niedociągnięć w systemach wnioskodawcy. Organy celne powinny również ustalić, czy wciąż dochodzi do tego typu naruszeń lub czy wnioskodawca wykrył i usunął przyczynę naruszenia i czy nie będzie się ono powtarzało w przyszłości. Jeżeli natomiast naruszenie powtarza się od czasu do czasu, wskazywać to może na

nieodpowiednie zarządzanie wewnątrz przedsiębiorstwem pod względem wdrażania środków mających zapobiegać powtarzaniu się takich naruszeń.

Jeżeli chodzi o powtarzające się naruszenia z zakresu przepisów podatkowych, należy wziąć pod uwagę definicję ustaloną przez właściwy organ podatkowy.

2.I.4. Poważne naruszenia

Przy ocenie poważnych naruszeń należy uwzględnić następujące elementy:

a) Czyny umyślne

Umyślne wprowadzenie w błąd lub oszustwo, w odniesieniu do którego udowodniono, że zostało popełnione z pełną wiedzą i celowo przez wnioskodawcę, osobę kierującą przedsiębiorstwem wnioskodawcy lub sprawującą kontrolę nad jego kierownictwem albo pracownika odpowiedzialnego za sprawy celne wnioskodawcy, należy uznać za poważniejsze od takiego samego naruszenia popełnionego w innych okolicznościach, nawet jeśli błąd można uznać za „nieistotny”;

b) Charakter naruszenia

Jeżeli charakter naruszenia jest taki, że można je uznać za poważne naruszenie przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, wymaga ono wymierzenia znaczącej kary lub wszczęcia postępowania karnego;

c) Oczywiste zaniedbanie

Trybunał Sprawiedliwości⁹ określił następujące trzy czynniki, które należy uwzględnić, dokonując oceny tego, czy czyn, którego dopuścił się przedsiębiorca, stanowił oczywiste zaniedbanie: złożoność przepisów prawa celnego, staranność przedsiębiorcy i jego doświadczenie. Jeżeli organy celne stwierdziły, że w ramach działalności gospodarczej doszło do oczywistego zaniedbania, może oznaczać to, że naruszenie można uznać za poważne;

d) Wskaźnik poważnego ryzyka w odniesieniu do bezpieczeństwa i ochrony lub przepisów celnych, przepisów podatkowych i przestępstw kryminalnych związanych z działalnością gospodarczą

Poważnym naruszeniem może być również takie naruszenie, które – nawet przy braku zamiaru popełnienia oszustwa przez wnioskodawcę – jest tak poważne, że należy je uznać za wskaźnik poważnego ryzyka w odniesieniu do bezpieczeństwa i ochrony lub przepisów celnych, przepisów podatkowych i przestępstw kryminalnych związanych z działalnością gospodarczą.

Mając na uwadze powyższe rozważania i pod warunkiem, że w żadnym z oddzielnie analizowanych przypadków nie występują żadne inne okoliczności, które należałoby uwzględnić, przykładem poważnych naruszeń mogą być:

- naruszenia przepisów prawa celnego
 - przemyt,

⁹ Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości dotyczące oczywistego zaniedbania: sprawa C-48/98 Söhl & Söhlke (1999).

- oszustwo, na przykład świadoma błędna klasyfikacja, zaniżenie i zawyżenie wartości celnej lub fałszywe zadeklarowanie pochodzenia w celu uniknięcia zapłaty należności celnych,
- naruszenie praw własności intelektualnej,
- oszustwo w odniesieniu do rozporządzenia antydumpingowego,
- naruszenie związane z zakazami i ograniczeniami,
- fałszerstwa,
- jakiegokolwiek inne przestępstwo związane z wymogami celnymi;
- naruszenia przepisów podatkowych
 - oszustwa podatkowe,
 - uchylanie się od opodatkowania,
 - przestępstwa kryminalne związane z akcyzą, na przykład nielegalna produkcja lub rafinacja oleju mineralnego oraz nielegalne odzyskiwanie,
 - oszustwo związane z VAT, w tym dotyczące wewnątrzunijnego przemieszczania towarów;
- poważne przestępstwa kryminalne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy
 - oszustwo związane z upadłością (niewypłacalnością),
 - każde naruszenie prawodawstwa w dziedzinie zdrowia, na przykład wprowadzanie do obrotu niebezpiecznych towarów,
 - każde naruszenie prawodawstwa w dziedzinie środowiska, na przykład nielegalne transgraniczne przemieszczanie odpadów niebezpiecznych,
 - oszustwo związane z rozporządzeniem w sprawie produktów podwójnego zastosowania,
 - udział w organizacji przestępczej,
 - przekupstwo i korupcja,
 - nadużycia finansowe,
 - cyberprzestępczość,
 - pranie pieniędzy,
 - bezpośredni lub pośredni udział w działalności terrorystycznej (np. prowadzenie wszelkiej działalności gospodarczej lub innej działalności, która promuje lub wspiera ugrupowania uznane na szczeblu międzynarodowym za terrorystyczne),
 - bezpośredni lub pośredni udział w promowaniu lub wspieraniu nielegalnej migracji do UE.

Sekcja II – Skuteczny system zarządzania ewidencją handlową i – w stosownych przypadkach – ewidencją transportową, który umożliwia właściwe kontrole celne

2.II.1. Kwestie ogólne

Aby umożliwić organom celnym ustalenie, czy wnioskodawca posiada wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony dzięki systemowi zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową, który umożliwia przeprowadzanie właściwych kontroli celnych, wnioskodawca musi spełniać wymogi określone w art. 25 RW UKC.

Weryfikując to szczególne kryterium, należy uwzględnić następujące kwestie ogólne:

- należy skontrolować całą działalność wnioskodawcy podlegającą obowiązkowi celnemu;

- organy celne powinny korzystać z wszystkich dostępnych informacji i wiedzy na temat wszystkich pozwoleń przyznanych już wnioskodawcy. Zasadniczo nie ma potrzeby przeprowadzania ponownego audytu tej części działalności, jeżeli poprzednią weryfikację przeprowadzono niedawno i od tego czasu nie nastąpiły zmiany. Konieczne jest jednak zapewnienie, aby wszystkie aspekty/warunki zostały objęte omawianym poprzednim audytem;
- zaleca się, aby część weryfikacji została przeprowadzona na miejscu podczas wizyty w przedsiębiorstwie;
- podczas audytu prowadzonego w obiektach wnioskodawcy należy uwzględnić kilka najważniejszych elementów:
 - należy sprawdzić, czy podane we wniosku i innych dokumentach informacje są prawdziwe, czy opisane przez wnioskodawcę standardy/procedury są udokumentowane i stosowane w praktyce,
 - należy przeprowadzić analizę transakcji w celu upewnienia się, że w ewidencji zachowano ścieżkę audytu,
 - należy sprawdzić, czy stosowany system informatyczny jest odpowiednio chroniony przed włamaniem i manipulacją, jak również czy zdarzenia historyczne są zarejestrowane w systemie, tak by w razie potrzeby można było monitorować zmiany.

Jeśli chodzi o kontrolę poszczególnych wymogów wymienionych w art. 25 ust. 1 RW UKC, organy celne muszą zawsze uwzględnić szczególny charakter/działalność i wielkość przedsiębiorstwa, mając również na uwadze szereg względów ogólnych.

2.II.2 Warunek dotyczący zadowalającego systemu zarządzania ewidencją handlową i transportową

a) Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. a) RW UKC wnioskodawca „prowadzi system rachunkowości zgodny z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości obowiązującymi w państwie członkowskim, w którym prowadzona jest księgowość, pozwala na przeprowadzanie kontroli celnych opartych na audycie oraz utrzymuje historyczny rejestr danych przedstawiający ścieżkę audytu od chwili wprowadzenia danych do akt”.

W księgowości ścieżka audytu jest procesem lub pojedynczym przypadkiem porównywania poszczególnych wpisów księgowych z ich źródłami, umożliwiającym sprawdzenie dokładności wpisów. Pełna ścieżka audytu pozwoli prześledzić cykl realizacji działań operacyjnych zgłaszającego, które w tym przypadku dotyczą przepływu przesyłek, towarów i produktów, włącznie z ich przywiezieniem, przetworzeniem i wywiezieniem z obiektów przedsiębiorstwa. Ze względów bezpieczeństwa wiele przedsiębiorstw i organizacji wymaga, by ścieżka audytu stanowiła część ich zautomatyzowanych systemów. Ważne jest połączenie kontroli przeprowadzanych u przedsiębiorców z kontrolami prowadzonymi pod kątem bezpieczeństwa i ochrony. Dla celów bezpieczeństwa i ochrony istotne jest, aby w stosownych przypadkach informacje znajdujące się w systemie przedsiębiorstwa stanowiły odzwierciedlenie fizycznego przemieszczania przesyłek, towarów i produktów, co powinno być elementem procesu weryfikacji. Istotne jest także, aby w stosownych przypadkach informacje znajdujące się w systemie przedsiębiorstwa odzwierciedlały przepływ przesyłek, towarów i produktów oraz środki podjęte w celu zapewnienia ich bezpieczeństwa i ochrony na poszczególnych etapach w międzynarodowym łańcuchu dostaw, w którym uczestniczy AEO. Analizy transakcji, w przypadku ich przeprowadzania, powinny odzwierciedlać te dwie kwestie oraz umożliwiać weryfikację, czy przedsiębiorstwo zawsze działa zgodnie z określonymi standardami. Ścieżka audytu zapewnia zachowanie danych historycznych, co

umożliwia użytkownikowi prześledzenie elementu danych od momentu umieszczenia go w systemie do chwili jego usunięcia.

b) Artykuł 25 ust. 1 lit. b) RW UKC zawiera wymóg, aby „księgi rachunkowe prowadzone przez wnioskodawcę na potrzeby celne zostały zintegrowane z systemem rachunkowości wnioskodawcy lub zapewniały możliwość przeprowadzania kontroli krzyżowych poprzez zestawienie stosownych informacji z danymi przechowywanymi w systemie księgowym”.

Niektórzy przedsiębiorcy używają oprogramowania do planowania zasobów przedsiębiorstwa w celu mapowania swoich podstawowych procesów biznesowych. Księgi rachunkowe prowadzone na potrzeby celne mogą być zintegrowane lub połączone elektronicznie z planowaniem zasobów przedsiębiorstwa.

Nie ma potrzeby korzystania z jednego zintegrowanego systemu, zwłaszcza w przypadku MŚP, lecz należy zapewnić możliwość przeprowadzania kontroli krzyżowych między księgami rachunkowymi a systemem rachunkowości. Można to osiągnąć przez zautomatyzowane łącze, interfejs lub nawet wzajemne odniesienia w obu systemach lub w dokumentacji.

c) Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. c) RW UKC wnioskodawca „zapewnia organowi celnemu możliwość uzyskania fizycznego dostępu do swoich systemów rachunkowości oraz, w stosownych przypadkach, do swojej ewidencji handlowej i transportowej”.

Zobacz lit. d) poniżej.

d) Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. d) RW UKC wnioskodawca „zapewnia organowi celnemu możliwość uzyskania dostępu do swoich systemów rachunkowości oraz, w stosownych przypadkach, do swojej ewidencji handlowej i transportowej drogą elektroniczną, jeżeli takie systemy lub taka ewidencja są prowadzone w formie elektronicznej”.

Dostęp do ewidencji przedsiębiorstwa jest definiowany jako możliwość uzyskania wymaganych informacji niezależnie od miejsca fizycznego przechowywania danych. Wymagane informacje obejmują ewidencję przedsiębiorstwa oraz wszystkie istotne informacje, jakie są potrzebne do przeprowadzenia audytu. Dostęp można zapewnić w różny sposób:

- **dokumentacja papierowa:** dostarczane są wydruki wymaganych informacji. Rozwiązanie takie jest odpowiednie w sytuacji, gdy ilość wymaganych informacji jest ograniczona. Sytuacja taka może np. wystąpić w przypadku sprawdzania rozliczeń rocznych;
- **przenośne nośniki danych:** egzemplarz wymaganych informacji zostaje przekazany na dysku CD-ROM lub na podobnym nośniku. Rozwiązanie takie jest odpowiednie w sytuacji, gdy w grę wchodzi większa ilość informacji i istnieje konieczność przetwarzania danych;
- **dostęp on-line:** przez system komputerowy przedsiębiorstwa, w przypadku wizyty na miejscu prowadzenia działalności, za pomocą elektronicznych kanałów wymiany danych, w tym internetu.

Niezależnie od sposobu udostępnienia danych organy celne powinny mieć możliwość dokonywania przeglądu i analizy danych (np. możliwość przetwarzania tych danych). Ważne jest również, żeby dostarczone dane były zawsze aktualne.

W przypadku tego konkretnego warunku należy uwzględnić charakter MŚP. Na przykład wszyscy wnioskodawcy ubiegający się o nadanie statusu AEO będą musieli wykazać się dobrym systemem ewidencjonowania usprawniającym kontrole celne oparte na audycie, chociaż mogą zrobić to w różny sposób. W przypadku dużego wnioskodawcy konieczne może okazać się posiadanie zintegrowanego elektronicznego systemu ewidencjonowania, który jest bezpośrednim ułatwieniem dla organów celnych w przypadku audytu, natomiast w przypadku MŚP posiadającego jedynie uproszczony system ewidencjonowania w formie papierowej wystarczające może być umożliwienie organom celnym przeprowadzenia odpowiednich kontroli.

e) Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. e) RW UKC wnioskodawca „korzysta z systemu logistycznego zapewniającego możliwość identyfikowania towarów unijnych i nieunijnych, i wskazującego – w stosownych przypadkach – lokalizację tych towarów”.

Należy dokonać oceny, w jaki sposób towary nieunijne lub towary podlegające kontroli celnej odróżnia się od towarów unijnych. AEOS są zwolnieni z tego wymogu, zgodnie z art. 25 ust. 2 RW UKC. Powodem tego jest fakt, że w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i ochrony nie dokonuje się rozróżnienia na towary unijne i nieunijne. Wymogi bezpieczeństwa mają zastosowanie do wszystkich towarów wprowadzanych na obszar celny Unii i wprowadzanych z tego obszaru, niezależnie od ich statusu.

Jeżeli chodzi o MŚP, spełnienie tego warunku można uznać za zadowalające, jeżeli towary unijne i nieunijne można rozróżnić za pomocą prostego pliku elektronicznego lub dokumentacji papierowej, pod warunkiem że są one zarządzane w sposób zapewniający ich bezpieczeństwo i ochronę.

f) Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. f) RW UKC wnioskodawca „posiada strukturę administracyjną odpowiednią dla charakteru i rozmiaru prowadzonej działalności, która umożliwia zarządzanie przepływem towarów, a także przeprowadza kontrole wewnętrzne zapewniające możliwość zapobiegania, wykrywania i korygowania błędów oraz możliwość zapobiegania nielegalnym lub nieprawidłowym transakcjom oraz wykrywania takich transakcji”.

Należy uwzględnić fakt, że nie istnieje „standardowa reguła” dotycząca struktury administracyjnej. Najważniejsze, co musi wykazać wnioskodawca, to fakt, że – uwzględniając model działalności wnioskodawcy – istniejąca struktura administracyjna jest odpowiednia do zarządzania przepływem towarów i że istnieje odpowiedni system kontroli wewnętrznej. W związku z tym nie jest właściwe zastosowanie „progów ilościowych” np. minimalnej liczby personelu itd.

Niezależnie od powyższego oczekuje się od wnioskodawcy posiadania i prawidłowego stosowania pisemnych procedur i instrukcji roboczych wraz z jasnym opisem procesów, kompetencji i reprezentacji w przypadku nieobecności. W przypadku mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw można spełnić takie oczekiwania za pomocą innych odpowiednich środków, które należy przedstawić OWP.

Procedury kontroli wewnętrznej wpływają nie tylko na codzienne funkcjonowanie działu zajmującego się czynnościami objętymi przepisami prawa celnego, lecz również wszystkich służb uczestniczących w zarządzaniu tymi czynnościami związanymi z międzynarodowym łańcuchem dostaw, w którym uczestniczy wnioskodawca. Przykłady kontroli wewnętrznej są

rozmaite – od zwykłego współpodejmowania decyzji przez dwie osoby po złożone elektroniczne kontrole wiarygodności.

Każda nieprawidłowość w zakresie administracji, w tym naruszenie przepisów prawa celnego, może świadczyć o tym, że system kontroli wewnętrznej nie jest skuteczny. Z tego punktu widzenia każde naruszenie przepisów prawa celnego zawsze musi być przeanalizowane także pod względem tego warunku, aby przyjęte zostały środki mające na celu poprawę systemu kontroli wewnętrznej, a tym samym uniknięcie powtórzenia się naruszenia.

g) Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. g) RW UKC wnioskodawca „w stosownych przypadkach, stosuje odpowiednie procedury obsługi pozwoleń przyznanych zgodnie ze środkami polityki handlowej lub związanych z handlem produktami rolnymi”.

W oparciu o informacje podane w [kwestionariuszu samooceny](#) i wszelkie inne informacje dostępne organom celnym należy wcześniej ustalić, czy wnioskodawca prowadzi wymianę towarową objętą ekonomicznymi pozwoleńmi handlowymi (np. sektor włókienniczy). Jeżeli tak jest, powinny istnieć odpowiednie standardy i procedury zarządzania pozwoleńmi na przywóz lub wywóz towarów. W razie potrzeby praktyczne stosowanie tych standardów i procedur należy zweryfikować na miejscu.

W przypadku obrotu szczególnymi towarami objętymi pozwoleńmi wydawanymi przez inne właściwe organy wskazane jest, aby organy celne zapoznały się z nimi w celu uzyskania podstawowych/zwrotnych informacji o wnioskodawcy.

h) Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. h) RW UKC wnioskodawca „stosuje odpowiednie procedury archiwizacji ewidencji i informacji oraz ochrony przed utratą informacji”.

Należy ocenić, jakie są procedury archiwizowania i wyszukiwania danych i informacji wnioskodawcy, w tym na jakim nośniku i z wykorzystaniem jakiego oprogramowania przechowywane są dane oraz czy dane są kompresowane i na jakim etapie. Jeżeli została zaangażowana osoba trzecia, odnośne ustalenia muszą być jasne, w szczególności te dotyczące częstotliwości sporządzania i miejsca przechowywania kopii zapasowych i zarchiwizowanych informacji. Istotny aspekt tego warunku wiąże się z możliwością zniszczenia lub utraty istotnych informacji. Zatem należy sprawdzić, czy istnieje plan bezpieczeństwa, określający kierunki działania i opisujący środki, jakie należy podjąć w przypadku incydentów, oraz czy jest on regularnie aktualizowany. Należy sprawdzić wszystkie zwyczajowe procedury tworzenia kopii zapasowych w przypadku awarii systemów komputerowych.

i) Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. i) RW UKC wnioskodawca zapewnia, aby „odpowiedni pracownicy zostali poinstruowani o obowiązku powiadamiania organów celnych w każdym przypadku wykrycia trudności związanych z przestrzeganiem przepisów oraz że ustanowiono procedury powiadamiania organów celnych o wystąpieniu takich trudności”.

Wnioskodawca powinien posiadać procedury powiadamiania organów celnych w przypadku trudności związanych z przestrzeganiem przepisów celnych oraz mieć wyznaczoną osobę do kontaktów odpowiedzialną za powiadamianie organów celnych. Powinny istnieć formalne instrukcje przeznaczone dla pracowników uczestniczących w łańcuchu dostaw w celu zapobieżenia możliwym trudnościom w przestrzeganiu wymogów celnych. O wszystkich

stwierdzonych trudnościach należy powiadamiać wyznaczone osoby odpowiedzialne lub osoby je zastępujące.

W tym celu wskazane jest, aby dane kontaktowe tej wyznaczonej osoby były wyraźnie widoczne dla personelu, który ma do czynienia z towarami, a także dla pracowników zajmujących się powiązаныmi informacjami (np. umieszczone na tablicy lub w pobliżu telefonu).

W celu ustalenia, jakie informacje powinien przekazać przedsiębiorca, w [załączniku 4 do niniejszych wytycznych](#) zamieszczono wykaz przykładów.

j) Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. j) RW UKC wnioskodawca „stosuje odpowiednie środki bezpieczeństwa w celu zapewnienia ochrony swojego systemu komputerowego przed nieupoważnionym dostępem oraz w celu ochrony dokumentacji”.

Powinny istnieć procedury ochrony systemu teleinformatycznego przed nieuprawnionym dostępem. Procedury te mogą obejmować sposób, w jaki wnioskodawca kontroluje dostęp do systemów teleinformatycznych poprzez stosowanie haseł, zapewnia ochronę przed nieupoważnionym dostępem, na przykład wykorzystując zapory sieciowe i systemy ochrony przed wirusami, oraz archiwizuje i zapewnia bezpieczne przechowywanie dokumentów. Te środki bezpieczeństwa powinny obejmować nie tylko sprzęt znajdujący się na terenie przedsiębiorstwa wnioskodawcy, lecz również urządzenia mobilne umożliwiające dostęp do danych wnioskodawcy (np. szyfrowanie dysku twardego do laptopów, hasła do smartfonów).

Komputery osobiste powinny być automatycznie blokowane po krótkim okresie braku aktywności. Ponadto w komputerach należy zainstalować regularnie aktualizowany program antywirusowy i zapórę sieciową. Konfiguracja komputera powinna być centralnie zarządzana.

Serwery powinny być umieszczone w zamykanych pomieszczeniach z kontrolowanym dostępem ograniczonym do odpowiedniego personelu.

k) Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. k) RW UKC wnioskodawca „w stosownych przypadkach stosuje zadowalające procedury postępowania z pozwoleniami na przywóz i z pozwoleniami na wywóz związanymi z zakazami i ograniczeniami, w tym środki zapewniające możliwość odróżnienia towarów objętych zakazami lub ograniczeniami od innych towarów oraz zapewnia przestrzeganie takich zakazów i ograniczeń”.

Procedury postępowania z pozwoleniami na przywóz i z pozwoleniami na wywóz związanymi z zakazami i ograniczeniami były wcześniej ujęte w kryterium dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony i jako takie były ograniczone do statusu AEOS, aby zapobiec niewłaściwemu wykorzystaniu i nielegalnym dostawom towarów wrażliwych pod względem bezpieczeństwa i ochrony.

Kwestię tę należy rozpatrywać w ścisłym powiązaniu z art. 25 ust. 1 lit. g) RW UKC. Odpowiednie procedury mogą obejmować:

- odróżnianie towarów podlegających wymogom niefiskalnym od pozostałych towarów,
- sprawdzanie, czy operacje przeprowadzane są zgodnie z obecnymi przepisami (niefiskalnymi),
- procedury postępowania z towarami objętymi embargiem,

- procedury postępowania z pozwoleniami,
- procedury dotyczące innych towarów objętych ograniczeniami,
- procedury rozpoznawania towarów podwójnego zastosowania oraz standardowe procedury związane z ich obsługą.

W odniesieniu do tego warunku jest niezwykle istotne, żeby personel zdawał sobie sprawę ze znaczenia wymogów niefiskalnych, prawidłowej klasyfikacji towarów i aktualności danych podstawowych. W przedsiębiorstwach zajmujących się wyżej wymienionymi towarami personel powinien regularnie uczestniczyć w szkoleniach lub samodzielnie zapoznawać się ze zmianami przepisów.

Poza tym ważne jest, aby przedsiębiorca kontaktował się z właściwymi organami krajowymi w odniesieniu do wymogów niefiskalnych, jeżeli na wczesnym etapie działalności pojawiają się jakiegokolwiek pytania. Dotyczy to w szczególności przedsiębiorstw rozpoczynających działalność lub przedsiębiorców poszerzających zakres swojej działalności.

W przypadku oceny tego warunku organ celny powinien skonsultować się z innymi zaangażowanymi właściwymi organami, aby uzyskać jak najwięcej informacji na temat procesów przeprowadzanych przez przedsiębiorców.

Sekcja III – Udokumentowana wypłacalność

2.III.1. Kwestie ogólne

Jak wskazano w art. 39 lit. c) UKC, AEO musi udowodnić, że ma dobrą sytuację finansową pozwalającą mu na wypełnianie zobowiązań, stosownie do rodzaju prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Artykuł 26 RW UKC, w którym dokładniej określono oczekiwania OWP w odniesieniu do kryterium określonego w art. 39 lit. c) UKC, należy stosownie interpretować.

W celu sprawdzenia, czy wnioskodawca spełnia kryterium określone w art. 26 RW UKC, organy celne uwzględniają następujące elementy:

- a) *wnioskodawca nie został postawiony w stan upadłości;*
- b) *w okresie trzech lat przed złożeniem wniosku wywiązywał się z zobowiązań finansowych związanych z uiszczaniem należności celnych i wszelkich innych należności, podatków lub opłat pobieranych przy przywozie lub wywozie towarów bądź w związku z ich przywozem lub wywozem;*
- c) *wnioskodawca wykaże na podstawie ewidencji i informacji obejmujących okres trzech lat poprzedzających złożenie wniosku, że jego sytuacja finansowa umożliwi mu wywiązanie się ze spoczywających na nim zobowiązań, biorąc pod uwagę rodzaj i skalę prowadzonej działalności gospodarczej, a także udowodni, że nie posiada żadnych ujemnych aktywów netto, chyba że istnieje możliwość pokrycia takich aktywów.*

Jeżeli przedsiębiorstwo wnioskodawcy istnieje krócej niż trzy lata, jego wypłacalność sprawdza się na podstawie dostępnych dokumentów i informacji.

Należy zauważyć, że termin „niewypłacalność” w rozumieniu niniejszej sekcji wytycznych nie jest równoznaczny z terminem „upadłość”, który oznacza prawnie potwierdzoną, zwykle

ogłoszoną przez sąd, niezdolność lub ograniczenie zdolności spółki do spłaty wierzycieli. W przypadku tego kryterium w większym stopniu uwzględnia się techniczny charakter niewypłacalności oraz możliwe ryzyko, że ze względu na sytuację gospodarczą i finansową przedsiębiorcy nie będzie on w stanie uregulować swoich długów. W tym kontekście należy starannie rozważyć i ocenić wszystkie sygnały wskazujące, że przedsiębiorca nie jest w stanie lub nie będzie w stanie w najbliższej przyszłości wypełnić swoich zobowiązań finansowych.

2.III.2. Źródła informacji

Przy rozpatrywaniu kryterium udokumentowanej wypłacalności istotne jest, aby wszystkie informacje były, w stosownych przypadkach, rozpatrywane łącznie w celu uzyskania pełnego obrazu. Pojedynczy wskaźnik nie powinien być rozpatrywany oddzielnie, a decyzje powinny opierać się na całościowej ocenie wnioskodawcy, odzwierciedlając fakt, że głównym celem jest zapewnienie, iż – po przyznaniu statusu AEO – dany przedsiębiorca nadal będzie mógł wypełniać swoje zobowiązania.

Do oceny tego kryterium organy celne mogą wykorzystywać różne źródła informacji, np.:

- urzędowe rejestry dotyczące niewypłacalności, upadłości i postępowań naprawczych;
- ewidencję płatności należności celnych i wszystkich innych należności, podatków lub opłat pobranych przy przywozie lub wywozie towarów bądź w związku z ich przywozem lub wywozem w okresie ostatnich trzech lat;
- opublikowane sprawozdania finansowego oraz bilanse wnioskodawcy za ostatnie trzy lata w celu dokonania analizy zdolności wnioskodawcy do regulowania jego prawnych zobowiązań finansowych;
- projekty sprawozdań finansowych lub sprawozdań zarządu, w szczególności wszelkie sprawozdania okresowe i ostatnie zestawienia przepływów pieniężnych, bilans oraz prognozy zysków i strat, zatwierdzone przez zarząd / wspólników / wyłącznego właściciela, w szczególności gdy ostatnie opublikowane sprawozdania finansowe nie dostarczają koniecznych dowodów na temat aktualnej sytuacji finansowej lub wnioskodawca posiada niedawno założone przedsiębiorstwo;
- kopię uzasadnienia biznesowego wnioskodawcy, jeżeli wnioskodawca jest finansowany z pożyczki udzielonej przez instytucję finansową, i potwierdzenie tej instytucji;
- ustalenia agencji ratingowych, stowarzyszeń poręczeń kredytowych lub wszelkich właściwych organów publicznych;
- wszelkie dostępne informacje finansowe, takie jak: rejestry prawne, internetowe bazy danych, wiadomości finansowe itp.;
- inne dowody, które może przedstawić wnioskodawca, na przykład gwarancja spółki dominującej (lub innej grupy) potwierdzające, że wnioskodawca jest wypłacalny.

2.III.2.1. Wnioskodawca nie został postawiony w stan upadłości

Jeżeli wnioskodawca został postawiony w stan upadłości lub likwidacji, kryterium wypłacalności finansowej określone w art. 39c UKC i art. 26 ust. 1 RW UKC nie jest spełnione.

Jeżeli wnioskodawca jest objęty jakąkolwiek formą postępowania związanego z niewypłacalnością, należy dokładniej zbadać zgodność z wyżej wspomnianym kryterium, na przykład poprzez skontrolowanie działalności administracyjnej wnioskodawcy przez osobę

trzecią wybraną przez sędziego. Należy zebrać informacje o okolicznościach, które doprowadziły do wszczęcia postępowania (recesja, upadek spółek zależnych, przejściowe i nieoczekiwane zmiany trendów rynkowych), a także o kwotach należnych. Kwoty należne można porównać z wartością różnego rodzaju aktywów wnioskodawcy, tj. aktywów obrotowych (środków pieniężnych i innych instrumentów płynnych, w tym należności, które mogą być zamienione na środki pieniężne maksymalnie w ciągu jednego roku), aktywów długoterminowych (rzeczowych aktywów trwałych i innych aktywów trwałych po amortyzacji), wartości niematerialnych i prawnych (aktywów o ustalonej wartości, które nie mają formy fizycznej, takich jak wartość firmy, patenty, prawa autorskie, rozpoznawalność marki), a także czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów (poniesione przyszłe koszty lub wydatki, takie jak ubezpieczenie, odsetki lub czynsz) i aktywa odroczone.

2.III.2.2. Zapłata należności celnych i wszystkich innych należności, podatków lub opłat pobieranych przy przywozie lub wywozie towarów bądź w związku z ich przywozem lub wywozem

Organy celne mogą określić, czy w okresie ostatnich trzech lat wnioskodawca płacił prawnie wymagane należności celne/podatkowe, czy też spóźnił się z ich płatnością. Nie dotyczy to kwot, które nie są jeszcze prawnie należne lub od których się odwołano. W przypadku odwołania, jeżeli odnośna decyzja została zawieszona przez organ celny, należy sprawdzić, czy złożono zabezpieczenie pokrywające dług celny. Jeżeli nie złożono zabezpieczenia zgodnie z wymogiem określonym w art. 45 ust. 3 UKC, należy zapoznać się ze sprawozdaniem uzasadniającym zwolnienie.

Zasadniczo kryterium udokumentowanej wypłacalności nie będzie spełnione, jeżeli wnioskodawca nie płacił kwot prawnie należnych. W celu ustalenia, czy istnieją dopuszczalne okoliczności łagodzące, należy jednak zbadać powody niewywiązania się z płatności lub opóźnienia w płatnościach. Takimi okolicznościami łagodzącymi mogą być na przykład:

- krótkotrwały lub jednorazowy problem z przepływem środków pieniężnych lub płynnością, w przypadku gdy nie ma wątpliwości co do ogólnej sytuacji finansowej i wiarygodności wnioskodawcy;
- jeżeli wnioskodawca spóźnił się z dokonaniem płatności z powodu błędu administracyjnego, a nie problemów z wypłacalnością, nie powinno to mieć wpływu na spełnienie przez niego tego kryterium.

Przedsiębiorstwo ma możliwość wystąpienia z wnioskiem o przyznanie ułatwień płatniczych przewidzianych w art. 111–112 UKC. Istnienie takich wniosków o odroczenie nie powinno automatycznie skutkować uznaniem wnioskodawcy za niezdolnego do zapłaty i odmową przyznania statusu AEO.

Pomijając wszelkie przyznane ułatwienia płatnicze, w pozostałych przypadkach należne kwoty należy jednak zapłacić w terminie przewidzianym przepisami. Obowiązki przewidziane w przepisach tytułu III RD UKC uznaje się za związane nie tylko z samą płatnością, lecz także z terminami płatności. Każde niedotrzymanie tych terminów należy rozpatrywać w świetle ogólnego przestrzegania wymogów celnych przez wnioskodawcę.

Jeżeli przedsiębiorstwo wystąpiło o zwrot należności celnych lub podatków i opłat, które są związane z przywozem lub wywozem towarów, OWP może w stosownych przypadkach dokładniej zbadać dowody dotyczące tych zwrotów.

2.III.2.3. Wykazanie przez wnioskodawcę, że posiada wystarczająco dobrą sytuację finansową, aby spełniać swoje obowiązki i wywiązywać się ze zobowiązań

Organy celne mogą ustalić, czy wnioskodawca jest w stanie wypełniać swoje prawne zobowiązania finansowe wobec osób trzecich, poprzez sprawdzenie wszystkich wymaganych sprawozdań finansowych wnioskodawcy z ostatnich trzech lat, uwzględniając:

- jeżeli wymaga tego prawo spółek – czy sprawozdanie zostało złożone w terminie określonym przez to prawo. Nieprzedłożenie sprawozdań w określonym terminie wskazuje, że przedsiębiorstwo może mieć problemy ze swoją ewidencją lub trudności finansowe. W przypadku niedotrzymania terminów organy celne powinny podjąć dalsze kroki w celu ustalenia przyczyn;
- wszelkie kwalifikacje do przeprowadzenia audytu lub uwagi o kontynuacji działalności przedstawione na przykład przez audytorów lub zarząd. Jeżeli audytorzy wewnętrzni lub zewnętrzni mają wątpliwości co do wypłacalności przedsiębiorstwa, mogą wydać opinię na temat stanu ksiąg rachunkowych lub wyrazić zastrzeżenia w swoich sprawozdaniach. W wyjątkowych przypadkach również członkowie zarządu mogą zgłosić taką uwagę. W takim przypadku organy celne powinny omówić powody zgłoszenia uwagi z audytorem lub członkiem zarządu oraz rozważyć jej znaczenie dla przedsiębiorstwa;
- wszelkie zobowiązania warunkowe lub rezerwy. Znaczne zobowiązania warunkowe będą wskazówką, że wnioskodawca posiada zdolność do spłaty zobowiązań, które mogą powstać w przyszłości;
- wszelkie dodatkowe dokumenty finansowe, takie jak rachunek zysków i strat lub przepływ pieniężny, które można wykorzystać do oceny zdolności finansowej przedsiębiorstwa;
- wszelką analizę wskaźnikową, jeśli jest dostępna (np. wskaźnik bieżącej płynności (aktywa obrotowe podzielone przez zobowiązania krótkoterminowe), który służy do określania zdolności przedsiębiorstwa do zaspokojenia bieżących obowiązków z aktywów płynnych);
- wszelkie inne wnioski przedstawione przez instytucje finansowe lub badawcze;
- inne wskaźniki, które ewentualnie warto ocenić, takie jak to, czy w przedsiębiorstwie miały miejsce poważne strajki, czy przedsiębiorstwo straciło ważne projekty, w które było zaangażowane, oraz czy straciło głównych i kluczowych dostawców.

Jeżeli wnioskodawca korzysta z procedury specjalnej, takiej jak procedura tranzytu unijnego lub procedura składowania celnego, to zasadniczo powinien już wcześniej wykazać, że posiada wystarczające środki finansowe na pokrycie swoich zobowiązań wynikających z tych procedur. Na przykład w przypadku procedury tranzytu unijnego, jeżeli wnioskodawca otrzymał pozwolenie na korzystanie z zabezpieczenia generalnego w obniżonej wysokości lub zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia, organy celne muszą to uwzględnić, ponieważ już wcześniej wykazał on, że posiada wystarczające środki finansowe, aby wypełnić zobowiązania, które mogą powstać podczas korzystania z procedury tranzytu. W takim przypadku oraz jeżeli wnioskodawca nie prowadzi żadnej innej działalności

podlegającej obowiązkowi celnemu, nie ma potrzeby, aby organy celne przeprowadzały ponowne badanie lub powtarzały kontrole, które już przeprowadzono.

2.III.2.4. Brak ujemnych aktywów netto, z wyjątkiem sytuacji gdy wnioskodawca może je pokryć

Organy celne powinny zbadać dwa kluczowe wskaźniki w sprawozdaniach finansowych i bilansach, aby ocenić kryterium udokumentowanej wypłacalności: pozycję aktywów obrotowych netto (aktywa obrotowe minus zobowiązania krótkoterminowe) oraz pozycję aktywów netto (aktywa razem minus zobowiązania razem).

- aktywa obrotowe netto są ważnym wskaźnikiem tego, czy wnioskodawca dysponuje kapitałem wystarczającym do prowadzenia bieżącej działalności. Organy celne powinny porównać aktywa obrotowe netto z okresu obejmującego trzy pełne sprawozdania finansowe w celu identyfikacji wszelkich znaczących trendów z okresu trzech lat oraz zbadać przyczyny zmian, na przykład zmiany aktywów obrotowych netto z dodatnich na ujemne lub wzrostu ujemnego wskaźnika aktywów obrotowych netto. Ich przyczyną może być spadek obrotów, niekorzystna koniunktura lub wzrost kosztów. Organy celne powinny ocenić, czy przyczyną tego są czynniki krótkoterminowe lub czy ma to wpływ na długoterminową rentowność przedsiębiorstwa;
- aktywa obrotowe netto są ważnym wskaźnikiem długoterminowej rentowności wnioskodawcy i jego zdolności do spłaty zobowiązań. Oczekuje się, że aby spełniać kryterium udokumentowanej wypłacalności, przedsiębiorstwo będzie miało dodatnie aktywa netto. Jeżeli znaczną część aktywów netto stanowią wartości niematerialne i prawne, takie jak wartość firmy, organy celne powinny rozważyć, czy te wartości niematerialne i prawne posiadają jakąkolwiek rzeczywistą wartość rynkową. Organy celne powinny również uwzględnić charakter prowadzonej działalności gospodarczej oraz jej horyzont czasowy. W pewnych okolicznościach normalne może być, że przedsiębiorstwo wykazuje ujemne aktywa netto, na przykład jeśli przedsiębiorstwo zostało utworzone przez spółkę dominującą do celów badań i rozwoju, gdy jego zobowiązania mogą być finansowane kredytem udzielonym przez spółkę dominującą lub instytucję finansową. Podobnie nowe przedsiębiorstwa mogą, w momencie rozpoczynania działalności, często prowadzić działalność handlową ze stratą i ujemnymi aktywami netto, gdy rozwijają swoje produkty lub budują bazę klientów, zanim w kolejnych latach ich inwestycja zacznie się zwracać. W takich okolicznościach ujemne aktywa netto nie mogą być wskaźnikiem, na podstawie którego można by z pełną stanowczością stwierdzić, że przedsiębiorstwo nie jest w stanie spłacić swoich prawnie zaciągniętych zobowiązań.

Ostatnie projekty sprawozdań finansowych lub sprawozdań zarządu dotyczące okresu, który obejmuje ostatnio podpisane sprawozdanie finansowe do dnia obecnego, powinny zostać poddane przeglądowi w celu ustalenia, czy nastąpiła jakakolwiek istotna zmiana sytuacji finansowej wnioskodawcy, która może mieć wpływ na jego udokumentowaną wypłacalność.

W razie wątpliwości wnioskodawca może podjąć szereg działań mających na celu zwiększenie aktywów obrotowych netto. Na przykład dodatkowy kapitał można pozyskać, emitując akcje. W przypadku przedsiębiorstw wielonarodowych ujemna wartość aktywów netto może często być wynikiem transakcji i zobowiązań wewnętrznych. W tych

okolicznościach zobowiązania mogą być często objęte gwarancją spółki dominującej (lub innej grupy).

2.III.3. Finansowanie z pożyczki udzielonej przez inną osobę lub instytucję finansową

Jeżeli wnioskodawca jest finansowany z pożyczki udzielonej przez inną osobę lub instytucję finansową, organy celne mogą również zażądać kopii uzasadnienia biznesowego wnioskodawcy i potwierdzenia z banku lub równoważnego dokumentu. Organy celne powinny porównać uzasadnienie biznesowe lub umowę pożyczki z ostatnim zestawieniem przepływów pieniężnych, bilansem oraz prognozą zysków i strat, aby upewnić się, czy wnioskodawca przestrzega zatwierdzonych warunków kredytu w rachunku bieżącym oraz czy działa zgodnie ze swoimi prognozami w okresie, w którym sporządzone zostało uzasadnienie biznesowe. W razie znaczących różnic należy zbadać przyczyny takiego stanu rzeczy.

Organy celne mogą jednak wymagać dodatkowego potwierdzenia, takiego jak zobowiązanie kredytodawcy lub potwierdzenie z banku oraz ustalić okres pożyczki, jak również jej warunki. Organy celne powinny sprawdzić, czy stan wynikający z ksiąg rachunkowych jest zgodny ze zobowiązaniem lub potwierdzeniem z banku. Jeżeli wnioskodawca jest przedsiębiorstwem jednoosobowym lub spółką osobową, a do zapewnienia wypłacalności przedsiębiorstwa wykorzystywany jest majątek własny, organy celne powinny otrzymać wykaz majątku własnego oraz upewnić się, czy wykaz ten jest wiarygodny.

Od przedsiębiorstwa można wymagać dostarczenia dodatkowych informacji na temat pożyczki, na przykład nazwy wierzyciela, celu pożyczki i jej warunków. Informacje te należy sprawdzić i porównać z innymi dokumentami finansowymi (np. bilansami, rachunkiem zysków i strat) w celu oceny całościowej sytuacji finansowej przedsiębiorcy.

2.III.4. Pismo o braku zastrzeżeń i gwarancje spółki dominującej (lub innej grupy)

Pismo o braku zastrzeżeń jest dokumentem wydawanym zazwyczaj przez spółkę dominującą (lub inną grupę) potwierdzającym, że spółka zależna podjęła kroki w celu pozyskania dodatkowego finansowania. Z pismem o braku zastrzeżeń mamy do czynienia, jeżeli spółka zależna posiada ujemne aktywa netto, i jest ono wykorzystywane jako potwierdzenie opinii zarządu oraz potwierdzenie opinii audytora, że spółka posiada odpowiednie środki finansowe na kontynuowanie działalności. Może ono zostać wydane na określony czas. Stanowi ono pisemne potwierdzenie zamiaru udzielania dalszego finansowego wsparcia występującemu z wnioskiem przedsiębiorstwu, ale nie musi być prawnie wiążące.

Przy ocenie sytuacji finansowej spółki zależnej należy uwzględnić fakt, że spółka zależna może działać w ramach gwarancji spółki dominującej, a organy celne mają wgląd w księgowość spółki dominującej zapewniającej wsparcie, aby sprawdzić, czy spółka ta dysponuje odpowiednimi instrumentami do udzielenia tego wsparcia.

Należy zauważyć, że często pisma o braku zastrzeżeń nie są prawnie wiążącym postanowieniami umownymi, a zatem nie stanowią gwarancji możliwej do wyegzekwowania na drodze prawnej. Jeżeli spełnienie przez wnioskodawcę kryterium udokumentowanej wypłacalności uzależnione jest od finansowego wsparcia wnioskodawcy przez spółkę dominującą (lub inną grupę), organy celne powinny, w stosownych przypadkach, upewnić się, czy wsparcie to jest gwarantowane prawnie wiążącym porozumieniem umownym. Jeżeli w celu potwierdzenia wsparcia przez spółkę dominującą (lub inną grupę) wymagana jest

gwarancja, to w przypadku jej przyjęcia musi być ona prawnie wiążąca zgodnie z prawem krajowym państw członkowskich, w przeciwnym razie nie można jej uwzględnić przy ocenie spełniania kryterium. Aby porozumienie umowne było prawnie wiążące, musi zawierać zobowiązanie do bezwarunkowej i nieodwołalnej zapłaty zobowiązań spółki zależnej. Po podpisaniu umowy sygnatariusz jest prawnie zobowiązany do uiszczenia wszystkich niezapłaconych przez wnioskodawcę długów celnych.

2.III.5. Wnioskodawcy posiadający siedzibę w UE krócej niż trzy lata

Jeżeli wnioskodawca posiada w UE siedzibę przez okres krótszy niż trzy lata, nie będzie możliwe przeprowadzenie tak samo dokładnej kontroli finansowej jak w przypadku dłużej działających przedsiębiorstw. Brak informacji na temat historii finansowej wnioskodawcy powoduje wzrost ryzyka dla organów celnych. W takiej sytuacji zgodnie z art. 26 ust. 2 RW UKC udokumentowaną wypłacalność sprawdza się na podstawie ewidencji i informacji dostępnych w momencie składania wniosku. Mogą one obejmować sprawozdania okresowe i ostatnie zestawienia przepływów pieniężnych, bilans oraz prognozy zysków i strat, zatwierdzone przez zarząd/wspólników/wyłącznego właściciela.

Organy celne powinny również uważnie przyglądać się wnioskowi przedsiębiorstw, które uległy likwidacji w celu uniknięcia zobowiązań i ponownie rozpoczęły działalność pod inną nazwą. Jeżeli organy celne posiadają informacje wskazujące, że osoby kontrolujące wnioskodawców przeprowadzały poprzednio kontrole przedsiębiorstwa, które można zaliczyć do tej kategorii, i nowe przedsiębiorstwo jest pod każdym względem tym samym przedsiębiorstwem co poprzednia osoba prawna, którą postawiono w stan likwidacji, informację tę można wykorzystać przy sprawdzaniu, czy wnioskodawca ma wystarczająco dobrą sytuację finansową, aby spełniać kryterium udokumentowanej wypłacalności.

Z drugiej strony organy celne powinny rozważyć przypadek, w którym w wyniku reorganizacji korporacyjnej przedsiębiorstwo wnioskodawcy istnieje krócej niż trzy lata, ale działalność gospodarcza pozostaje taka sama. W celu dokonania oceny tego kryterium organy celne mogą uwzględnić sprawozdania przedsiębiorstwa, sprawozdania zarządcze, sprawozdania finansowe i wszelkie inne stosowne dokumenty wcześniej istniejącego przedsiębiorstwa, pod warunkiem że jego działalność gospodarcza nie uległa zmianie.

Sekcja IV – Spełnienie praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością

2.IV.1. Kwestie ogólne

Zgodnie z art. 39 lit. d) UKC w celu uzyskania pozwolenia AEOC należy spełnić dodatkowe kryterium dotyczące praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością. Zgodnie z art. 27 RW UKC kryterium to uznaje się za spełnione w przypadku spełnienia któregośkolwiek spośród następujących warunków:

- *Wnioskodawca lub osoba odpowiedzialna za sprawy celne wnioskodawcy spełnia jedno z następujących standardów w zakresie kompetencji:*
 - *posiadanie udokumentowanego, co najmniej trzyletniego doświadczenia praktycznego w sprawach celnych;*
 - *spełnienie normy jakości dla spraw celnych przyjętej przez europejski organ normalizacyjny.*

- *Pomyślne ukończenie przez wnioskodawcę lub osobę odpowiedzialną za sprawy celne wnioskodawcy szkolenia z zakresu przepisów prawa celnego istotnych w kontekście podejmowanych działań celnych przeprowadzonego przez dowolny z następujących podmiotów:*
 - *organ celny państwa członkowskiego;*
 - *placówkę oświatową uznawaną przez organy celne lub organy odpowiedzialne za organizowanie szkoleń zawodowych w państwie członkowskim za właściwą do nadawania tego rodzaju kwalifikacji;*
 - *stowarzyszenie zawodowe lub branżowe uznawane przez organy celne państwa członkowskiego lub akredytowane w Unii jako uprawnione do nadawania takich kwalifikacji.*

Jeżeli wnioskodawca korzysta z usług osoby zatrudnionej na mocy umowy, kryterium to uznaje się za spełnione, w przypadku gdy taka osoba ma status AEOC.

Wszystkie określone możliwości wykazania spełnienia któregoś z tych dwóch warunków (spełnienia praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych) są w jednakowym stopniu wystarczające i ich wyboru może dokonać wnioskodawca, muszą one jednak odzwierciedlać konkretne podejmowane przez wnioskodawcę działania podlegające obowiązkowi celnemu oraz jego rolę w łańcuchu dostaw, jego status i proces organizacji w przedsiębiorstwie wnioskodawcy.

Należy zauważyć, że osoba odpowiedzialna za sprawy celne wnioskodawcy może być pracownikiem wnioskodawcy lub osobą zatrudnioną na mocy umowy. Wnioskodawca musi dowieść, że osoba zatrudniona na mocy umowy jest rzeczywiście osobą odpowiedzialną za jego sprawy celne.

2.IV.2. Praktyczne standardy

2.IV.2.1. Posiadanie udokumentowanego, co najmniej trzyletniego doświadczenia praktycznego w sprawach celnych

Zakres

Praktyczne standardy oznaczają, że wnioskodawca lub osoba odpowiedzialna za sprawy celne wnioskodawcy musi wykazać, że ma doświadczenie w sprawach celnych. Czysto teoretyczna znajomość przepisów prawa celnego nie jest wystarczająca. Co najmniej trzyletnie doświadczenie w sprawach celnych nie odnosi się jednak do okresu bezpośrednio przed złożeniem wniosku, ale może być rozłożone na dłuższy okres. Znaczenie doświadczenia zdobytego w dowolnym okresie musi zostać ocenione przez OWP.

W kontekście trzyletniego doświadczenia praktycznego należy uwzględnić również rolę wnioskodawcy w łańcuchu dostaw, o czym mowa w [rozdziale 1.II.4. niniejszych wytycznych](#), na przykład:

- eksporter/producent określony w [rozdziale 1.II.4. lit. b\)/a\) niniejszych wytycznych](#) może dowieść, że ma trzyletnie doświadczenie praktyczne, jeżeli przez okres co najmniej trzech lat był posiadaczem pozwolenia na wpis do rejestru zgłaszającego ze zwolnieniem z obowiązku przedstawienia towarów na potrzeby procedury celnej wywozu lub jeżeli przez ostatnie trzy lata odgrywał rolę „eksportera” w zwykłej procedurze celnej wywozu;

- agent celny określony w [rozdziale 1.II.4. lit. e\) niniejszych wytycznych](#) może dowieść, że ma trzyletnie doświadczenie praktyczne, jeżeli przez co najmniej trzy lata posiadał pozwolenie na korzystanie z uproszczeń celnych (w stosownych przypadkach) lub był zatrudniony na mocy umowy w tej dziedzinie;
- przewoźnik określony w [rozdziale 1.II.4. lit. f\) niniejszych wytycznych](#) może dowieść, że ma doświadczenie praktyczne, jeżeli przez ostatnie trzy lata był posiadaczem pozwolenia na korzystanie z procedury uproszczonej w odniesieniu do tranzytu celnego lub upoważnionym odbiorcą na mocy konwencji TIR, lub jeżeli w ciągu ostatnich trzech lat był zatrudniony na mocy umowy i wydawał dokumenty przewozowe, a także deklaracje skrócone.

Weryfikacja spełnienia

Należy zauważyć, że weryfikacja spełnienia odnosi się wyłącznie do okresu doświadczenia zawodowego. Naruszenia lub odstępstwa od zgodności nie mają wpływu na trzyletnie doświadczenie zawodowe, ale należy je wziąć pod uwagę przy badaniu, czy spełnione jest kryterium dotyczące przestrzegania przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych oraz systemów kontroli wewnętrznej, o którym mowa w rozdziałach [2.I.1.](#) i [2.I.2.](#) niniejszych wytycznych.

a) Wnioskodawca

W przypadku gdy osobą, która musi spełnić warunek posiadania udokumentowanego trzyletniego doświadczenia praktycznego w sprawach celnych, jest wnioskodawca będący osobą fizyczną lub prawną, może on wykazać spełnienie tego warunku na co najmniej jeden z następujących sposobów:

W przypadku złożenia wniosku należy wziąć pod uwagę następujące alternatywne kryteria:

- prowadzenie działalności podlegającej obowiązkowi celnemu (np. przywozu/wywozu/tranzytu) lub dopełnianie formalności celnych przez co najmniej trzy lata. Na potrzeby oceny trzyletniego doświadczenia w sprawach celnych OWP powinien wziąć pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej (np. działalność stała lub sezonowa, mała liczba zgłoszeń celnych, ale dotyczących dużej wartości). Dowodem może być również obecność numeru EORI wnioskodawcy w polu 2, 8, 14 lub 50 zgłoszeń celnych, zapłata należności celnych lub złożenie zabezpieczenia na potrzeby praw organów celnych. Należy zauważyć, że sam fakt podania danych wnioskodawcy w jednym z wymienionych pól na zgłoszeniu celnym nie oznacza, że wnioskodawca jest bezpośrednio zaangażowany w dokonywanie formalności celnych. W tym przypadku dla organów celnych istotne jest, aby wiedzieć, czy formalności celne są dokonywane bezpośrednio przez wnioskodawcę (wewnątrz przedsiębiorstwa) czy przez osoby trzecie (np. agentów celnych). W tej drugiej sytuacji wnioskodawca nie jest zwolniony z obowiązku zapewnienia prawidłowego dopełnienia formalności. Innymi słowy, jeśli zarządzaniem działalnością podlegającą obowiązkowi celnemu/dopełnianiem formalności sporadycznie zajmują się osoby trzecie, a zatem osoby te nie odpowiadają definicji osoby zatrudnionej na mocy umowy, kryterium to może być spełnione przez wnioskodawcę, jeżeli posiada on wewnętrzną organizację, która umożliwi nadzór i kontrolę nad działalnością podlegającą obowiązkowi celnemu/dopełnianiem formalności przez osoby trzecie;

- bycie posiadaczem konkretnego pozwolenia udzielonego na mocy UKC i powiązanego RD/RW lub, dopóki ma zastosowanie, na mocy RWKC przez okres co najmniej trzech lat, w odniesieniu do prowadzonej działalności podlegającej obowiązkowi celnemu;
- świadczenie usług pośrednictwa celnego przez co najmniej trzy lata – dowód mogą stanowić zgłoszenia celne i wszystkie inne niezbędne dokumenty, dowód zapłaty należności celnych lub złożenia zabezpieczenia na potrzeby praw organów celnych, obecność numeru EORI w polu 14 zgłoszeń celnych;
- organizowanie transportu towarów w handlu międzynarodowym w imieniu eksportera, importera lub innej osoby, uzyskanie, sprawdzenie i przygotowanie dokumentacji w celu spełnienia wymogów celnych lub działanie w charakterze przewoźnika i wydawanie własnej umowy przewozu – dowodem może być np. konosament, lotniczy list przewozowy.

Organy celne powinny wykorzystać wszelkie dostępne informacje i wiedzę na temat pozwoleń już udzielonych wnioskodawcy oraz złożonego zgłoszenia na podstawie swojej bazy danych i systemów elektronicznych.

Kolejnym elementem, który organy celne powinny wziąć pod uwagę, jest oficjalny dokument wnioskodawcy, w którym jasno określona jest jego działalność gospodarcza oraz ogólny cel przedsiębiorstwa wnioskodawcy (np. w stosownych przypadkach wyciąg z rejestru urzędowego).

W przypadku gdy w wyniku reorganizacji przedsiębiorstwo wnioskodawcy istnieje krócej niż trzy lata, organy celne biorą pod uwagę działalność podlegającą obowiązkowi celnemu wykonywaną przez wcześniej istniejące przedsiębiorstwo, pod warunkiem że działalność ta nie uległa zmianie.

b) Osoba odpowiedzialna za sprawy celne wnioskodawcy

aa) pracownik wnioskodawcy odpowiedzialny za jego sprawy celne

Przedmiotowe kryterium może również spełnić pracownik wnioskodawcy odpowiedzialny za sprawy celne. Pracownikiem tym jest osoba, która zajmuje utworzone w obrębie organizacji wnioskodawcy stanowisko lub stanowiska osoby „odpowiedzialnej” za sprawy celne (stanowisko to określone jest przez np. strukturę organizacyjną, strukturę funkcjonalną, strukturę pionów, instrukcje robocze lub inne środki organizacyjne), będąc na przykład osobą odpowiedzialną za dział ds. przywozu i wywozu lub pracownikiem działu ds. zarządzania sprawami celnymi.

Zakres

Jeżeli osobą, która ma spełniać przedmiotowy warunek, jest pracownik odpowiedzialny za sprawy celne wnioskodawcy, musi istnieć stosunek pracy, który tworzy związek prawny między pracodawcą (wnioskodawca) a pracownikiem. Oznacza to, że pracownik wykonuje **na rzecz wnioskodawcy** pracę lub usługi w sprawach celnych na określonych warunkach w zamian za wynagrodzenie. Ze względu na ten stosunek pracownik nie jest przedstawicielem celnym (bezpośrednim ani pośrednim) wnioskodawcy (np. pola 2 i 14 w zgłoszeniu celnym wywozowym zawierają tylko numer EORI wnioskodawcy/eksportera). W rezultacie to wnioskodawca jest osobą odpowiedzialną, jeżeli chodzi o odpowiedzialność finansową i

prawną oraz w przypadku naruszeń przepisów prawa celnego, do których doszło w ramach wykonywania obowiązków.

Należy zauważyć, że w zależności od wewnętrznej organizacji przedsiębiorstwa wnioskodawcy za działalność podlegającą obowiązkowi celnemu może odpowiadać więcej niż jeden pracownik. W tym przypadku warunek ten musi być spełniony przez wszystkich odpowiedzialnych pracowników.

Jeżeli za sprawy celne wnioskodawcy zostaje odpowiedzialny jeszcze jeden pracownik, przedsiębiorca musi poinformować o tym OWP, który może oszacować rzeczywistą konieczność zbadania nowej sytuacji na podstawie dostarczonych informacji (np. danych osób uczestniczących w rotacji i ich doświadczenia w sprawach celnych w przedsiębiorstwie).

Weryfikacja spełnienia

Jeżeli pracownik odpowiedzialny za sprawy celne wnioskodawcy pracuje dla wnioskodawcy krócej niż trzy lata, pracownik ten może wykazać, że spełnia przedmiotowe kryterium, przez dostarczenie dowodów potwierdzających wcześniejszą pracę w przedmiotowej dziedzinie w innym przedsiębiorstwie. W tym przypadku dowodem zgodności będzie wcześniejsza umowa o pracę lub struktura organizacyjna tego innego przedsiębiorstwa, oświadczenie tego przedsiębiorstwa, wyraźnie wskazujące status zatrudnienia danego pracownika w tym przedsiębiorstwie, lub inne środki dowodowe posiadane przez pracownika i uznawane przez organy celne. W przypadku gdy wnioskodawcą jest MŚP, zwłaszcza mikroprzedsiębiorstwem lub małym przedsiębiorstwem (np. firmą rodzinną), może ono mieć inną strukturę organizacyjną i strukturę zarządzania, charakteryzującą się brakiem rzeczywistego rozróżnienia wewnętrznych ról lub stanowisk. W takim przypadku za wystarczający dowód można uznać formalne oświadczenie wnioskodawcy.

bb) Osoba spoza przedsiębiorstwa wnioskodawcy

Przedmiotowe kryterium może być spełnione przez osobę spoza przedsiębiorstwa wnioskodawcy tylko w przypadku, gdy zarządzanie/zajmowanie się sprawami celnymi jest przedmiotem outsourcingu.

Zakres

W takim przypadku wnioskodawca jest reprezentowany w zakresie formalności celnych bezpośrednio (we własnym imieniu i na własną rzecz) lub pośrednio (na własną rzecz) przez osobę trzecią (np. wnioskodawca zleca dopełnienie formalności celnych agentowi celnemu lub spedytorowi).

Kryterium tego nie spełniają osoby zatrudnione na mocy umowy, którym wnioskodawca zlecił czynności inne niż związane ze sprawami celnymi, takie jak na przykład czynności z dziedziny technologii informacyjnych.

W każdym przypadku zawsze istnieje umowa o odpłatnym wykonywaniu pracy, w której określone są usługi wymagane od osoby zatrudnionej na mocy tej umowy. Umowa ta zwykle zawiera zbiór warunków. Okres obowiązywania umowy jest ustalony na początku jako integralna część uzasadnienia biznesowego działalności będącej przedmiotem outsourcingu.

Istnieją różne powody outsourcingu działalności podlegającej obowiązkowi celnemu. Na przykład MŚP ze względów gospodarczych i związanych z zarządzaniem często powierzają ważne funkcje wyspecjalizowanym przedsiębiorstwom posiadającym pewną wiedzę techniczną, której nie może zdobyć wnioskodawca. Poniżej przedstawiono niektóre przykłady takiego outsourcingu:

Agenci celni, którym powierza się dopełnienie formalności celnych. Złożoność i ciągłe zmiany przepisów prawa celnego zmuszają przedsiębiorstwa do zwracania się do zewnętrznych specjalistów. Ze względu na skalę gospodarczą, wiedzę fachową, technologię i stymulację zapewnianą przez konkurencję w sektorze prywatnym rozwiązanie to może być bardziej opłacalne niż wykonywanie tych czynności wewnętrznie.

Spedytorzy międzynarodowi, którym powierza się dopełnienie formalności celnych i logistycznych. Spedytor nie przemieszcza towaru, lecz pełni funkcję eksperta w sieci logistycznej. Spedytor zawiera z przewoźnikami umowy dotyczące przemieszczenia towarów i posiada dodatkowe doświadczenie w zakresie przygotowywania i przetwarzania dokumentów celnych i innych oraz wykonywania czynności związanych z przesyłkami międzynarodowymi.

Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt, że w przypadku powierzenia usług strategicznych osobom zatrudnionym na mocy umowy wnioskodawca musi zapewnić, aby poziom wiedzy i kompetencji niezbędnych do świadczenia tych usług był stały przez cały okres objęty umową. Osoby spełniającej kryterium nie można oddzielić od wnioskodawcy, ponieważ art. 38 ust. 1 UKC stanowi, że kryteria muszą być spełnione przez przedsiębiorcę, który składa wniosek o przyznanie statusu AEO. Przedsiębiorca musi więc mieć świadomość, że można zlecić na zewnątrz prowadzenie „działalności”, ale nie odpowiedzialności. Jak już wspomniano powyżej, niska jakość usług może doprowadzić w końcu do problemów związanych ze spełnieniem pozostałych kryteriów, a ostatecznie do zawieszenia lub cofnięcia pozwolenia.

W związku z tym w przypadku, gdy wnioskodawca zleca zarządzanie/zajmowanie się sprawami celnymi osobie zatrudnionej na mocy umowy, umowę lub innego rodzaju porozumienie zawarte między wnioskodawcą a osobą zatrudnioną na mocy tej umowy lub porozumienia należy udostępnić organom celnym w celu wyjaśnienia zdolności i odpowiedzialności tej osoby oraz udowodnienia w ten sposób spełnienia przedmiotowego kryterium.

Weryfikacja spełnienia

Jeżeli działalność podlegająca obowiązkowi celnemu jest zlecona osobie trzeciej zatrudnionej na mocy umowy, OWP musi sprawdzić spełnienie przedmiotowego warunku poprzez:

1) zweryfikowanie, czy relacja wnioskodawcy z osobą zatrudnioną na mocy umowy trwa dłużej niż trzy lata. Aby to udowodnić, OWP może sprawdzić, czy istnieje umowa, zgoda lub innego rodzaju porozumienie zawarte między wnioskodawcą a osobą zatrudnioną na mocy tego dokumentu, w którym wyraźnie określono czynności i obowiązki, które osoba zatrudniona na jego mocy wykonuje w imieniu wnioskodawcy (umowa lub zgoda są kopiami posiadanymi przez wnioskodawcę) lub

2) w przypadku gdy wspomniana relacja trwa krócej niż trzy lata – zweryfikowanie, czy osoba zatrudniona na mocy umowy ma pozwolenie na korzystanie w stosownych przypadkach z uproszczeń celnych lub dopełniała formalności celnych przez co najmniej trzy lata.

Zgodnie z art. 27 ust. 2 RW UKC warunek dotyczący „praktycznych standardów w zakresie kompetencji” uznaje się za spełniony, jeżeli osoba zatrudniona na mocy umowy jest AEOC.

W przypadku outsourcingu działalności podlegającej obowiązkowi celnemu wystarczy, aby kryterium to spełniał wnioskodawca, pracownik odpowiedzialny za sprawy celne wnioskodawcy albo osoba zatrudniona na mocy umowy. Jeżeli wnioskodawca zleca swoją działalność podlegającą obowiązkowi celnemu więcej niż jednej osobie zatrudnionej na mocy umowy, kryterium to musi być spełnione przez wszystkie z nich.

Należy zauważyć, że w przypadku gdy wnioskodawca posiada wewnętrzny dział lub departament zaangażowany w sprawy celne, który pozwala na sprawowanie nadzoru i kontroli nad formalnościami celnymi, które zostały zlecone, kryterium to może być spełnione przez wnioskodawcę.

2.IV.2.2. Norma jakości dla spraw celnych przyjęta przez europejski organ normalizacyjny

Należy zauważyć, że właściwy europejski organ normalizacyjny jeszcze nie opracował norm mających zastosowanie do „spraw celnych”.

2.IV.3. Kwalifikacje zawodowe

Zakres

Zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b) RW UKC kryterium uznaje się za spełnione również w przypadku pomyślnego ukończenia przez wnioskodawcę lub osobę odpowiedzialną za sprawy celne wnioskodawcy szkolenia z zakresu przepisów prawa celnego istotnych w kontekście podejmowanych działań celnych przeprowadzonego przez dowolny z następujących podmiotów:

- (i) *organ celny państwa członkowskiego;*
- (ii) *placówkę oświatową uznawaną przez organy celne lub organy odpowiedzialne za organizowanie szkoleń zawodowych w państwie członkowskim za właściwą do nadawania tego rodzaju kwalifikacji;*
- (iii) *stowarzyszenie zawodowe lub branżowe uznawane przez organy celne państwa członkowskiego lub akredytowane w Unii jako uprawnione do nadawania takich kwalifikacji.*

Weryfikacja spełnienia kryteriów

Instytucje publiczne lub prywatne, takie jak uniwersytety, szkoły celne, inne szkoły specjalistyczne, samorządy zawodowe lub stowarzyszenia branżowe, które oferują różnego rodzaju kursy przygotowujące do uznawania określonych pozwoleń/akredytacji/rejestrów zawodowych na potrzeby określonych przedsiębiorców (np. pozwolenia/akredytacje/rejestry związane z zawodem agenta celnego).

Podmiot prowadzący szkolenie musi poświadczyć, że dany uczestnik szkolenia pomyślnie ukończył kurs.

Wnioskodawca lub osoby odpowiedzialne za zarządzanie sprawami celnymi w imieniu wnioskodawcy, które mają pozwolenie, świadectwo lub licencję uprawniające je do prowadzenia działalności zawodowej w dziedzinie celnej (np. agenci celni lub spedytorzy), mogą spełnić kryterium pomyślnego ukończenia szkolenia z zakresu spraw celnych, przedstawiając stosowny dowód potwierdzający ukończenie takiego szkolenia.

Pracownik przedsiębiorstwa uprawnionego do fizycznego reprezentowania przedsiębiorstwa może również ukończyć szkolenie z zakresu spraw celnych (np. gdy osoba odpowiedzialna za zarządzanie przedsiębiorstwem wnioskodawcy oferującym usługi pośrednictwa, tj. prezes lub członek zarządu, zda egzamin na agenta celnego). W takim przypadku uznaje się, że wnioskodawca spełnia warunek dysponowania odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi dzięki tej osobie.

Ponadto możliwa jest także sytuacja, w której państwa członkowskie nie mają żadnych programów akredytacji ani żadnych rejestrów działalności zawodowej, ale oferują specjalne szkolenia z zakresu spraw celnych (np. w ramach kształcenia na poziomie średnim lub w trakcie konwencji z udziałem podmiotów publicznych oferujących usługi edukacyjne). Organy celne powinny uznać odbycie tego rodzaju szkoleń za wystarczające w określonym kontekście zawodowym. Państwa członkowskie zachęca się do dalszego opracowywania takich programów szkoleniowych.

Organy celne lub podmioty z sektora publicznego lub prywatnego wymienione w ppkt (ii) i (iii) powyżej, które zamierzają organizować szkolenia w celu spełnienia warunku dysponowania odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi, mogą zapoznać się z unijnymi ramami kompetencji celnych dla podmiotów z sektora prywatnego opublikowanymi na stronach internetowych DG TAXUD:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/eu_training/competency/index_en.htm

Narzędzie to bazuje na zbiorze podstawowych wartości, których znajomością powinien wykazywać się każdy przedsiębiorca lub osoba fizyczna funkcjonująca w sektorze prywatnym i mająca styczność z administracjami celnymi UE.

Sekcja V – Odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony

2.V.1. Kwestie ogólne

Zgodnie z art. 39 lit. e) UKC AEO upoważniony w kwestiach związanych z bezpieczeństwem i ochroną musi przestrzegać odpowiednich standardów bezpieczeństwa i ochrony, które uznaje się za spełnione, gdy wnioskodawca wykaże, że utrzymuje odpowiednie środki mające na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa i ochrony międzynarodowego łańcucha dostaw, w tym w obszarze odnoszącym się do integralności fizycznej i kontroli dostępu, procesów logistycznych, procesów związanych z postępowaniem z określonymi rodzajami towarów, w obszarze odnoszącym się do personelu oraz w obszarze identyfikacji partnerów handlowych. W art. 28 RW UKC przedstawiono dodatkowe wymogi, które należy spełnić. Należy wyraźnie zaznaczyć, że kryterium bezpieczeństwa i ochrony ma znaczenie jedynie w przypadku, gdy przedsiębiorca ubiega się o przyznanie statusu AEOS.

Jednocześnie warto wiedzieć, że kryteria bezpieczeństwa i ochrony należy zbadać w odniesieniu do wszystkich obiektów istotnych dla prowadzonej przez wnioskodawcę działalności podlegającej obowiązkowi celnemu. Na przykład musi być zabezpieczony skład, w którym przechowywane są towary przeznaczone na wywóz (a tym samym do wejścia do międzynarodowego łańcucha dostaw) nieobjęte dozorem celnym. Natomiast skład, w którym przechowywane są towary dopuszczone do obrotu, które mają zostać sprzedane na obszarze celnym UE, może zostać uznany za nieistotny w kontekście wymogów bezpieczeństwa. A zatem, przygotowując wniosek, przedsiębiorca powinien określić, jaką działalność prowadzi we wszystkich należących do niego obiektach.

Jedynie w przypadku, gdy ze względu na dużą liczbę obiektów okres przewidziany na wydanie pozwolenia nie pozwalałby na sprawdzenie wszystkich istotnych obiektów, a organ celny nie ma wątpliwości co do utrzymywania przez wnioskodawcę wewnętrznych norm bezpieczeństwa, które są powszechnie stosowane we wszystkich obiektach prowadzenia działalności, OWP może podjąć decyzję o zbadaniu jedynie reprezentatywnej części tych obiektów. Również ta decyzja może zostać poddana weryfikacji w procesie monitorowania. Plan monitorowania może zatem obejmować obiekty, które nie były wcześniej wizytowane.

Ponieważ wszystkie przedsiębiorstwa różnią się między sobą pod względem modelu prowadzenia działalności, organy celne muszą każdorazowo badać środki bezpieczeństwa i ochrony wdrażane przez wnioskodawców. Celem niniejszej sekcji nie jest dostarczenie wyczerpującego wykazu wszystkich środków bezpieczeństwa i ochrony, które ma wdrożyć wnioskodawca, by spełnić wymogi bezpieczeństwa i ochrony w odniesieniu do statusu AEO, lecz raczej udzielenie wskazówek umożliwiających zrozumienie pojęcia bezpieczeństwa i ochrony w odniesieniu do statusu AEO. Przykłady możliwych środków można znaleźć w [notach wyjaśniających do kwestionariusza samooceny](#) oraz w odpowiedniej sekcji [załącznika 2 do niniejszych wytycznych](#).

Standardy bezpieczeństwa i ochrony wnioskodawcy uznaje się za właściwe tylko w przypadku, gdy organy celne mają możliwość zweryfikowania wszystkich warunków wymienionych w art. 28 ust. 1 RW UKC i uznania ich za spełnione. Do celów zapewnienia zgodności z przepisami art. 28 ust. 1 lit. a)–c) RW UKC drobne uchybienia w dążeniu do zapewnienia zgodności z jednym warunkiem mogą jednak zostać zniwelowane dzięki skutecznemu spełnieniu innego warunku. Zawsze należy mieć na uwadze znaczenie i cel przepisu, a mianowicie istnienie odpowiednich środków kontroli pozwalających na ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu. Mogą na przykład występować uchybienia w sprawdzaniu przeszłości personelu tymczasowego. Wnioskodawca dostrzega jednak to ryzyko i efektywnie nim zarządza, wprowadzając odpowiednie kontrole dostępu, aby pracownicy tymczasowi nie posiadali niekontrolowanego dostępu do towarów objętych łańcuchem dostaw / towarów wprowadzanych do łańcucha dostaw lub do stref działalności przedsiębiorstwa wrażliwych pod względem bezpieczeństwa. Należy również zauważyć, że dobre zaznajomienie wnioskodawcy i jego pracowników z pojęciem AEO oraz praktyczne korzystanie przez nich ze statusu AEO może pozwolić na uniknięcie niewielkiego ryzyka związanego z brakiem fizycznych kontroli. Z drugiej strony nawet najlepsze fizyczne środki bezpieczeństwa i ochrony mogą zawieść bez niezbędnej świadomości właściwych pracowników.

Choć zgodność z niektórymi kryteriami przedstawionymi w [części 2 „Kryteria dotyczące AEO” niniejszych wytycznych](#) można sprawdzić na podstawie przedstawionej dokumentacji

albo w ramach kontroli na miejscu, kryterium bezpieczeństwa i ochrony musi zawsze obejmować kontrole fizyczne w pomieszczeniach wnioskodawcy.

Należy rozważyć zastosowanie podejścia etapowego, zależnego od ryzyka dla poszczególnych obszarów (podejście warstwowe, ang. *onion peeling principle*).

Należy należycie uwzględnić przepisy art. 28 ust. 2 i 3 RW UKC:

- *Jeżeli wnioskodawca jest posiadaczem świadectwa bezpieczeństwa i ochrony wydanego na podstawie międzynarodowej konwencji lub normy międzynarodowej Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej lub normy europejskiej europejskiego organu normalizacyjnego, takie świadectwo bierze się pod uwagę przy sprawdzaniu, czy spełniono kryteria ustanowione w art. 39 lit. e) kodeksu.*

Kryteria uznaje się za spełnione w zakresie, w jakim uda się potwierdzić, że kryteria wydania takiego świadectwa są takie same, jak kryteria przewidziane w art. 39 lit. e) kodeksu, lub są równoważne tym kryteriom.

Kryteria uznaje się za spełnione, jeżeli wnioskodawca jest posiadaczem świadectwa bezpieczeństwa i ochrony wydanego w państwie trzecim, z którym Unia zawarła umowę w sprawie uznawania tego rodzaju świadectw.

Szczegółowe informacje na temat zasady wzajemnego uznawania i jej realizacji przedstawiono w części 6 niniejszych wytycznych.

- *Jeżeli wnioskodawca jest zarejestrowanym agentem lub znanym nadawcą w rozumieniu art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008¹⁰ i spełnia wymagania przewidziane w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1998¹¹, kryteria przewidziane w ust. 1 uznaje się za spełnione dla miejsc i działań, w odniesieniu do których wnioskodawca uzyskał status zarejestrowanego agenta lub znanego nadawcy, w stopniu, w jakim nadanie statusu zarejestrowanego agenta lub znanego nadawcy jest tożsame lub równoważne spełnieniu kryteriów przewidzianych w art. 39 lit. e) kodeksu.*

2.V.2. Bezpieczeństwo budynków

Aby zapobiec manipulowaniu towarami oraz chronić wrażliwe dane i dokumenty, wnioskodawca zapewnia, by „budynki, które mają być użytkowane w związku z działaniami objętymi pozwoleniem AEOS, zapewniają ochronę przed nieuprawnionym dostępem i są zbudowane z materiałów odpornych na próby uzyskania nieuprawnionego dostępu”.

Celem środków bezpieczeństwa mających zapewnić bezpieczeństwo budynków jest zapobieganie bezprawnym wtargnięciom oraz umożliwiające, w przypadku naruszenia ogrodzenia / wtargnięcia do budynku:

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008 z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2320/2002 (Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 72).

¹¹ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1998 ustanawiające szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego.

- opóźnienie i powstrzymanie intruza (np. kraty, kody, zewnętrzne i wewnętrzne okna, bramy i ogrodzenia zabezpieczone urządzeniami zamykającymi);
- szybkie wykrycie wtargnięcia (np. środki monitorowania dostępu lub kontroli, takie jak wewnętrzne/zewnętrzne alarmowe systemy antywłamaniowe lub telewizja przemysłowa (CCTV));
- szybką reakcję na wtargnięcie (np. zdalny system powiadamiający kierownika lub firmę ochroniarską w razie uruchomienia alarmu).

Ten warunek zawsze musi zostać uwzględniony w kontekście kontroli dostępu i bezpieczeństwa ładunków. W rzeczywistości środki bezpieczeństwa powinny być rozpatrywane całościowo: jeżeli wnioskodawcy chcą chronić swoją własność (towary, dane, budynki), nie można całkowicie oddzielić bezpieczeństwa budynków i kontroli dostępu od bezpieczeństwa ładunków.

Ponadto do celów analizy ryzyka zarówno wnioskodawcy, jak i organy celne biorą pod uwagę specyficzną charakterystykę poszczególnych lokalizacji. W niektórych przypadkach obiekt składać się będzie tylko z budynku stanowiącego jednocześnie zewnętrzną granicę terenu przedsiębiorstwa; w innych przypadkach obiekt może znajdować się na dobrze zabezpieczonym obszarze objętym odpowiednią kontrolą, np. w wolnym porcie, strefie przemysłowej, parku logistycznym itp. W niektórych przypadkach zewnętrzną część terenu przedsiębiorstwa będzie stanowić nawet rampa załadownicza dla przychodzących lub wychodzących towarów.

Nawet położenie obiektów (np. w sąsiedztwie miejsc o dużej przestępczości lub terenów niezagospodarowanych, sąsiadujące lub przylegające do innych budynków, w pobliżu dróg lub szlaków kolejowych) może mieć wpływ na podjęcie niezbędnych środków. Położenie obiektów może mieć również wpływ na ocenę kryteriów określonych w art. 28 ust. 1 lit. a) RW UKC „bezpieczeństwo budynków” i lit. b) „kontrolę dostępu”. Przy ocenie tego warunku można uwzględnić na przykład fakt, iż ogrodzenie jest postawione na grzbiecie wzniesienia lub skarpie, lub w sąsiedztwie żywoplotu lub ciekłu wodnego, który utrudnia dostęp do budynku.

Przy sprawdzaniu tego kryterium bardzo istotne jest należyte uwzględnienie faktu, że każdy wnioskodawca musi zapewnić bezpieczeństwo swoich budynków oraz kontrolę dostępu, jednakże przy ocenie sposobu, w jaki zostało to osiągnięte, należy uwzględnić szczególne cechy charakterystyczne dla MŚP. Na przykład w przypadku dużego producenta konieczne może okazać się posiadanie muru lub ogrodzenia, zatrudnienie strażników i zainstalowanie kamer telewizji przemysłowej CCTV itp., natomiast w przypadku agenta celnego prowadzącego działalność na obszarze o bardzo ograniczonej powierzchni wystarczy może zamontowanie odpowiednich zamków w drzwiach, oknach i szafkach na dokumenty.

2.V.3. Odpowiednia kontrola dostępu

Aby zabezpieczyć dostęp do obiektów i aby nie dopuścić do manipulowania towarami, wnioskodawca ustanawia „odpowiednie środki kontroli dostępu w celu uniemożliwienia nieuprawnionego dostępu do biur, terenów wysyłki, doków ładunkowych, obszarów składowania ładunków i innych odpowiednich miejsc”.

Mogą mieć miejsce przypadki, w których zewnętrzne środki bezpieczeństwa, takie jak ogrodzenia, bramy i oświetlenie, będą obowiązkowe (w przypadku gdy towary są składowane

poza budynkami, jeżeli ścian budynków nie można uznać za obwód zewnętrzny lub gdy ochrona budynków i dostęp do nich nie są w wystarczającym stopniu zabezpieczone). Z drugiej strony mogą mieć miejsce przypadki, w których nie ma możliwości i konieczności postawienia zewnętrznego muru. Może to dotyczyć sytuacji, gdy wnioskodawca dzierżawi część parku przemysłowego lub logistycznego, towary nie są składowane na zewnątrz, a inne fizyczne wymogi bezpieczeństwa fizycznego, takie jak bezpieczeństwo budynków, spełniają wysokie standardy.

Wszystkie obszary wrażliwe muszą zostać objęte ochroną przed nieuprawnionym dostępem ze strony osób trzecich i ze strony pracowników wnioskodawcy, którzy nie są upoważnieni do uzyskania dostępu do tych obszarów lub którzy nie posiadają odpowiedniego poświadczenia bezpieczeństwa uprawniającego do uzyskania dostępu do tych obszarów. Dotyczy to nie tylko kontroli dostępu osób nieuprawnionych, ale również nieuprawnionego dostępu pojazdów i towarów.

Powinny istnieć standardy postępowania, których należy odpowiednio przestrzegać, na wypadek wystąpienia incydentów związanych z bezpieczeństwem w razie dostępu lub próby dostępu do obiektu przez osoby nieuprawnione (np. zawiadomienie lokalnego organu policji, ochrony wewnętrznej oraz, w zależności od przypadku, organów celnych). W tym kontekście należy również pamiętać, że pojęcie bezpieczeństwa AEO ma na celu zapobieganie incydentom. Należy zatem wskazywać wcześniej wszelkie naruszenia bezpieczeństwa, zanim w istotny sposób wpłyną one na bezpieczeństwo i ochronę międzynarodowego łańcucha dostaw. Przykładem może być system telewizji przemysłowej (CCTV), który tylko rejestruje, ale nie jest monitorowany. Choć taki system może okazać się odpowiedni do innych zastosowań, korzystanie z niego przez AEOS może być niewystarczające.

Bardzo istotne jest, aby sprawdzając zgodność z tym warunkiem, wziąć należycie pod uwagę specyficzne właściwości **MŚP**. Nawet jeżeli MŚP muszą spełnić takie same wymogi w zakresie procedur wewnętrznej kontroli dostępu co duże przedsiębiorstwa, to pod względem kontroli dostępu mogą być dla nich bardziej odpowiednie inne rozwiązania. Na przykład:

- przeważnie małe przedsiębiorstwa i mikroprzedsiębiorstwa nie posiadają wystarczających środków na zatrudnienie pracowników mających monitorować dostęp do terenu. Przykładowo w tym przypadku zamknięte ogrodzenie wyposażone w interkom powinno pozwalać na zdalne sterowanie dostępem do obiektów na jego terenie;
- instrukcja przypominająca o obowiązku zamykania na klucz drzwi do terenów wysyłki oraz obowiązku wyposażenia drzwi w dzwonek przeznaczony dla kierowców chcących wjechać na teren wysyłki mogłaby zapobiegać dostępowi osób nieuprawnionych do miejsc składowania ładunków;
- mimo że od dużych przedsiębiorstw oczekuje się, że będą wydawały wszystkim swoim pracownikom i osobom odwiedzającym przedsiębiorstwo identyfikatory, ustanowienie takiego wymogu w odniesieniu do MŚP nie musi być konieczne.

2.V.4. Bezpieczeństwo ładunku

Aby zapewnić integralność ładunku i aby przeciwdziałać stosowaniu niezgodnych z prawem praktyk w kontekście przepływu towarów w ramach międzynarodowego łańcucha dostaw, wnioskodawca podejmuje „odpowiednie środki w zakresie postępowania z towarami, które

obejmują ochronę przed nieuprawnionym wprowadzaniem, wymianą lub niewłaściwym postępowaniem z towarami oraz ochronę przed manipulowaniem jednostkami ładunku”.

Środki te, jeżeli jest to odpowiednie dla danej działalności, obejmują:

- integralność jednostek ładunku (w tym zastosowanie zamknięć i 7-punktowej inspekcji (części zewnętrznej, drzwi wewnętrznych/zewnętrznych, ściany lewej, ściany prawej, ściany przedniej, sufitu/dachu, podłogi/części wewnętrznej);
- procesy logistyczne (w tym wybór spedytora i środków transportu);
- towary przychodzące (w tym kontrolę ilości i jakości, zamknięć, w stosownych przypadkach);
- składowanie towarów (w tym kontrolę zapasów);
- wytwarzanie towarów (w tym kontrolę jakości);
- pakowanie towarów (w tym informacje na opakowaniu);
- załadunek towarów (w tym kontrolę ilości i jakości oraz nakładanie zamknięć/znakowanie).

Jeżeli jest to właściwe i możliwe, powyższe środki należy udokumentować i zarejestrować.

Ponownie, fakt naruszenia integralności ładunku/jednostek ładunku powinien zostać zauważony na możliwie najwcześniejszym etapie, należy o nim powiadomić wyznaczony dział lub personel odpowiedzialny za bezpieczeństwo, zbadać i zarejestrować w celu podjęcia koniecznych środków zaradczych. Istotne jest również, aby był jasno opisany i znany podział kompetencji między zaangażowanymi jednostkami i stronami.

Jak wspomniano już w sekcji [2.V.2. niniejszych wytycznych](#), bezpieczeństwo ładunku jest nierozdzielnie związane z bezpieczeństwem budynków i kontrolami dostępu, ponieważ głównym celem środków bezpieczeństwa i ochrony jest zabezpieczenie towarów przez uniemożliwienie osobom niepowołanym uzyskania bezprawnego dostępu do ładunku (stref wysyłkowych, doków załadunkowych i przestrzeni ładunkowej).

Ponadto bardzo istotne jest, aby sprawdzając zgodność z tym warunkiem, należycie uwzględnić specyficzne właściwości MŚP. Na przykład:

- zamknięte drzwi/poręcze, znaki i instrukcje ostrzegawcze mogą okazać się wystarczające, by ograniczyć możliwość uzyskania dostępu do stref ograniczonego dostępu wyłącznie do upoważnionych pracowników (takie instrukcje mogą zostać włączone do ogólnych procedur bezpieczeństwa i ochrony stosowanych przez wnioskodawcę);
- w celu zapobieżenia dostępowi osób nieuprawnionych do stref produkcji, terenów wysyłki, ramp przeładunkowych, miejsc składowania ładunków i biur dostęp gości na teren obiektu może być zasadniczo uwarunkowany obecnością osoby towarzyszącej i wpisem do rejestru przy wejściu.

Bezpieczeństwo ładunków wiąże się też nierozłącznie z „bezpieczeństwem partnera handlowego”, ponieważ kiedy towary znajdujące się w jednostkach ładunku trafiają do łańcucha dostaw, często zdarza się, że odpowiedzialność za nie przejmuje partner handlowy.

2.V.5. Bezpieczeństwo partnera handlowego

2.V.5.1. Kwestie ogólne

Partner handlowy jest terminem używanym w celu opisania podmiotu handlowego, z którym inny podmiot handlowy łączy pewna forma stosunków handlowych w celu osiągnięcia obopólnych korzyści. Dla celów AEO dotyczy to partnerów handlowych bezpośrednio uczestniczących w międzynarodowym łańcuchu dostaw.

Wszystkich przedsiębiorców uczestniczących w międzynarodowym łańcuchu dostaw, od eksportera/producenta do importera/kupującego, można uważać za będących dla siebie partnerami handlowymi w zależności od konkretnej sytuacji.

W przypadku gdy prawa i obowiązki obu stron są określone w umowie prawnej, stosunki z partnerami handlowymi mogą być stosunkami umownymi. Alternatywnie mogą istnieć bardzo luźne porozumienia bez podstawy prawnej lub dokument pomiędzy umową prawną a luźnym porozumieniem (jeżeli istnieją dokumenty, ale jedynie stwierdzające fakty lub zamiary). Mogą również istnieć tego rodzaju stosunki, gdy jedna ze stron, np. rząd będący właścicielem i operatorem infrastruktury transportowej, zasadniczo określa parametry usługi, które druga strona, np. przewoźnik, może zaakceptować lub nie oraz ma na nie jedynie niewielki wpływ lub nie ma żadnego wpływu.

Wybór partnerów handlowych ma zasadnicze znaczenie i ubiegający się o przyznanie statusu AEO powinni korzystać z przejrzystej i możliwej do zweryfikowania procedury wyboru partnerów handlowych.

Z perspektywy AEO, partnerzy handlowi – jak wspomniano w art. 28 ust. 1 lit. d) RW UKC – mają możliwość wystąpienia z wnioskiem o przyznanie statusu AEO, ale jeżeli nie zdecydują się na to lub jeżeli mają siedzibę w państwie, w którym nie ma możliwości uzyskania statusu AEO, powinni przedstawić swojemu partnerowi posiadającemu status AEO odpowiedni dowód, że mogą spełniać w możliwym do przyjęcia stopniu standardy bezpieczeństwa i ochrony. Najlepiej byłoby oczywiście, gdyby jak największa liczba uczestników międzynarodowego łańcucha dostaw posiadała status AEO lub równoważny status przyznany przez właściwe organy państwa trzeciego, z którym UE zawarła umowę o wzajemnym uznaniu.

2.V.5.2. Identyfikacja partnerów handlowych

W przypadku badania międzynarodowego łańcucha dostaw w kontekście samooceny AEO istotne jest, aby rola każdego z partnerów handlowych była jasno określona. Rola partnerów handlowych determinuje poziom ponoszonego ryzyka, wymagany od nich poziom świadomości w zakresie bezpieczeństwa i ochrony oraz alternatywnie środki, jakie ma wdrożyć AEO w celu ograniczenia zidentyfikowanego ryzyka. Obowiązki partnerów handlowych AEO mogą być np. następujące:

- **producenci i prowadzący skład** powinni zapewnić i promować świadomość, że pomieszczenia powinny spełniać możliwe do przyjęcia standardy bezpieczeństwa, aby nie dopuścić do manipulacji produkowanymi lub składowanymi towarami oraz zapobiegać dostępowi osób nieuprawnionych;

- **importerzy/spedytorzy/eksporterzy/agenci celni** powinni zapewnić, aby przedstawiciele osób trzecich zaznajomili się z odpowiednimi procedurami i systemami granicznymi oraz zapoznali się z wymaganymi dokumentami, które powinny towarzyszyć towarom w przypadku tranzytu i odprawy celnej;
- **przewoźnicy** powinni zorganizować przewóz towarów w taki sposób, by uniknąć zbędnych zakłóceń przy przewożeniu towarów oraz by zabezpieczyć integralność towarów przed nieuprawnioną ingerencją w czasie, gdy pozostają one w ich dyspozycji.

2.V.5.3. Wymogi bezpieczeństwa dotyczące partnerów handlowych.

Artykuł 28 ust. 1 lit. d) RW UKC stanowi, że standardy bezpieczeństwa i ochrony ustanowione w odniesieniu do partnerów handlowych uznaje się za spełnione, jeżeli „wnioskodawca podjął środki umożliwiające precyzyjne zidentyfikowanie jego partnerów handlowych oraz zagwarantowanie, poprzez realizację odpowiednich postanowień umownych lub wdrożenie innych stosownych środków zgodnie z modelem biznesowym wnioskodawcy, że tacy partnerzy handlowi zapewniają bezpieczeństwo swojej części międzynarodowego łańcucha dostaw”.

AEO ponosi odpowiedzialność głównie za swoją część łańcucha dostaw, towary znajdujące się pod jego nadzorem oraz za pomieszczenia, w których prowadzi działalność. W przypadku przyznania statusu AEO mogą z niego korzystać tylko osoby, które wnioskuje o jego przyznanie. AEO polegają jednak także na standardach bezpieczeństwa stosowanych przez swoich partnerów handlowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa towarów znajdujących się pod ich nadzorem. Wnioskodawca musi posiadać wiedzę na temat wszystkich ról w łańcuchach dostaw swoich partnerów handlowych oraz podejmować wszelkie starania w celu zagwarantowania, aby jego partner handlowy spełniał wymogi w zakresie bezpieczeństwa spoczywające na AEO.

Oczekuje się również, że każdy wnioskodawca zapewni, aby jego partnerzy handlowi zdawali sobie sprawę ze spoczywających na nich zobowiązań i wymogów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony oraz dążyli – w stosownych przypadkach i jeżeli jest to wykonalne w zależności od ich modelu działalności – do zawarcia umów na piśmie lub do wdrożenia innych odpowiednich środków. Dlatego też w stosownych przypadkach, zawierając umowę z partnerem handlowym, wnioskodawca powinien dołożyć wszelkich starań, aby zachęcić drugą umawiającą się stronę do dokonania oceny bezpieczeństwa jej łańcucha dostaw oraz do zwiększenia bezpieczeństwa tego łańcucha, a także do udzielania szczegółowych informacji na temat postępowania w tym zakresie wraz z odpowiednimi dowodami. Zasadnicze znaczenie ma również zarządzanie ryzykiem związanym z partnerami handlowymi. A zatem wnioskodawca powinien zachować dokumentację potwierdzającą podjęte działania, mające na celu zapewnienie, że jego partnerzy handlowi spełniają te wymogi lub podjęli działania zapobiegawcze mające zniwelować wszelkie zidentyfikowane ryzyko.

Wnioskodawca powinien mieć świadomość, kim są jego nowi potencjalni partnerzy handlowi. Zastanawiając się nad wyborem nowych potencjalnych partnerów handlowych po wydaniu pozwolenia, AEO powinien dążyć do uzyskania informacji na temat tych aspektów działalności prowadzonej przez swoich nowych potencjalnych partnerów handlowych, które można uznać za istotne dla statusu AEO.

Jako przykłady działań, które AEO lub wnioskodawca może podjąć, aby zwiększyć poziom bezpieczeństwa swojego łańcucha dostaw, można wymienić:

- współpracę z innym AEO lub równoważnym podmiotem;
- dokonywanie ustaleń umownych w zakresie bezpieczeństwa ze swoimi partnerami handlowymi, w stosownych przypadkach i jeżeli jest to wykonalne w kontekście przyjętego przez wnioskodawcę modelu prowadzenia działalności;
- dokonywanie wyboru podwykonawców (na przykład firm transportowych, przewoźników itp.) w oparciu o zakres, w jakim przestrzegają oni określonych przepisów w zakresie bezpieczeństwa, a niekiedy również odpowiednich obowiązkowych wymogów międzynarodowych, w szczególności jeżeli takie wymogi zostały już zatwierdzone w ramach innych systemów bezpieczeństwa, takich jak systemy stosowane w odniesieniu do ZN lub ZA;
- zawieranie w umowach zapisów uniemożliwiających podwykonawcy zlecenie prac w ramach dalszego podwykonawstwa podmiotom, w odniesieniu do których podwykonawca nie może potwierdzić, że mają one wdrożone odpowiednie procedury identyfikacji i zapewnienia stosownych środków bezpieczeństwa. Tego rodzaju umowy należy zawierać przy każdorazowym przewozie zabezpieczonego ładunku lotniczego / zabezpieczonej poczty lotniczej pochodzącej od znanego nadawcy;
- kiedy tylko jest to możliwe, należy nakładać zamknięcia umożliwiające wykrycie wtargnięcia przez miejsca wejścia do przedziału ładunkowego. Dokonujący załadunku bezpośrednio po jego zakończeniu powinien na załadowanych kontenerach umieścić zamknięcia zgodne z normą ISO 17712;
- załadowane kontenery są poddawane inspekcji w obiektach podwykonawcy, w terminalu oraz w obiektach odbiorcy w celu zweryfikowania, czy zostały prawidłowo zamknięte;
- ogólne informacje od instytucji odpowiedzialnych za rejestrację produktów spółek (tam, gdzie to możliwe) i ich partnerów (towary obciążone ryzykiem lub wrażliwe itp.) są analizowane przed zawarciem umowy;
- wnioskodawca/AEO przeprowadza audyt w zakresie bezpieczeństwa partnera handlowego lub żąda przeprowadzenia takiego audytu przez osobę trzecią, aby upewnić się, czy partner handlowy spełnia stosowne wymogi bezpieczeństwa;
- wnioskodawca/AEO, w stosownych przypadkach i jeżeli jest to wykonalne w kontekście przyjętego przez wnioskodawcę modelu prowadzenia działalności, zwraca się o wydanie deklaracji bezpieczeństwa dotyczącej modeli prowadzenia działalności przez strony, pełnionych przez nie ról i zakresu ich odpowiedzialności.

W [załączniku 3 do niniejszych wytycznych](#) przedstawiono przykładową deklarację bezpieczeństwa, z której można korzystać w państwach członkowskich w przypadku, gdy wnioskodawca pragnie spełnić wymogi ustanowione w art. 28 ust. 1 lit. d) RW UKC dzięki uzyskaniu deklaracji bezpieczeństwa od konkretnego partnera handlowego. W przypadku korzystania z deklaracji bezpieczeństwa jako odpowiedniego i możliwego mechanizmu dla prowadzonego modelu działalności wnioskodawca powinien jednak mieć możliwość upewnienia się, czy objęte nim obowiązki mają zastosowanie i są przestrzegane przez danego partnera handlowego.

- Wnioskodawca/AEO korzysta z przewoźników lub ułatwień regulowanych przez międzynarodowe lub europejskie świadectwa bezpieczeństwa (na przykład Międzynarodowy Kodeks Ochrony Statków i Obiektów Portowych i przepisy dotyczące ZA).

- Wnioskodawca/AEO zawiera porozumienia inne niż umowne mające na celu szczegółowe określenie ważnych kwestii związanych z bezpieczeństwem, zwłaszcza gdy w ocenie bezpieczeństwa zidentyfikowano potencjalne słabości.

Zarówno organy celne, jak i przedsiębiorcy powinni uwzględnić fakt, że wspomniane wyżej środki są jedynie przykładami i wykaz ten nie jest wyczerpujący. Wybór danego środka lub połączenia środków zależy w dużej mierze od roli konkretnego partnera handlowego w łańcuchu dostaw i związanego z tym ryzyka oraz modelu działalności partnera.

Niezależnie od tego, jakie środki podjął wnioskodawca, aby spełnić ten wymóg, istotne jest, by istniały procedury monitorowania porozumień z partnerami handlowymi i by były one regularnie poddawane przeglądowi oraz uaktualniane.

Jeżeli wnioskodawca/AEO dysponuje informacjami wskazującymi, że jeden z jego partnerów handlowych, będący częścią międzynarodowego łańcucha dostaw, nie spełnia odpowiednich standardów bezpieczeństwa i ochrony, wówczas niezwłocznie – dokładając wszelkich starań – podejmuje stosowne działania w celu poprawy bezpieczeństwa łańcucha dostaw.

W odniesieniu do przesyłek przejmowanych od nieznanymi partnerów handlowych zaleca się, by wnioskodawca/AEO podjął odpowiednie działania w celu ograniczenia ryzyka dla bezpieczeństwa związanego z tą konkretną transakcją do akceptowalnego poziomu.

Na przykład w przypadku odbioru ładunku lotniczego / poczty lotniczej od nieznanego partnera handlowego, w odniesieniu do którego nie można wykazać, że stosuje odpowiednie procedury identyfikacyjne i odpowiednie środki bezpieczeństwa, taki ładunek lotniczy / poczta lotnicza powinny zostać poddane kontroli bezpieczeństwa przez zarejestrowanego agenta.

Ma to szczególne znaczenie w przypadku, gdy wnioskodawca/AEO posiada nowych lub tymczasowych partnerów handlowych lub jest zaangażowany w transport dużej ilości przesyłek, takich jak przesyłki pocztowe i kurierskie.

W przypadku udziału wielu podwykonawców odpowiedzialność za bezpieczeństwo łańcucha dostaw przechodzi z wnioskodawcy/AEO (np. eksportera) na jego partnera handlowego (np. spedytora). W rzeczywistości to partner handlowy jest formalnie zobowiązany do zabezpieczenia odpowiednich zadań w imieniu wnioskodawcy/AEO. Jeżeli jednak „podwykonawca pierwszego stopnia” (np. spedytor) w dalszym ciągu korzysta z usług innych podmiotów, powinien przeprowadzić kontrolę wdrożenia środków bezpieczeństwa przez kolejnego podwykonawcę lub podwykonawców (np. przewoźnika lub innego kolejnego spedytora).

Jeśli AEO wykryje trudności w przestrzeganiu przepisów, powinien niezwłocznie skontaktować się z organami celnymi i powiadomić je o takich przypadkach, podając szczegółowe informacje.

2.V.6. Bezpieczeństwo personelu

Bezpieczeństwo personelu, podobnie jak bezpieczeństwo fizyczne, kontrola dostępu, bezpieczeństwo partnerów handlowych itd., jest jednym z podstawowych aspektów bezpieczeństwa. Należy podkreślić, że przedmiotowy warunek nie jest związany z

„bezpieczeństwem w miejscu pracy”, ponieważ ta kwestia wykracza poza zakres omawianego kryterium bezpieczeństwa i ochrony.

Aby zapobiec infiltracji nieuprawnionego personelu, która może być czynnikiem ryzyka dla bezpieczeństwa, wnioskodawca „poddaje potencjalnych pracowników, którzy mają zostać zatrudnieni na stanowiskach o istotnym znaczeniu dla bezpieczeństwa, kontrolom bezpieczeństwa w zakresie dopuszczalnym na mocy prawa krajowego oraz, w uzasadnionych przypadkach, okresowo kontroluje pracowników zatrudnionych na takich stanowiskach”. W odniesieniu do praktycznego wdrażania tego wymogu zarówno organy celne, jak i sam wnioskodawca powinni uwzględnić następujące istotne kwestie:

- wszyscy przedsiębiorcy powinni posiadać odpowiedni system/odpowiednie procedury spełniania tego wymogu, a organy celne powinny mieć możliwość zweryfikowania tego faktu;
- to wnioskodawca jako pracodawca jest odpowiedzialny za przeprowadzenie tych kontroli, podczas gdy organy celne sprawdzają, czy zostały one przeprowadzone i czy są one wystarczające dla zapewnienia zgodności z ustalonymi wymogami, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów;
- zakres i cel kontroli powinien być jasny. Należy przestrzegać zasady proporcjonalności, tj. „działanie nie powinno wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu”.

Zakres oceny spełnienia warunku zależy od rozmiaru, struktury organizacyjnej oraz rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorcę. Konkretna weryfikacja dostosowana jest zatem do danego wnioskodawcy. Podstawowymi obszarami, które zawsze powinna obejmować kontrola, są jednak:

- polityka zatrudnienia wnioskodawcy

Ogólna organizacja i procedury rekrutacji nowych pracowników muszą być przejrzyste oraz powinny określać, kto jest za nie odpowiedzialny. Polityka wnioskodawcy powinna w szczególności odzwierciedlać wszelkie zasadne środki ostrożności, jakie należy uwzględnić podczas rekrutacji nowych pracowników na stanowiska wrażliwe pod względem bezpieczeństwa, w celu sprawdzenia, czy nie byli oni wcześniej skazani za przestępstwa związane z bezpieczeństwem, przestępstwa lub wykroczenia celne lub inne przestępstwa kryminalne związane z bezpieczeństwem międzynarodowego łańcucha dostaw; wnioskodawca w tym samym celu powinien przeprowadzać okresowe kontrole pracowników zatrudnionych na stanowiskach wrażliwych w zakresie dozwolonym na podstawie prawodawstwa krajowego.

Metody kontroli bezpieczeństwa mogą obejmować kontrole podstawowe, takie jak kontrola tożsamości i miejsca zamieszkania, w stosownych przypadkach kontrola pozwolenia na pracę przed rekrutacją, kontrola oświadczenia o niekaralności i analiza informacji oparta na bezsprzecznych lub oficjalnych elementach historii zatrudnienia i referencjach.

Wnioskodawca powinien również ustanowić wymogi bezpieczeństwa dotyczące pracowników tymczasowych oraz pracowników zatrudnianych przez agencje pracy. Podobne standardy bezpieczeństwa powinny mieć zastosowanie wobec personelu tymczasowego i zatrudnionego na stałe, jak również wobec pracowników zatrudnianych przez agencje pracy, z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa właściwych dla zajmowanego stanowiska. Jeżeli

do rekrutacji personelu wykorzystywana jest agencja pośrednictwa pracy, wnioskodawca powinien w umowie z agencją określić w szczególności poziom kontroli bezpieczeństwa, jakim poddani zostaną pracownicy przed i po rekrutacji na stanowiska wrażliwe pod względem bezpieczeństwa. Organy celne przeprowadzające audyt mogą zwrócić się o sprawdzenie, w jaki sposób wnioskodawca przeprowadza kontrole personelu zewnętrznego. Dlatego też wnioskodawca powinien w swojej ewidencji przechowywać dokumentację dotyczącą stosowanych standardów w tym zakresie.

- pracownicy zatrudnieni na stanowiskach wrażliwych pod względem bezpieczeństwa

Definiując „stanowiska wrażliwe pod względem bezpieczeństwa”, należy przeprowadzić odpowiednią analizę ryzyka oraz uwzględnić fakt, że nie są to tylko stanowiska kierownicze, ale również stanowiska bezpośrednio związane z obsługą, składowaniem i przepływem towarów. W tym kontekście stanowiskami wrażliwymi pod względem bezpieczeństwa są na przykład:

- stanowiska związane z odpowiedzialnością za sprawy bezpieczeństwa, sprawy celne lub rekrutację;
- stanowiska związane z nadzorem budynków i recepcji;
- miejsca pracy opisane w [sekcji 6 kwestionariusza samooceny](#) związane towarami przychodzącymi/wychodzącymi oraz składowaniem.

Kontrole te mogą dotyczyć również pracowników zatrudnionych dotychczas w innych działach, nieuznawanych za wrażliwe pod względem bezpieczeństwa, którzy przechodzą na tego rodzaju stanowiska.

W odniesieniu do wysokich lub najważniejszych stanowisk związanych z bezpieczeństwem wymagane może być sprawdzenie pod kątem wyroków zatartych i niezatartych. Wyznaczeni pracownicy mogą poinformować swojego pracodawcę o pouczeniach policyjnych lub poręczeniach, toczących się postępowaniach sądowych lub wyrokach. Powinni także ujawnić wszelkie inne zatrudnienie lub działalność stwarzającą ryzyko w zakresie bezpieczeństwa.

Zaleca się również, aby osoby zatrudnione nie znajdowały się na jednej z czarnych list ustanowionych na mocy prawa krajowego lub ponadnarodowego (np. rozporządzenie (EWG) nr 2580/2001¹², rozporządzenie (EWG) nr 881/2002¹³ i rozporządzenie (UE) nr 753/2011¹⁴).

Wszelkie kontrole, które mają być przeprowadzone, muszą być zgodne z prawem UE lub prawem krajowym dotyczącym ochrony danych osobowych, regulującym przetwarzanie danych osobowych w różnych warunkach. W wielu przypadkach istnieją przepisy pozwalające na przetwarzanie danych osobowych tylko wówczas, gdy zainteresowana osoba wyraziła na to wcześniej zgodę. W celu uproszczenia procesu w odniesieniu do niektórych stanowisk w umowie można zatem zawrzeć specjalną klauzulę, że zainteresowana osoba musi wyrazić zgodę na przeprowadzenie tak zwanej kontroli pracownika.

¹² Rozporządzenie Rady (WE) nr 2580/2001 z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu.

¹³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 881/2002 z dnia 27 maja 2002 r. wprowadzające niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom.

¹⁴ Rozporządzenie Rady (UE) nr 753/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom w związku z sytuacją w Afganistanie.

- polityka i procedury w przypadku urlopów i zwolnień pracowników

Wnioskodawca powinien dysponować procedurami szybkiego unieważniania identyfikatorów oraz cofania praw dostępu do obiektów i systemów informatycznych pracownikom, z którymi rozwiązano umowę o pracę.

Jak wspomniano w [notach wyjaśniających do kwestionariusza samooceny](#) (zob. pytanie 6.11 „Bezpieczeństwo personelu”), wszystkie wymogi bezpieczeństwa wdrożone w odniesieniu do polityki zatrudnienia wnioskodawcy powinny być udokumentowane.

2.V.7. Zewnętrzni dostawcy usług

Wnioskodawca może również utrzymywać umowne stosunki handlowe z innymi podmiotami, w tym podmiotami zajmującymi się sprzątniem lub cateringiem, dostawcami oprogramowania, zewnętrznymi firmami ochroniarskimi lub kontrahentami krótkoterminowymi. Dla celów AEO podmioty te określa się mianem dostawców usług.

Artykuł 28 ust. 1 lit. f) RW UKC stanowi, że „wnioskodawca ustanowił odpowiednie procedury bezpieczeństwa na potrzeby wszelkich zewnętrznych dostawców usług, z którymi zawarł umowy”.

Chociaż zewnętrzni dostawcy usług nie uczestniczą bezpośrednio w międzynarodowym łańcuchu dostaw, to mogą w znaczący sposób wpływać na bezpieczeństwo oraz systemy celne wnioskodawcy. Dlatego też, jeżeli chodzi o kwestie związane z bezpieczeństwem i ochroną, wnioskodawca powinien stosować wobec nich odpowiednie środki, podobnie jak w odniesieniu do swoich partnerów handlowych.

Jeżeli niektóre warunki dotyczące bezpieczeństwa i ochrony mające zastosowanie do AEO są spełniane przez dostawcę usług w imieniu wnioskującego o przyznanie statusu AEO, należy to zweryfikować w trakcie audytu. Typowym przykładem jest warunek kontroli dostępu, jeżeli wnioskujący o przyznanie statusu AEO zawarł umowę z firmą ochroniarską na wypełnianie swoich obowiązków w tym zakresie. Warunek dotyczący kontroli dostępu należy zweryfikować, dokonując oceny tego, w jaki sposób usługodawca spełnia ten warunek w imieniu AEO. Chociaż AEO może zlecić prowadzenie takiej działalności firmie zewnętrznej, to on sam jest i pozostaje odpowiedzialny za spełnianie kryterium AEO i zapewnienie, aby dostawca usług spełniał te wymogi, ponieważ działa on w jego imieniu.

2.V.8. Programy podnoszenia poziomu świadomości w dziedzinie bezpieczeństwa

Aby zagwarantować odpowiedni poziom znajomości wymogów w zakresie bezpieczeństwa, wnioskodawca „zapewnia, aby jego personel odpowiedzialny za kwestie związane z bezpieczeństwem regularnie uczestniczył w programach służących podnoszeniu poziomu świadomości w tym obszarze”. Wnioskodawca powinien rozwijać mechanizmy kształcenia i szkolenia personelu w zakresie polityki bezpieczeństwa, rozpoznawania odstępstw od tej polityki oraz świadomości, jakie działania należy podjąć w przypadku luk w systemie bezpieczeństwa.

Wnioskodawca powinien w szczególności:

- kształcić swój personel oraz, w stosownych przypadkach, swoich partnerów handlowych w zakresie ryzyka związanego z międzynarodowym łańcuchem dostaw;
- zapewniać materiały edukacyjne, wskazówki ekspertów oraz odpowiednie szkolenia dotyczące identyfikacji potencjalnie podejrzanych ładunków wszystkim pracownikom uczestniczącym w międzynarodowym łańcuchu dostaw, takim jak osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, personel obsługujący ładunki i dokumentację ładunków, jak również personel obsługujący miejsca wysyłki i przyjmowania towarów. Takie szkolenia należy przeprowadzić przed wystąpieniem przez przedsiębiorcę o przyznanie statusu AEO;
- prowadzić odpowiednią ewidencję metod edukacyjnych, udzielonych wskazówek oraz przeprowadzonych szkoleń w celu udokumentowania programów podnoszących poziom wiedzy;
- zapewnić możliwość skorzystania z usług jednostki lub osoby (z przedsiębiorstwa lub spoza przedsiębiorstwa) odpowiedzialnej za szkolenie personelu;
- zaznajamiać pracowników z istniejącymi w przedsiębiorstwie procedurami identyfikacji podejrzanych incydentów i powiadamiania o nich;
- przeprowadzać specjalne szkolenia mające pomóc pracownikom w zapewnieniu integralności ładunku, rozpoznawaniu potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa oraz zapewnieniu kontroli dostępu;
- dokonywać regularnych przeglądów i aktualizacji treści szkoleń w przypadku konieczności ich dostosowania. Treść szkoleń powinna być zgodna z wszystkimi szczególnymi wymogami mającymi zastosowanie do działalności prowadzonej przez danego przedsiębiorcę, np. działalności związanej z ładunkami lotniczymi / pocztą lotniczą.

Nie ma określonej częstotliwości, z jaką powinny być powtarzane szkolenia dotyczące bezpieczeństwa i ochrony.

Ponieważ jednak personel, budynki, procedury i przepływy mogą ulegać częstym zmianom, należy dążyć do utrzymania odpowiedniego poziomu wiedzy poprzez regularne odnawianie i aktualizowanie szkoleń.

Ponadto odpowiednie szkolenie muszą przejść wszyscy nowi pracownicy lub wszyscy pracownicy przedsiębiorstwa niedawno wyznaczeni na stanowiska związane z międzynarodowym łańcuchem dostaw.

Wymienione powyżej mechanizmy kształcenia i szkolenia personelu w zakresie polityki bezpieczeństwa powinny być oczywiście dostosowane do wielkości przedsiębiorstwa (zob. część 3 sekcja III pkt 3.III.2. „Małe i średnie przedsiębiorstwa”). Na przykład w przypadku **mikroprzedsiębiorstw** organy celne mogą zaakceptować odnotowane w dokumentach szkolenie ustne oraz wzmiankę o podstawowych wymogach dotyczących bezpieczeństwa i ochrony umieszczoną w ogólnych procedurach bezpieczeństwa i ochrony lub zwykłe oświadczenie podpisane przez zainteresowanych pracowników.

Jednocześnie częstotliwość i intensywność szkoleń dotyczących bezpieczeństwa i ochrony może być różna dla różnych pracowników zatrudnionych w jednym przedsiębiorstwie w zależności od zakresu ich obowiązków i możliwego wpływu na międzynarodowy łańcuch dostaw.

Wnioskodawców i ich pracowników zachęca się do korzystania z opracowanego przez Komisję narzędzia e-uczenia się poświęconego AEO, aby uzyskać ogólne informacje na temat koncepcji AEO i powiązanych z nią wymogów w zakresie bezpieczeństwa.

2.V.9. Osoba wyznaczona do kontaktów

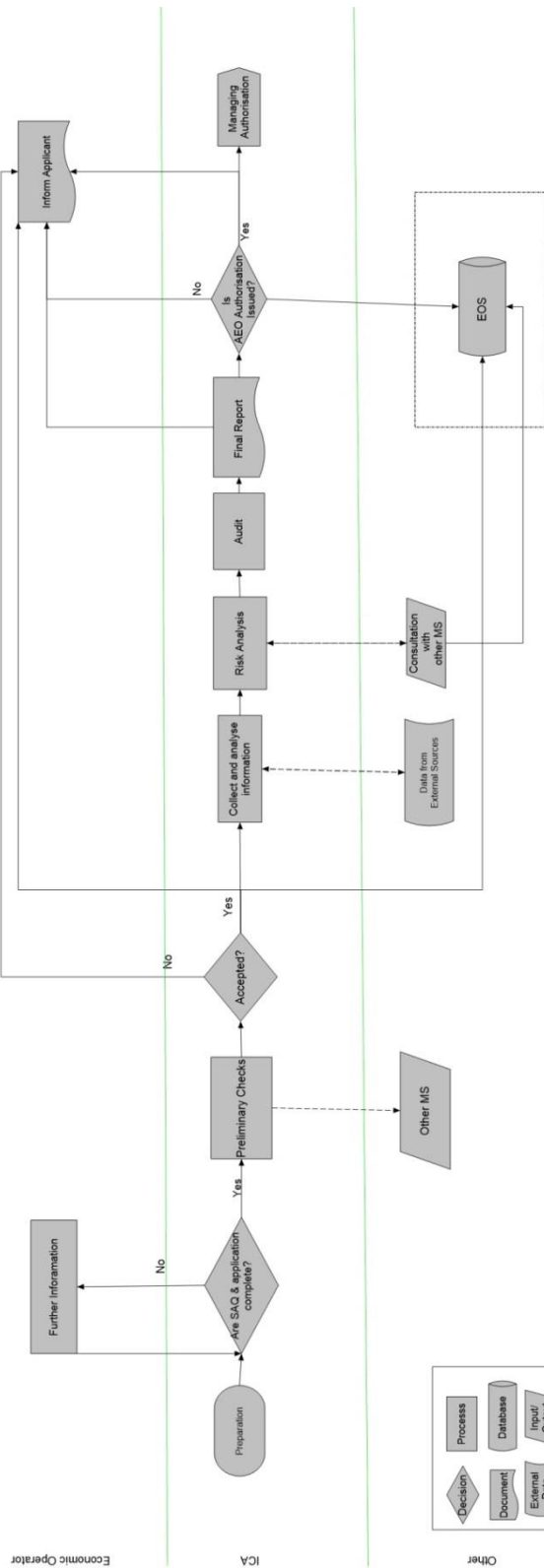
Artykuł 28 ust. 1 lit. h) RW UKC stanowi, że „wnioskodawca wyznaczył osobę do kontaktów kompetentną w kwestiach bezpieczeństwa i ochrony”. Taka osoba wyznaczona do kontaktów musi zostać przypisana do OWP. Należy podkreślić, że przedmiotowy warunek nie jest związany z „bezpieczeństwem w miejscu pracy”, ponieważ ta kwestia wykracza poza zakres omawianego kryterium bezpieczeństwa i ochrony.

Osoba wyznaczona do kontaktów powinna pełnić funkcję punktu kontaktowego we wszystkich kwestiach związanych z wewnętrznym funkcjonowaniem przedsiębiorstwa oraz w zgłaszanych przez OWP kwestiach dotyczących bezpieczeństwa i ochrony.

Niezależnie od tego, czy przedmiotową funkcję pełni pracownik przedsiębiorstwa, czy też została ona powierzona osobie spoza przedsiębiorstwa, wnioskodawca musi dopilnować, aby osoba ta dysponowała pełnymi informacjami na temat wszystkich kwestii związanych z bezpieczeństwem w danym przedsiębiorstwie oraz aby była upoważniona do przyjmowania i ujawniania materiałów o istotnym znaczeniu dla bezpieczeństwa.

CZEŚĆ 3 – Proces składania wniosku i przyznawania pozwolenia

Na poniższym schemacie przedstawiono w ogólnym zarysie proces składania wniosku:

Sekcja I – Określenie państwa członkowskiego właściwego do złożenia wniosku o nadanie statusu AEO

3.I.1. Kwestie ogólne

Państwo członkowskie, do którego należy skierować wniosek o nadanie statusu AEO, ustala się zgodnie z przepisami art. 22 ust. 1 akapit trzeci UKC. Akapit ten stanowi, że właściwym organem celnym jest organ właściwy dla miejsca, w którym są prowadzone lub dostępne główne księgi rachunkowe wnioskodawcy na potrzeby celne i w którym ma być prowadzona przynajmniej część działalności, której ma dotyczyć decyzja. Zasadniczo wniosek należy złożyć w państwie członkowskim, które posiada najpełniejszą wiedzę o działalności wnioskodawcy podlegającej obowiązkowi celnemu.

Biorąc jednak pod uwagę współczesne tendencje w zakresie struktur organizacyjnych i przepływów biznesowych przedsiębiorstw, a także utrzymującą się tendencję do outsourcingu niektórych rodzajów działalności, prawidłowa decyzja nie zawsze będzie oczywista.

Jeżeli na podstawie opisanej powyżej ogólnej zasady nie będzie można jednoznacznie wskazać państwa członkowskiego, którego organy powinny pełnić funkcję OWP, zastosowanie mają przepisy art. 12 lub 27 RD UKC.

Artykuł 12 RD UKC stanowi, że właściwym organem celnym jest organ właściwy dla miejsca, w którym jest przechowywana lub dostępna ewidencja i dokumentacja wnioskodawcy (główne księgi rachunkowe na potrzeby celne) umożliwiająca organowi celnemu wydanie decyzji (np. miejsce, w którym znajduje się główna siedziba administracyjna przedsiębiorstwa wnioskodawcy).

Zgodnie z przepisami art. 27 RD UKC, które mają szczególne znaczenie dla AEO, jeżeli nie można wyznaczyć właściwego organu celnego zgodnie z art. 22 ust. 1 akapit trzeci UKC lub art. 12 RD UKC, wniosek składa się organom celnym państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca posiada stałą siedzibę oraz w którym przechowywane lub udostępniane są informacje na temat głównych działań w zakresie zarządzania logistycznego w Unii wskazane we wniosku.

3.I.2. Dostępność dokumentacji dotyczącej działalności podlegającej obowiązkowi celnemu

W art. 22 ust. 1 akapit trzeci UKC odniesiono się również do sytuacji, w której dane przedsiębiorstwo zleca podmiotowi w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim administrowanie formalnościami celnymi na zasadzie outsourcingu. Taka praktyka jest często spotykana i wiele państw członkowskich dopuszcza możliwość korzystania z niej w swoich przepisach. W takich przypadkach przedsiębiorstwo musi zapewnić, aby organ celny w państwie członkowskim, w którym ma ono swoją siedzibę, dysponował elektronicznym dostępem do dokumentacji przechowywanej w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim.

W takiej sytuacji wniosek musi zostać złożony w państwie członkowskim, któremu przedsiębiorstwo zapewnia możliwość uzyskania dostępu do swoich głównych ksiąg rachunkowych i w którym prowadzi co najmniej część swojej działalności podlegającej obowiązkowi celnemu.

Przykład 1:

Przedsiębiorstwo „C” ma siedzibę w Szwecji. Przedsiębiorstwo prowadzi całą swoją działalność w Szwecji, z wyjątkiem działalności administracyjnej, która jest prowadzona na zasadzie outsourcingu w Estonii. Przedsiębiorstwo zapewnia szwedzkim organom celnym elektroniczny dostęp do swojej dokumentacji, zgodnie z właściwymi przepisami obowiązującymi w Szwecji.

Wniosek o nadanie statusu AEO należy złożyć w Szwecji.

Z inną sytuacją mamy do czynienia w przypadku, gdy działalność podlegająca obowiązkowi celnemu nie jest prowadzona w żadnym z państw członkowskich, w których dokumentacja jest przechowywana lub udostępniana.

Przykład 2:

Przedsiębiorstwo „C” ma siedzibę w Zjednoczonym Królestwie. Przedsiębiorstwo zleca podmiotowi w Irlandii prowadzenie ewidencji i dokumentacji, umożliwiających organom celnym podjęcie decyzji (główne księgi rachunkowe prowadzone na potrzeby działalności związanej z formalnościami celnymi), a do takiej ewidencji i dokumentacji można uzyskać dostęp ze Zjednoczonego Królestwa. Przedsiębiorstwo zajmuje się przywozem towarów z Azji przez Rumunię.

W takim przypadku zastosowanie mają przepisy art. 12 RD UKC, a wniosek o nadanie statusu AEO należy złożyć w Zjednoczonym Królestwie.

Przykład 3:

Przedsiębiorstwo „C” ma siedzibę we Włoszech. Przedsiębiorstwo to prowadzi swoje główne księgi rachunkowe na Malcie, przy czym nie można uzyskać do nich dostępu z żadnego innego miejsca. Przedsiębiorstwo zajmuje się przywozem towarów z Ukrainy. Towary są przywożone do Niemiec i przechowywane w Niemczech. Proces wytwarzania odbywa się w Estonii. Towary są wywożone z Portugalii.

W takim przypadku wniosek należy złożyć na Malcie, ponieważ tylko tam można uzyskać dostęp do głównych ksiąg rachunkowych.

3.I.3. Przedsiębiorstwa wielonarodowe i duże przedsiębiorstwa

Jak wyjaśniono powyżej, oczywiste jest, że każdy przedsiębiorca będący niezależnym podmiotem prawnym musi przedłożyć swój własny wniosek oraz dokładnie wypełniony [kwestionariusz samooceny](#). Przedsiębiorstwa wielonarodowe w niektórych przypadkach prowadzą działalność za pośrednictwem odrębnych podmiotów prawnych w poszczególnych państwach członkowskich, natomiast w innych – za pośrednictwem stałych siedzib.

Zgodnie z art. 5 pkt 32 UKC stała siedziba oznacza „stałe miejsce prowadzenia działalności, gdzie stale są obecne zarówno niezbędne zasoby ludzkie, jak i środki techniczne, za pomocą których są przeprowadzane w całości lub częściowo wszystkie operacje celne danej osoby”. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 5 pkt 31 lit. b) UKC stałej siedziby nie uznaje się za odrębny podmiot prawny. Niemniej jednak status prawny stałych siedzib może zostać zdefiniowany w prawodawstwie krajowym w różny sposób. W niektórych państwach członkowskich stałe siedziby mogą zostać uznane za niezależne podmioty prawne do celów

prowadzenia działalności gospodarczej nawet w przypadku, gdy grupa przedsiębiorstw, w której skład wchodzi, uznaje je za zależne z wewnętrznego punktu widzenia. W takim przypadku stosuje się ogólną zasadę sformułowaną powyżej, zgodnie z którą „stała siedziba” musi złożyć odrębny wniosek.

Przykład 1:

Spółka dominująca „P” ma swoją siedzibę w Niemczech. Posiada następujące prawnie niezależne stałe siedziby: „stałą siedzibę 1” zarejestrowaną w Belgii i „stałą siedzibę 2” zarejestrowaną w Austrii. Spółka dominująca „P” nie prowadzi żadnej działalności podlegającej obowiązkowi celnemu, ale jej stałe siedziby są zaangażowane w działalność objętą przepisami prawa celnego. Spółka dominująca „P” zamierza uzyskać status AEO dla całej grupy. Główne księgi rachunkowe dotyczące działalności podlegającej obowiązkowi celnemu są prowadzone w państwach członkowskich, w których zarejestrowano stałe siedziby, i w tych państwach prowadzona jest ta działalność podlegająca obowiązkowi celnemu.

„Stala siedziba 1” musi złożyć wniosek w Belgii, natomiast „stała siedziba 2” musi złożyć swój własny wniosek w Austrii; spółka dominująca „P”, która nie prowadzi działalności podlegającej obowiązkowi celnemu, nie kwalifikuje się do złożenia wniosku.

Należy zwrócić uwagę, że wiąże się to z koniecznością złożenia odrębnych wniosków, co może stanowić obciążenie dla wnioskodawcy. Warto jednak zwrócić uwagę, że te dwa wnioski są od siebie całkowicie niezależne, i w konsekwencji niespełnienie niektórych kryteriów w odniesieniu do jednego wniosku nie skutkuje odrzuceniem wniosku dotyczącego drugiej stałej siedziby lub – jeżeli pozwolenie zostało już wydane – jego zawieszeniem lub cofnięciem.

Jeżeli stałe siedziby nie są niezależnymi podmiotami prawnymi, zgodnie z art. 26 RD UKC należy złożyć pojedynczy wniosek obejmujący „wszystkie stałe siedziby (wnioskodawców) na obszarze celnym Unii”. Zgodnie z przepisami art. 27 RD UKC w przypadku pojedynczego wniosku, o którym mowa w [części 1 sekcja II pkt 1.II.1 niniejszych wytycznych](#), wniosek przekazuje się organom celnym państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca posiada stałe siedziby i w którym przechowywane lub udostępniane są informacje na temat głównych działań w zakresie zarządzania logistycznego w Unii wskazane we wniosku.

Przykład 2

Spółka dominująca „A” ma siedzibę w Zjednoczonym Królestwie. Posiada stałe siedziby niebędące odrębnymi osobami prawnymi w Belgii, Niemczech i Niderlandach; informacje dotyczące kwestii związanych z ogólnym zarządzaniem logistycznym są przechowywane w Zjednoczonym Królestwie.

Spółka „A” musi złożyć tylko jeden wniosek obejmujący wszystkie oddziały. W [kwestionariuszu samooceny](#) należy opisać standardowe procedury oraz procesy typowe dla oddziałów.

Opisana sytuacja jest zbliżona do sytuacji, w której spółka z państwa trzeciego posiada stałe siedziby na terenie Unii.

Przykład 3:

Spółka dominująca „A” ma siedzibę w Stanach Zjednoczonych. Spółka ta posiada stałe siedziby niebędące odrębnymi osobami prawnymi w Zjednoczonym Królestwie, Belgii, Niemczech i Niderlandach. Stała siedziba w Zjednoczonym Królestwie pełni funkcję centrum prowadzenia działalności w Europie, dlatego też informacje dotyczące systemu zarządzania i działalności prowadzonej we wszystkich oddziałach w UE są przechowywane w Zjednoczonym Królestwie. Działania z obszaru problematyki celnej są prowadzone w Zjednoczonym Królestwie, Belgii, Niemczech i Niderlandach.

Spółka „A” musi złożyć tylko jeden wniosek w Zjednoczonym Królestwie. Jednakże we wniosku muszą znajdować się następujące informacje:

Pole 1 = nazwa spółki dominującej w Zjednoczonym Królestwie i nazwy oddziałów w Belgii, Niemczech i Niderlandach;

Pole 4 = adresy oddziałów w Belgii, Niemczech i Niderlandach;

Pole 9 = numer EORI spółki w Zjednoczonym Królestwie i odpowiednie numery identyfikacyjne (VAT lub NIP, w przypadku gdy numer VAT nie jest dostępny) oddziałów w Belgii, Niemczech i Niderlandach;

Pola 16–18 = biura wszystkich oddziałów w UE.

Państwa członkowskie zachęca się do wymieniać się posiadanymi informacjami na wczesnym etapie postępowania, nawet przed przyjęciem wniosku składanego przez wnioskodawcę z takiego państwa trzeciego, aby upewnić się, że wniosek obejmuje wszystkie stałe siedziby wnioskodawcy na terytorium Unii.

Aby ustalić państwo, w którym należy złożyć wniosek w opisanych powyżej przypadkach, zobacz [część 3.I.2](#) powyżej.

Sekcja II – Otrzymanie i przyjęcie wniosku

Ogólna procedura, którą należy zastosować po złożeniu wniosku o nadanie statusu AEO, została opisana w art. 22 i 38 UKC, art. 11–13 i art. 26–28 RD UKC oraz w art. 10 i 12 RW UKC. Do dnia zaktualizowania systemu AEO ustanowionego w UKC wniosek składa się zgodnie z informacjami przedstawionymi w załączniku 1C do RWKC. Po otrzymaniu wniosku organy celne badają go i podejmują decyzję o jego przyjęciu lub nieprzyjęciu. Organy celne zawsze muszą uwzględnić następujące wspólne kryteria ogólne:

- wniosek powinien zostać złożony zgodnie z wymogami ustanowionymi w art. 22 ust. 1 UKC i w art. 11 RD UKC;
- do wniosku należy dołączyć [kwestionariusz samooceny](#) zgodnie z art. 26 ust. 1 RD UKC;
- organy celne muszą dysponować wszelkimi niezbędnymi informacjami, aby móc szybko sprawdzić złożony wniosek pod kątem warunków jego przyjęcia. Takie informacje można zdobyć, uzyskując dostęp do odpowiednich baz danych albo zwracając się do wnioskodawcy o ich przekazanie razem z wnioskiem;
- w razie potrzeby organy celne powinny również korzystać z innych dostępnych źródeł informacji np. wspólnych baz danych UE, kontaktów z innymi organami, informacji pochodzących ze strony internetowej przedsiębiorstwa itd.;
- w przypadku gdy wymagane są dodatkowe informacje, organy celne muszą możliwie jak najszybciej zwrócić się o nie do wnioskodawcy, lecz nie później niż w ciągu 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania wniosku zgodnie z art. 22 ust. 2 UKC;

- w przypadku, gdy organy celne ustalą, że wniosek nie zawiera wszystkich wymaganych informacji, zwracają się do wnioskodawcy o dostarczenie stosownych informacji w rozsądnym terminie, nie dłuższym niż 30 dni zgodnie z art. 12 ust. 2 akapit drugi RW UKC);
- organy celne muszą zawsze powiadomić wnioskodawcę o przyjęciu wniosku oraz dacie jego przyjęcia; powinny również udzielić mu stosownych informacji w przypadku odrzucenia wniosku, wskazując przyczyny odrzucenia wniosku (art. 22 ust. 2 akapit pierwszy UKC);
- w przypadku wniosków składanych przez przedsiębiorstwa wielonarodowe, kwestie, na które należy zwrócić uwagę przy podejmowaniu decyzji o przyjęciu/odrzućeniu wniosku, opisano również w [części 3 sekcja I „Określenie państwa członkowskiego właściwego do złożenia wniosku o nadanie statusu AEO”](#) niniejszych wytycznych.

Zdecydowanie zaleca się, aby wnioskodawca dołożył wszelkich starań, by przyspieszyć przebieg całej procedury natychmiast po otrzymaniu powiadomienia o przyjęciu złożonego przez siebie wniosku przez organ celny. W szczególności zdecydowanie zaleca się przegląd następujących punktów w trakcie całego procesu składania wniosku:

- *konsolidacja informacji i dowodów dotyczących różnych jednostek/oddziałów związanych z procedurą składania wniosku o nadanie statusu AEO;*
- *dostarczanie informacji* – zaleca się, aby odpowiedzialne jednostki zdawały sobie sprawę z zakresu odpowiedzialności spoczywającej na nich w kontekście ogólnych wymogów/procedur związanych z AEO oraz aby były przygotowane na dostarczenie niezbędnych informacji;
- *działania następcze* – spółka powinna podejmować działania na rzecz wyeliminowania niedociągnięć wykrytych przy wypełnianiu [kwestionariusza samooceny](#) oraz działania na rzecz ograniczenia ryzyka powiązanego z tymi niedociągnięciami, a organy celne powinny być informowane o wszelkich przypadkach braku zgodności z obowiązującymi przepisami. Spółka powinna również informować organy celne o podejmowanych przez siebie działaniach;
- *konsultacje z organami celnymi* – w przypadku wystąpienia wątpliwości spółka powinna skonsultować się z organami celnymi, aby uniknąć niepotrzebnego marnotrawienia czasu i pieniędzy.

Sekcja III – Analiza ryzyka i proces audytu

Należy zwrócić uwagę, że termin „audyt celny” obejmuje różne rodzaje kontroli celnych lub ocen, które organy celne przeprowadzają, aby upewnić się, że przedsiębiorcy przestrzegają przepisów prawa Unii i prawa krajowego oraz spełniają wymogi związane z formalnościami celnymi. Audyt obejmuje audyt wstępny, audyt po odprawie celnej oraz ponowną ocenę.

Organy celne przeprowadzają audyt wstępny przed wydaniem każdego pozwolenia/świadectwa celnego. W kontekście AEO za audyt wstępny uznaje się audyt przeprowadzany po złożeniu wniosku o nadanie statusu AEO – audyt ten służy zweryfikowaniu, czy wnioskodawca spełnia kryteria ustanowione w art. 39 UKC. Przeprowadzenie (wstępnego) audytu musi zapewnić audytorowi możliwość:

- oceny zgodności z warunkami, które należy spełnić, aby uzyskać status AEO;
- zidentyfikowania pozostałych zagrożeń i zaproponowania dalszych działań, które należy podjąć;

- określenia punktów w procedurach przedsiębiorcy, które muszą być dokładniej monitorowane, i udzielenia wnioskodawcy porady dotyczącej poprawy lub zwiększenia odpowiednich procedur i kontroli.

Po przyznaniu statusu AEO należy dokonać rozróżnienia między procesem monitorowania a procesem ponownej oceny. Organy celne stale monitorują sytuację i sprawują nadzór nad bieżącą działalnością AEO, w tym w drodze wizyt w obiektach AEO. Takie wizyty mają na celu wykrycie wszelkich sygnałów świadczących o braku zgodności na wczesnym etapie i prowadzą do podjęcia szybkich działań w razie wykrycia trudności lub przypadków braku zgodności. Ponowną ocenę przeprowadza się w przypadku, gdy na wcześniejszym etapie wykryto już określone niedociągnięcie i podjęto działania służące ustaleniu, czy przedsiębiorca w dalszym ciągu spełnia kryteria AEO. W tym kontekście jasne jest, że monitorowanie może prowadzić do ponownej oceny.

3.III.1. Zbieranie i analiza informacji

W celu przeprowadzenia analizy ryzyka i przygotowania skutecznego i efektywnego audytu z punktu widzenia OWP zasadnicze znaczenie ma zebranie jak największej ilości istotnych informacji o przedsiębiorcy. Informacje zbiera się w celu:

- lepszego zrozumienia charakteru działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę i otoczenia, w którym prowadzi on tę działalność;
- uzyskania możliwie dokładnych informacji na temat struktury organizacyjnej przedsiębiorcy, stosowanych przez niego procesów i procedur;
- przygotowania planu audytu zgodnego z wynikami oceny ryzyka;
- przygotowania audytu (optymalny zespół audytorów, główny cel audytu itd.),
- na ile jest to możliwe, sprawdzenia, czy spełniane są kryteria.

Informacje mogą być pozyskiwane przez organy celne z różnych źródeł obejmujących:

- wewnętrzne bazy danych (zawierające np. informacje o procedurach celnych zastosowanych wobec wnioskodawcy / deklaracjach złożonych przez wnioskodawcę);
- informacje wewnętrzne (pochodzące z wcześniej przeprowadzonej kontroli lub audytu; inne udzielone lub cofnięte pozwolenia oraz dokumenty potwierdzające, przegląd wcześniej złożonych zgłoszeń celnych itp.);
- informacje, o których przekazanie zwrócono się do innych organów i które zostały dostarczone przez te organy;
- informacje przekazane przez inne państwa członkowskie (procedura wymiany informacji i konsultacji – zob. [część 4](#) „Wymiana informacji między państwami członkowskimi i z innymi organami rządowymi” niniejszych wytycznych);
- informacje przekazane przez samych przedsiębiorców (tj. [kwestionariusz samooceny](#));
- powszechnie dostępne informacje (wiadomości, internet, analizy, sprawozdania itd.);
- wszelkie innego rodzaju istotne informacje, w tym ilustracje, fotografie, wideo, plany obiektów itd.

Wszystkie zebrane informacje należy poddać starannej ocenie pod kątem ich prawdziwości i przydatności do celów audytu. Powinno być jasne, że zbieranie informacji jest dynamicznym procesem i może się zdarzyć, iż „informacje wymagają zdobycia większej ilości informacji”. Wnioskodawca powinien mieć tego świadomość i być przygotowany na dostarczenie organom celnym wszelkich dodatkowo potrzebnych informacji. Nawet po rozpoczęciu audytu

audytorzy mogą zażądać i zebrać dodatkowe istotne informacje, które wniosą wartość dodaną do ustaleń. Należy również uwzględnić fakt, że informacje zmieniają się i czasami są aktualne jedynie w czasie, w jakim zostały zebrane. Istotne jest zatem, aby posiadać jak najnowsze i jak najbardziej aktualne informacje. W celu zapewnienia, aby OWP posiadał bieżące informacje o zdarzeniach, które mogą mieć wpływ na rozpatrzenie wniosku oraz dalsze działania, istotne jest posiadanie systemu komunikacji z wnioskodawcą na wypadek konieczności dostarczenia dodatkowych informacji.

Wielkość przedsiębiorstwa wnioskodawcy, jego specyfika oraz przypadki, w których musi on przejść inne odpowiednie procedury akredytacji, mogą mieć znaczący wpływ na przyspieszenie procesu.

3.III.2. Małe i średnie przedsiębiorstwa

MŚP zostały zdefiniowane w zaleceniu Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw¹⁵. W definicji tej bierze się pod uwagę to, czy dane przedsiębiorstwo wchodzi w skład większego przedsiębiorstwa wielonarodowego, przy czym w takim przypadku przedsiębiorstwo nie może zostać uznane za MŚP.

W kontekście dążenia do zapewnienia zgodności z kryteriami wydawania pozwolenia AEO i z pozostałymi wymogami należy również wziąć pod uwagę fakt, że MŚP różnią się między sobą pod względem wielkości, złożoności prowadzonej przez siebie działalności, rodzaju towarów, jakimi obracają, pozycji w międzynarodowym łańcuchu dostaw itp. Na przykład:

- wnioskodawca zatrudniający 51 pracowników, który zajmuje się przywozem okularów, będzie traktowany inaczej niż wnioskodawca zatrudniający 249 pracowników, który zajmuje się przywozem broni i który wdrożył już różnego rodzaju środki bezpieczeństwa;
- przykład agenta celnego zatrudniającego 4 pracowników, który pełni funkcję podwykonawcy dla innego producenta zatrudniającego 150 pracowników, również dobrze oddaje skalę zróżnicowania sytuacji poszczególnych MŚP.

MŚP stanowią 99 %¹⁶ wszystkich europejskich przedsiębiorstw, a dziewięć na dziesięć z nich to w rzeczywistości mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 10 pracowników.

Stają się one również istotną częścią międzynarodowego łańcucha dostaw. W niektórych przypadkach mogą stanowić znaczną część przedsiębiorstw uczestniczących w międzynarodowym łańcuchu dostaw, często działając jako podwykonawcy na rzecz dużych przedsiębiorstw.

Mając na uwadze w szczególności możliwe trudności MŚP w inicjowaniu procesu wnioskowania o nadanie statusu AEO oraz w celu zwiększenia dostępności statusu AEO dla MŚP, w przepisach dotyczących AEO wprowadzono niezbędną elastyczność, aby zminimalizować koszty i obciążenia. Mimo że kryteria AEO mają zastosowanie do

¹⁵ Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124/2003).

¹⁶ W 2008 r. istniało w Unii Europejskiej ponad 20 mln przedsiębiorstw. Tylko 43 tys. z nich to duże przedsiębiorstwa. W związku z tym ogromna większość przedsiębiorstw (99,8 %) w UE to MŚP. (*Sprawozdanie roczne – Małe i średnie przedsiębiorstwa w UE w 2009 r. – DG ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu*)

wszystkich przedsiębiorstwach, niezależnie od ich wielkości, w art. 29 ust. 4 RW UKC ustanowiono obowiązek prawny, zgodnie z którym „organy celne biorą pod uwagę specyficzne cechy przedsiębiorców, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw, przy badaniu spełnienia kryteriów AEO”. Jednocześnie w niniejszych wytycznych specyficzne warunki związane z pozwoleniem AEO mające zastosowanie do MŚP zostaną opisane przy wykorzystaniu odpowiednich przykładów.

3.III.3. Szczególna działalność gospodarcza

3.III.3.1. Przedsiębiorstwo kurierskie

Rola przewoźnika w międzynarodowym łańcuchu dostaw została opisana w [części 1 sekcja II.4](#) lit. f) niniejszych wytycznych. W ramach przedmiotowego sektora działalności występuje odrębny podsektor: przedsiębiorstwa kurierskie. Podsektor ten obejmuje stosunkowo małą liczbę przedsiębiorców, ale znaczną liczbę transakcji; w niektórych państwach członkowskich podsektor ten obsługuje około jednej trzeciej wszystkich przywożonych przesyłek i około 50 % wszystkich wywożonych przesyłek.

Charakter tego sektora jest bardzo różnorodny. Cechują go:

- duża liczba transakcji;
- znaczenie szybkości transportu i szybkiej odprawy – krótkie terminy dostawy są istotnym narzędziem marketingowym dla tych przedsiębiorców i mają istotne znaczenie dla ich klientów;
- duża liczba i różnorodność partnerów handlowych, od stałych klientów instytucjonalnych po jednorazowych klientów prywatnych;
- często poza rolą przewoźnika przedsiębiorcy pełnią rolę agentów celnych/przedstawicieli celnych;
- ponieważ podstawowym środkiem transportu wykorzystywanym przez tych przedsiębiorców jest lotniczy transport towarowy, przedsiębiorcy ci prowadzą działalność jako ZA lub ZN w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 300/2008¹⁷ i są zobowiązani do zapewnienia zgodności z wymogami ustanowionymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1998¹⁸ w odniesieniu do większej części prowadzonej przez siebie działalności / podejmowanych przez siebie działań;
- przewożenie opakowań i ładunków swoim własnym statkiem powietrznym lub przekazywanie załadowanego bagażu i przesyłek luzem innym przewoźnikom lotniczym;
- przedsiębiorcy są często posiadaczami wydanych przez organy celne pozwoleń na korzystanie z uproszczonych procedur celnych.

Ze względu na tę odrębną charakterystykę istnieje wiele szczególnych zagrożeń dla tego podsektora, które należy w szczególności rozważyć w przypadku, gdy przedsiębiorcy występują z wnioskiem o nadanie statusu AEO, np.:

¹⁷ Rozporządzenie (WE) nr 300/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2320/2002.

¹⁸ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2015/1998 z dnia 5 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego.

- poziom naruszeń w ocenie kryterium przestrzegania wymogów celnych. Organy celne będą musiały uwzględnić dużą liczbę transakcji i dokonać oceny, czy naruszenia występują systematycznie, ocenić jakość kontroli wewnętrznych u przedsiębiorców oraz procedury wykrywania i korygowania błędów – zobacz [część 2 niniejszych wytycznych – „Kryteria AEO”](#);
- bezpieczeństwo przechowywanych danych przy ocenie systemu zarządzania ewidencją handlową i, gdzie zachodzi taka potrzeba, ewidencją transportową przedsiębiorcy. Mając na uwadze dużą ilość przechowywanych danych, organy celne będą musiały rozważyć wprowadzenie środków mających na celu zabezpieczenie systemów przedsiębiorcy przed nieuprawnionym dostępem lub włamaniem oraz dostępem do dokumentacji i procedur przetwarzania informacji w systemach stosowanych przez przedsiębiorstwa kurierskie;
- przy ocenie odpowiednich norm bezpieczeństwa i ochrony:
 - o lokalizacje lub rodzaje działalności nieobjęte statusem „zarejestrowanego agenta” lub „znanego nadawcy”;
 - o niedotrzymanie uzgodnień dotyczących bezpieczeństwa, co wiąże się z ryzykiem dostarczenia towarów niebezpiecznych lub niezabezpieczonych. Mając na uwadze dużą różnorodność partnerów handlowych, organy celne będą musiały dokonać oceny procedur wyboru partnerów handlowych oraz zarządzania ryzykiem związanym ze znanymi i nieznanymi partnerami handlowymi;
 - o przenikające do przedsiębiorstw osoby, które mogą zagrażać bezpieczeństwu. Mając na uwadze dużą ilość przedsiębiorstw organy celne będą musiały dokonać oceny procedur sprawdzania przeszłości nowych pracowników, zarówno zatrudnionych na stałe, jak i tymczasowych;
 - o niewystarczająca świadomość wymogów dotyczących bezpieczeństwa. Organy celne będą musiały dokonać oceny procedur organizowania odpowiednich szkoleń dotyczących ryzyka w zakresie bezpieczeństwa i ochrony związanego z przepływem przesyłek kurierskich.

3.III.3.2. Operatorzy pocztowi

Operator pocztowy ma swoją własną specyfikę i należy uwzględnić jego charakterystykę oraz związane z tym ryzyko. Ponieważ można przyjąć, że kryterium udokumentowanej wypłacalności będzie oceniane w ten sam sposób, co w przypadku innych przedsiębiorców, szczególną uwagę trzeba zwrócić na niektóre kwestie związane z innymi kryteriami AEO.

Przestrzeganie wymogów celnych

Operator pocztowy świadczy usługi dostawy/wysyłki dla dużej liczby małych klientów/użytkowników, których wiarygodności nie można w prosty sposób zweryfikować. W konsekwencji może to potencjalnie skutkować wystąpieniem problemów związanych z należnościami celnymi oraz problemów związanych z przestrzeganiem wymogów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony. Można podać następujące przykłady obszarów ryzyka związanego z operacjami celnymi:

- duża liczba „małych” przesyłek, np. przesyłki o niewielkiej masie/niskiej wartości;
- niewiarygodne oświadczenia klientów (przeważnie indywidualnych); błędy i pominięcia w oświadczeniach dotyczących wartości oraz błędny opis zawartości

przesyłek, niezłączenie dokumentów do zgłoszenia celnego lub niewłaściwe dokumenty potwierdzające załączone do zgłoszenia celnego oraz wynikające z tego trudności w spełnieniu wymogów celnych (brak świadectw/pozwoleń itd.);

- opóźnienia w dostawie spowodowane przez przewoźnika;
- wysokie ryzyko „zagubionych” (utraconych) przesyłek.

Dlatego też w trakcie audytu przeprowadzanego w celu zbadania, czy dany podmiot spełnia kryterium wywiązywania się z formalności celnych, audytor bierze pod uwagę – poza wielkością i rodzajem przedsiębiorcy – również liczbę przypadków naruszenia obowiązujących wymogów w zestawieniu z łączną liczbą transakcji zgłoszonych w danym roku, aby ocenić potencjalne ryzyko związane z działalnością prowadzoną przez tego przedsiębiorcę. Zarządzanie procedurą dokonywania wpisu do rejestru zgłaszającego, w ramach której stosuje się zwolnienie z obowiązku przedstawienia towarów, oraz procedurą składowania celnego stanowi najistotniejszy element, który należy poddać ocenie, biorąc pod uwagę okoliczności danej sprawy oraz oceniając pozostałe zagrożenia.

Systemy księgowo i logistyczne

Jednym z zagrożeń, jakie należy uwzględnić, jest zarządzanie wykazami niedostarczonych listów/paczek (jeżeli nie udało się znaleźć odbiorcy lub odbiorca nie odebrał przesyłki). W odniesieniu do tego kluczowego aspektu należy przeprowadzić ocenę kosztów składowania (i zniszczenia, o ile ma ono miejsce, gdy jest to przewidziane przepisami) lub kosztów zwrotu przesyłki do nadawcy. Może mieć to znaczący wpływ na możliwość śledzenia operacji celnych i księgowych oraz na organizację logistyki, jak również na zarządzanie, koszty, bezpieczeństwo zapasów i bezpieczeństwo składu.

Taka sytuacja operacyjna wymaga możliwości korzystania z systemu informatycznego, który musi być wystarczająco bezpieczny i zaprojektowany w sposób zapewniający możliwość śledzenia podczas audytu wszystkich operacji celnych, zarówno wywozu, jak i przywozu, oraz zapewniający bezpieczeństwo znajdujących się w nim danych.

Przy ocenie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej należy sprawdzić, oprócz podziału obowiązków, czy są osoby odpowiedzialne za monitorowanie zgodności z przepisami dotyczącymi procedur celnych i czy istnieją sposoby wykrywania powiązanego ryzyka i zabezpieczania się przed nim. W związku z tym należy ocenić wpływ różnych możliwych negatywnych zdarzeń na działalność przedsiębiorcy, jak również przeprowadzić staranną ocenę skuteczności procedur stosowanych w celu rozwiązania problemów związanych z nieprzebraniem przepisów.

Ponadto, również w związku z kontrolą wewnętrzną, należy sprawdzić, jakie bazy danych i procedury informacyjne są wykorzystywane do przechowywania danych dotyczących klientów i przesyłek.

Innym aspektem, który należy poddać ocenie, jest zarządzanie transportem lądowym – w szczególności w przypadku operatora portu lotniczego konieczne jest dokonanie oceny wiarygodności kierowców, którzy odbierają przesyłki.

Wymogi bezpieczeństwa

W tym kontekście należy dokładnie rozważyć wszelkie kwestie związane z naborem pracowników. Należy zastanowić się nad liczbą pracowników sezonowych i częstotliwością ich zatrudniania. Im większa liczba pracowników sezonowych i im większa częstotliwość ich zatrudniania, tym większe potencjalne ryzyko zatrudnienia osób, które będą wykorzystywały zatrudnienie w przedsiębiorstwie do podejmowania działań niezgodnych z prawem, np. do umieszczania w paczkach bomb, narkotyków itp.

Należy zatem poddać starannej ocenie kryteria doboru przyjęte do celów rekrutacji pracowników, którzy zostaną wyznaczeni do zadań specjalnych, takich jak zadania związane z bezpośrednim kontaktem z towarami wrażliwymi w miejscach składowania lub na obszarach wysokiego ryzyka.

Konieczne jest także kontrolowanie częstotliwości, z jaką operator podejmuje zgodne z prawem działania w zakresie monitorowania pracowników. Należy również zachować szczególną ostrożność przy opracowywaniu treści umów z pracownikami.

Wszyscy pracownicy, niezależnie od rodzaju umowy, na podstawie której wykonują swoją pracę, powinni mieć zapewnione szkolenie zawodowe, w szczególności w zakresie procedur i regulacji celnych. W celu osiągnięcia wysokich standardów jakości stosowania procedur bezpieczeństwa i ochrony konieczne jest zapewnienie odpowiedniego poziomu szkoleń, również szkoleń personelu zajmującego się skanowaniem towarów przeznaczonych do wysyłki.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa międzynarodowego łańcucha dostaw operator pocztowy powinien:

- opracować wytyczne dotyczące bezpieczeństwa i ochrony w celu poinformowania i przeszkolenia personelu w zakresie ryzyka związanego z operacjami pocztowymi;
- posiadać odpowiednią organizację wewnętrzną, która pozwala zwiększyć częstotliwość inspekcji podczas szczególnych zdarzeń niosących ze sobą ryzyko lub inspekcji przeprowadzanych w następstwie szczególnych raportów wywiadowczych;
- odpowiednio przeszkolić inspektorów pocztowych odpowiedzialnych za właściwe zabezpieczenie miejsc, w których przeprowadzane są kontrole, oraz dostarczać im aktualnych informacji na temat metod identyfikacji potencjalnie niebezpiecznych przesyłek, uwzględniających takie wskaźniki ryzyka jak:
 - brak wskazanego nadawcy,
 - wrażliwi odbiorcy (dyplomaci, instytucje polityczne, instytucje finansowe, wspólnoty religijne, prasa itd.),
 - obecność oznaczeń lub naklejek mających na celu uniknięcie kontroli, takich jak: „nie wystawiać na działanie promieniowania rentgenowskiego”, „poufne”, „nie wymaga kontroli pocztowej”, „nie otwierać” itd.,
 - nietypowe makroskopowe właściwości fizyczne lub chemiczne (np. gorące opakowanie, obecność nietypowych zapachów, utrata lub rozprzestrzenianie się zawartości, odbarwienie opakowania, tłuste plamy, dźwięki dochodzące z wewnątrz przesyłki itd.).

Operator pocztowy musi również podjąć środki w obszarze logistycznym/organizacyjnym w celu dostosowania przestrzeni wykorzystywanych do składowania przesyłek, podejmując następujące działania:

- wyznaczenie specjalnych miejsc, w których można przeprowadzać kontrole przychodzących i wychodzących przesyłek,
- fizyczne oddzielenie towarów poddanych kontroli od towarów, które nie zostały jej jeszcze poddane;
- wymaganie od klientów, aby wykorzystywali produkty umożliwiające identyfikowalność;
- przygotowanie planu reagowania w celu identyfikacji, izolacji i neutralizacji wykrytego zagrożenia;
- utworzenie biura kontaktowego ds. bezpieczeństwa na potrzeby organów celnych, policji, organów wywiadu i służby zdrowia z uwzględnieniem rodzaju oferowanych usług i ich znaczenia.

Podsumowując, mając na uwadze duży zakres i szczególne cechy usług oferowanych przez operatorów pocztowych, jak również liczbę transakcji, oraz w celu wprowadzenia niezawodnych procedur w zakresie ceł, logistyki, rachunkowości i bezpieczeństwa, istotne jest, aby wszystkie procedury były standaryzowane, w tym aby istniały szczegółowe wewnętrzne protokoły proceduralne oraz były faktycznie stosowane w codziennej praktyce.

3.III.3.3. Przewoźnicy kolejowi

Zasadniczo audyt przewozów kolejowych nie różni się znacząco od audytu innych przewoźników. Można nawet stwierdzić, że operatorzy kolejowi stwarzają mniejsze ryzyko ze względu na charakter rodzaju transportu. Niemniej jednak dokładniejsze wyjaśnienia w zakresie cech charakterystycznych dla działalności gospodarczej przewoźników kolejowych wpłyną korzystnie na proces planowania audytu oraz oceny ryzyka:

- operatorzy kolejowi są związani **międzynarodowymi umowami** i konwencjami (COTIF, CIM). Umowy te mogą nakładać wymogi związane z zamknięciami i integralnością ładunku. Może zostać określona również odpowiedzialność podczas transportu;
- transport kolejowy podlega **przepisom i świadectwom bezpieczeństwa kolei** odnoszącym się do bezpieczeństwa pasażerów i bezpieczeństwa ładunków. Mogą one zawierać wymogi dotyczące systemów zarządzania bezpieczeństwem, bezpieczeństwa personelu i systemów kontroli wewnętrznej;
- przewoźnicy kolejowi działają w środowisku, które z prawnego punktu widzenia jest podzielone. Operacje kolejowe mogą być regulowane i monitorowane przez **różne organy krajowe**;
- w środowisku działania występują różne elementy, które są często kontrolowane przez inne osoby trzecie, odpowiedzialne za infrastrukturę, taką jak tory, stacje rozrządowe i terminale kontenerowe, lub osoby trzecie odpowiedzialne za jednostki ładunku;
- wnioskodawca może posiadać skomplikowaną strukturę organizacyjną, wiele obiektów i szerokie spektrum działań. Operacje można również podzielić na towarowe i pasażerskie;
- przewoźnicy kolejowi mogą współpracować z wieloma powszechnie znanymi partnerami handlowymi. Mogą to być na przykład przewoźnicy drogowi,

prowadzący składy, operatorzy portowi oraz firmy świadczące usługi na rzecz zabezpieczenia stacji kolejowych. Odpowiedzialność za załadunek i rozładunek jednostek ładunku / kontenerów z wagonu lub na wagon może spoczywać na przewoźniku. Jednakże zasadniczo za załadunek i rozładunek towarów odpowiada klient. Zazwyczaj przewoźnicy kolejowi sami nie dokonują załadunku ani rozładunku jednostek ładunku, ani nie zlecają tego osobom trzecim. Przewoźnicy kolejowi mogą ponosić odpowiedzialność operacyjną z tytułu manipulowania towarami wyłącznie w przypadku, gdy sami oferują usługi przewozu paczek i inne dodatkowe usługi logistyczne;

- podczas przewozu kilka osób może zajmować się dokumentami lub kontrolować jednostki ładunku/wagony. Jedynie w przypadku, gdy przewoźnicy kolejowi sami oferują usługi przewozu paczek, zajmują się oni obsługą towarów w punktach przeładunkowych, centrach logistycznych lub składach.

Podczas oceny ryzyka i audytu przewoźnika kolejowego ubiegającego się o nadanie statusu AEO należy zwrócić szczególną uwagę na następujące elementy:

- aby lepiej zrozumieć środowisko biznesowe, przed przeprowadzeniem audytu organy celne powinny zwrócić się do wnioskodawcy o krótkie przedstawienie regulacji, umów i konwencji, którymi jest związany;
- przygotowując audyt audytorzy powinni być w stanie uzyskać dokładne informacje dotyczące miejsc i obiektów, w których przeprowadzane są operacje celne, i ustalić, czy znajdują się one pod kontrolą wnioskodawcy, czy też nie. Istotnymi miejscami są obiekty, w których przechowywane są dokumenty celne, jednostki ładunku i towary;
- zapobieganie nieuprawnionemu dostępowi do towarów i jednostek ładunku wymaga stosowania odpowiednich metod nadzoru bezpieczeństwa, w szczególności przy otwartym dostępie do stacji kolejowych oraz podczas transportu/rozładunku/załadunku i postojów;
- śledzenie jednostek ładunku, procedury bezpieczeństwa przy przekraczaniu granicy (monitorowanie z użyciem kamer, skanowanie) i postojach, ważenie ładunków oraz 7-punktowa inspekcja (w szczególności po długotrwałym składowaniu);
- procedury nakładania zamknięć włącznie z instrukcjami postępowania w przypadku naruszeń bezpieczeństwa;
- identyfikacja partnerów handlowych i włączanie wymogów bezpieczeństwa do umów, również tych zawieranych z okazjonalnymi partnerami. Ze względu na outsourcing kluczowych czynności (załadunku/rozładunku/nadzoru bezpieczeństwa) wnioskodawca musi zarządzać ryzykiem związanym z partnerami handlowymi, wprowadzając do umów stosowne wymogi oraz monitorując ich spełnianie. W przypadku stwierdzenia naruszeń bezpieczeństwa istotną rolę w zwiększeniu bezpieczeństwa łańcucha dostaw odgrywają również standardowe procedury postępowania;
- właściwie prowadzone szkolenia podnoszące poziom świadomości w dziedzinie bezpieczeństwa;
- kluczowym wymogiem jest istnienie standardów powiadamiania o naruszeniach bezpieczeństwa oraz standardów postępowania w przypadku takich naruszeń.

3.III.4. Czynniki usprawniające proces wydawania pozwoleń

3.III.4.1. Kwestie ogólne

Oprócz wymogów AEO różni przedsiębiorcy muszą spełniać różne standardy i regulacje ze względu na prowadzoną działalność gospodarczą. W ramach programu AEO starano się uwzględnić i wykorzystać istniejące standardy i świadectwa/pozwolenia, nie nakładając wymogu posiadania jakichkolwiek dodatkowych świadectw/pozwoleń do celów uzyskania statusu AEO.

Chociaż przedsiębiorcy nie zawsze muszą posiadać status AEO, aby uzyskać pozwolenie na zastosowanie uproszczenia przewidzianego w przepisach celnych, w przypadku niektórych uproszczeń uzyskanie stosownego pozwolenia wiąże się ze spełnieniem przez przedsiębiorcę niektórych lub części kryteriów AEO (zob. również sekcja [1.III.1 niniejszych wytycznych](#)).

Aby przyspieszyć proces przetwarzania wniosków i skrócić czas potrzebny na przeprowadzenie audytu, organy celne powinny korzystać – w stosownych przypadkach – z informacji na temat wnioskodawców, które znajdują się już w ich posiadaniu. Mogą to być informacje pochodzące z:

- wcześniejszych wniosków dotyczących pozwoleń celnych i rezultatów procesów;
- informacji, które przekazano już organom celnym lub innym organom publicznym i do których organy celne mają dostęp lub do których mogą uzyskać dostęp;
- informacji o audytach celnych oraz rezultaty przeprowadzonych audytów celnych;
- procedur celnych lub zgłoszeń celnych wnioskodawcy;
- obowiązujących standardów mających zastosowanie do wnioskodawcy i świadectw/pozwoleń posiadanych przez wnioskodawcę;
- istniejących wyników oceny lub audytu przeprowadzonych zgodnie z przepisami Unii w zakresie, w jakim są one istotne w kontekście badania kryteriów, o których mowa w art. 29 ust. 2 RW UKC, oraz istniejących ustaleń odpowiednich ekspertów (art. 29 ust. 3 RW UKC).

W zależności od okoliczności dla każdego przypadku i uwzględniając okres, którego dotyczy dana informacja, organ celny może jednak stwierdzić konieczność jej ponownego sprawdzenia lub uzyskania potwierdzenia od innych organów w celu sprawdzenia, czy informacje są nadal aktualne (w całości lub częściowo).

Szczególną uwagę zwraca się na przypadki, w których przepisy przewidują automatyczne uznanie standardów bezpieczeństwa i ochrony tj.:

- jeżeli wnioskodawca jest zarejestrowanym agentem lub znanym nadawcą, kryteria bezpieczeństwa i ochrony uznaje się za spełnione dla miejsc i działań, w odniesieniu do których wnioskodawca uzyskał status zarejestrowanego agenta lub znanego nadawcy, w zakresie, w jakim nadanie statusu zarejestrowanego agenta lub znanego nadawcy jest tożsame lub równoważne spełnieniu kryteriów przewidzianych w art. 39 lit. e) UKC (art. 28 ust. 3 RW UKC, zob. również [część 3 sekcja III pkt 4.2](#) lit. b) niniejszych wytycznych);
- jeżeli wnioskodawca jest posiadaczem świadectwa bezpieczeństwa i ochrony wydanego na podstawie międzynarodowej konwencji lub normy międzynarodowej Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej lub normy europejskiej

Europejskiego organu normalizacyjnego, takie świadectwo bierze się pod uwagę przy sprawdzaniu, czy spełniono kryteria bezpieczeństwa i ochrony.

Kryteria uznaje się za spełnione w zakresie, w jakim ustalono, że kryteria wydania takiego świadectwa są takie same, jak kryteria przewidziane w art. 39 lit. e) UKC (art. 28 ust. 2 akapit pierwszy RW UKC) lub równoważne tym kryteriom.

Kryteria uznaje się za spełnione, jeżeli wnioskodawca jest posiadaczem świadectwa bezpieczeństwa i ochrony wydanego w państwie trzecim, z którym Unia zawarła umowę w sprawie uznawania tego rodzaju świadectw (art. 28 ust. 2 akapit drugi RW UKC).

Odnosi się to wyłącznie do świadectw wydawanych przez podmioty posiadające międzynarodowe uprawnienia do wydawania świadectw¹⁹ lub przez właściwe organy krajowe.

Ponadto istnieje wiele międzynarodowych i krajowych standardów i świadectw, jak również wniosków udostępnionych przez specjalistów w dziedzinie ewidencjonowania, wypłacalności finansowej lub standardów bezpieczeństwa i ochrony, które OWP może przyjąć zgodnie z art. 29 ust. 3 RW UKC. W tych przypadkach przedstawienie świadectwa nie oznacza, że odpowiednie kryterium AEO jest automatycznie spełnione i że nie można poddać go już żadnej kontroli. Do właściwego organu celnego należy ustalenie, czy i w jakim zakresie spełnione są kryteria.

W tym kontekście istnieją różne wskaźniki, które należy uwzględnić dokonując oceny, czy i w jakim zakresie świadectwo lub dany standard jest właściwy i znaczący oraz czy może być pomocny w procedurze wnioskowania o nadanie statusu AEO. Takimi wskaźnikami są między innymi:

- kto wydał świadectwo lub kto jest właściwy do wydania normy? Czy świadectwo/pozwoleństwo wydaje organ czy osoba trzecia? Czy osoba trzecia posiada międzynarodowe uprawnienia?
- w jaki sposób wydaje się świadectwo/pozwoleństwo? Czy stosowne kontrole są przeprowadzane przez organ (przykłady przedstawiono w [części 3 sekcja III pkt 4.2 niniejszych wytycznych](#)), czy też mają formę samooceny przedsiębiorcy lub formę weryfikacji przeprowadzanej przez niezależną i akredytowaną osobę trzecią?
- czy był przeprowadzany audyt na miejscu, czy tylko kontrola dokumentów?
- jakie są powody ubiegania się przez przedsiębiorcę o wydanie świadectwa/pozwoleństwa?
- czy proces wydawania świadectwa/pozwoleństwa przeprowadziło samo przedsiębiorstwo, czy też przedsiębiorstwo zleciło przeprowadzenie tego procesu konsultantowi?
- czy świadectwo/pozwoleństwo obejmuje cały podmiot, konkretny zakład czy pojedynczy proces?
- kiedy świadectwo/pozwoleństwo zostało wydane? Kiedy przeprowadzono ostatni audyt? Jakie były ustalenia ostatniego audytu?

Przedstawiony poniżej wykaz znanych norm i świadectw/pozwoleństw nie jest wyczerpujący. Z uwagi na stopień zróżnicowania działalności gospodarczej prowadzonej przez

¹⁹ MLA (ang. *Multilateral Recognition Arrangement*) lub MRA (ang. *Mutual Recognition Arrangement*). Zob. także www.european-accreditation.org

przedsiębiorców i z uwagi na specyfikę uwarunkowań krajowych wykaz zawiera wyłącznie najpowszechniej wykorzystywane normy i świadectwa/pozwolenia.

Należy zwrócić uwagę, że wnioskodawcy mogą przekazać właściwemu organowi celnemu informacje na temat każdej normy, z którą zapewnili zgodność, lub na temat każdego świadectwa/pozwolenia, którego są posiadaczami i które wywierają wpływ na kryteria AEO. Właściwy organ celny sprawdzi, czy można je uwzględnić i w jakim zakresie. Dotyczy to również sytuacji, w której konsultacji udzielał przedsiębiorcy niezależny organ/instytucja, w przypadkach wpływających na kryteria AEO, ale nieprowadzących do wydania świadectwa/pozwolenia (np. indywidualne wytyczne miejscowej policji dotyczące zapobiegania przestępczości w miejscu prowadzenia działalności, programy szkoleniowe).

Należy również zwrócić uwagę, że posiadanie którychkolwiek z wymienionych świadectw/pozwoleń lub korzystanie z porad osób trzecich nie jest konieczne do uzyskania statusu AEO. Jeżeli jednak przedsiębiorca dysponuje jakimkolwiek świadectwami/pozwoleniami, takie świadectwa/pozwolenia mogą okazać się przydatne dla organów celnych (zob. również [noty wyjaśniające do kwestionariusza samooceny](#), sekcje 3–6 dotyczące księgowości, systemu logistycznego i wymogów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony).

Należy uwzględnić również fakt, że to zawsze wnioskodawca musi wykazać, że spełnione są kryteria AEO.

3.III.4.2. Świadectwa/pozwolenia wydawane przez organy celne lub inne organy rządowe

a) Istniejące pozwolenia celne

Jeżeli przedsiębiorca występuje z wnioskiem o nadanie statusu AEO, należy uwzględnić wszystkie inne wydane mu wcześniej pozwolenia celne.

b) Świadectwa wydawane przez organy lub agencje lotnicze

Organy lotnicze zatwierdzają podmioty odpowiedzialne za obsługę ładunku lotniczego. W zależności od funkcji, jaką dany podmiot pełni w ramach łańcucha dostaw, wspomniane organy mogą przyznać mu status zarejestrowanego agenta lub zarejestrowanego nadawcy, przy czym agenta ds. księgowości wyznacza bezpośrednio zarejestrowany agent.

Zarejestrowanymi agentami są takie przedsiębiorstwa jak agencje, spedytorzy lub inne podmioty, które prowadzą działalność we współpracy z przedsiębiorstwem lotniczym i przeprowadzają kontrole bezpieczeństwa uznawane lub zalecone przez właściwy organ w zakresie ładunków, paczek kurierskich i ekspresowych lub przesyłek listowych.

ZN oznacza nadawcę, który wysyła ładunek lub pocztę na własny rachunek i którego procedury są zgodne ze wspólnymi zasadami i normami ochrony w stopniu wystarczającym, aby zezwolić na przewóz ładunku lub poczty każdym statkiem powietrznym.

Jeżeli chodzi o ZA i ZN, kryteria ustanowione w art. 28 ust. 1 RW UKC uznaje się za spełnione zgodnie z art. 28 ust. 3 RW UKC w odniesieniu do pomieszczeń i operacji, w przypadku których przedsiębiorca uzyskał status ZA lub ZN. W odróżnieniu od programu

AEO zarówno status ZN, jak i status ZA zawsze przyznaje się określonemu zakładowi. Należy także wziąć pod uwagę fakt, że status ZN i ZA zasadniczo ma zastosowanie wyłącznie do towarów wychodzących przewożonych na pokładzie statku powietrznego. Jeżeli chodzi o towary przychodzące, procesy nie są badane ani zatwierdzane.

Po dokonaniu porównania kryteriów dotyczących ZA, ZN i AEO przez właściwe służby Komisji we współpracy z państwami członkowskimi UE stwierdzono, że wymogi przewidziane w ramach tych programów były zasadniczo porównywalne w następujących czterech dziedzinach:

- bezpieczeństwo budynków,
- odpowiednia kontrola dostępu,
- bezpieczeństwo ładunku,
- bezpieczeństwo personelu.

Z tego względu znalezienie warunków, które można będzie uznać za wspólne, a co za tym idzie, które można będzie uznać za spełnione, jest najbardziej prawdopodobne w przypadku tych obszarów.

Dlatego też w przypadku wnioskodawcy ubiegającego się o przyznanie statusu AEOS, który został już zatwierdzony jako ZN lub ZA, należy sprawdzić, czy wnioskodawca ten prowadzi również innego rodzaju działalność gospodarczą, a jeżeli tak – zbadać tę działalność. Choć kryteria dotyczące bezpieczeństwa i ochrony nie powinny być automatycznie uznawane, należy również unikać przypadków dublowania i ponownego badania tych samych obszarów i operacji.

Chociaż status UN nie jest prawnie uznawany, przyznaje się go w celu osiągnięcia zbliżonych celów, dlatego też posiadanie statusu UN może okazać się pomocne w kontekście procedury wydawania pozwolenia AEO.

c) *Międzynarodowy kodeks ochrony statków i obiektów portowych (kodeks ISPS)*

Międzynarodowa Organizacja Morska (IMO) przyjęła jako część obowiązującej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu (SOLAS) obowiązkowy Międzynarodowy kodeks ochrony statków i obiektów portowych (kodeks ISPS). Określa on obowiązki rządów, przedsiębiorstw żeglugowych, kapitanów statków, personelu pokładowego, portów, obiektów portowych oraz personelu obiektów portowych w zakresie przeprowadzania oceny ryzyka i analizy ryzyka oraz opracowywania, utrzymywania i doskonalenia planów bezpieczeństwa dla przedsiębiorstwa żeglugowego i jego statków oraz dla portów i obiektów portowych w celu zapobiegania incydentom stanowiącym zagrożenie dla bezpieczeństwa statków lub obiektów portowych wykorzystywanych w handlu międzynarodowym.

Wymogi bezpieczeństwa kodeksu ISPS obejmują środki bezpieczeństwa fizycznego, w tym kontrolę dostępu do statków i obiektów portowych oraz utrzymywanie integralności ładunków i jednostek ładunku. Środki te muszą być należycie udokumentowane w planie bezpieczeństwa, który należy przedstawić wyznaczonemu organowi odpowiedzialnemu za bezpieczeństwo statków i portu. Zatwierdzony plan bezpieczeństwa jest nie tylko narzędziem przydatnym do oceny kryterium bezpieczeństwa AEO, lecz również, w odniesieniu do tych elementów zatwierzonego planu bezpieczeństwa, które są identyczne lub równorzędne z warunkami AEO, jest uznawany przez organy celne za spełniający te warunki (art. 28 ust. 2 RW UKC).

Choć statki i obiekty portowe spełniające obowiązujące wymogi kodeksu ISPS otrzymują świadectwa potwierdzające fakt ich spełnienia, to należy zauważyć, że przestrzeganie przez przedsiębiorstwa żeglugowe odpowiednich części kodeksu ISPS podlega obowiązkowemu zatwierdzeniu przez krajową administrację morską działającą we współpracy z Europejską Agencją ds. Bezpieczeństwa na Morzu UE (EMSA); w kontekście pozwolenia AEO należy zatem uwzględnić również takie uznane zatwierdzenie przedsiębiorstwa żeglugowego.

d) Możliwość wykorzystania ramowych zasad oceny kredytowej w Eurosystemie (ECAAF) Europejskiego Banku Centralnego

Ramowe zasady oceny kredytowej w Eurosystemie (ECAAF) obejmują procedury, reguły i metody zapewniające spełnienie wymogu Eurosystemu, by jakość kredytowa wszystkich aktywów kwalifikowalnych była wysoka. Eurosystem bierze pod uwagę kryteria instytucjonalne oraz cechy gwarantujące ochronę posiadaczowi instrumentu, np. zabezpieczenia. W niektórych państwach członkowskich kwalifikowalność podlega certyfikacji krajowego banku centralnego. Wartość referencyjną przyjętą przez Eurosystem do ustalania minimalnego wymogu wysokiej jakości kredytowej definiuje się w kategoriach „pojedynczego A”, co odpowiada minimalnemu długoterminowemu ratingowi „A-” w klasyfikacji Standard & Poor lub w klasyfikacji Fitch, „A3” w klasyfikacji Moody lub „AL” w klasyfikacji DBRS.

Przy ocenie kryterium udokumentowanej wypłacalności można zatem również uwzględnić ocenę agencji ratingowych.

e) Ustawa Sarbanes-Oxley-Act (SOX)

SOX jest ustawą federalną Stanów Zjednoczonych, która określa nowe standardy lub podwyższa istniejące standardy dla wszystkich zarządów spółek publicznych, firm zarządzających i firm prowadzących rachunkowość spółek publicznych. Ma ona również zastosowanie do spółek spoza Stanów Zjednoczonych, których akcje są notowane w Stanach Zjednoczonych. Zawiera głównie regulacje dotyczące systemu kontroli wewnętrznej księgowości, bilansowania i sprawozdawczości finansowej. Koncentruje się na obowiązkach informacyjnych oraz odpowiedzialności zarządzających.

Nawet jeśli spółka spełnia wymogi SOX, nie oznacza to automatycznego spełnienia kryterium AEO. Powinno to być jednak wskaźnikiem, który należy uwzględnić, przeprowadzając analizę ryzyka oraz w kontekście pozwolenia AEO.

f) Programy AEO lub podobne programy w państwach trzecich

Niektóre państwa ustanowiły programy bezpieczeństwa i ochrony, które są zgodne z koncepcją AEO ustanowioną w ramach norm SAFE Światowej Organizacji Celnej. Nawet jeśli pomiędzy UE a konkretnym państwem brak jest wzajemnego uznawania, fakt, że przedsiębiorca jest zatwierdzony/posiada świadectwo wydane w ramach takiego programu, ma również znaczenie w kontekście pozwolenia AEO i powinien być uwzględniony przez właściwy organ celny w procesie rozpatrywania wniosku o przyznanie statusu AEO.

g) *TIR (Transports Internationaux Routiers)*

Pod auspicjami EKG ONZ w 1975 r. opracowana została Konwencja celna dotycząca międzynarodowego przewozu towarów z zastosowaniem karnetów TIR (Konwencja TIR 1975).

Konwencją TIR zarządza EKG ONZ, która redaguje również Poradnik TIR. Poradnik nie tylko zawiera tekst konwencji, lecz również jest bogatym źródłem innych przydatnych informacji na temat stosowania konwencji w praktyce.

Z punktu widzenia przyznawania pozwolenia AEO szczególne znaczenie ma kontrolowany dostęp do procedur TIR, który jest jednym z filarów konwencji TIR. Zgodnie z art. 6 konwencji TIR właściwe organy celne przyznają prawo do korzystania z procedury TIR tylko przewoźnikom spełniającym minimalne warunki i wymogi, określone w części 2 załącznika 9 do konwencji, a mianowicie:

- potwierdzone doświadczenie i możliwość wykonywania przewozów międzynarodowych;
- stabilna sytuacja finansowa;
- posiadanie udowodnionej wiedzy dotyczącej stosowania TIR;
- brak jakichkolwiek poważnych lub powtarzających się naruszeń przepisów celnych lub podatkowych;
- podjęcie, w pisemnym oświadczeniu, zobowiązania do przestrzegania przepisów celnych i płacenia należnych sum w przypadku naruszenia lub nieprawidłowości.

Z punktu widzenia pozwolenia AEO szczególne znaczenie może mieć również zatwierdzanie pojazdów drogowych i kontenerów. Konwencja TIR stanowi, że towary są przewożone w kontenerach lub w pojazdach drogowych, których pomieszczenia przeznaczone na ładunek są zbudowane w sposób uniemożliwiający dostęp do wnętrza, jeżeli są zabezpieczone zamknięciem. Jeżeli kontener lub pomieszczenie przeznaczone na ładunek spełniają wymogi konwencji, odpowiednie krajowe organy uznawania lub inspekcji wydają tak zwane świadectwo uznania dla pojazdów drogowych lub kontenerów.

h) *Inne*

Możliwa do zweryfikowania zgodność z wymogami i standardami bezpieczeństwa określonymi przez organizacje międzyrządowe, takie jak IMO, EKG ONZ, OTIF, UPU czy ICAO, może również oznaczać częściową lub całkowitą zgodność z kryteriami AEO, o ile wymogi te są identyczne lub porównywalne.

3.III.4.3. Normy i świadectwa handlowe

a) Świadectwa zgodne z ISO 27001

ISO 27001 jest ogólnościową normą ISO bezpieczeństwa technologii informacyjnej i ochrony elektronicznych systemów informacyjnych. Norma ta zawiera regulacje dotyczące technologii informacyjnej, technologii bezpieczeństwa oraz wymogi w zakresie systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji. Określa wymogi w zakresie produkcji, wprowadzania, monitorowania, administrowania i udoskonalania systemu zarządzania bezpieczeństwem udokumentowanych informacji. Certyfikat ISO 27001 ma więc zastosowanie do różnych sektorów, np. treść wymogów i cele bezpieczeństwa informacji,

skuteczne zarządzanie kosztami zagrożeń dla bezpieczeństwa, zapewnienie zgodności z przepisami.

b) ISO 9001:2015 (jeśli ma zastosowanie, w połączeniu z ISO 14001:2009)

Stworzona przez ISO norma ISO 9001 zawiera istotne propozycje mające na celu poprawę jakości zarządzania w przedsiębiorstwach. Celem tej normy jest zwiększenie efektywności działań przedsiębiorstwa oraz poprawa zapewnienia jakości. Wymogi klienta powinny zatem zostać spełnione z wykorzystaniem określonego procesu jakości. W wyniku tego powinno wzrosnąć zadowolenie klienta.

W procedurze składania wniosku o nadanie statusu AEO certyfikat ISO 9001:2015 może okazać się przydatny, np. w ocenie systemu kontroli wewnętrznej.

c) ISO 28000:2007

Zgodnie z normą ISO 28000:2007 przedsiębiorstwa mogą posiadać poświadczony odpowiedni system zarządzania bezpieczeństwem międzynarodowego łańcucha dostaw. ISO 28000:2007 jest normą ramową, a określone nią wymogi dotyczące bezpieczeństwa i ochrony są bardzo ogólne.

Jednakże inna norma ISO z serii ISO 28000, a mianowicie norma ISO 28001:2007 o wiele bardziej szczegółowo określa wymogi międzynarodowego łańcucha dostaw oraz cele, jakie należy dostosować do kryteriów AEO w ramach norm SAFE WCO. A zatem, zgodnie z art. 28 ust. 2 RW UKC, organy celne powinny w kontekście pozwolenia AEO uwzględnić spełnianie normy ISO 28001.

d) Certyfikaty TAPA

TAPA jest stowarzyszeniem osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i logistykę w obszarach produkcji i logistyki. Celem tego międzynarodowego stowarzyszenia jest ochrona producentów przed kradzieżą i utratą należących do nich towarów o wysokiej wartości podczas długotrwałego składowania, przeładunku i transportu. Certyfikaty TAPA są wydawane na podstawie standardów bezpieczeństwa ładunków określonych przez organizację TAPA. Kontrole przestrzegania norm prowadzi neutralna jednostka certyfikująca (certyfikaty TAPA A lub B) lub jest ono oceniane we własnym zakresie przez przedsiębiorstwo (certyfikat TAPA C). Normy TAPA bezpieczeństwa ładunków zawierają instrukcje bezpieczeństwa dla budynków, sprzętu i procesów podczas składowania i transportu towarów.

Pomyślne przejście procesu certyfikacji prowadzonej przez TAPA (certyfikat A i B) zgodnie z wymogami norm bezpieczeństwa ładunków wymaga spełnienia przez posiadacza certyfikatu wysokich norm bezpieczeństwa fizycznego.

Należy jednak zauważyć, że certyfikaty TAPA wydawane są dla pojedynczych zakładów, a nie dla całego przedsiębiorstwa.

3.III.5. Spółki dominujące/zależne ze wspólnymi systemami/procedurami

Niezależnie od ram prawnych konkretnego przedsiębiorstwa wnioskodawca musi zasadniczo spełnić odpowiednie kryteria.

Uwarunkowania w odniesieniu do outsourcingu zostały już wyjaśnione w [części 2 niniejszych wytycznych – „Kryteria AEO”](#). Te same zasady mają zastosowanie, jeżeli działalność jest przedmiotem outsourcingu w ramach grupy lub przedsiębiorstw powiązanych.

W przypadku spółek dominujących/zależnych należy jednak uwzględnić pewne czynniki, które mogą wpłynąć na analizę ryzyka i proces audytu. Po pierwsze należy wyjaśnić, czy istnieje związek i czy ma on wpływ na procesy administracyjne lub operacyjne.

Mają miejsce przypadki, w których spółka dominująca przyznaje niezależność spółce zależnej. W wielu przypadkach powiązane przedsiębiorstwa zawierają porozumienie o transferze zysków lub podobne. W niektórych przypadkach prowadzenie szczególnych rodzajów działalności zleca się na podstawie umowy w ramach grupy, co może prowadzić do sytuacji, w których przedsiębiorstwo wcale nie posiada swojego własnego personelu.

W innych przypadkach wyspecjalizowane jednostki wykonują zadania (usługi dzielone) na rzecz wszystkich przedsiębiorstw wchodzących w skład grupy.

We wszystkich tych przypadkach ich powiązania mogą mieć pozytywny lub negatywny wpływ na prawdopodobieństwo pojawienia się ryzyka oraz na znaczenie pojawiającego się ryzyka.

Praktyczne znaczenie dla rozpatrywania wniosku o nadanie statusu AEO może mieć fakt, że w przypadku wspólnych procesów powiązanych przedsiębiorstw wystarczać może często tylko jednokrotne skontrolowanie tych procesów.

Dotyczy to również sytuacji, gdy jedna jednostka należąca do grupy prowadzi szczególnego rodzaju działalność na rzecz wszystkich powiązanych przedsiębiorstw (usługi dzielone), tak jakby odrębne podmioty prawne należące do jednej grupy stosowały te same zasady (standardy korporacyjne).

Może to przyspieszyć proces audytu, a specjalistyczna wiedza może również poprawić jakość procesów. Jednocześnie wiedzę na temat przedsiębiorstwa należącego do grupy należy zawsze oceniać w świetle możliwego wpływu na przedsiębiorstwa powiązane. Jeżeli system kontroli wewnętrznej jednego z powiązanych przedsiębiorstw nie spełnia wspólnych standardów korporacyjnych, nie można automatycznie zakładać, że nie spełniają ich również systemy kontroli wewnętrznej w pozostałych przedsiębiorstwach powiązanych, ale organy celne powinny rozważyć dokonanie przeglądu tych systemów (w całości lub w części).

3.III.6. Ryzyko i analiza ryzyka

3.III.6.1. Przeprowadzanie oceny ryzyka i zarządzanie ryzykiem przez przedsiębiorcę

Organizacja przedsiębiorcy może stanowić złożony system obejmujący wiele powiązanych ze sobą procesów. AEO powinien skoncentrować się na procesach, zarządzaniu ryzykiem, kontrolach wewnętrznych i środkach mających na celu zmniejszenie ryzyka. Jego działania powinny obejmować regularne przeglądy tych procesów, kontroli i środków podejmowanych w celu zmniejszenia ryzyka związanego z międzynarodowym przepływem towarów. Kontrola wewnętrzna jest procesem wdrażanym przez przedsiębiorcę w celu zapobiegania ryzyku, jego wykrywania i przeciwdziałania mu, aby doprowadzić do sytuacji, w której wszystkie odnośne procesy będą odpowiednie. Organizacja bez wdrożonego systemu kontroli wewnętrznej lub

taka, w odniesieniu do której istnieją dowody, że system działa mało wydajnie, jest z definicji zagrożona.

Systemy zarządzania ryzykiem to narzędzia, które przedsiębiorcy prowadzący działalność we wszystkich gałęziach przemysłu wykorzystują do oceny ryzyka, jego kontrolowania i monitorowania oraz zapobiegania mu. W przypadku AEO oznacza to, że przedsiębiorca musi w jasny sposób określić w swojej polityce/strategii cele dotyczące przestrzegania przepisów prawa celnego oraz zabezpieczenia swojej części łańcucha dostaw zgodnie ze swoim modelem prowadzenia działalności. System zarządzania powinien umożliwiać:

- nieprzerwaną identyfikację potrzeb i wymogów;
- ocenę najlepszych środków spełnienia tych wymogów;
- wdrożenie zarządzanego procesu realizacji wybranych działań z zakresu zarządzania;
- monitorowanie funkcjonowania systemu;
- prowadzenie ewidencji stosowania procesów wykorzystywanych do osiągnięcia celów biznesowych oraz określanie możliwości poprawy funkcjonowania i prowadzenia działalności, w tym mechanizmów powiadamiania o lukach, pomyłkach oraz możliwych błędach strukturalnych.

Na działania te należy patrzeć w kontekście przestrzegania wymogów prawnych i regulacyjnych, które zobowiązuje się spełniać organizacja lub których spełnienia się od niej wymaga.

Im bardziej organizacja jest świadoma swoich procesów i ryzyka związanego ze swoją działalnością, w tym większym stopniu jest możliwe, że procesy te będą zarządzane odpowiednio. Oznacza to, że organizacja powinna być świadoma znaczenia takich pojęć jak: zarządzanie ryzykiem, administrowanie, kontrola (monitorowanie, ponowna ocena; ponowne wdrażanie procesu lub zmiana procedur) oraz posiadać odpowiednie procedury zabezpieczające przed najpoważniejszymi zagrożeniami i zapewniające możliwość identyfikowania nowych zagrożeń.

W strukturze organizacyjnej przedsiębiorcy powinna być osoba lub, w zależności od wielkości i złożoności przedsiębiorstwa, jednostka odpowiedzialna za ocenę ryzyka i zagrożeń oraz za wprowadzenie i ocenę kontroli wewnętrznych i innych środków. Ocena ryzyka i zagrożeń powinna obejmować wszystkie zagrożenia związane z posiadaniem statusu AEO z uwzględnieniem roli przedsiębiorcy w łańcuchu dostaw i powinna ona dotyczyć:

- zagrożeń dla bezpieczeństwa/ochrony obiektów i towarów;
- zagrożeń fiskalnych;
- wiarygodności informacji związanych z operacjami celnymi i logistyką towarów;
- widocznej ścieżki audytu oraz zapobiegania i wykrywania nadużyć i błędów;
- umów zawieranych z partnerami handlowymi będącymi uczestnikami łańcucha dostaw.

Ocena ryzyka i zagrożeń prowadzona dla celów bezpieczeństwa i ochrony powinna obejmować obiekty, w których wnioskodawca prowadzi działania celne.

3.III.6.2. Analiza ryzyka celnego i przeprowadzanie audytów

Zgodnie z poprzednim punktem sam przedsiębiorca ma najlepsze możliwości dokonania oceny swojego własnego ryzyka i podjęcia działań mających na celu zabezpieczenie się przed

nim. Zadaniem organów celnych jest przeprowadzenie audytu, którego celem jest ocena, w jakim stopniu przedsiębiorca skutecznie radzi sobie z tymi problemami. Czy wnioskodawca jest świadomy najpoważniejszych zagrożeń i czy podejmuje odpowiednie środki, aby zabezpieczyć się przed nimi?

Aby przeprowadzić taką ocenę oraz podjąć właściwą decyzję o przyznaniu lub nieprzyznaniu statusu AEO, organy celne muszą:

- dokonać oceny ryzyka przedsiębiorcy;
- przygotować odpowiedni plan audytu oparty na ryzyku;
- przeprowadzić audyt;
- rozwiązać z przedsiębiorcą problem niedopuszczalnego ryzyka;
- podjąć właściwą decyzję o przyznaniu lub nieprzyznaniu statusu AEO;
- monitorować danego przedsiębiorcę i w razie potrzeby przeprowadzić jego ponowną ocenę.

Przedsiębiorca powinien posiadać odpowiednie procedury oraz środki na szczeblu zarządzania pozwalające opanować ryzyko związane z pozwoleniem AEO. W tym kontekście przedsiębiorca powinien mieć świadomość, że można zlecić na zewnątrz prowadzenie „działalności” ale nie „odpowiedzialności”. W kontekście pojęcia AEO przedsiębiorca powinien mieć świadomość ryzyka związanego ze zlecaniem czynności na zewnątrz i powinien podjąć działania mające na celu zabezpieczenie się przed ryzykiem i dostarczyć organom celnym dowody na to.

Ocena ryzyka konkretnego przedsiębiorcy

Dla organów celnych pierwszym krokiem jest zebranie jak największej ilości istotnych informacji, aby zrozumieć działalność prowadzoną przez przedsiębiorcę (zob. część 3, sekcja 3.III.1). Po zebraniu informacji organy celne mogą dokonać oceny ryzyka, przygotować plan audytu i przeprowadzić audyt. Wykorzystując wszystkie dostępne informacje, organy celne przystępują do oceny ryzyka w zakresie wszystkich obszarów ryzyka występujących w ramach działalności przedsiębiorcy w międzynarodowym łańcuchu dostaw zgodnie z modelem działalności przedsiębiorcy. Należy tego dokonać w odniesieniu do każdego obszaru ryzyka, uwzględniając wszystkie rodzaje ryzyka związane z działalnością przedsiębiorcy i posiadaniem statusu AEO. Na tym etapie wspomnianym ryzykiem jest ryzyko ocenione na podstawie informacji dostępnych przed audytem oraz na podstawie założeń dotyczących istnienia i skuteczności wewnętrznego systemu kontroli w strukturze organizacyjnej przedsiębiorcy. Powinno to być wskazówką dla audytorów przygotowujących plan audytu.

Mapowanie ryzyka i model AEO COMPACT

W „Przewodniku zarządzania ryzykiem” WCO z perspektywy celnej ryzyko jest ogólnie definiowane jako „potencjał nieprzestrzegania przepisów prawa celnego”, ale w kontekście niniejszych wytycznych wydaje się, że lepszym rozwiązaniem byłoby zastosowanie szerszego podejścia i zdefiniowanie ryzyka jako „prawdopodobieństwa, że działanie lub zdarzenie w negatywny sposób wpłyną na zdolności organizacji do spełniania wymogów i kryteriów AEO”. Należy uwzględnić dwa czynniki: prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia, jak również jego wpływ; aby ocenić znaczenie odpowiedniego ryzyka, zawsze należy uwzględnić te dwa elementy. Pojęcia te można zobrazować za pomocą przedstawionej poniżej tak zwanej macierzy ryzyka:

Prawdopodobieństwo	<i>Wysokie</i>				
	<i>Średnie</i>				
	<i>Niskie</i>				
		<i>Niskie</i>	<i>Średnie</i>	<i>Wysokie</i>	
Wpływ (skutki)					

Ryzyka nie można nigdy całkowicie wyeliminować, z wyjątkiem przypadków całkowitego przerwania procesu. Macierz wskazuje, że ryzyka, którego skutki mogą być poważne, nie można zaakceptować w żadnym przypadku, z wyjątkiem sytuacji, której prawdopodobieństwo jest niskie, podczas gdy ryzyka, którego skutki mogą być umiarkowane, nie można zaakceptować w przypadku, gdy prawdopodobieństwo jest wysokie. Celem jest zmniejszenie poziomu ryzyka (wpływ/prawdopodobieństwo) do poziomu możliwego do przyjęcia oraz dopilnowanie – poprzez monitorowanie – aby poziom ten nie ulegał zmianie.

W normalnych warunkach należy uznać, że jeśli:

- ryzyko mieści się w strefie czerwonej – uważa się je za wysokie i w celu obniżenia jego poziomu należy wprowadzić dalsze środki zaradcze;
- ryzyko mieści się w strefie żółtej – można zasugerować podjęcie działań korygujących w celu przesunięcia ryzyka na obszar zielony, łagodząc jego wpływ lub prawdopodobieństwo wystąpienia;
- ryzyko mieści się w strefie zielonej – ryzyko można uznać za możliwe do przyjęcia, ale należy rozważyć możliwość wprowadzenia usprawnień.

Te dwa wymiary powinny zostać również wykorzystane przy priorytetyzacji ryzyka oraz podejmowaniu właściwych środków zaradczych.

Oczywiste jest, że w zależności od punktu widzenia konkretnej zainteresowanej strony znaczenie ryzyka może być różne. Na przykład przedsiębiorca i organy celne mogą w różny sposób rozumieć pojęcie bezpieczeństwa: celem przedsiębiorcy może być zabezpieczenie ładunków przed ryzykiem kradzieży, natomiast organy celne będą koncentrować się na ochronie obywateli i zapobieganiu wprowadzeniu do łańcucha dostaw towarów nielegalnych i niebezpiecznych. Ważne jest, aby ocena zagrożenia i ryzyka przedsiębiorcy obejmowała wszystkie zagrożenia dla jego działalności związane z posiadaniem statusu AEO, uwzględniając zakres pojęcia AEO oraz rolę przedsiębiorcy w międzynarodowym łańcuchu dostaw zgodnie z jego modelem działalności.

W ramach procesu przedsiębiorca musi nie tylko wdrożyć odpowiednio dobrane środki i zarządzać nimi, ale również zapewnić, aby środki działały oraz dokonywać ich przeglądu i ponownej oceny.

Oznacza to, że przedsiębiorca powinien regularnie monitorować odpowiednie procesy, kontrolując, czy procedury, którymi dysponuje, są odpowiednie, aby zapewnić przestrzeganie przepisów prawa celnego oraz wymogów bezpieczeństwa i ochrony. Przedsiębiorca powinien prowadzić dokumentację przeprowadzonych działań zarówno do celów zarządzania działaniami usprawniającymi, jak i potwierdzenia tego przed organami celnymi.

Podsumowując, przedsiębiorca powinien posiadać procedury i środki zapewniające:

- jasne określenie aktywów i celów (tj. w przypadku AEO wiadomo, że ważne jest przestrzeganie przepisów celnych i zabezpieczenie łańcucha dostaw);
- określenie zagrożeń, które mogą zaszkodzić aktywom i wyznaczonym celom;
- stałe monitorowanie, czy te zidentyfikowane zagrożenia stwarzają ryzyko dla jego aktywów własnych;
- ocenę ryzyka związanego z jego rolą w międzynarodowym łańcuchu dostaw zgodnie z jego modelem działalności;
- zabezpieczenie przed tym ryzykiem poprzez podjęcie działań i wdrożenie odpowiednich procedur; oraz
- monitorowanie skuteczności wdrożonych procedur.

Aby możliwe było uzyskanie porównywalnych wyników oceny ryzyka, proces powinien opierać się na uznanym modelu analizy ryzyka. Zaleca się wykorzystanie modelu AEO COMPACT²⁰.

3.III.7. Działania kontrolne i audyt oparty na ocenie ryzyka

3.III.7.1. Przygotowanie planu audytu

Audytory jest odpowiedzialny za zaplanowanie i przeprowadzenie audytu, aby osiągnąć wystarczającą pewność, że przedsiębiorca spełnia określone kryteria. Audytory powinni sporządzić plan audytu, biorąc pod uwagę ryzyko zidentyfikowane w odniesieniu do konkretnego przedsiębiorcy.

Plan audytu stanowi konkretną wytyczną, którą należy stosować przy przeprowadzaniu audytu – w planie tym należy określić cele i zakres audytu oraz metody jego przeprowadzania.

Plan audytu należy przygotować z uwzględnieniem analizy ryzyka oraz informacji dotyczących:

- ryzyka w każdym z obszarów, ze wskazaniem odpowiednich punktów/aspektów, które należy skontrolować;
- macierzy analizy ryzyka;
- działów lub jednostek, które mają zostać poddane kontroli;
- kadry kierowniczej i pracowników, z którymi należy przeprowadzić rozmowy;
- jaką konkretną analizę transakcję/bezpieczeństwa należy przeprowadzić, w jaki sposób i kiedy.

Działania audytowe oraz przydzielone środki powinny być zgodne z następującą zasadą: „większe ryzyko – wyższy poziom kontroli”.

²⁰ Upoważniony przedsiębiorca, zgodność z wymogami i partnerstwo celne i handlowe (TAXUD/2006/1452) (ang. *Authorised Economic Operator, Compliance and Partnership Customs and Trade*).

3.III.7.2. Prowadzenie audytu

Audyt to systematyczny proces polegający na zbieraniu i ocenie materiałów dowodowych w obiektywny sposób. Obejmuje on także przekazywanie wyników w celu ciągłego doskonalenia odpowiednich procesów oraz, czyniąc to, zmniejszenia ryzyka związanego ze szczególnymi rodzajami działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę do możliwego do przyjęcia poziomu. Kluczowym elementem audytu jest ocena skuteczności oceny ryzyka i kontroli wewnętrznych prowadzonych przez przedsiębiorców. Przedsiębiorca powinien być zobowiązany do prowadzenia oceny ryzyka, którego istnienie stwierdzono w stosunku do prowadzonej przez niego działalności, a także do zmniejszania tego ryzyka, łagodzenia jego skutków oraz do dokumentowania całości tego procesu. Należy również pamiętać, że poziom kontroli wewnętrznej i wymaganej dokumentacji dla MŚP powinien być odpowiedni dla poziomu ryzyka zależnego od zakresu i wielkości prowadzonej przez niego działalności. Nawet jeżeli jednak przedsiębiorcy przeprowadzili ocenę ryzyka, ich ocena może nie zawsze odpowiadać ryzyku i zagrożeniom określonym przez organy celne.

Audyt powinien być zawsze oparty na ryzyku i koncentrować się na obszarach wysokiego ryzyka, aby mógł spełnić swoje cele związane z konkretnym przedsiębiorcą. Audyt oparty na ryzyku jest takim podejściem do audytu, w ramach którego analizuje się ryzyko audytu, określa się progi oparte na analizie ryzyka audytu oraz opracowuje programy audytu, w ramach których większa część środków przeznaczonych na audyt zostaje przeznaczona na obszary wysokiego ryzyka. Jest to ważne, ponieważ audytor może nie być w stanie przeprowadzić szczegółowych procedur audytu we wszystkich obszarach audytu, w szczególności w przypadku wielkich przedsiębiorstw międzynarodowych (tj. posiadających wiele obiektów). Audyt powinien koncentrować się głównie na określeniu i ocenie obszarów wysokiego ryzyka oraz kontrolach wewnętrznych i podjętych przez wnioskodawcę środkach zaradczych, jak również na zapewnieniu ram, które przed przyznaniem statusu AEO pozwolą zmniejszyć wpływ określonych rodzajów ryzyka do możliwego do przyjęcia poziomu. Audyt oparty na ryzyku określa się najczęściej mianem audytu systemowego.

3.III.7.3. Zarządzanie ryzykiem szacunkowym

Audyt oparty na ryzyku dostarcza wskaźniki ryzyka mające służyć za podstawę możliwości usprawnienia zarządzania ryzykiem objętym audytem oraz procesów kontrolnych. Ma to umożliwić przedsiębiorcy usprawnienie jego działalności na podstawie zaleceń dotyczących ryzyka, które obecnie nie wpływa na przestrzeganie wymogów celnych ani na bezpieczeństwo i ochronę, ale może zaszkodzić strategiom operacyjnym przedsiębiorcy i ich długoterminowej realizacji. Poprawnie przeprowadzona analiza ryzyka stanowi podstawę dla zapewnienia skuteczności audytu.

Audytorzy powinni uwzględnić fakt, że plan audytu jest dokumentem roboczym, który może się zmieniać w zależności od informacji uzyskanych przez audytora w trakcie audytu. Potencjalne ryzyko, które na etapie oceny ryzyka uznano za niskie, może w wyniku ponownej oceny zostać uznane za wysokie po przejściu procesu i dokonaniu oceny procedur nie tylko na papierze, lecz również pod kątem sposobu ich wdrożenia.

Audytorzy zawsze powinni poddawać ocenie wszelkie dodatkowe informacje dotyczące obszarów uznanych za „zielone” oraz być gotowi do przeprowadzenia kontroli odpowiednich procedur w przypadku, gdy szacowane ryzyko nie znajduje uzasadnienia w faktach.

Zaleca się korzystanie z tabeli „Zagrożenia, ryzyko i możliwe rozwiązania”, dołączonej do [niniejszych wytycznych jako załącznik 2](#).

Audyt oparty na ryzyku składa się z czterech głównych etapów, poczynając od określenia ryzyka i priorytetowych obszarów ryzyka, poprzez ustalenie ryzyka szacunkowego, zmniejszenie ryzyka szacunkowego do możliwego do przyjęcia poziomu oraz przekazanie wyników audytu przedsiębiorcy. Do ich osiągnięcia zmierza się poprzez:

- określenie różnych operacji prowadzonych przez przedsiębiorcę w celu zidentyfikowania ryzyka i priorytetowych obszarów ryzyka, w tym analizę jego planu bezpieczeństwa, jeśli taki istnieje, oraz ocenę zagrożenia i identyfikację podjętych środków oraz kontroli wewnętrznych;
- potwierdzenie strategii i procedury zarządzania przedsiębiorcy oraz ocenę kontroli mających na celu określenie szacunkowego ryzyka związanego z audytem. W razie potrzeby należy przeprowadzić odpowiednią analizę tych kontroli;
- zarządzanie wszelkim ryzykiem szacunkowym w celu zmniejszenia go do możliwego do przyjęcia poziomu (dalszy ciąg działań powinien być uzgodniony z przedsiębiorcą, aby zmniejszyć wpływ lub prawdopodobieństwo szczególnego ryzyka i aby wszystkie zagrożenia mieściły się w strefie zielonej);
- informowanie przedsiębiorcy o wynikach kontroli. Ważne jest, aby audytorzy wyraźnie wskazali wnioskodawcy wszelkie rodzaje zidentyfikowanego ryzyka wraz z zaleceniami, w jaki sposób można je wyeliminować;
- monitorowanie i w razie potrzeby ponowną ocenę kryteriów i wymogów.

3.III.7.4. Sprawozdanie końcowe i dokumentacja audytu

Weryfikacja i kontrole przeprowadzone w trakcie audytu oraz wnioski audytorów powinny być dokładnie udokumentowane. Należy dokumentować wszystkie podejmowane działania, nie ograniczając się wyłącznie do zebrania dowodów i informacji. Jest to istotne zarówno dla organów celnych w trakcie procesu obejmującego zarządzanie pozwoleniem, jak i dla przedsiębiorcy.

W sprawozdaniu końcowym i dokumentacji audytu należy w jasny i systematyczny sposób przedstawić następujące informacje:

- podstawowe informacje na temat przedsiębiorcy (jego działalności, roli w łańcuchu dostaw, modelu działalności, działań celnych itd.);
- przejrzysty i precyzyjny opis działań, jakie podjęto, aby zweryfikować zgodność z kryteriami AEO;
- jasny opis wszystkich uwzględnianych i kontrolowanych obszarów ryzyka oraz sugerowane działania, jakie w wyniku audytu powinien podjąć wnioskodawca;
- jasne sprawozdanie z wszystkich podjętych działań lub odpowiedzi wnioskodawcy wystosowanych do audytorów;
- jasne zalecenie, czy w zależności od wyniku działań audytowych należy przyznać status AEO czy też nie;
- w przypadku nieprzyznania statusu AEO – wyczerpujące i szczegółowe uzasadnienie odmowy przyznania statusu, zawierające wszelkie informacje otrzymane od innych państw członkowskich, określające, czy uzyskano je z zastosowaniem procedury „informacyjnej”, czy „konsultacyjnej”;

- podstawowe informacje dotyczące profilu ryzyka AEO i – w przypadku przyznania statusu AEO – wszelkie zalecenia dotyczące monitorowania lub ponownej oceny (zob. [część 5 „Zarządzanie procesem udzielania pozwoleń” niniejszych wytycznych](#)).

Dlatego też sprawozdanie końcowe i dokumentację z audytu należy uznać za szczególnie istotne dokumenty zawierające informacje o wszystkich działaniach, jakie podjęto do tej pory (analiza ryzyka, planowanie audytu, kontrole i wizyty w obiektach należących do wnioskodawcy, informacje otrzymane od innych państw członkowskich, profil ryzyka danego przedsiębiorcy itp.), w zwięzłej i usystematyzowanej formie, i dostarczające przejrzystych wskazówek dotyczących przyszłych działań.

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek wątpliwości, przed sporządzeniem sprawozdania końcowego i dokumentacji z audytu audytor powinien potwierdzić prawdziwość okoliczności faktycznych opisanych w sprawozdaniu, konsultując się z przedsiębiorcą.

Sekcja IV – Decyzja w sprawie przyznania statusu

3.IV.1. Czynniki uwzględniane przed podjęciem decyzji

Organy celne podejmują decyzję w sprawie przyznania statusu AEO na podstawie informacji zebranych i poddanych analizie na różnych etapach procesu wydawania pozwolenia, od przyjęcia złożonego wniosku do ostatecznego zakończenia procesu audytu.

Aby zapewnić organom celnym możliwość podjęcia takiej decyzji, należy wziąć pod uwagę następujące czynniki:

- wszystkie znane wcześniej właściwym organom informacje na temat wnioskodawcy, w tym wnioski o nadanie statusu AEO wraz z wypełnionym [kwestionariuszem samooceny](#), oraz wszystkie inne informacje uzupełniające. Może zaistnieć konieczność ponownego sprawdzenia tych informacji i, w niektórych przypadkach, ich aktualizacji w celu uwzględnienia możliwych zmian, które mogły nastąpić w okresie od daty otrzymania i przyjęcia wniosku do zakończenia procesu wydawania pozwolenia oraz wydania ostatecznej decyzji;
- wszystkie odpowiednie wnioski wyciągnięte przez audytorów w trakcie procesu audytu. Organy celne powinny przygotować i wdrożyć najbardziej efektywne metody wewnętrznego komunikowania wyników audytu przekazanych przez zespoły audytorów innym właściwym organom celnym uczestniczącym w podejmowaniu decyzji. W tym celu najwłaściwszym mechanizmem będzie wykorzystanie pełnej dokumentacji przeprowadzonych kontroli oraz raportu z audytu lub innego właściwego dokumentu, albo innego właściwego sposobu;
- wyniki każdej innej oceny organizacji i procedur wnioskodawcy, przeprowadzonej w innych celach kontrolnych.

Pod koniec procesu i przed podjęciem ostatecznej decyzji OWP przekaze wnioskodawcy stosowne informacje, w szczególności jeżeli wyciągnięte wnioski będą mogły skutkować wydaniem decyzji odmownej. W takim przypadku wnioskodawcy należy zapewnić możliwość wyrażenia stanowiska w tej kwestii, ustosunkowania się do treści planowanej decyzji oraz przekazania uzupełniających informacji, które mogą przyczynić się do wydania decyzji pozytywnej (art. 22 ust. 6 UKC).

Aby nie dopuścić do sytuacji, w której korzystanie z prawa do bycia wysłuchanym mogłoby skutkować powstaniem nadmiernych opóźnień, w art. 8 ust. 1 i w art. 13 ust. 2 RD UKC wyznaczono termin 30 dni na ustosunkowanie się do treści planowanej decyzji. Wnioskodawcę należy poinformować, że brak odpowiedzi w tym terminie zostanie uznany za zrzeczenie się prawa do bycia wysłuchanym. W sytuacji, gdy osoba informuje, że nie chce skorzystać z prawa do bycia wysłuchanym, fakt ten należy zapisać i przechowywać jako dowód, że wnioskodawca miał możliwość udzielenia odpowiedzi.

Wnioskodawca zostanie poinformowany, czy organy celne zdecydowały się zmienić treść pierwotnej decyzji w świetle przekazanych przez niego informacji uzupełniających.

3.IV.2. Podejmowanie decyzji

Należy wziąć pod uwagę następujące czynniki:

- każde państwo członkowskie wyznacza w ramach swojej wewnętrznej organizacji szczególną jednostkę organizacyjną właściwą do podejmowania decyzji w sprawie przyznania statusu AEO;
- w przypadku podejmowania decyzji sprawozdanie końcowe właściwego zespołu lub właściwych zespołów audytorów powinno mieć istotne znaczenie w powiązaniu ze spełnianiem lub niespełnianiem szczególnych kryteriów AEO, o których mowa powyżej;
- państwa członkowskie muszą wydać decyzję w terminie 120 dni kalendarzowych (art. 22 ust. 3 UKC). Termin ten może zostać przedłużony w następujących przypadkach:
 - jeżeli dane państwo członkowskie nie jest w stanie wydać decyzji w ciągu 120 dni kalendarzowych, OWP może przedłużyć ten termin o kolejne 60 dni kalendarzowych. Wnioskodawca musi zostać poinformowany o przedłużeniu terminu na wydanie decyzji przed upływem 120 dni kalendarzowych (art. 28 ust. 1 RD UKC);
 - na wniosek wnioskodawcy i w porozumieniu z danym organem celnym. W okresie tego ostatniego przedłużenia wnioskodawca wprowadza dostosowania celem spełnienia kryteriów i informuje o tym organ celny. Okres wnioskowanego przedłużenia powinien być rozsądny, mając na uwadze rodzaj wprowadzanych dostosowań (art. 22 ust. 3 akapit trzeci UKC);
 - przez OWP w przypadku złożenia wniosku o przedstawienie niezbędnych dodatkowych informacji przez wnioskodawcę. Wnioskodawca dostarcza na żądanie informacje w ciągu maksymalnie 30 dni. Wnioskodawca zostaje powiadomiony o przedłużeniu terminu na wydanie decyzji (art. 13 ust. 1 RD UKC);
 - przez OWP o okres 30 dni, w przypadku gdy wnioskodawcy zostanie przyznane prawo do bycia wysłuchanym. Wnioskodawca zostaje powiadomiony o przedłużeniu terminu (art. 13 ust. 2 RD UKC);
 - przez OWP, jeżeli OWP przedłużył termin konsultacji z innym organem celnym. Termin na wydanie decyzji przedłuża się o ten sam okres, co przedłużenie okresu konsultacji. Wnioskodawca zostaje powiadomiony o przedłużeniu terminu na wydanie decyzji (art. 13 ust. 3 RD UKC);
 - przez OWP, jeżeli organy celne prowadzą dochodzenia oparte na poważnych podstawach uzasadniających podejrzenie naruszenia przepisów prawa celnego. Przedłużenie terminu nie może przekroczyć dziewięciu miesięcy.

Wnioskodawcę powiadamia się o przedłużeniu terminu, o ile nie zagraża to dochodzeniu (art. 13 ust. 4 RD UKC);

- przez OWP, jeżeli toczy się postępowanie karne, które budzi wątpliwości, czy wnioskodawca lub, w stosownych przypadkach, osoby wymienione w art. 24 ust. 1 lit. a), b) i c) RW UKC spełniają warunki związane z przestrzeganiem przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych i nie zostali skazani za poważne przestępstwo karne związane z ich działalnością gospodarczą. Termin na wydanie decyzji zostaje przedłużony o czas niezbędny do zakończenia tych postępowań (art. 28 ust. 2 RD UKC).

3.IV.3. Powiadamanie wnioskodawcy

Wnioskodawcę powiadamia się na piśmie o następujących sytuacjach:

- przyjęciu wniosku (art. 22 ust. 2 akapit drugi UKC);
- przedłużeniu terminu na wydanie decyzji przewidzianego w art. 28 RD UKC;
- przedłużeniu terminu na wydanie decyzji z powodu dochodzeń prowadzonych przez organy celne, o ile nie zagraża to tym dochodzeniom (art. 13 ust. 4 ostatnie zdanie RD UKC);
- przedłużeniu terminu na wydanie decyzji z powodu konsultacji (art. 13 ust. 3 RD UKC);
- przedłużeniu terminu na wydanie decyzji z powodu wystąpienia z wnioskiem o przedstawienie dodatkowych informacji (art. 13 ust. 1 RD UKC);
- przedłużeniu terminu na skutek prawa wnioskodawcy do bycia wysłuchanym (art. 13 ust. 2 RD UKC);
- nawet jeżeli nie jest to wyraźnie przewidziane w prawodawstwie, właściwe byłoby powiadomienie wnioskodawcy także w przypadkach, gdy wnioskodawca występuje z wnioskiem o przedłużenie terminu na przeprowadzenie dostosowań w celu zapewnienia spełnienia warunków i kryteriów (art. 22 ust. 3 akapit trzeci UKC);
- nawet jeżeli nie jest to wyraźnie przewidziane w prawodawstwie, właściwe byłoby powiadomienie wnioskodawcy także o przedłużeniu terminu na wydanie decyzji, w przypadku gdy toczą się postępowania karne (art. 28 ust. 2 RD UKC).

OWP powiadamia także wnioskodawcę o ostatecznej decyzji dotyczącej jego wniosku. W tym kontekście należy zauważyć, że w każdej decyzji o odrzuceniu wniosku podane są przyczyny odrzucenia oraz informacja o prawie do odwołania przewidzianego w art. 44 UKC. Przed zatwierdzeniem decyzji o odrzuceniu wniosku przedsiębiorcy zapewnia się możliwość wyrażenia opinii (art. 22 ust. 6 UKC).

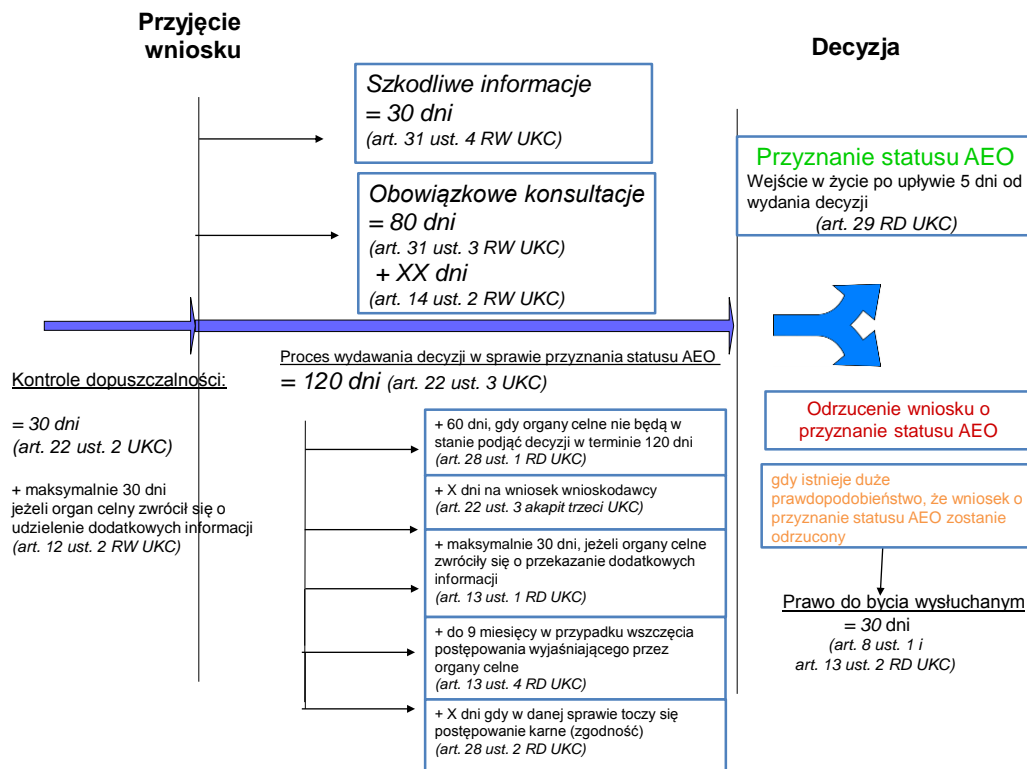
Organy celne powiadamiają przedsiębiorcę na piśmie za pomocą wszelkich odpowiednich środków (np. za pomocą systemu informatycznego, pocztą elektroniczną, pismem formalnym itd.).

3.IV.4. Odwołania

Artykuł 44 UKC przewiduje, że „każda osoba ma prawo do odwołania się od wydanej przez organy celne decyzji w zakresie stosowania przepisów prawa celnego, dotyczącej jej bezpośrednio i indywidualnie”. Osoba odwołująca się w sprawie celnej powinna złożyć odwołanie w formie i zgodnie z zasadami określonymi w przepisach krajowych.

3.IV.5. Terminy

W poniższej prezentacji wizualnej przedstawiono przegląd głównych terminów wydawania decyzji:

CZEŚĆ 4 – Wymiana informacji między państwami członkowskimi i z innymi organami rządowymi

Sekcja 1 – Wymiana informacji między państwami członkowskimi

W kontekście procedury AEO wymiana informacji między państwami członkowskimi jest ważnym czynnikiem, jeśli chodzi o zapewnienie spełniania przez przedsiębiorcę kryteriów AEO. Jest to szczególnie istotne, ponieważ po przyznaniu pozwolenia AEO jest ono ważne w całej UE. Uznaje się również fakt, że wielu przedsiębiorców jest zaangażowanych w działalność podlegającą obowiązkowi celnemu w kilku różnych państwach członkowskich w całej UE, a ocenę kryteriów AEO należy przeprowadzić w odniesieniu do wszystkich prowadzonych przez nich czynności podlegających obowiązkowi celnemu. Ocenę można przeprowadzić tylko z wykorzystaniem skutecznych procedur informacyjnych i konsultacyjnych między państwami członkowskimi.

Przepisy powierzają wiodącą rolę w tym zakresie OWP, który jest odpowiedzialny za przyjmowanie wniosków i przyznawanie pozwolenia AEO. Jednak organy celne w pozostałych państwach członkowskich również odgrywają istotną rolę w tym procesie. Ustanowiono dwie różne procedury do celów wymiany informacji między państwami członkowskimi oraz dostarczania OWP wszystkich istotnych informacji, aby mógł on podjąć właściwą decyzję.

4.I.1. Procedura informacyjna

Zgodnie z art. 30 ust. 1 RW UKC OWP niezwłocznie i najpóźniej w ciągu 7 dni od daty przyjęcia wniosku udostępnia informacje organom celnym pozostałych państw członkowskich. Dzięki tym informacjom pozostałe państwa członkowskie będą wiedziały, że określony wniosek został przyjęty. Mogą one zareagować w przypadku, gdy posiadają istotne informacje dotyczące tego konkretnego wniosku, lub w przypadku, gdy OWP zwrócił się do nich o podjęcie konkretnych działań (procedura konsultacyjna).

Musi zostać w tym celu wykorzystany system teleinformatyczny „EOS”, który zdefiniowano w art. 30 RW UKC. Państwa członkowskie zachęca się do regularnego sprawdzania informacji w systemie, aby mieć pewność, że wiedzą o wszystkich wnioskach, które mogą być przedmiotem ich zainteresowania. Zaleca się, aby co najmniej raz w tygodniu sprawdzano informacje w systemie.

Istotne jest również, aby każdy organ celny również przeprowadzał kontrole z wykorzystaniem systemu EOS w celu sprawdzenia, czy znajdują się w nim istotne informacje, które można przesłać do OWP. Wszelkie istotne informacje na temat wnioskodawcy związane ze spełnieniem kryteriów AEO przekazuje się OWP, aby umożliwić mu podjęcie prawidłowej decyzji w oparciu o wszystkie dostępne fakty. Na mocy art. 31 ust. 4 RW UKC państwa członkowskie mają maksymalnie 30 dni kalendarzowych począwszy od daty poinformowania o wniosku za pośrednictwem systemu EOS na udostępnienie OWP tych informacji. Dzięki terminowej wymianie informacji państwa członkowskie mogą zaoszczędzić cenny czas i środki.

Wspomniane wyżej informacje przekazuje się zazwyczaj przed wydaniem pozwolenia, jednak procedura wymiany informacji jest zawsze dostępna, nawet po wydaniu pozwolenia. Jeżeli państwo członkowskie posiada nowe informacje, musi jak najszybciej przesłać je OWP, ponieważ mogą one mieć wpływ na warunki, jakie musi spełnić AEO. Jest to możliwe,

ponieważ w art. 35 RW UKC przewiduje się, że organy celne (zarówno OWP, jak i pozostałe organy celne) monitorują, czy AEO spełnia warunki i kryteria. W przypadku gdy przesłane informacje wydają się istotne i znaczące, OWP może zdecydować o przeprowadzeniu ponownej oceny zgodnie z art. 15 ust. 1 RD UKC.

OWP uwzględnia informacje otrzymane na etapie wydawania pozwolenia lub podczas monitorowania pozwolenia.

4.I.2. Procedura konsultacji

Zgodnie z art. 31 ust. 1 RW UKC „organ celny właściwy do wydania decyzji może skonsultować się z organami celnymi innych państw członkowskich właściwymi dla miejsca przechowywania stosownych informacji lub dla miejsca, w którym należy przeprowadzić kontrole w celu zbadania jednego lub większej liczby kryteriów ustanowionych w art. 39 kodeksu”.

Podobnie jak w przypadku procedury informacyjnej, również procedurę konsultacyjną wszczyna OWP na początku procesu w celu zebrania informacji przed wydaniem pozwolenia. Procedurę tę można jednak rozpocząć w dowolnym momencie, jeśli OWP uzna to za konieczne do oceny tego, czy AEO nadal spełnia wymogi czy też nie. Procedurę stosuje się również podczas monitorowania (art. 14 ust. 4 RW UKC). W szczególności, jeżeli OWP postanowi przystąpić do ponownej oceny, musi zdecydować, czy konieczne jest przeprowadzenie konsultacji z innym (lub kilkoma) państwami członkowskimi. Jeśli zostanie to uznane za konieczne, OWP rozpoczyna konsultacje i czeka na wyniki; w przeciwnym razie dalej przeprowadza ponowną ocenę we własnym zakresie, a wszystkie wyniki (o zawieszeniach, cofnięciach, ważnych pozwoleniach AEO) zostaną przekazane wszystkim państwom członkowskim, jeżeli zostały wprowadzone do systemu EOS.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 RW UKC konsultacje te są obowiązkowe, jeżeli:

- wniosek o nadanie statusu AEO został przedłożony zgodnie z art. 12 ust. 1 RD UKC organowi celnemu właściwemu dla miejsca, w którym znajdują się główne księgi rachunkowe na potrzeby celne lub w którym można uzyskać dostęp do nich;
- wniosek o nadanie statusu AEO został przedłożony zgodnie z art. 27 RD UKC organom celnym państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca ma główne miejsce wykonywania działalności i w którym są przechowywane lub dostępne informacje na temat głównych działań w zakresie zarządzania logistycznego podejmowanych przez wnioskodawcę na terytorium Unii;
- część ewidencji i dokumentów istotnych z punktu widzenia wniosku o nadanie statusu AEO jest przechowywana w państwie członkowskim innym niż państwo organu celnego właściwego do wydania decyzji;
- wnioskodawca składający wniosek o nadanie statusu AEO prowadzi miejsce składowe lub prowadzi inną działalność podlegającą obowiązkowi celnemu w państwie członkowskim innym niż państwo organu celnego właściwego do wydania decyzji.

Konieczne może na przykład okazać się rozpoczęcie procedury konsultacyjnej w przypadku, gdy przedsiębiorca posiada jeden lub więcej obiektów związanych z działalnością podlegającą obowiązkowi celnemu w innych państwach członkowskich; jeżeli część jego działalności podlegającej obowiązkowi celnemu prowadzona jest w innych państwach członkowskich; lub w celu zebrania informacji dotyczących ważnego członka zarządu

zamieszkałego na stałe w innym państwie członkowskim itp. Przeprowadzenie takich konsultacji jest obowiązkowe i organ celny, z którym się skonsultowano, udziela OWP odpowiedzi nawet w przypadku, gdy wynik jest pozytywny, a wnioskodawca spełnia kryteria, o których sprawdzenie się zwrócono. Ma to zapewnić posiadanie przez OWP odpowiednich informacji uzasadniających podjęcie ostatecznej decyzji.

Odpowiedź państw członkowskich, z którymi się skonsultowano, powinna zostać należycie uwzględniona przez OWP, który posiada ogólny obraz sytuacji wnioskodawcy i jest właściwy do podejmowania decyzji w sprawie spełnienia kryteriów dotyczących całej działalności przedsiębiorcy.

Mogą wystąpić przypadki, w których państwo członkowskie, z którym się skonsultowano, uzna, że kryteria nie zostały spełnione, ale późniejsze wyjaśnienie wnioskodawcy wydaje się wystarczające dla OWP. W takim przypadku należy ponownie skonsultować się z zaangażowanym państwem członkowskim.

W przypadku nieotrzymania odpowiedzi w terminie OWP uznaje, że kryterium lub kryteria, w sprawie których zwrócono się o konsultacje do danego państwa członkowskiego, zostało spełnione (art. 14 ust. 3 RW UKC).

Zgodnie z art. 31 ust. 3 RW UKC „organy celne kończą proces konsultacji w terminie 80 dni od daty przekazania przez organ celny właściwy do wydania decyzji informacji o warunkach i kryteriach, które muszą zostać zbadane przez organ celny, z którym się skonsultowano”.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 RW UKC termin konsultacji można przedłużyć w każdym z następujących przypadków:

- a) gdy z uwagi na charakter analiz, które mają zostać przeprowadzone, organ, z którym się skonsultowano, zwraca się o przedłużenie terminu;
- b) na wniosek wnioskodawcy skierowany do organu celnego, z którym się skonsultowano, w porozumieniu z organem celnym wnioskującym o konsultacje. W przedłużonym okresie wnioskodawca podejmuje konieczne działania w celu spełnienia kryteriów AEO i musi powiadomić o tym organ celny, z którym się skonsultowano.

Do celów ponownej oceny i monitorowania decyzji ze względu na art. 14 ust. 4 RW UKC można również stosować terminy na konsultację, przedłużenie terminu oraz wnioski w przypadku niezyskania odpowiedzi podczas konsultacji.

4.I.3. Środki komunikacji

Wszystkie informacje mające związek zarówno z „procedurą informacyjną”, jak i „procedurą konsultacyjną” należy w pierwszej kolejności przesłać za pomocą systemu EOS, wykorzystując odpowiednie kody.

Występują jednak przypadki, w których wymiana niezbędnych informacji za pośrednictwem systemu EOS jest niemożliwa. W celu podjęcia decyzji w sprawie dalszego postępowania trzeba rozważyć, czy odnośne informacje mają charakter informacji szczególnie chronionych. Poza tym istnieją przypadki, w których informacje nie mają charakteru informacji szczególnie chronionych, ale ze względu na swój format nie mogą być skodyfikowane i jako takie nie

mogą być wymieniane za pośrednictwem systemu EOS (informacje niestrukturalne, załączniki itd.). W takich przypadkach państwa członkowskie mogą skorzystać z dostępnych kanałów komunikacyjnych, w tym z kontaktów w ramach sieci AEO.

W innych przypadkach informacje mają charakter informacji szczególnie chronionych, ale nadal nie można ich wymieniać za pośrednictwem systemu EOS, chociaż są zabezpieczone, ze względu na ich format. Przykładami takich przypadków mogą być: podejrzenie udziału AEO w niektórych nielegalnych działaniach, szczególne ryzyko związane z AEO lub jakakolwiek inna kwestia, w przypadku której ujawnienie istotnych informacji może przysporzyć problemów organom celnym (zagrozić kontrolom) lub przedsiębiorcom.

W odniesieniu do informacji szczególnie chronionych, których nie można wymieniać za pośrednictwem systemu EOS ze względu na ich format, należy korzystać z systemu zarządzania ryzykiem celnym.

Należy także zauważyć, że w przypadku decyzji negatywnej OWP musi wysłać do przedsiębiorcy uzasadniony akt administracyjny. W związku z tym, jeżeli organ celny, z którym się skonsultowano, uzna, że wnioskodawca nie spełnia jednego lub więcej warunków i kryteriów niezbędnych do wydania korzystnej decyzji, przekazuje należycie udokumentowane i uzasadnione wyniki do OWP (art. 14 ust. 1 akapit drugi RW UKC).

Sekcja II – Wymiana informacji między organami celnymi i innymi organami rządowymi

W ramach procesu wydawania pozwolenia AEO ważną rolę odgrywają konsultacje i – w stosowanych przypadkach – wymiana informacji między organami celnymi i innymi organami rządowymi. W zależności od konkretnego przypadku i odpowiednich przepisów regulujących ten proces, poziom i forma konsultacji lub wymiany informacji z innymi organami rządowymi mogą się różnić.

Pierwszym przypadkiem jest ogólny warunek określony w art. 38 ust. 1 UKC, zgodnie z którym status AEO jest przyznawany przez organy celne po konsultacjach z innymi właściwymi organami. Konieczność przeprowadzenia takich konsultacji zależy od wielu czynników, np. od rodzaju działalności gospodarczej wnioskodawcy i związanych z nią towarów, możliwości przeprowadzania kontroli przez organy celne na podstawie dostępnych im informacji w celu ustalenia, czy wnioskodawca spełnia wszelkie zobowiązania, jakie mogą spoczywać na nim na mocy innych istotnych przepisów (np. środki polityki handlowej, określone zakazy i ograniczenia).

W drugim przypadku konieczna jest wymiana z innymi właściwymi organami w sytuacji, gdy inne przepisy Unii przewidują uznanie statusu AEO. W tych przypadkach przepisy prawa celnego określają również, jakie to są organy, oraz przypadki, w których wymiana informacji z nimi jest obowiązkowa w celu zapewnienia właściwego wdrożenia przewidzianego uznania.

Trzecim przypadkiem może być prowadzenie wymiany danych na szczeblu krajowym w celu poprawy jakości pozwolenia AEO, którego wydanie jest w toku, oraz pozwolenia/certyfikatu wydanego przez inny właściwy organ rządowy lub w celu uniknięcia niepotrzebnych podwójnych kontroli przedsiębiorcy.

a) Informacje wymieniane między organami celnymi i właściwym organem krajowym odpowiedzialnym za bezpieczeństwo lotnictwa cywilnego

Artykuł 35 ust. 4 RW UKC stanowi, że „jeżeli AEOS jest zarejestrowanym agentem lub znanym nadawcą zgodnie z definicją przedstawioną w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 300/2008 i spełnia wymagania ustanowione w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1998, właściwy organ celny niezwłocznie udostępnia właściwemu organowi krajowemu odpowiedzialnemu za bezpieczeństwo lotnictwa cywilnego następujące podstawowe informacje na temat statusu AEO, którymi dysponuje:

informacje na temat pozwolenia AEOS, włączając imię i nazwisko lub nazwę posiadacza pozwolenia oraz, w stosownych przypadkach, informacje na temat zmiany, cofnięcia lub zawieszenia statusu upoważnionego przedsiębiorcy wraz ze stosownym uzasadnieniem;

informacje na temat tego, czy organy celne wizytowały dane miejsce, datę ostatniej wizyty oraz informacje wskazujące, czy wizyta odbyła się w ramach procesu wydawania pozwolenia, ponownej oceny czy monitorowania;

informacje na temat wszelkich ponownych ocen pozwolenia AEOS i ich wyników.

Krajowe organy celne, działając w porozumieniu z odpowiednim krajowym organem odpowiedzialnym za bezpieczeństwo lotnictwa cywilnego, określają szczegółowe warunki wymiany wszelkich informacji nieobjętych systemem teleinformatycznym, o którym mowa w art. 30 RW UKC.

W stosownych przypadkach, w szczególności w przypadku, gdy status AEO stanowi podstawę do udzielenia zatwierdzenia zgodnie z art. 30 ust. 2 RW UKC „właściwy organ celny może przyznać właściwemu organowi krajowemu odpowiedzialnemu za ochronę lotnictwa cywilnego prawo dostępu do systemu teleinformatycznego EOS. Prawo dostępu obejmuje następujące informacje:

- a) informacje na temat pozwoleń AEOS, włączając imię i nazwisko lub nazwę posiadacza pozwolenia oraz, w stosownych przypadkach, informacje na temat zmiany, cofnięcia lub zawieszenia statusu upoważnionego przedsiębiorcy wraz ze stosownym uzasadnieniem;
- b) informacje na temat wszelkich ponownych ocen pozwoleń AEOS i ich wyników.

Krajowe organy odpowiedzialne za ochronę lotnictwa cywilnego przetwarzające te informacje wykorzystują je wyłącznie do celów związanych z odpowiednimi programami dotyczącymi zarejestrowanego agenta lub znanego nadawcy i podejmują stosowne środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa tych informacji”.

b) Informacje wymieniane między właściwym organem krajowym odpowiedzialnym za bezpieczeństwo lotnictwa cywilnego a organami celnymi

Wymiana informacji jest konieczna także między właściwym organem krajowym odpowiedzialnym za bezpieczeństwo lotnictwa cywilnego a krajowymi organami celnymi w celu zapewnienia właściwego uznania statusu zarejestrowanego agenta lub znanego nadawcy oraz wszelkich zmian tego statusu do celów przyznawania statusu AEO i zarządzania nim.

W pkt 6.3.1.8 i 6.4.1.7 załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1998 przewiduje się, że właściwy organ udostępnia organom celnym wszelkie informacje dotyczące statusu zarejestrowanego agenta lub znanego nadawcy, które mogą być istotne w odniesieniu do posiadania pozwolenia AEOS.

Organy celne i właściwe krajowe organy lotnicze ustanawiają i zatwierdzają te sposoby wymiany informacji.

c) Inne obszary wymiany informacji

Organy celne mogą wziąć pod uwagę wyniki ocen lub audytów przeprowadzonych zgodnie z przepisami Unii w zakresie, w jakim są one istotne w kontekście badania kryteriów.

Do przykładowych danych wymienianych na potrzeby organów celnych, innych organów rządowych i przedsiębiorcy należą informacje na temat wewnętrznego programu zgodności, istotne ze względu na produkty podwójnego zastosowania, które mają cel porównywalny z celem programu AEO.

Zachęca się organy krajowe, które przyznają pozwolenia na produkty podwójnego zastosowania, i krajowe organy celne do wymiany informacji na temat przedsiębiorstw posiadających pozwolenie AEO i posiadaczy globalnych zezwoleń na wywóz, jeżeli pozwalają na to przepisy krajowe.

CZEŚĆ 5 – Zarządzanie pozwoleniem

Sekcja I – Monitorowanie

5.I.1. Kwestie ogólne

Monitorowanie przez przedsiębiorcę i obowiązek powiadamiania o wszelkich zmianach

Regularne monitorowanie jest podstawowym obowiązkiem przedsiębiorcy. Powinno być ono częścią systemów kontroli wewnętrznej. Przedsiębiorca powinien być w stanie wykazać, w jaki sposób prowadzone jest monitorowanie, oraz przedstawić jego wyniki. Aby odzwierciedlić wszelkie znaczące zmiany w realizowanych przez siebie operacjach, przedsiębiorca powinien dokonać przeglądu swoich procesów, ryzyka oraz systemów. O zmianach tych należy powiadomić organy celne.

Istnieje również prawny wymóg ustanowiony w art. 23 ust. 2 UKC, zgodnie z którym posiadacz pozwolenia AEO niezwłocznie informuje organy celne o wszystkich zdarzeniach zaistniałych po wydaniu decyzji, mogących wpływać na jego dalsze stosowanie lub treść. Chociaż w dużym stopniu zależy to od konkretnego zainteresowanego AEO i w związku z tym poniższa lista nie może być wyczerpująca, w [załączniku 4 do niniejszych wytycznych](#) przedstawiono przykłady sytuacji, w których należy poinformować organy celne.

AEO powiadamia organ celny wydający świadectwo o wszelkich zmianach związanych z innym właściwym zatwierdzeniem, pozwoleniem lub świadectwem wydanym przez inne

organy rządowe, które mogą mieć wpływ na pozwolenie AEO (np. wycofanie statusu ZA lub ZN).

AEO upewnia się, czy posiada oryginalną dokumentację, w tym udokumentowane ustalenia i sprawozdania z ponownej oceny, ponieważ mogą jej zażądać organy celne.

Aby AEO wiedzieli o tym obowiązku, właściwy organ celny może np.:

- podać przykładowe informacje, jakie należy przekazać właściwemu organowi celnemu w formie decyzji na piśmie, pisma itp., które są przesyłane AEO po wydaniu pozwolenia AEO; w tym kontekście pomocne narzędzie może stanowić [załącznik 4 do niniejszych wytycznych](#);
- zapewnić AEO właściwy punkt kontaktowy w administracji celnej do przekazywania wszystkich informacji związanych z jego pozwoleniem;
- przesłać pocztą elektroniczną wiadomość (np. w wiadomości e-mail, w której organy celne przesyłają przedsiębiorcy logo AEO) do osoby ds. AEO wyznaczonej do kontaktów w przedsiębiorstwie, przypominającą o tym obowiązku i umożliwiającą powiadomienie o odpowiednich zmianach;
- w przypadku wykrycia niezapowiedzianej zmiany przez funkcjonariuszy celnych, przesłać pocztą elektroniczną do osoby ds. AEO wyznaczonej do kontaktów w przedsiębiorstwie „ostrzeżenie”, zaznaczając, że tego rodzaju informacje należy przekazywać do właściwego organu celnego;
- regularnie (tj. corocznie) wysyłać (drogą elektroniczną) osobie ds. AEO wyznaczonej do kontaktów krótki kwestionariusz „przypominający” (zawierający niektóre pytania z [kwestionariusza samooceny](#)) z pytaniem o ewentualne zmiany w odniesieniu do odpowiednich kryteriów.

Monitorowanie przez organy celne

Organy celne prowadzą monitorowanie w sposób ciągły, w tym poprzez monitorowanie codziennej działalności AEO i wizyt w obiektach. Takie wizyty mają na celu wykrycie wszelkich czynników świadczących o braku zgodności na wczesnym etapie i powinny doprowadzić do podjęcia szybkich działań w przypadku wykrycia trudności lub przypadków braku zgodności.

Zgodnie z art. 23 ust. 5 i art. 38 ust. 1 UKC status AEO podlega monitorowaniu. Ponadto, mając na uwadze, że okres ważności pozwolenia AEO jest nieograniczony, bardzo istotne jest, aby te kryteria i warunki statusu AEO podlegały regularnej ocenie.

Jednocześnie monitorowanie będzie także prowadzić do lepszego zrozumienia działalności AEO, co może także spowodować, że organy celne zalecą AEO lepszy, wydajniejszy sposób wykorzystania procedur celnych lub ogólnie przepisów celnych.

W związku z tym dla właściwego organu celnego istotne jest zapewnienie, aby system monitorowania, czy spełniane są warunki i kryteria pozwolenia, był opracowany wspólnie z AEO. Wszelkie działania kontrolne podejmowane przez organy celne powinny być ewidencjonowane.

Zgodnie z art. 35 RW UKC „organy celne państw członkowskich niezwłocznie przekazują właściwemu organowi celnemu informacje o wszelkich okolicznościach zaistniałych po

przyznaniu statusu AEO, które mogą wywierać wpływ na zachowanie tego statusu lub na treść pozwolenia.

Właściwy organ celny udostępnia wszelkie istotne informacje znajdujące się w jego posiadaniu organom celnym innych państw członkowskich, w których AEO prowadzi działalność podlegającą obowiązkowi celnemu. Jeżeli organ celny cofnie korzystną decyzję, którą wydano z uwagi na fakt, że dana osoba posiadała status AEO, powiadamia o tym fakcie organ celny, który nadał jej taki status.

Jeżeli AEOS jest zarejestrowanym agentem lub znanym nadawcą zgodnie z definicją przedstawioną w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 300/2008 i spełnia wymagania ustanowione w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1998, właściwy organ celny niezwłocznie udostępnia właściwemu organowi krajowemu odpowiedzialnemu za bezpieczeństwo lotnictwa cywilnego następujące podstawowe informacje na temat statusu AEO, którymi dysponuje:

- a) informacje na temat pozwolenia AEOS, w tym imię i nazwisko lub nazwę posiadacza pozwolenia oraz, w stosownych przypadkach, informacje na temat zmiany, cofnięcia lub zawieszenia statusu upoważnionego przedsiębiorcy wraz ze stosownym uzasadnieniem;
- b) informacje na temat tego, czy organy celne wizytowały dane miejsce, datę ostatniej wizyty oraz informacje wskazujące, czy wizyta odbyła się w ramach procesu wydawania pozwolenia, ponownej oceny czy monitorowania;
- c) informacje na temat wszelkich ponownych ocen pozwolenia AEOS i ich wyników.

Krajowe organy celne, działając w porozumieniu z odpowiednim krajowym organem odpowiedzialnym za bezpieczeństwo lotnictwa cywilnego, określają szczegółowe warunki wymiany wszelkich informacji nieobjętych systemem teleinformatycznym, o którym mowa w art. 30.

Krajowe organy odpowiedzialne za ochronę lotnictwa cywilnego przetwarzające te informacje wykorzystują je wyłącznie do celów związanych z odpowiednimi programami dotyczącymi zarejestrowanego agenta lub znanego nadawcy i podejmują stosowne środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa informacji”.

Chociaż przepisy zasadniczo nie narzucają szczególnego sposobu wprowadzania systemu monitorowania, najbardziej odpowiednim sposobem jest przygotowanie planu monitorowania przez właściwy organ celny. W planie tym można podsumować wszystkie ustalenia dotyczące każdego audytu oraz – w razie potrzeby – zasugerować działania naprawcze (nawet jeżeli przedsiębiorca może swobodnie wybrać inne rozwiązanie niż sugerowany środek).

Monitorowanie przedsiębiorców AEO przez właściwy organ celny może obejmować:

- zapewnienie skutecznego wdrożenia działań naprawczych przez AEO;
- działania następcze w związku z operacjami AEO w celu nadążania za istniejącymi zagrożeniami i zapobiegania powstawaniu nowych zagrożeń.

Niezależnie od tego, w jaki sposób organy celne postanowią zorganizować monitorowanie (np. w postaci oddzielnego planu lub części sprawozdania końcowego), uwzględnia się następujące czynniki:

- **wyniki audytu** – monitorowanie powinno opierać się przede wszystkim na profilach ryzyka AEO zgodnie z oceną audytorów dokonaną podczas audytu, zawierającą zalecenia dotyczące działań, jakie ma podjąć AEO;
- **stosowanie art. 28 ust. 2 lub 3 RW UKC dotyczącego posiadaczy świadectwa bezpieczeństwa i ochrony wydanego na podstawie międzynarodowej konwencji lub normy międzynarodowej Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej, lub normy europejskiej europejskiego organu normalizacyjnego oraz dotyczącego zarejestrowanych agentów lub znanych nadawców** – są to ważne sytuacje, które należy uwzględnić, ponieważ w danych przypadkach korzystano z innych istotnych pozwoleń lub świadectw przyznanych przez inne organy rządowe podczas przyznawania statusu AEO (np. ZA, ZN itp.);
- **sygnały wczesnego ostrzeżenia** – jak wspomniano powyżej, AEO jest prawnie zobowiązany do informowania właściwego organu celnego o wszystkich znaczących zmianach. Istnieje możliwość, że zmiany wprowadzone przez AEO skłonią organy celne do przeprowadzenia ponownej oceny. Istotne jest, aby AEO dokładnie znał swoje obowiązki oraz wiedział, w jaki sposób należy powiadamiać o wszelkich zmianach właściwy organ celny.

Konieczne jest, aby organy celne miały możliwość ciągłego przeprowadzania gruntownej kontroli mającej na celu sprawdzenie, czy przedsiębiorca nadal kontroluje swoją działalność oraz zidentyfikowane ryzyko lub wszelkie zmiany sytuacji (Czy pojawiły się jakiegokolwiek nowe zagrożenia? Czy jakość organizacji administracyjnej oraz system kontroli wewnętrznej są nadal równie skuteczne, jak w okresie prowadzenia audytu?). Istnieje wiele sposobów umożliwiających uzyskanie przez organy celne wczesnych sygnałów o każdym nowym ryzyku/informacji, np.:

- losowe sprawdzanie zgłoszeń AEO,
 - prowadzenie wszelkich kontroli fizycznych towarów,
 - analiza informacji dostępnych w wewnętrznych bazach danych organów celnych,
 - wszelkie audyty inne niż audyty monitorowania lub ponownej oceny AEO (np. audyt procedur uproszczonych lub wniosków o przyznanie statusu prowadzącego skład),
 - ocena wszelkich zmian w zachowaniu przedsiębiorstwa lub w postępowaniu handlowym, jakie zostaną zaobserwowane;
- **monitorowanie ryzyka** – nowe zagrożenia lub nowe sytuacje muszą zostać ocenione z wykorzystaniem monitorowania. Jeżeli jeden z elementów oceny prowadzi do wniosku, że przedsiębiorca nie kontroluje określonych zagrożeń lub stracił nad nimi kontrolę, organy celne informują przedsiębiorcę o takim wniosku. Przedsiębiorca musi w takim przypadku podjąć działania usprawniające. OrganY celne nadal mają obowiązek przeprowadzenia oceny przedmiotowych działań usprawniających. Może to także prowadzić do wniosku, że należy przeprowadzić ponowną ocenę jednego lub więcej kryteriów i warunków lub że należy bezzwłocznie zawiesić lub cofnąć status AEO.

Planowane monitorowanie powinno opierać się na analizie ryzyka prowadzonej na różnych etapach (badanie przed przyznaniem statusu, zarządzanie przyznanymi pozwoleniami itd.). Istnieje wiele czynników, które mogą mieć wpływ na to monitorowanie:

- rodzaj posiadanego pozwolenia – jeżeli monitorowanie pewnych kryteriów, takich jak udokumentowana wypłacalność, może opierać się na analizie dokumentacji, to monitorowanie kryterium bezpieczeństwa i ochrony w przypadku AEOS powinno zwykle wymagać wizyty na miejscu;
- stabilność przedsiębiorcy – czy mają miejsce częste zmiany lokalizacji, rynków, kluczowego personelu, systemów itd.;
- wielkość przedsiębiorstwa i liczba lokalizacji;
- rola AEO w łańcuchu dostaw – czy AEO ma fizyczny dostęp do towarów lub czy działa jako agent celny;
- zaostrzenie kontroli wewnętrznej procesów przedsiębiorstwa i fakt, czy procesy te są zlecane na zewnątrz;
- czy w trakcie audytu AEO wydano zalecenia dotyczące kontynuacji działań lub wprowadzenia drobnych usprawnień procesów lub procedur.

W związku z tym częstotliwość i charakter monitorowania mogą być różne w zależności od danego AEO i powiązanych zagrożeń. Mając jednak na uwadze szczególnie charakter kryterium bezpieczeństwa i ochrony, w przypadku AEOS zaleca się wizytowanie miejsca co najmniej raz na trzy lata.

Szczególną uwagę należy zwrócić na przypadki, w których przedsiębiorca posiadający status AEO prowadzi działalność krócej niż trzy lata. W takich przypadkach organy celne są zobowiązane do prowadzenia ścisłego monitorowania w ciągu pierwszego roku po przyznaniu statusu AEO.

Istotne jest również uwzględnienie faktu, że opracowanie planu monitorowania, a w szczególności wszelkie wizyty w obiektach AEO, należy przeprowadzać w kontekście całości jego działalności podlegającej obowiązkowi celnemu. Organy celne powinny koordynować i uwzględniać wszelkiego rodzaju inne działania w zakresie audytu/monitorowania przewidziane dla tego konkretnego przedsiębiorcy. W miarę możliwości należy unikać powielania kontroli.

W przypadkach, gdy zastosowanie ma art. 28 ust. 2 lub 3 RW UKC, wszelkie informacje udostępnione przez inne organy rządowe można wykorzystać także podczas planowania działań w zakresie monitorowania w celu uniknięcia powielania badań zarówno przez organy celne, jak i przedsiębiorców.

Działania w zakresie monitorowania mogą doprowadzić do konkretnych działań właściwego organu celnego. Te konkretne działania należy udokumentować. Dokumentacja może mieć np. następujące formy:

- aktualizacja planu monitorowania,
- skrócone sprawozdania z audytu,
- ogólne postanowienia i ustalenia zespołu ds. audytu itd.

W dokumentacji tej określa się kryteria poddane kontroli i wyniki tych kontroli.

5.I.2. Pozwolenie AEO obejmujące kilka stałych siedzib

Zawsze mają zastosowanie ogólne zasady dotyczące monitorowania opisane w pkt 5.I.1. W przypadku statusu AEO przyznawanego spółce dominującej dla kilku głównych miejsc prowadzenia działalności należy jednak uwzględnić dodatkowe czynniki szczególne. Ogólna zasada stanowiąca, że OWP jest właściwy do przyznawania statusu AEO i pełni wiodącą rolę w tym procesie, będzie nadal miała zastosowanie na etapie zarządzania wydanymi pozwoleniami. W tych szczególnych przypadkach należy jednak uwzględnić także fakt, że „praktyczną wiedzę” oraz informacje na temat konkretnego oddziału posiadają organy celne państwa członkowskiego, w którym znajduje się ten oddział. Mając to na uwadze oraz w celu efektywnego zarządzania pozwoleniami w przypadku prowadzenia działań w zakresie monitorowania, istotne znaczenie ma bliska współpraca między właściwym organem celnym a organami celnymi państw członkowskich, w których znajdują się odrębne stałe siedziby, jak przewidziano w art. 35 RW UKC. Podczas opracowywania planu monitorowania należy uwzględnić następujące kwestie:

- zaleca się opracowanie jednego jednolitego planu monitorowania dla AEO, któremu przyznawany jest status AEO. Plan ten powinien się jednak opierać na indywidualnych planach i informacjach przygotowanych przed dane państwo członkowskie;
- OWP jest odpowiedzialny za ogólną koordynację i ramy planu, tj. niedopuszczenie do nakładania się i powielania planowanych/prowadzonych działań kontrolnych; gromadzenie wszystkich nowych informacji oraz aktualizację planów itd.;
- organy celne państw członkowskich, w których znajdują się stałe siedziby, są zasadniczo odpowiedzialne za przygotowanie części planu monitorowania dotyczącej konkretnej stałej siedziby. Należy go przekazać OWP w rozsądnym terminie umożliwiającym przygotowanie i koordynację ogólnego planu monitorowania. Są one również odpowiedzialne za przeprowadzane w stałej siedzibie wizyty na miejscu;
- istotne informacje przekazane wszelkim organom celnym i OWP przez AEO;
- istotne ustalenia sporządzone przez organ celny w stałej siedzibie i przekazane OWP.

Sekcja II – Ponowna ocena

Na mocy art. 15 ust. 1 RD UKC organy celne przeprowadzają ponowną ocenę tego, czy posiadacz pozwolenia AEO nadal spełnia warunki i kryteria AEO w następujących przypadkach:

- *w przypadku zmian wprowadzonych do stosownych przepisów unijnych, mających wpływ na decyzję;*
- *w razie potrzeby w wyniku prowadzonego monitorowania;*
- *w razie potrzeby, ze względu na informacje dostarczone przez posiadacza decyzji zgodnie z art. 23 ust. 2 kodeksu lub przez inne organy.*

W zależności od powodów przeprowadzenia ponownej oceny ocena ta może skutkować pełnym lub częściowym ponownym zbadaniem konkretnych kryteriów lub warunków.

5.II.1. Ponowna ocena w wyniku zmian przepisów UE

Ponowna ocena ryzyka jest konieczna w przypadku zmian unijnych przepisów prawa celnego dotyczących warunków i kryteriów związanych ze statusem AEO lub mających wpływ na te warunki i kryteria.

Przykładem będą zmiany kryteriów AEO po modyfikacji unijnego kodeksu celnego i jego przepisów wykonawczych, np. nowe kryteria dotyczące zawodowych praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych. Zazwyczaj przepisy wymagają przeprowadzenia ponownej oceny w określonym okresie przejściowym.

5.II.2. Ponowna ocena w wyniku przeprowadzonego monitorowania lub ze względu na informacje dostarczone przez posiadacza decyzji lub inne organy

Punktem wyjścia dla podjęcia decyzji o przeprowadzeniu ponownej oceny są uzasadnione przesłanki, że AEO nie spełnia już kryteriów. Przesłanki te mogą być rezultatem różnych sytuacji – wynikających z monitorowania prowadzonego przez organy celne; wynikających z innych kontroli prowadzonych przez organy celne lub inne organy rządowe; innych informacji otrzymanych od innych organów celnych lub innych organów rządowych; istotnych zmian w działalności prowadzonej przez AEO itd. W każdym poszczególnym przypadku od OWP zależy podjęcie decyzji, czy należy dokonać ponownej oceny wszystkich warunków i kryteriów, czy też tylko tych warunków lub kryteriów, co do których istnieją przesłanki, że nie są one spełniane. Zawsze, nawet w trakcie ponownej oceny jednego z kryteriów, może okazać się, że należy również dokonać ponownej oceny innych kryteriów.

Ponowną ocenę przeprowadza OWP. Dowolny organ celny w innym państwie członkowskim może stwierdzić istnienie uzasadnionej przesłanki, że AEO nie spełnia już niektórych kryteriów. Może to nastąpić na przykład, gdy:

- co najmniej jeden obiekt AEO znajduje się w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie OWP;
- AEO prowadzi działania celne nie tylko w państwie członkowskim, w którym zostało wydane pozwolenie AEO.

W tych przypadkach organ celny państwa członkowskiego, w którym pojawiły się takie przesłanki, powinien poinformować OWP o tym, kto decyduje o rozpoczęciu ponownej oceny i jakie inne organy celne należy zaangażować.

W przypadku wydawania pozwolenia kilku stałym siedzibom spółki dominującej każde państwo członkowskie, w którym znajdują się odrębne stałe siedziby, może zwrócić się do OWP o przeprowadzenie ponownej oceny warunków i kryteriów.

W przypadku gdy spółka dominująca tworzy nową stałą siedzibę lub przechodzi restrukturyzację, która ma wpływ na stałą siedzibę, informuje o tym OWP, który podejmuje niezbędne środki, w razie potrzeby obejmujące ponowną ocenę.

Chociaż zasadniczo ponowna ocena, która ma zostać przeprowadzona, może się różnić zależnie od przypadku, należy uwzględnić następujące wspólne elementy:

- a) **zakres ponownej oceny** – kryteria i warunki, które należy skontrolować lub zweryfikować z uwzględnieniem powodów rozpoczęcia ponownej oceny;
- b) **metodę prowadzenia ponownej oceny** – jedynie kontrola dokumentów lub kontrola dokumentów połączona z wizytą na miejscu, jeżeli wymagają tego konkretne kryteria, które mają zostać poddane ponownej ocenie;
- c) **termin** – nie istnieje wyznaczony termin na przeprowadzenie ponownej oceny. Należy go jednak ustalić, biorąc pod uwagę liczbę kryteriów, które mają zostać poddane kontroli, oraz fakt, czy ma się odbyć wizyta na miejscu; zasadniczo termin nie powinien być dłuższy niż termin z pierwotnej decyzji w sprawie przyznania statusu AEO;
- d) **ponowną ocenę obejmującą inne państwa członkowskie** – jeżeli ponowna ocena obejmuje ponowną ocenę kryteriów w innych państwach członkowskich, zastosowanie mają zasady procedury konsultacyjnej określone w części 4 niniejszych wytycznych „Wymiana informacji między państwami członkowskimi i z innymi organami rządowymi”. W normalnych warunkach organ celny w innym państwie członkowskim określi, czy wizyta ma być koniecznym elementem procesu ponownej oceny. Terminy na udzielenie odpowiedzi przez inne państwa członkowskie powinny być takie same, jak terminy mające zwykle zastosowanie w przypadku konsultacji przewidzianej w art. 31 RW UKC;
- e) **wpływ na inne pozwolenia celne** – w przypadku przeprowadzania ponownej oceny należy ustalić, czy AEO posiada inne pozwolenia lub korzysta z innych uproszczeń, których warunkiem jest spełnianie kryteriów AEO, np. pozwolenie na korzystanie z procedur uproszczonych. W takim przypadku należy to wziąć pod uwagę i należy unikać wszelkiego ewentualnego powielania prac zarówno przez organy celne, jak i przedsiębiorcę;
- f) **sprawozdanie z ponownej oceny** – jeśli chodzi o sprawozdania i dokumentację, należy stosować podobne podejście jak w przypadku pierwotnego audytu. Istotne jest, aby w sprawozdaniu odzwierciedlenie znalazły kolejne działania, które należy podjąć, tj. zawieszenie, cofnięcie, środki zaradcze, oraz terminy;
- g) **dostępność wyników** – wyniki ponownej oceny należy udostępnić organom celnym wszystkich państw członkowskich i, w stosownych przypadkach, innym organom rządowym, z wykorzystaniem systemu EOS, niezależnie od tego, czy uczestniczyły w procedurze konsultacyjnej.

Sekcja III – Zmiana decyzji

Zgodnie z art. 28 UKC pozwolenie AEO można cofnąć lub zmienić, jeżeli jeden lub kilka warunków wymaganych do jego wydania nie zostało spełnionych lub przestało być spełnianych; lub na wniosek AEO.

Cofnięcie w kontekście AEO opisano szczegółowo w pkt 5.V niniejszych wytycznych.

W przypadku AEO możliwe przykłady zmian obejmują zmianę nazwy lub adresu. W niektórych przypadkach zmiany te mogą mieć miejsce jedynie po ponownej ocenie spełnienia kryteriów (np. nowe obiekty w przypadku AEOS).

AEO jest powiadamiany o zmianie decyzji (art. 28 ust. 3 UKC). Organy celne wszystkich państw członkowskich oraz, w stosownych przypadkach, inne organy rządowe należy

powiadomić o wszelkich zmianach, za pośrednictwem systemu komunikacji EOS, niezależnie od tego, czy organy te uczestniczyły w procedurze konsultacyjnej.

Ponadto należy zauważyć, że wnioskodawca musi powiadomić o wszelkich zmianach związanych z wnioskiem OWP, który z kolei musi przesłać te zmiany do systemu EOS.

Sekcja IV – Zawieszenie

Zawieszenie statusu AEO oznacza, że wydane pozwolenie nie jest ważne przez określony okres.

Zgodnie z art. 23 ust. 4 lit. b) UKC łącznie z art. 16 RD UKC „organ celny właściwy do wydania decyzji zawiesza decyzję zamiast ją unieważnić, cofnąć lub zmienić, jeżeli:

- a. organ celny uważa, że mogą istnieć wystarczające podstawy do unieważnienia, cofnięcia lub zmiany decyzji, ale nie dysponuje jeszcze wszystkimi niezbędnymi elementami do podjęcia decyzji w sprawie unieważnienia, cofnięcia lub zmiany;
- b. dany organ celny uważa, że warunki wydania decyzji nie zostały spełnione lub że posiadacz decyzji nie wypełnia wszystkich obowiązków nałożonych na mocy tej decyzji oraz że właściwe jest, aby zagwarantować posiadaczowi decyzji odpowiedni czas na podjęcie środków w celu zapewnienia spełnienia warunków lub wypełnienia obowiązków;
- c. posiadacz decyzji domaga się takiego zawieszenia, ponieważ jest czasowo niezdolny do spełnienia warunków określonych w odniesieniu do decyzji lub nie jest w stanie wypełnić obowiązków nałożonych na mocy tej decyzji.

W przypadkach, o których mowa w lit. b) i c), posiadacz decyzji powiadamia organ celny właściwy do wydania decyzji o środkach, jakie podejmie w celu zapewnienia spełnienia warunków lub wypełnienia obowiązków, oraz o okresie potrzebnym mu na podjęcie tych środków”.

W okresie zawieszenia AEO nie może mieć dostępu do korzyści wynikających z posiadania statusu, co może mieć dla niego poważne skutki.

Artykuł 30 ust. 1 RD UKC stanowi, że „jeżeli zawiesza się pozwolenie AEO ze względu na niespełnienie kryteriów AEO, organ celny musi zawiesić decyzję wydaną w odniesieniu do tego AEO, która opiera się na pozwoleniu AEO w ogóle lub na szczegółowych kryteriach, które doprowadziły do zawieszenia pozwolenia AEO”.

Artykuł 30 ust. 2 RD UKC stanowi, że „zawieszenie decyzji w sprawie stosowania przepisów prawa celnego wydanej w odniesieniu do AEO nie może prowadzić do automatycznego zawieszenia pozwolenia AEO”.

Artykuł 30 ust. 3 RD UKC stanowi, że „jeżeli decyzja dotycząca osoby, która jest zarówno AEOS, jak i AEOC, zostanie zawieszona ze względu na niespełnienie warunków określonych w art. 39 lit. d) UKC [praktyczne standardy w zakresie kompetencji lub kwalifikacje zawodowe bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością], pozwolenie AEOC tej osoby zostanie zawieszona, ale pozwolenie AEOS pozostanie ważne”.

Jeżeli decyzja dotycząca osoby, która jest zarówno AEOS, jak i AEOC, zostanie zawieszona ze względu na niespełnienie warunków określonych w art. 39 lit. e) UKC (odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony), pozwolenie AEOS tej osoby zostanie zawieszane, ale pozwolenie AEOC pozostanie ważne.

Zawieszenie może być potencjalnym skutkiem badania przeprowadzonego w trakcie monitorowania lub ponownej oceny w przypadku wykrycia poważnych niedociągnięć, co oznacza, że posiadacz świadectwa ze względu na istniejące ryzyko nie może w aktualnych okolicznościach posiadać statusu AEO. Ta przesłanka o „niespełnieniu” może powstać również w wyniku informacji otrzymanych od innych państw członkowskich lub innych organów rządowych np. organów lotnictwa cywilnego.

Przed podjęciem decyzji o zawieszeniu właściwy organ celny musi poinformować AEO o poczynionych ustaleniach, przeprowadzonych ocenach oraz o tym, że zgodnie z oceną mogą one skutkować zawieszeniem pozwolenia, jeżeli sytuacja nie zostanie naprawiona. AEO ma prawo do bycia wysłuchanym oraz do naprawienia sytuacji. Termin na przedstawienie uwag i naprawienie sytuacji wynosi 30 dni kalendarzowych od daty powiadomienia (art. 8 ust. 1 RD UKC).

Odpowiedzi powinny zostać poddane starannej ocenie z perspektywy ryzyka i, jeżeli sytuacji nie można uznać za naprawioną, status zostaje zawieszony na okres 30 dni. AEO musi zostać powiadomiony na piśmie.

Zgodnie z art. 22 ust. 6 lit. c) UKC status może zostać zawieszony ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli podjęcie takiej decyzji jest uzasadnione rodzajem lub zakresem zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego lub środowiska. Z możliwości tej należy korzystać w sposób ograniczony.

W przypadku gdy z inicjatywą zawieszenia statusu wychodzi posiadacz pozwolenia, który tymczasowo nie jest w stanie spełnić kryteriów AEO, AEO powinien przedstawić powody wniosku oraz, w stosownych przypadkach, plan działania określający środki, jakie podejmie, oraz ramy czasowe ich realizacji. Na przykład przedsiębiorca optymalizuje lub zmienia swoją zintegrowaną komputerowo produkcję i przez pewien czas nie jest w stanie śledzić towarów w międzynarodowym łańcuchu dostaw. Powinien on złożyć wniosek o zawieszenie i zaproponować harmonogram realizacji.

Status można zawiesić, jeżeli plan działania i powody wniosku można uznać za uzasadnione. W przeciwnym razie należy omówić możliwość cofnięcia pozwolenia na wniosek posiadacza.

Należy jednak uwzględnić fakt, że różnica między zawieszeniem z inicjatywy organu celnego a zawieszeniem z inicjatywy AEO jest bardzo istotna i została jasno określona w przepisach (art. 16 ust. 1 RD UKC). AEO nie może celowo skorzystać z tej możliwości wyłącznie w celu odroczenia cofnięcia lub aby nie dopuścić do zastosowania okresu trzech lat od dnia cofnięcia, po którym można złożyć nowy wniosek.

Właściwy organ celny powinien dokonać bardzo starannej oceny skutków zawieszenia. Zawieszenie nie będzie miało wpływu na procedurę celną, która została rozpoczęta przed datą zawieszenia i jeszcze nie została zakończona.

W przypadku wyeliminowania powodu, dla którego zastosowano zawieszenie, należy przywrócić ważność pozwolenia. W przeciwnym razie właściwy organ celny musi podjąć decyzję o cofnięciu pozwolenia.

Sekcja V – Cofnięcie

Przepisy dotyczące cofnięcia pozwolenia oraz przypadki, w których zostaje ono cofnięte, są określone w art. 28 UKC i art. 34 RW UKC.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 UKC korzystna decyzja zostaje cofnięta w przypadkach, gdy:

- a) *jeden lub kilka warunków wymaganych do jej wydania nie zostało spełnionych lub przestało być spełniane; lub*
- b) *na wniosek posiadacza decyzji.*

Jeżeli właściwy organ celny podejmie decyzję o cofnięciu, nowy wniosek w sprawie pozwolenia AEO nie zostanie przyjęty przed upływem trzech lat od dnia cofnięcia.

Cofnięcie pozwolenia AEO nie wywiera wpływu na żadną korzystną decyzję wydaną względem tej samej osoby, chyba że posiadanie statusu AEO stanowiło warunek wydania takiej korzystnej decyzji lub decyzja ta została wydana w oparciu o kryterium AEO, którego dana osoba już nie spełnia (art. 34 ust. 1 RW UKC).

Cofnięcie lub zmiana korzystnej decyzji, która została wydana w odniesieniu do posiadacza pozwolenia, nie wywiera automatycznego wpływu na pozwolenie AEO tej osoby (art. 34 ust. 2 RW UKC).

Jeżeli ta sama osoba jest jednocześnie AEOC i AEOS, a pozwolenie zostaje cofnięte z uwagi na niespełnienie warunków przewidzianych w art. 39 lit. d) kodeksu (praktyczne standardy w zakresie kompetencji lub kwalifikacje zawodowe bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością), pozwolenie AEOC zostaje cofnięte, a pozwolenie AEOS zachowuje ważność (art. 34 ust. 3 akapit pierwszy RW UKC).

Jeżeli ta sama osoba jest jednocześnie AEOS i AEOC, a pozwolenie zostaje cofnięte z uwagi na niespełnienie warunków przewidzianych w art. 39 lit. e) UKC (odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony), pozwolenie AEOS zostaje cofnięte, a pozwolenie AEOC zachowuje ważność (art. 34 ust. 3 akapit drugi RW UKC).

Należy zauważyć, że cofnięcie z inicjatywy organów celnych jest decyzją celną i przedsiębiorca ma prawo do bycia wysłuchanym. AEO zostaje zatem powiadomiony o poczynionych ustaleniach, przeprowadzonej ocenie oraz o tym, że zgodnie z oceną mogą one skutkować cofnięciem statusu AEO, chyba że o prawie do bycia wysłuchanym poinformowano go już w ramach poprzedniej procedury zawieszenia. Przedsiębiorca ma prawo odwołać się od każdej decyzji o cofnięciu pozwolenia.

CZEŚĆ 6 – Wzajemne uznawanie

Poniższe informacje dotyczą ogólnego kontekstu i procesu zawierania umów o wzajemnym uznaniu i ich realizacji.

Sekcja I – Umowy o wzajemnym uznawaniu zawarte przez UE

Do tej pory UE zawarła i zrealizowała umowy dotyczące wzajemnego uznawania programów AEO z Norwegią, Szwajcarią, Japonią, Andorą, Stanami Zjednoczonymi i Chinami. Dalsze negocjacje albo już są w toku, albo rozpoczną się w najbliższej przyszłości. Ponadto UE zapewnia wielu państwom pomoc techniczną w celu przygotowania ich do utworzenia programów AEO.

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych umów o wzajemnym uznawaniu można znaleźć na stronie internetowej DG TAXUD pod następującym linkiem:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/policy_issues/customs_security/index_en.htm

Sekcja II – Kroki podejmowane w kierunku wzajemnego uznania

W odniesieniu do UE konieczne jest podjęcie następujących kroków w celu osiągnięcia wzajemnego uznania:

- formalne zobowiązanie do ustanowienia wzajemnego uznania;
- porównanie prawodawstwa;
- ocena realizacji poszczególnych programów i wymiana najlepszych praktyk, w tym wizyty na miejscu u obu stron (zob. [pkt 6.VII niniejszych wytycznych](#) – zalecenia dotyczące sposobu prowadzenia monitorowania/wizyt kontrolnych);
- Uzgodnienie brzmienia tekstu umowy o wzajemnym uznaniu
Tekst umowy będzie zazwyczaj zawierał następujące istotne elementy: stwierdzenie zgodności dwóch programów AEO, jak najdokładniejsze wyliczenie wzajemnych korzyści, dane podlegające automatycznej wymianie oraz zasady ochrony danych. Ponadto będzie zawierał przepisy proceduralne, w tym przepisy dotyczące jednostronnego zawieszania korzyści;
- system elektronicznej wymiany danych.

Sekcja III – Wykonanie umowy i działania następcze po podpisaniu umowy o wzajemnym uznaniu

Ze względu na liczbę AEO w UE korzystających z wzajemnego uznania i równie wysoką liczbę AEO w państwach partnerskich objętych umową o wzajemnym uznaniu opracowanie i wdrożenie automatycznego mechanizmu wymiany danych jest niezbędne do wykonania umowy o wzajemnym uznaniu. Innymi słowy, wykonanie umowy o wzajemnym uznaniu może rozpocząć się dopiero po uruchomieniu automatycznego mechanizmu wymiany danych.

Po zawarciu umowy o wzajemnym uznaniu nadal prowadzony jest dialog z państwem partnerskim. Często prowadzona jest wymiana informacji na temat ostatnich wydarzeń, w tym współpracy w przypadku jednostronnego zawieszenia korzyści związanych z umową o wzajemnym uznaniu. Najlepsze praktyki dotyczące wykonania umowy o wzajemnym uznaniu obejmują wspólne działania informacyjne skierowane do partnerów handlowych na konferencjach i seminariach oraz opracowanie wspólnych najczęściej zadawanych pytań (FAQ), które wyjaśniają aspekty techniczne umowy o wzajemnym uznaniu.

Dostępne obecnie FAQ można znaleźć na stronie internetowej DG TAXUD pod następującymi linkami:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/customs/policy_issues/customs_security/aeo_mra/2015-11_aeo_china_faqs.pdf

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/customs/policy_issues/customs_security/aeo_mra/faq.pdf

Aby upewnić się, czy obie strony utrzymują standardy dotyczące procedur AEO, zdecydowanie zaleca się przeprowadzanie regularnych wizyt monitorujących u obu stron.

Sekcja IV – Korzyści wynikające z umowy o wzajemnym uznaniu zaproponowane przez UE członkom partnerskich programów AEO (i obustronne)

UE proponuje swoim partnerom objętym umową o wzajemnym uznaniu wymienione niżej korzyści wynikające z tej umowy. Nie wszystkie z wymienionych korzyści uwzględniono w obecnych decyzjach dotyczących wzajemnego uznawania; UE zamierza jednak zaktualizować te decyzje w celu włączenia wszystkich tych korzyści. Konkretnie korzyści określono w poszczególnych umowach.

a) Mniejsza liczba kontroli związanych z bezpieczeństwem i ochroną: każdy organ celny uwzględni w ocenie ryzyka status członka programu upoważnionego przez inny organ celny, na korzyść tego członka, w celu ograniczenia inspekcji lub kontroli oraz w odniesieniu do innych środków związanych z bezpieczeństwem i ochroną.

b) Uznanie partnerów handlowych podczas procesu składania wniosku: każdy organ celny uwzględni status członka programu upoważnionego przez inny organ celny, mając na celu traktowanie członka programu jako partnera gwarantującego bezpieczeństwo i ochronę podczas oceniania wymogów partnerów handlowych dotyczących wnioskodawców w ramach własnego programu.

c) Priorytetowe traktowanie podczas odprawy celnej: każdy organ celny uwzględni status członka programu upoważnionego przez inny organ celny, zapewniając priorytetowe traktowanie, przyspieszone przetwarzanie, uproszczone formalności i przyspieszoną odprawę dostaw, gdy dotyczy to członka programu.

d) Mechanizm ciągłości działania: obie strony dążą do utworzenia wspólnego mechanizmu ciągłości działania, aby reagować na zakłócenia w przepływach handlowych spowodowane wzrostem poziomu zagrożenia, zamknięciem granic lub klęskami żywiołowymi, sytuacjami niebezpiecznymi lub innego rodzaju poważnymi incydentami, co pozwoliłoby organom celnym na usprawnienie i przyspieszenie, w możliwym zakresie, obsługi priorytetowych ładunków związanych z członkami programu.

e) Przyszłe korzyści wynikające z umowy o wzajemnym uznaniu: administracje celne i organizacje handlowe ściśle ze sobą współpracują w celu określenia i opracowania ewentualnych dodatkowych korzyści dla AEO w ramach wzajemnego uznawania na rzecz dalszego wzmocnienia programu.

Sekcja V – Wykonanie umów o wzajemnym uznaniu – w jaki sposób czerpać korzyści z umów o wzajemnym uznaniu?

Przedsiębiorstwa AEO z elementem bezpieczeństwa, które chcą czerpać korzyści z umów o wzajemnym uznaniu zawartych przez UE, muszą sprawdzić, czy mają pisemną **zgoda na wymianę danych z państwami partnerskimi objętymi umową o wzajemnym uznaniu**. Taka pisemna zgoda jest wymagana w [załączniku do kwestionariusza samooceny](#) przedłożonego wraz z wnioskiem o nadanie statusu AEO. W każdym razie wnioskodawca/AEO może w dowolnym momencie udzielić zgody lub ją wycofać. Aby udzielić zgody lub ją wycofać, AEO musi skontaktować się z OWP.

Aby skorzystać z „**uznania partnerów handlowych podczas procesu składania wniosku**”, przedsiębiorstwa unijne ubiegające się o status AEO w UE mogą wskazać numer AEO swojego dowolnego partnera handlowego mającego status AEO w jednym z państw, z którym UE zawarła umowę o wzajemnym uznaniu (nazwa, adres, numer AEO), w [sekcji 6.10 kwestionariusza samooceny](#). Gdy przedsiębiorstwo ubiega się o status AEOS lub AEOC/AEOS w UE i posiada partnerów handlowych mających status AEO w jednym z państw, z którymi UE zawarła umowę o wzajemnym uznaniu, wspomniani partnerzy handlowi uważani są za gwarantujących bezpieczeństwo i ochronę, i na ogół nie będą objęci żadnymi dodatkowymi wymogami (deklaracją bezpieczeństwa itd.).

Aby skorzystać z „**mniejszej liczby kontroli związanych z bezpieczeństwem i ochroną i priorytetowego traktowania podczas odprawy celnej**”, AEO musi przekazać numer EORI swojemu partnerowi handlowemu z danego państwa partnerskiego objętego umową o wzajemnym uznaniu. Partner handlowy podaje numer EORI w formularzu deklaracji podczas procesu przywozu do państwa partnerskiego objętego umową o wzajemnym uznaniu. Więcej szczegółowych informacji dostępnych jest w sekcji FAQ, o której mowa w [sekcji 6.III niniejszych wytycznych](#).

Sekcja VI – Jednostronne zawieszenie korzyści

W ramach umowy o wzajemnym uznaniu nie można wykluczyć, że jedno z państw partnerskich wykryje incydent związane z zagrożeniem bezpieczeństwa, w którym uczestniczyły przedsiębiorstwa AEO drugiej strony (np. konfiskata narkotyków z kontenerów przedsiębiorstwa AEO).

W takich przypadkach odnośne decyzje dotyczące umów o wzajemnym uznaniu zawierają podstawę prawną dla obu stron w zakresie zawieszania korzyści czerpanych przez zaangażowane przedsiębiorstwa AEO (np. sekcja III pkt 3 umowy o wzajemnym uznaniu między UE a Japonią).

W tych przypadkach wymiana informacji będzie prowadzona między wyznaczonymi punktami kontaktowymi Komisji (DG TAXUD) i państwa partnerskiego objętego umową o wzajemnym uznaniu oraz między państwami członkowskimi UE i Komisją (DG TAXUD) w oparciu o zatwierdzone mechanizmy wymiany informacji. Wymiana informacji będzie prowadzona za pośrednictwem zabezpieczonych wiadomości e-mail.

Sekcja VII – Zalecenia dotyczące prowadzenia audytu AEO lub wizyty monitorującej w państwie członkowskim UE

Jednym z istotnych elementów negocjacji umowy o wzajemnym uznaniu z państwami partnerskimi oraz elementów monitorowania w ramach wykonywania tej umowy są audyt AEO lub wizyty kontrolne na miejscu.

Celem wizyt na miejscu jest obserwowanie, w jaki sposób poszczególne państwa członkowskie UE wdrażają w praktyce unijny program AEO. Takie wizyty mają miejsce w ramach negocjacji umów o wzajemnym uznaniu (etap 2) oraz w ramach wykonywania umowy o wzajemnym uznaniu po wejściu w życie takiej umowy.

Na ogół głównym przedmiotem zainteresowania jest potwierdzenie, że państwa członkowskie UE w jednolity sposób wdrażają przepisy UE dotyczące AEO.

Proces taki składa się z dwóch etapów: etap pierwszy obejmuje zapoznanie się z krajową organizacją i strukturą AEO oraz przegląd przedsiębiorstwa, w którym odbędzie się wizyta. Etap drugi to faktyczna wizyta w danym przedsiębiorstwie.

Rozmowy na temat wdrożenia programu unijnego AEO na poziomie państw członkowskich

Głównym przedmiotem zainteresowania jest sprawdzenie, w jaki sposób program AEO jest wdrażany z operacyjnego punktu widzenia na poziomie państw członkowskich.

Powinno to obejmować krótki przegląd:

- administracji celnej ogółem;
- struktury organizacyjnej programu AEO, np. liczby pracowników zajmujących się unijnym programem AEO (zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy, system szkoleń, docieranie do kręgów biznesowych);
- procedury udzielania pozwolenia, w tym składania wniosku i wypełniania kwestionariusza samooceny, sposoby kontroli wymogów bezpieczeństwa;
- monitorowania i działań poaudytowych;
- współpracy z innymi państwami członkowskimi UE (podczas wystawiania pozwolenia i monitorowania).

Wizyta w przedsiębiorstwie

Celem wizyty w przedsiębiorstwie jest obserwacja audytorów AEO z państw członkowskich podczas prowadzenia audytu w obiekcie wnioskodawcy lub wizyty monitorującej w przedsiębiorstwie AEO. Przedstawiciele państwa partnerskiego objętego umową o wzajemnym uznaniu, Komisji i administracji celnych z państw członkowskich UE będą uczestniczyli w wizytach na miejscu jako obserwatorzy.

Istotne jest, aby przedsiębiorstwa zostały poinformowane o celu danego ćwiczenia oraz aby wiedziały, że celem jest potwierdzenie zgodności wdrożenia programu AEO w państwie członkowskim UE z normami unijnymi.

Wizyta w obiekcie wnioskodawcy/przedsiębiorstwie AEO zwykle przebiega w następujący sposób:

- wizyta powinna obejmować rzeczywisty audyt, który w szczególności powinien być kierowany przez audytorów AEO, a nie przez przedsiębiorstwo;
- przedsiębiorstwo należy poinformować z wyprzedzeniem o tej wizycie i sposobie jej przeprowadzenia;
- audytorzy powinni wykonywać swoje zwykłe zadania
- w przypadku audytu prowadzonego podczas składania wniosku o nadanie statusu AEO;
- w przypadku wizyty monitorującej (istniejące pozwolenie AEO), tj. zadawanie pytań dotyczących najnowszych zmian, które miały wpływ na AEO, zwrócenie się do przedsiębiorstwa o wyjaśnienie lub zademonstrowanie procedur bezpieczeństwa);
- jeżeli konieczne jest tłumaczenie, należy zaplanować czas na przetłumaczenie treści pytań zadawanych przez audytorów i odpowiedzi udzielanych przez przedsiębiorstwo. Należy wcześniej poinformować przedsiębiorstwo o takim podejściu;
- obserwatorzy (z państwa partnerskiego objętego umową o wzajemnym uznaniu) mogą obserwować jedynie część unijnego audytu/procesu monitorowania AEO;
- wizyta walidacyjna powinna zakończyć się przekazaniem wnioskodawcy zaleceń;
- czynności audytowe powinny dotyczyć bezpieczeństwa i ochrony ([sekcja 2.V](#) niniejszych wytycznych).

CZEŚĆ 7 – ZAŁĄCZNIKI

Kwestionariusz samooceny

Wytyczne AEO

0.1 Zalecane jest zapoznanie się z wytycznymi Komisji Europejskiej w sprawie upoważnionych przedsiębiorców (TAXUD/B2/047/2011-REV6) przed złożeniem wniosku o nadanie statusu AEO. Wytyczne dostępne są na stronie internetowej Komisji Europejskiej.

0.2 Które działy, w tym kierownictwo, zostały zaangażowane w proces przygotowania przedsiębiorstwa do złożenia wniosku o nadanie statusu AEO?
Czy w proces ten zaangażowano organy celne lub osoby trzecie (konsultantów itp.)?

1.	Informacje o przedsiębiorstwie
1.1.	Ogólne informacje o przedsiębiorstwie

1.1.1. Podać nazwę przedsiębiorstwa składającego wniosek, adres, datę rozpoczęcia prowadzenia działalności i formę prawną. Podać adres strony internetowej przedsiębiorstwa, jeżeli istnieje.
Jeżeli przedsiębiorstwo jest częścią grupy, przedstawić zwięzły opis grupy oraz wskazać, czy inne podmioty w grupie:
a) posiadają już pozwolenie AEO; lub
b) złożyły wniosek o nadanie statusu AEO i obecnie przechodzą audit AEO przeprowadzany przez krajowe organy celne.

W przypadku złożenia wniosku obejmującego stałe siedziby podać ich pełne nazwy, adresy i numery identyfikacyjne VAT.

Jeżeli przedsiębiorstwo istnieje krócej niż trzy lata, określić, czy powodem jest wewnętrzna reorganizacja wcześniej istniejącego przedsiębiorstwa (np. włączenie lub sprzedaż obszaru działalności). W takim przypadku należy podać szczegółowe informacje na temat reorganizacji.

- 1.1.2.** Podać następujące szczegółowe informacje (jeżeli ma to zastosowanie do danej formy prawnej przedsiębiorstwa):
a) pełne dane właścicieli lub głównych udziałowców, w tym procentowy podział posiadanych udziałów;
b) szczegółowe informacje na temat członków zarządu lub kierownictwa;
c) szczegółowe informacje dotyczące organu doradczego, jeżeli istnieje, i zarządu;
d) szczegółowe informacje dotyczące osoby odpowiedzialnej za przedsiębiorstwo lub pełniącej funkcje kontrolne nad procesem zarządzania przedsiębiorstwem.
Informacje powinny obejmować pełne imię i nazwisko oraz adres, datę urodzenia i krajowy numer identyfikacyjny (np. numer krajowego dowodu tożsamości lub krajowy numer ubezpieczenia).
- 1.1.3.** Podać szczegółowe informacje dotyczące osoby odpowiedzialnej za sprawy celne.
Informacje powinny obejmować pełne imię i nazwisko oraz adres, datę urodzenia oraz krajowy numer identyfikacyjny (np. numer krajowego dowodu tożsamości lub krajowy numer ubezpieczenia).
- 1.1.4.** Zwięźle opisać działalność handlową oraz określić swoją rolę w międzynarodowym łańcuchu dostaw (np. producent towarów, importer, eksporter, agent celny, przewoźnik, spedytor, konsolidator, operator terminala, prowadzący skład). Jeżeli wnioskodawca odgrywa więcej niż jedną rolę, wskazać wszystkie.
- 1.1.5.** Określić lokalizacje prowadzenia działalności podlegającej obowiązkowi celnemu, listę adresów, nazwy, numery telefonów i adresy e-mail punktów kontaktowych oraz podać zwięzły opis działalności prowadzonej (w tym w innych państwach członkowskich i państwach trzecich):
a) w poszczególnych lokalizacjach przedsiębiorstwa jako osoby prawnej (podać przybliżoną liczbę pracowników w każdym z działów);
b) w miejscach, w których osoba trzecia wykonuje zleconą działalność na rzecz przedsiębiorstwa.
- 1.1.6.** Czy wnioskodawca prowadzi działalność polegającą na zakupie od podmiotów powiązanych /sprzedaży podmiotom powiązanym?
Tak/Nie
- 1.1.7.** Opisać wewnętrzną strukturę organizacyjną przedsiębiorstwa i zadań / zakresu obowiązków każdego z działów.
- 1.1.8.** Podać nazwiska osób należących do kadry kierowniczej wyższego szczebla (dyrektorów, kierowników działów, kierownika działu księgowości, kierownika działu ceł itd.) w przedsiębiorstwie i zwięźle opisać zasady zastępstwa.

1.1.9.	Ile osób jest zatrudnionych w przedsiębiorstwie? Wskazać jeden z poniższych wariantów. <ul style="list-style-type: none">☐ Mikro☐ Małe☐ Średnie☐ Duże
---------------	---

1.1.10.	<ul style="list-style-type: none">a) Jeżeli wnioskodawca wyraża zgodę na umieszczenie informacji podanych w pozwoleniu AEO w wykazie upoważnionych przedsiębiorców na stronie internetowej DG TAXUD, należy udzielić takiej zgody w załączniku 1 do niniejszego kwestionariusza samooceny.b) Jeżeli wnioskodawca może udzielić zgody na wymianę informacji podanych w pozwoleniu AEO w celu zapewnienia właściwego wykonania umów międzynarodowych z państwami trzecimi w sprawie wzajemnego uznawania statusu upoważnionego przedsiębiorcy i środków dotyczących bezpieczeństwa, należy wypełnić załącznik 1 do niniejszego kwestionariusza samooceny.
----------------	--

1.2.	Wielkość działalności przedsiębiorstwa
-------------	---

1.2.1.	<ul style="list-style-type: none">a) Podać kwotę rocznego obrotu z trzech ostatnich sporządzonych rocznych sprawozdań finansowych. W przypadku nowego przedsiębiorstwa wpisać „n.d.”.b) Podać kwotę rocznego zysku lub straty netto z trzech ostatnich sporządzonych rocznych sprawozdań finansowych. W przypadku nowego przedsiębiorstwa wpisać „n.d.”.
---------------	---

1.2.2.	W przypadku korzystania przez wnioskodawcę z miejsc składowych, które nie są jego własnością, wskazać podmiot, od którego miejsca składowe są wynajmowane / dzierżawione.
---------------	---

1.2.3. Podać szacunkową liczbę i wartość złożonych deklaracji w każdym roku z ostatnich trzech lat dla każdej z wymienionych kategorii:
W przypadku nowego przedsiębiorstwa należy wpisać „n.d.”.

- Przywóz
- Wywóz/Powrotny wywóz
- Procedury specjalne

1.2.4. Przedstawić szacunkową kwotę płatności w każdym roku z ostatnich trzech lat z tytułu każdej z wymienionych kategorii:

- Cło
- Akcyza
- VAT z tytułu przywozu

W przypadku nowego przedsiębiorstwa działającego przez okres krótszy niż trzy lata podać szczegółowe informacje obejmujące okres działalności. W przypadku całkowicie nowego przedsiębiorstwa wpisać „n.d.”.

1.2.5. a) Czy w ciągu dwóch kolejnych lat przewiduje się jakiegokolwiek zmiany strukturalne w przedsiębiorstwie? W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać zwięzły opis zmian.
b) Czy w ciągu dwóch kolejnych lat przewiduje się jakiegokolwiek istotne zmiany w łańcuchu dostaw, w którym obecnie uczestniczy przedsiębiorstwo? W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać zwięzły opis zmian.

1.3. Informacje i statystyki w odniesieniu do spraw celnych

1.3.1. a) Czy wnioskodawca dopełnia formalności celnych w swoim imieniu i na własny rachunek?
b) Czy w sprawach związanych z formalnościami celnymi wnioskodawca jest reprezentowany przez jakikolwiek podmiot? W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać przez kogo i w jaki sposób (bezpośrednio czy pośrednio). Podać nazwę, adres oraz numer EORI przedstawiciela.
c) Czy wnioskodawca reprezentuje inne podmioty w odniesieniu do formalności celnych? W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać kogo oraz w jaki sposób (bezpośrednio czy pośrednio). (Wymienić najważniejszych klientów.)

- 1.3.2.** a) Kto i w jaki sposób decyduje o klasyfikacji taryfowej towarów?
b) Jakie środki zapewniania jakości są podejmowane w celu zapewnienia prawidłowej klasyfikacji taryfowej (np. kontrole, kontrole wiarygodności, wewnętrzne instrukcje robocze, regularne szkolenia)?
c) Czy prowadzone są zapisy dotyczące wspomnianych środków zapewniania jakości?
d) Czy skuteczność stosowanych środków zapewniania jakości jest regularnie monitorowana?
e) Jakie zasoby wykorzystuje wnioskodawca na potrzeby klasyfikacji taryfowej (np. bazę danych zawierającą stałe dane na temat towarów)?
- 1.3.3.** a) Kto i w jaki sposób ustala wartość celną?
b) Jakie środki zapewniania jakości są podejmowane, aby zapewnić poprawne ustalenie wartości celnej (np. kontrole, kontrole wiarygodności, wewnętrzne instrukcje robocze, regularne szkolenia, inne środki)?
c) Czy skuteczność środków zapewniania jakości jest regularnie monitorowana?
d) Czy prowadzone są zapisy dotyczące wspomnianych środków zapewniania jakości?
- 1.3.4.** a) Przedstawić przegląd pochodzenia preferencyjnego lub niepreferencyjnego przywożonych towarów.
b) Jakie działania wewnętrzne zostały wdrożone w celu sprawdzania poprawności zgłoszenia kraju pochodzenia przywożonych towarów?
c) Opisać przyjęte podejście w zakresie wystawiania dowodu preferencji i świadectw pochodzenia do celów wywozowych.
- 1.3.5.** Czy przedsiębiorstwo prowadzi wymianę towarową objętą cłem antydumpingowym lub cłem wyrównawczym?
W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać szczegółowe informacje dotyczące producenta lub producentów bądź państw spoza UE, których towary są objęte powyższymi cłami.

2.	Zgodność z wymogami (art. 39 lit. a) UKC; art. 24 RW UKC; część 2 sekcja I wytycznych AEO)
-----------	---

2.1. Czy w ciągu ostatnich trzech lat w przedsiębiorstwie wykryto naruszenia przepisów prawa celnego lub przepisów podatkowych, albo takie naruszenia zostały wykryte przez organy celne lub podatkowe?
W przypadku odpowiedzi twierdzącej zwięźle opisać przedmiotowe naruszenia.
a) W jaki sposób powiadomiono właściwe organy rządowe o naruszeniach przepisów?
b) Jakiego rodzaju środki zapewniania jakości zostały wprowadzone w celu uniknięcia takich naruszeń w przyszłości?
c) Czy prowadzone są zapisy dotyczące wspomnianych środków zapewniania jakości?

Czy przedsiębiorstwo zostało ukarane za poważne naruszenie przepisów prawa karnego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą?
W przypadku odpowiedzi twierdzącej opisać naruszenie i podać, kiedy miało miejsce. Należy również podać odniesienie do orzeczenia sądu.

2.2. a) Czy planowane jest wystąpienie z wnioskiem lub wystąpiono już z wnioskiem o wydanie innego pozwolenia celnego? Tak/Nie
W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać szczegółowe informacje na ten temat.

b) Czy w ciągu ostatnich trzech lat miało miejsce odrzucenie wniosku o pozwolenie/świadectwo lub posiadane pozwolenia zostały zawieszane lub cofnięte z powodu naruszeń przepisów prawa celnego? Tak/Nie.
W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać, ile było takich przypadków i jakie były ich przyczyny.

3.	System księgowy i logistyczny <i>(art. 39 lit. b) UKC, art. 25 RW UKC; część 2 sekcja II wytycznych AEO)</i>
3.1.	Ścieżka audytu

3.1.1. Czy system księgowy przedsiębiorstwa zapewnia pełną ścieżkę audytu w zakresie działalności podlegającej obowiązkowi celnemu, przemieszczania towarów istotnego pod względem opodatkowania lub zapisów księgowych?
W przypadku odpowiedzi twierdzącej opisać zasadnicze cechy charakterystyczne tej ścieżki audytu.

3.2.	System księgowy i logistyczny
-------------	--------------------------------------

Jakiego systemu komputerowego (sprzęt/oprogramowanie) używa się do celów prowadzenia działalności gospodarczej w ogóle, a w szczególności w odniesieniu do spraw celnych? Czy oba te systemy są zintegrowane?

3.2.1.

Podać informacje dotyczące:

- podziału funkcji na rozwój, testowanie i działania operacyjne;
- podziału funkcji między użytkowników;
- kontroli dostępu (które/komu);
- identyfikowalności między systemem wykorzystywanym na potrzeby działalności przedsiębiorstwa a systemem wykorzystywanym do zgłoszeń.

Czy systemy logistyczne przedsiębiorstwa umożliwiają rozróżnienie towarów unijnych i nieunijnych oraz wskazanie ich lokalizacji?
Tak/Nie

3.2.2.

W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać informacje szczegółowe.

Jeżeli przedsiębiorstwo handluje towarami nieunijnymi, wpisać „n.d.”.

3.2.3.

a) W której lokalizacji jest obsługiwany system komputerowy?

b) Czy aplikacje komputerowe były przedmiotem outsourcingu? W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać szczegółowe informacje (nazwę, adres, numer identyfikacyjny VAT) przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstw, którym zlecono obsługę aplikacji, oraz w jaki sposób wnioskodawca zarządza kontrolą dostępu do tych aplikacji?

3.3.

System kontroli wewnętrznej

3.3.1.

Czy wnioskodawca posiada własne wytyczne na potrzeby systemu kontroli wewnętrznej w działach księgowości, zakupów, sprzedaży, ceł, produkcji, zarządzania materiałami i towarami oraz logistyki? Tak/Nie.

W przypadku odpowiedzi twierdzącej zwięźle opisać przedmiotowe wytyczne i sposób ich aktualizacji.
Na przykład instrukcje stanowiskowe, szkolenie pracownika, instrukcje w sprawie sprawdzania błędów oraz mechanizm korygowania.

3.3.2. Czy procesy kontroli wewnętrznej były poddawane audytowi wewnętrznemu / zewnętrznemu? Tak/Nie
Czy obejmuje on również audyt standardowych procedur celnych przedsiębiorstwa? Tak/Nie.

W przypadku odpowiedzi twierdzącej dostarczyć egzemplarz najbardziej aktualnego sprawozdania z audytu.

3.3.3. Podać zwięzły opis procedur kontroli plików komputerowych (dane stałe lub katalogi główne). W jaki sposób wspomniane procedury obejmują następujące rodzaje ryzyka z punktu widzenia przedsiębiorstwa?

a) nieprawidłowe lub niepełne rejestrowanie transakcji w systemie księgowym;
b) zastosowanie niepoprawnych parametrów lub nieaktualnych danych takich jak numery artykułów lub kody taryfowe;
c) niedostateczna kontrola procesów przedsiębiorstwa w ramach działalności gospodarczej wnioskodawcy.

3.4. Przepływ towarów

3.4.1. Zwięźle opisać procedurę rejestracji (procesu fizycznego i w ewidencji) przepływu towarów, począwszy od ich przybycia, przez składowanie, po produkcję i wysyłkę. Kto prowadzi ewidencję i gdzie jest ona przechowywana?

3.4.2. Zwięźle opisać wdrożone procedury kontroli poziomu zapasów, w tym częstotliwość wspomnianych kontroli oraz sposób postępowania w przypadku rozbieżności (np. inwentaryzacja i zapasy).

3.5. Standardowe procedury celne

3.5.1. Czy wnioskodawca posiada udokumentowane procedury weryfikacji prawidłowości zgłoszeń celnych, w tym złożonych w imieniu wnioskodawcy przez np. przedstawiciela celnego lub spedytora? Tak/Nie.

W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać zwięzły opis przedmiotowych procedur.

W przypadku odpowiedzi przeczącej, czy przedsiębiorstwo weryfikuje prawidłowość zgłoszenia celnego? Tak/Nie. Jeżeli tak, w jaki sposób?

3.5.2. a) Czy wnioskodawca posiada instrukcje lub wytyczne dotyczące powiadamiania właściwych organów o nieprawidłowościach (np. o podejrzeniu kradzieży, włamania lub przemytu w odniesieniu do towarów celnych)?
Czy wspomniane instrukcje są udokumentowane (np. instrukcje stanowiskowe, podręczniki, inne dokumenty z wytycznymi)?
b) Czy w ciągu ostatniego roku w przedsiębiorstwie wykryto jakiegokolwiek nieprawidłowości (lub przypuszczalne nieprawidłowości) i zgłoszono je właściwym organom? Tak/Nie

3.5.3. Czy wnioskodawca prowadzi wymianę towarową objętą ekonomicznymi pozwoleniami handlowymi (np. wyrobami włókienniczymi, produktami rolnymi)? Tak/Nie

W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać zwięzły opis procedury zarządzania pozwoleniami na przywóz lub wywóz przedmiotowych towarów.

3.5.4. a) Czy wnioskodawca prowadzi handel towarami objętymi pozwoleniami handlowymi na przywóz i wywóz, których dotyczą zakazy i ograniczenia?
b) Czy wnioskodawca prowadzi handel towarami objętymi innymi pozwoleniami handlowymi na przywóz i wywóz?
c) W przypadku odpowiedzi twierdzącej określić, jakiego rodzaju są to towary i czy w przedsiębiorstwie wdrożone zostały procedury obsługi przedmiotowych pozwoleń.

3.5.5. Czy wnioskodawca prowadzi handel towarami podlegającymi przepisom rozporządzenia o podwójnym zastosowaniu (rozporządzenie Rady nr 428/2009/WE)? Tak/Nie
W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać, czy w przedsiębiorstwie wdrożono wewnętrzny program zgodności. Tak/Nie.
Jeżeli tak, zwięźle opisać ten program i podać, w jaki sposób jest on aktualizowany.

3.6. Procedury tworzenia kopii zapasowych, odzyskiwania informacji i archiwizacji

3.6.1. Zwięźle opisać procedury wnioskodawcy w zakresie tworzenia kopii zapasowych, odzyskiwania informacji, archiwizacji rejestrów handlowych oraz wyszukiwania informacji w tych rejestrach.

3.6.2. Jak długo są przechowywane dane w systemie produkcji oraz jak długo te dane są archiwizowane?

3.6.3. Czy wnioskodawca posiada procedury na wypadek nieprzewidzianych zdarzeń związanych z zakłóceniem działania systemu lub jego awarią? Tak/Nie

3.7. Ochrona systemów komputerowych

3.7.1. a) Zwięźle opisać podjęte przez wnioskodawcę działania w celu ochrony systemu komputerowego wnioskodawcy przed włamaniem (np. zapora sieciowa, programy antywirusowe, ochrona hasłem).
b) Czy przeprowadzono testy antywłamaniowe, a jeżeli tak, jakie były wyniki oraz czy konieczne było podjęcie działań naprawczych i czy zostały one podjęte?
c) Czy w ciągu ostatniego roku miały miejsce jakiegokolwiek incydenty związane z naruszeniem bezpieczeństwa informatycznego?

3.7.2. a) Zwięźle opisać sposób nadawania praw dostępu do systemów komputerowych.
b) Kto ponosi odpowiedzialność za prawidłowe działanie i ochronę systemu komputerowego?
c) Czy wnioskodawca posiada wytyczne lub instrukcje wewnętrzne dla personelu dotyczące bezpieczeństwa informatycznego?
d) W jaki sposób wnioskodawca monitoruje przestrzeganie środków z zakresu bezpieczeństwa informatycznego?

3.7.3. a) Podać szczegółowe informacje na temat lokalizacji głównego serwera.
b) Podać szczegółowe informacje na temat zabezpieczenia głównego serwera.

3.8. Bezpieczeństwo dokumentacji

3.8.1. Zwięźle opisać, jakie działania zostały podjęte (np. ograniczone prawa dostępu, tworzenie kopii zapasowych w formie elektronicznej) w celu ochrony informacji/dokumentów przed nieupoważnionym dostępem, nadużyciem, celowym zniszczeniem i utratą?

3.8.2. Czy w ubiegłym roku zdarzyły się przypadki nieupoważnionego dostępu do dokumentów, a jeżeli tak, jakie środki zostały podjęte, aby zapobiec powtórzeniu się takich przypadków?

3.8.3. Zwięźle odpowiedzieć na poniższe pytania:
a) Które kategorie pracowników mają dostęp do szczegółowych danych na temat przepływu materiałów i towarów?
b) Które kategorie pracowników są upoważnione do zmiany takich danych?
Czy zmiany są udokumentowane w wyczerpujący sposób?

3.8.4. Zwięźle opisać wymogi w zakresie bezpieczeństwa i ochrony, których spełnienia wymaga się od partnerów handlowych i innych osób wyznaczonych do kontaktów, aby uniknąć przypadków niewłaściwego wykorzystywania informacji (np. nieupoważnionego przekazywania szczegółowych informacji na temat spedycji i zagrożenia w ten sposób łańcuchowi dostaw)?

4.	Wypłacalność <i>(art. 39 lit. c) UKC, art. 26 RW UKC, część 2 sekcja III wytycznych AEO)</i>
-----------	--

4.1. Czy w ostatnich trzech latach zostało wszczęte jakiegokolwiek postępowanie upadłościowe lub postępowanie związane z niewypłacalnością w odniesieniu do aktywów przedsiębiorstwa? Tak/Nie.
W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać szczegółowe informacje na ten temat.

4.2. Czy przez ostatnie trzy lata przedsiębiorstwo stale posiadało dobrą sytuację finansową w rozumieniu art. 26 RW UKC, wystarczającą do spełnienia podjętych zobowiązań finansowych? W przypadku odpowiedzi twierdzącej przedstawić dowody, takie jak pismo od biegłych rewidentów lub poddane audytowi sprawozdanie, kopia zamkniętych ksiąg (w tym sprawozdania zarządu), a jeżeli nie zostały one poddane audytowi – dowody z banku lub instytucji finansowej. W przypadku odpowiedzi przeczącej podać wyczerpujące informacje na ten temat.

4.3. Jeżeli przedsiębiorstwo zostało założone niedawno, przedstawić wszystkie zapisy i informacje dotyczące jego sytuacji finansowej, np. ostatnie przepływy pieniężne, bilans oraz prognozy rachunku zysków i strat zatwierdzone przez dyrektorów / partnerów / wyłącznego właściciela.

4.4. Czy istnieją czynniki, o których wiadomo, że mogą mieć wpływ na wypłacalność przedsiębiorstwa w możliwej do przewidzenia przyszłości? Tak/Nie.
W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać informacje szczegółowe.

5.	Praktyczne standardy w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych <i>(art. 39 lit. d) UKC, art. 27 RW UKC, część 2 sekcja IV wytycznych AEO)</i>
-----------	--

5.1.	Praktyczne standardy w zakresie kompetencji
-------------	--

5.1.1.	<p>Czy wnioskodawca lub osoba odpowiedzialna za sprawy celne wnioskodawcy posiada udokumentowane, co najmniej trzyletnie doświadczenie praktyczne w zakresie spraw celnych? Tak/Nie W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać szczegółowe informacje potwierdzające to doświadczenie.</p>
5.1.2.	<p>Czy wnioskodawca lub osoba odpowiedzialna za sprawy celne wnioskodawcy stosuje się do normy jakości dotyczącej spraw celnych przyjętej przez europejski organ normalizacyjny, jeżeli norma jest dostępna? Tak/Nie W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać informacje szczegółowe na temat tej normy jakości.</p>
5.2.	Kwalifikacje zawodowe
5.2.1.	<p>Czy wnioskodawca lub osoba odpowiedzialna za sprawy celne wnioskodawcy pomyślnie ukończyli szkolenia dotyczące przepisów prawa celnego spójne z zakresem i odpowiednie dla zakresu działań z obszaru problematyki celnej, przeprowadzone przez dowolny z następujących podmiotów:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) organ celny państwa członkowskiego; (ii) placówkę oświatową uznawaną przez organy celne lub organy odpowiedzialne za organizowanie szkoleń zawodowych w państwie członkowskim za właściwą do nadawania tego rodzaju kwalifikacji; (iii) stowarzyszenie zawodowe lub branżowe uznawane przez organy celne państwa członkowskiego lub akredytowane w Unii jako uprawnione do nadawania takich kwalifikacji? <p>Tak/Nie W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać informacje szczegółowe dotyczące szkolenia ukończonego z powodzeniem przez wnioskodawcę lub osobę odpowiedzialną za sprawy celne wnioskodawcy.</p>

6.	Wymogi dotyczące bezpieczeństwa i ochrony <i>(art. 39 lit. e) UKC, art. 28 RW UKC, część 2 sekcja V wytycznych AEO)</i>
6.1.	Informacje ogólne dotyczące bezpieczeństwa i ochrony
6.1.1.	Podać imię i nazwisko oraz stanowisko osoby odpowiedzialnej za kwestie bezpieczeństwa i ochrony.

- 6.1.2. a) Czy przeprowadzona została ocena ryzyka i zagrożeń dla przedsiębiorstwa? Tak/Nie
b) Czy dla każdego zakładu opracowano plan bezpieczeństwa (w stosownych przypadkach)? Tak/Nie
Jak często dokonuje się przeglądu i aktualizacji takich dokumentów?
- 6.1.3. Należy zwięźle opisać zagrożenia dla bezpieczeństwa (w obrębie przedsiębiorstwa lub w ramach kontaktów gospodarczych z nabywcami, dostawcami i zewnętrznymi dostawcami usług) określone w kontekście kryteriów bezpieczeństwa AEO?
- 6.1.4. W jaki sposób wdraża się i koordynuje środki bezpieczeństwa w przedsiębiorstwie i kto jest odpowiedzialny za takie środki?
- 6.1.5. Jeżeli wnioskodawca posiada szereg obiektów, czy wdrażanie środków bezpieczeństwa przebiega w zharmonizowany sposób we wszystkich tych miejscach? Tak/Nie
- 6.1.6. a) Czy dostępne są instrukcje bezpieczeństwa? W jaki sposób przekazuje się je pracownikom i osobom wchodzącym na teren przedsiębiorstwa?
b) W jakiej postaci są one udokumentowane (podręcznik, wytyczne dotyczące pracy, arkusz informacyjny itp.)?
- 6.1.7. a) Czy w ubiegłym roku miały miejsce jakiegokolwiek incydenty zagrażające bezpieczeństwu? Tak/Nie.
W przypadku odpowiedzi twierdzącej opisać zwięźle takie incydenty i środki, jakie wprowadzono, aby zapobiec ich powtórzeniu się w przyszłości.
b) Czy prowadzona jest ewidencja zagrażających bezpieczeństwu incydentów i podjętych środków? Tak/Nie
- 6.1.8. a) Czy wnioskodawca posiada już świadectwo/pozwolenie/upoważnienie innej agencji publicznej lub organu publicznego (transportu, lotnictwa cywilnego itd.) w zakresie bezpieczeństwa? Tak/Nie.
W przypadku odpowiedzi twierdzącej przedstawić kopię świadectwa/pozwolenia/upoważnienia oraz podać szczegółowe informacje dotyczące obiektów/zakładów, które są objęte odpowiednim świadectwem/pozwoleniem/upoważnieniem.
b) Przedstawić wykaz wszelkich niezależnie przyznanych norm/licencji/pozwoleń, których przestrzega wnioskodawca, oraz określić, jakim kontrolom/audytom polegają te normy.
c) Czy planowano wystąpienie z wnioskiem lub czy wystąpiono już z wnioskiem o wydanie innego świadectwa/pozwolenia/upoważnienia w kontekście wymogów bezpieczeństwa (np. zarejestrowany agent, znany nadawca itd.)? Tak/Nie
W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać szczegółowe informacje.
- 6.1.9. Czy obowiązują szczególne wymogi dotyczące bezpieczeństwa i ochrony w odniesieniu do przywożonych/wywożonych towarów?

6.1.10. a) Czy wnioskodawca korzysta z usług agencji ochrony? W przypadku odpowiedzi twierdzącej wskazać tę agencję.
b) Czy agencja ta dokonała oceny zagrożeń w przedsiębiorstwie? W przypadku odpowiedzi twierdzącej opisać zwięźle zagrożenia dla bezpieczeństwa określone przez nią w kontekście kryteriów bezpieczeństwa AEO.

6.1.11. Czy nabywcy lub zakład ubezpieczeń nakładają na wnioskodawcę jakiegokolwiek wymogi dotyczące bezpieczeństwa i ochrony?
Tak/Nie
W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać szczegółowe informacje na ten temat.

6.2. Bezpieczeństwo budynków
(część 2 sekcja V podsekcja 2 wytycznych AEO)

6.2.1. a) Przedstawić krótki opis sposobu ochrony zewnętrznych granic terenu przedsiębiorstwa. W jaki sposób kontroluje się przestrzeganie takich procedur?
b) W jaki sposób, przez kogo i w jakich odstępach czasu przeprowadzane są kontrole ogrodzeń i budynków? W jaki sposób ewidencjonuje się takie kontrole i ich wyniki?
c) W jaki sposób zgłaszane są incydenty zagrażające bezpieczeństwu i jakie działania są podejmowane, aby im zapobiec?

6.2.2. a) Jakie są rodzaje dostępu do miejsca prowadzenia działalności przedsiębiorstwa?
b) W jaki sposób się nimi zarządza?
c) Czy funkcjonowanie punktów dostępu jest ograniczone do określonej godziny/dnia?

6.2.3. Czy na terenie obiektu istnieje odpowiednie oświetlenie (np. oświetlenie stałe, czujniki ruchu, włącznik zmierzchowy)?

6.2.4. Jaki jest sposób zarządzania kluczami w przedsiębiorstwie (np. lokalizacja, dostęp, rejestracja)?
Czy prowadzona jest w tym celu dokumentacja w formie papierowej? Tak/Nie

6.2.5. a) Czy na terenie przedsiębiorstwa dozwolone jest parkowanie prywatnych pojazdów?
b) Jeżeli tak, kto może parkować swój pojazd?
c) Kto jest odpowiedzialny za wydawanie upoważnień?
d) Czy pojazdy są kontrolowane (przy wjeździe na teren przedsiębiorstwa lub przy wjeździe na teren parkingu)?
e) Czy wnioskodawca posiada instrukcje na piśmie? Tak/Nie

6.3. Dostęp do terenu przedsiębiorstwa
(część 2 sekcja V podsekcja 3 wytycznych AEO)

6.3.1. a) Opisać zwięźle sposób, w jaki ustala się procedurę dostępu na teren przedsiębiorstwa (do budynków, obszarów produkcji, magazynów itp.) w odniesieniu do pracowników, gości, innych osób, pojazdów i towarów?
b) Kto jest odpowiedzialny za kontrole zgodności z ustanowionymi procedurami?

6.3.2. a) Opisać procedury stosowane w przypadku wykrycia nieupoważnionej osoby / nieupoważnionego pojazdu na terenie przedsiębiorstwa (na otwartej przestrzeni lub w budynku).
b) W jaki sposób procedury te są komunikowane pracownikom (np. plan działania, podręcznik, wytyczne, szkolenia)?

6.3.3. Przedstawić, jeżeli jest dostępny, plan (np. plan rozmieszczenia, rysunek) każdej lokalizacji należącej do przedsiębiorstwa, w której prowadzone są działania celne, umożliwiające wskazanie granic terenu, dróg dojazdowych oraz usytuowania budynków.

6.3.4. W stosownych przypadkach przedstawić szczegółowe informacje dotyczące innych przedsiębiorstw, które są usytuowane na tym samym terenie.

6.4. Jednostki ładunku (takie jak kontenery, nadwozia wymienne, pojemniki transportowe)
(część 2 sekcja V podsekcja 4 wytycznych AEO)

6.4.1. Czy dostęp do jednostek ładunku podlega przepisom/ograniczeniom? Tak/Nie

W przypadku odpowiedzi twierdzącej, w jaki sposób egzekwuje się te ograniczenia?

6.4.2. Zwięźle opisać środki wdrożone w celu zapobieżenia wystąpieniu przypadków nieupoważnionego dostępu do jednostek ładunku i manipulacji przy nich (w szczególności w miejscach składowania na wolnym powietrzu) (np. stały nadzór, szkolenia dla pracowników i uświadamianie im zagrożeń, zamknięcia, instrukcje dotyczące procedur, które należy zastosować w przypadku nieupoważnionego wejścia na teren przedsiębiorstwa)?

6.4.3. a) Czy stosowane są zamknięcia w celu zapobieżenia przypadkom nieupoważnionej manipulacji przy towarach? Jeżeli tak, jakiego rodzaju są to zamknięcia? Czy zamknięcia te spełniają określone normy (np. ISO)?
b) W jaki sposób zapobiega się manipulacji przy towarach w przypadku, gdy zamknięcia nie są stosowane?

6.4.4. Jakie środki kontrolne stosuje się do sprawdzania jednostek ładunku (np. 7-punktowa kontrola: ściana przednia, ściana lewa, ściana prawa, podłoga, sufit/dach, drzwi od strony wewnętrznej/zewnętrznej, część zewnętrzna/podwozie)?

6.4.5. Odpowiedzieć na poniższe pytania:
a) Kto jest właścicielem jednostek ładunku lub kto jest odpowiedzialny za ich obsługę?
b) Kto zajmuje się konserwacją/naprawą jednostek ładunku?
c) Czy opracowane są plany systematycznej konserwacji?
d) Czy dokonuje się kontroli zewnętrznych prac konserwacyjnych?

6.5. Procesy logistyczne
(część 2 sekcja V podsekcja 4 wytycznych AEO)

6.5.1. a) Jakie środki transportu są zwykle wykorzystywane w przedsiębiorstwie?
b) Czy wnioskodawca korzysta w całości z transportu własnego, czy wykorzystuje w tym celu również zewnętrznych dostawców usług (np. spedytorów/przewoźników)?
c) W jaki sposób ustala się, czy spedytor/przewoźnik spełnia wymagane normy bezpieczeństwa (np. na podstawie świadectw bezpieczeństwa, deklaracji bezpieczeństwa lub porozumień w sprawie bezpieczeństwa)?
d) Czy podejmowane są inne środki w zakresie działalności transportowej będącej przedmiotem outsourcingu mające na celu spełnienie norm bezpieczeństwa?
W odpowiednim przypadku przedstawić zwięźle charakter i zasięg tych działań.

6.6. Towary przychodzące
(część 2 sekcja V podsekcja 4 wytycznych AEO)

6.6.1. a) Zwięźle opisać procedurę mającą na celu zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony towarów przychodzących.
b) Zwięźle opisać, w jaki sposób kontroluje się przestrzeganie tych procedur.

6.6.2. Czy pracownicy przedsiębiorstwa są informowani o uzgodnieniach związanych z bezpieczeństwem zawartych z dostawcami oraz sposobach zapewniania zgodności?

- 6.6.3. a) Zwięźle opisać sposób przeprowadzania kontroli integralności zamknięć towarów przychodzących.
b) Czy w stosownych przypadkach na towary przychodzące są nakładane zamknięcia celne? Tak/Nie
c) Czy wnioskodawca prowadzi obrót określonymi rodzajami towarów, które wymagają stosowania określonych środków bezpieczeństwa (np. ładunki lotnicze / poczta lotnicza)?
W przypadku odpowiedzi twierdzącej, jakie procedury/środki zostały wdrożone w tym celu?
- 6.6.4. Czy towary przychodzące są znakowane, a jeżeli tak, w jaki sposób?
- 6.6.5. Zwięźle opisać procedurę liczenia i ważenia towarów przychodzących.
- 6.6.6. Zwięźle opisać, kto, w jaki sposób i kiedy sprawdza zgodność towarów przychodzących z dokumentami towarzyszącymi i wprowadza towary przychodzące do ewidencji przedsiębiorstwa.
- 6.6.7. a) Czy działy odpowiedzialne za zakup towarów, przyjęcie towarów oraz ogólny dział administracyjny są wyraźnie oddzielone? Tak/Nie
b) Czy istnieją zintegrowane wewnętrzne mechanizmy kontroli między sekcjami? Tak/Nie. W przypadku odpowiedzi twierdzącej, w jaki sposób są one realizowane?
- 6.7. Składowanie towarów**
(część 2 sekcja V podsekcja 4 wytycznych AEO)
- 6.7.1. Opisać miejsca wyznaczone do składowania towarów.
- 6.7.2. a) Podać zwięzły opis procedury przydzielania miejsca składowania towarów przychodzących.
b) Czy wyznaczone są zewnętrzne miejsca składowania? Tak/Nie. W przypadku odpowiedzi twierdzącej podać ich zwięzły opis.
- 6.7.3. Czy istnieją udokumentowane procedury dotyczące inwentaryzacji oraz postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podczas inwentaryzacji? Tak/Nie
W przypadku odpowiedzi twierdzącej zwięźle opisać ustalenia przyjęte w przedsiębiorstwie.
- 6.7.4. Czy towary o różnym poziomie ryzyka są przechowywane oddzielnie? Tak/Nie
a) Opisać kryteria osobnego składowania (np. towary niebezpieczne, towary o wysokiej wartości, substancje chemiczne, broń, ładunek lotniczy / poczta lotnicza).
b) Opisać, w jaki sposób zapewnia się niezwłoczne wpisanie towarów do rachunków logistycznych / ewidencji zapasów.

- 6.7.5. a) Zwięźle opisać, w jaki sposób towary są chronione przed dostępem osób nieupoważnionych na teren składowania.
b) Zwięźle opisać, w jaki sposób kontroluje się przestrzeganie tych procedur.
- 6.7.6. Jeżeli składowanie towarów jest zlecane osobie trzeciej, zwięźle opisać, jak i gdzie towary są składowane, oraz środki kontroli wykorzystywane do nadzorowania sposobu postępowania z towarami.
- 6.8. Produkcja towarów**
(część 2 sekcja V podsekcja 4 wytycznych AEO)
- 6.8.1. a) Zwięźle opisać, jakie miejsca/obszary są wyznaczone na potrzeby produkcji towarów.
b) Jeżeli towary produkowane są poza przedsiębiorstwem (np. przetwarzanie zleceń, przeniesienie procesu wysyłki towaru na dostawcę), zwięźle opisać, w jaki sposób zapewnia się integralność towarów (np. postanowienia umowne).
- 6.8.2. Czy istnieją środki bezpieczeństwa chroniące towary przed dostępem osób nieupoważnionych do strefy produkcji? Tak/Nie.
W przypadku odpowiedzi twierdzącej zwięźle opisać te środki i określić, czy są one dostępne w formie pisemnej. Zwięźle opisać, w jaki sposób kontroluje się przestrzeganie tych procedur.
- 6.8.3. Zwięźle opisać procedury pakowania towarów oraz określić, czy są one dostępne w formie pisemnej.
- 6.8.4. Jeżeli pakowanie produktów końcowych jest zlecane osobie trzeciej, zwięźle opisać, w jaki sposób gwarantuje się integralność towarów.
- 6.9. Załadunek towarów**
(część 2 sekcja V podsekcja 4 wytycznych AEO)
- 6.9.1. a) Zwięźle opisać procedurę zarządzania załadunkiem towarów w przedsiębiorstwie (np. podział obowiązków, kontrole towarów i środków transportu, rejestrowanie wyników, udostępnianie informacji itp.).
b) Czy dostępne są jakiegokolwiek instrukcje na piśmie dotyczące organizacji tego procesu? Tak/Nie
- 6.9.2. a) Czy na towary wychodzące lub wyjeżdżające pojazdy nakładane są zamknięcia? Tak/Nie?
Jeżeli tak, w jaki sposób, przez kogo oraz jakie rodzaje zamknięć są stosowane?
b) Czy w dokumentach towarzyszących towarom wymienione są numery zamknięć? Tak/Nie
c) W jaki sposób prowadzone są rejestry zamknięć?

- 6.9.3. Zwięźle opisać, w jaki sposób zapewniana jest zgodność z wymogami klientów w zakresie bezpieczeństwa przy załadunku.
- 6.9.4. Zwięźle opisać stosowane ustalenia, które mają gwarantować, że towary przed załadunkiem oraz w trakcie załadunku nie są pozostawiane bez nadzoru.
- 6.9.5. Czy sprawdzana jest kompletność towarów wychodzących (liczenie, ważenie)? Tak/Nie
W przypadku odpowiedzi twierdzącej, w jaki sposób i przez kogo?
- 6.9.6. Zwięźle opisać, kto, w jaki sposób i kiedy sprawdza zgodność wysyłanych towarów z zamówieniami i wykazem załadunkowym oraz wyrejestrowuje towary z ewidencji zapasów przedsiębiorstwa.
- 6.9.7. Zwięźle opisać mechanizmy kontrolne stosowane w celu wykrycia niezgodności w załadunku towarów.

6.10. Wymogi bezpieczeństwa dotyczące partnerów handlowych.
(część 2 sekcja V podsekcja 5 wytycznych AEO)

- 6.10.1. Zwięźle opisać, w jaki sposób przedsiębiorstwo weryfikuje tożsamość partnerów handlowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa łańcucha dostaw (wyszukiwanie informacji przed zatwierdzeniem lub złożeniem zamówienia).
- 6.10.2. a) Jakie środki podjęto, aby potwierdzić, że partnerzy handlowi przedsiębiorstwa zapewniają ze swojej strony bezpieczeństwo międzynarodowego łańcucha dostaw (np. za pomocą deklaracji bezpieczeństwa, wymogów umownych, partnerów handlowych mających własny status AEO)?
b) Zwięźle opisać, w jaki sposób kontroluje się przestrzeganie tych procedur.
- 6.10.3. Czy w ciągu ostatniego roku wykryto naruszenia umów dotyczących bezpieczeństwa zawartych z partnerami? Tak/Nie.
W przypadku odpowiedzi twierdzącej, jakie działania podjęto?

6.11. Bezpieczeństwo personelu
(część 2 sekcja V podsekcja 6 wytycznych AEO)

6.11.1.	<p>a) Zwięźle opisać, w jaki sposób polityka zatrudnienia uwzględnia wymogi bezpieczeństwa i ochrony? Kto jest odpowiedzialny za ten obszar?</p> <p>b) Czy procedury bezpieczeństwa są dostępne w formie pisemnej? Tak/Nie.</p> <p>c) Zwięźle opisać, w jaki sposób kontroluje się przestrzeganie tych procedur.</p>
6.11.2.	<p>W jakim zakresie następujące grupy pracowników podlegają kontrolom bezpieczeństwa (np. kontrole policyjne rejestru karnego pracownika):</p> <p>a) nowi pracownicy zatrudniani na stanowiska wrażliwe pod względem bezpieczeństwa</p> <p>b) obecni pracownicy, którzy mają zostać przeniesieni na stanowiska wrażliwe pod względem bezpieczeństwa.</p> <p>W jaki sposób zapewnia się, aby pracownicy odchodzący z pracy nie mieli już fizycznego ani elektronicznego dostępu do siedziby lub danych przedsiębiorstwa?</p>
6.11.3.	<p>Czy pracownicy przechodzą szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i ochrony? Tak/Nie. W przypadku odpowiedzi twierdzącej:</p> <p>a) Jak często organizowane są szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i ochrony?</p> <p>b) Czy organizowane jest co roku szkolenie przypominające? Tak/Nie.</p> <p>c) Czy szkolenie to jest organizowane wewnętrznie, czy przez przedsiębiorstwo zewnętrzne?</p> <p>d) Czy fakt szkolenia jest rejestrowany na piśmie? Tak/Nie.</p>
6.11.4.	<p>Odpowiedzieć na poniższe pytania:</p> <p>a) W jakich obszarach zatrudniani są pracownicy tymczasowi?</p> <p>b) Czy pracownicy ci podlegają regularnym kontrolom zgodnie z wymogami bezpieczeństwa?</p> <p>W przypadku odpowiedzi twierdzącej, w jaki sposób i przez kogo są oni kontrolowani?</p> <p>Czy ci pracownicy również mają dostęp do instrukcji w zakresie bezpieczeństwa?</p>
6.12.	<p>Usługi zewnętrzne <i>(część 2 sekcja V podsekcja 7 wytycznych AEO; pkt 4.12 załącznika 2 do wytycznych AEO)</i></p>

6.12.1.

Czy wnioskodawca korzysta na podstawie umowy z „usług zewnętrznymi”, takich jak transport, ochrona, sprząatanie, konserwacja itp.? Tak/Nie. W przypadku odpowiedzi twierdzącej:

- a) Zwięźle opisać zamawiane usługi i zakres, w jakim są świadczone (tylko te, które nie zostały opisane w poprzednich sekcjach).
- b) Czy z zewnętrznymi dostawcami usług zawarto umowy na piśmie zawierające wymogi bezpieczeństwa? Tak/Nie.
- c) Zwięźle opisać, w jaki sposób kontroluje się przestrzeganie procedur przewidzianych w tych umowach.

Zgoda na publikację danych AEO na stronie internetowej DG TAXUD

<p>Niniejszym udzielam zgody na zamieszczenie informacji podanych w pozwoleniu AEO w wykazie upoważnionych przedsiębiorców.</p> <p>Podpis..... Stanowisko sygnatariusza..... (Wypełniony kwestionariusz powinien zostać podpisany przez dyrektora / partnera zarządzającego / wyłącznego właściciela, stosownie do przypadku, ale w tym przypadku zaleca się, aby zgody udzielił upoważniony sygnatariusz) Data:.....</p>

Zgoda na wymianę informacji zawartych w pozwoleniu AEO w celu zapewnienia właściwego wykonania umów międzynarodowych z państwami trzecimi w sprawie wzajemnego uznawania statusu upoważnionego przedsiębiorcy i środków dotyczących bezpieczeństwa

<p>Niniejszym udzielam zgody na wymianę informacji zawartych w pozwoleniu AEO w celu zapewnienia właściwego wykonania umów międzynarodowych z państwami trzecimi w sprawie wzajemnego uznawania statusu upoważnionego przedsiębiorcy i środków dotyczących bezpieczeństwa:</p> <p>Podpis..... Stanowisko sygnatariusza..... (Wypełniony kwestionariusz powinien zostać podpisany przez dyrektora / partnera zarządzającego / wyłącznego właściciela, stosownie do przypadku, ale w tym przypadku zaleca się, aby zgody udzielił upoważniony sygnatariusz) Data:.....</p>
--

<p>W razie udzielenia zgody do celów wzajemnego uznawania należy również podać następujące informacje:</p> <p>Transliterowana nazwa/imię i nazwisko:..... Transliterowana nazwa ulicy i numer:..... Transliterowany kod pocztowy i miejscowość:.....</p>
--

Należy używać jedynie alfabetu łacińskiego zgodnie z <http://www.unicode.org/charts/PDF/U0000.pdf>

Noty wyjaśniające do kwestionariusza samooceny dla AEO

Celem [kwestionariusza samooceny AEO](#) jest ułatwienie wnioskodawcy zrozumienia wymogów związanych z uzyskaniem statusu AEO oraz zapewnienie organom celnym dodatkowych informacji na temat przedsiębiorstwa wnioskodawcy i jego działalności, niezależnie od informacji przedstawionych we wniosku. Informacje przedstawione przez przedsiębiorstwo w [kwestionariuszu samooceny](#) AEO mogą również zostać wykorzystane w procesie przyznawania innych pozwoleń, w odniesieniu do których konieczne spełnienie niektórych lub wszystkich kryteriów AEO. Niniejsze instrukcje zawierają zarówno wytyczne dotyczące sposobu udzielania odpowiedzi w [kwestionariuszu samooceny](#), jak i informacje na temat standardów, których spełnienie należy wykazać organom celnym w celu uzyskania pozwolenia AEO.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad określających niektóre przepisy unijnego kodeksu celnego (RD UKC), ubiegając się o przyznanie statusu upoważnionego przedsiębiorcy (AEO), wnioskodawca musi złożyć [kwestionariusz samooceny](#), który organy celne udostępniają wraz z tym wnioskiem.

1. Kwestionariusz został opracowany na podstawie przepisów unijnego kodeksu celnego (UKC) oraz jego przepisów wykonawczych (aktu wykonawczego i aktu delegowanego) oraz wytycznych AEO. Ma to na celu uproszczenie i przyspieszenie procesu występowania z wnioskiem o nadanie statusu AEO.

Pozwala on również administracji celnej na uzyskanie dobrego ogólnego obrazu wnioskodawcy w uzupełnieniu do formularza wniosku, co powoduje przyspieszenie samego procesu wydawania pozwolenia AEO. Zachęca się zatem przedsiębiorców do prawidłowego wypełnienia kwestionariusza i udzielenia odpowiedzi na wszystkie pytania, które są istotne z punktu widzenia prowadzonej działalności.

Dodatkowe informacje na temat statusu AEO są dostępne na [stronie internetowej „Europa” Komisji Europejskiej](#) oraz na stronie internetowej właściwej krajowej administracji celnej.

Uwaga: przed rozpoczęciem procesu składania wniosku należy uważnie zapoznać się z obowiązującym prawodawstwem i wytycznymi AEO Komisji Europejskiej.

2. Kwestionariusz należy złożyć razem z wnioskiem o nadanie statusu AEO we właściwym organie celnym (sposób złożenia wniosku uzależniony jest od infrastruktury, jaką dysponuje dany organ celny).

W przypadku pytań lub potrzeby uzyskania dalszych informacji dotyczących kwestionariusza lub wniosku przed ich złożeniem zaleca się skontaktowanie z właściwym organem celnym.

3. Kwestionariusz dotyczy najważniejszych dla organów celnych kwestii odnoszących się do poszczególnych sekcji. Niektóre kwestie dotyczą jednak tylko wybranych uczestników międzynarodowego łańcucha dostaw. Zakres kwestionariusza może być również uzależniony od rodzaju pozwolenia, o jakie występuje przedsiębiorstwo wnioskodawcy. Wnioskodawca nie musi odpowiadać na pytania, które nie mają znaczenia dla jego działalności. W takim przypadku należy podać odpowiedź „nie dotyczy”, wraz z krótkim komentarzem. Wnioskodawca może np. wskazać, w jakiej części międzynarodowego łańcucha dostaw uczestniczy lub o jaki rodzaj pozwolenia wnioskuje. W celu ustalenia, które pytania dotyczą poszczególnych uczestników łańcucha dostaw, w zależności od wnioskowanego rodzaju pozwolenia, należy posłużyć się właściwą tabelą w załączniku 2 do niniejszych not wyjaśniających.

Jeżeli przedsiębiorstwo korzysta już z uproszczeń celnych lub z innych pozwoleń celnych, z których wynika, iż spełnione jest jedno lub więcej kryteriów AEO, wystarczy powołać się na takie uproszczenia lub pozwolenia.

Jeżeli przedsiębiorstwo dysponuje świadectwami, ekspertyzami lub innymi wnioskami ekspertów (jak np. analizy ekonomiczne, certyfikaty międzynarodowe itp.), należy je przedstawić lub poinformować o nich. Więcej informacji można znaleźć we właściwej sekcji wytycznych AEO, które w całości lub częściowo obejmują określone kryteria, i wskazać to w odpowiedzi na właściwe pytanie. Uwaga: choć dokumenty takie nie są bezwzględnie wymagane, fakt ich posiadania może być przydatną informacją dla organów celnych i może przyspieszyć sam proces.

Uwaga: nie we wszystkich państwach członkowskich może być wymagane udzielenie odpowiedzi na wszystkie pytania. Może to być uzależnione od tego, czy administracja celna w danym państwie członkowskim posiada już dostęp do takich informacji (np. za pośrednictwem różnych baz danych). Dotyczy to w szczególności sekcji 2 (Zgodność z wymogami), 4 (Wyplacalność) i 5 (Praktyczne standardy w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych) [kwestionariusza samooceny](#). Jeżeli taka sytuacja ma miejsce, właściwy organ celny w państwie członkowskim, w którym składany będzie wniosek, udzieli stosownych porad w tym zakresie.

4. Należy podkreślić, że odpowiedzi na poszczególne pytania nie są rozpatrywane odrębnie, lecz jako część całego procesu oceny w odniesieniu do danego kryterium. Niezadowolająca odpowiedź na jedno z pytań nie może być powodem odmowy przyznania statusu AEO, jeżeli w innej części procesu wykazano, że dane kryterium jest (zasadniczo) spełnione.

5. Warunki i kryteria uzyskania statusu AEO są identyczne dla wszystkich przedsiębiorstw. Organy celne biorą jednak pod uwagę rozmiar przedsiębiorstwa (np. małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)), jego status prawny, strukturę, głównych partnerów handlowych oraz konkretną działalność gospodarczą. Oznacza to, że wdrożenie środków w celu spełnienia kryteriów może przebiegać odmiennie u różnych podmiotów, w zależności np. od rozmiaru przedsiębiorstwa, co nie ma wpływu na zgodność z wymogami.

6. Pozwolenia AEO wydawane są w oparciu o te same zasady jak w przypadku innych międzynarodowych standardów, to znaczy gdy dane przedsiębiorstwo stosuje się do wewnętrznych standardów zapewniania jakości. **Wnioskodawca jest zobowiązany do posiadania** na swoim terenie **procedur zapewniania jakości** zarówno w sprawach celnych, jak i w sprawach dotyczących bezpieczeństwa i ochrony (w stosownych przypadkach). W trakcie wizyty w przedsiębiorstwie wnioskodawca powinien wykazać przed organem celnym, że stosuje odpowiednie procedury wewnętrzne podczas zarządzania sprawami celnymi lub sprawami dotyczącymi ochrony i bezpieczeństwa, a także posiada odpowiedni system kontroli wewnętrznej zapewniający właściwe działanie takich procedur. **Politykę wewnętrzną lub instrukcję wewnętrzną należy udokumentować w dostępnej formie elektronicznej lub papierowej. Muszą być one znane i stosowane w ramach organizacji, dostępne dla wszystkich użytkowników i, oczywiście, stale aktualizowane.**

Pierwszy krok dotyczy zatem wewnętrznych standardów zapewniania jakości. Odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu składanym wraz z wnioskiem powinny skrótowo opisywać wewnętrzne procedury i instrukcje przedsiębiorstwa, co ma zapewnić organom celnym ogólny obraz prowadzonej przez nie działalności. Udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu i przygotowanie się do procesu audytu AEO wymaga zaangażowania wszystkich głównych działów przedsiębiorstwa uczestniczących w międzynarodowym łańcuchu dostaw, takich jak dział celny, logistyki, rachunkowości, IT, zakupów, sprzedaży, bezpieczeństwa, jakości.

7. W odpowiedziach na pytania kwestionariusza wnioskodawca może powoływać się na wewnętrzną politykę przedsiębiorstwa lub instrukcje dotyczące spraw celnych lub spraw dotyczących bezpieczeństwa i ochrony. W takim przypadku należy podać tytuł lub numer dokumentu i przygotować go do wglądu w trakcie audytu na miejscu przeprowadzanego przez organy celne. W celu przyspieszenia procesu można również złożyć przedmiotowe dokumenty (sposób ich złożenia uzależniony jest od infrastruktury, jaką dysponuje dany organ celny) razem z kwestionariuszem.

8. Wypełniony kwestionariusz udostępnia się właściwemu organowi celnemu razem z wnioskiem w formie elektronicznej (zalecane) lub w formie papierowej.

9. Informacje przesłane w ramach procesu składania wniosku podlegają przepisom dotyczącym bezpieczeństwa danych i są traktowane jako poufne.

Sekcja I – Informacje o przedsiębiorstwie
(art. 38 UKC)

Głównym celem tej sekcji jest przedstawienie organowi celnemu ogólnego obrazu przedsiębiorstwa. Informacje, które należy zamieścić w odpowiedziach, mogą mieć charakter ogólny i służyć jako skrótowe przedstawienie obrazu działalności wnioskodawcy na dzień złożenia wniosku. Jeżeli organ celny dysponuje już wymaganymi informacjami, fakt taki należy odnotować w formularzu lub podać datę złożenia takich informacji.

Podsekcja 1.1 Ogólne informacje o przedsiębiorstwie

1.1.1

W przypadku pytań a) i b) należy podać odniesienie do pozwolenia i do wniosku (nazwa i numer EORI, wydający organ celny i numer w rejestrze).

Należy wówczas wskazać cechy wspólne z tymi przedsiębiorstwami, przykładowo wspólne systemy komputerowe, wspólne standardowe środki bezpieczeństwa lub wspólne procedury dotyczące dokumentów, wspólny teren itp.

1.1.2

W przypadku pytania a) należy podać jedynie tych udziałowców, którzy uczestniczą w bieżącej działalności/procesach decyzyjnych przedsiębiorstwa.

1.1.3

Osoba odpowiedzialna za sprawy celne jest osobą wewnątrz przedsiębiorstwa lub osobą zatrudnioną na mocy umowy zajmującą się sprawami celnymi wnioskodawcy.

1.1.4

Należy podać odpowiedni kod NACE Rev. 2 (statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej w Unii Europejskiej) prowadzonej działalności gospodarczej. Definicja międzynarodowego łańcucha dostaw została przedstawiona w części I sekcja II wytycznych AEO.

Do oceny i wskazania roli przedsiębiorstwa w międzynarodowym łańcuchu dostaw należy korzystać z następujących wytycznych²¹:

²¹ Kody pochodzą z Kwalifikatora kodów funkcji stron UN/EDIFACT.

a) producent towarów (MF): strona wytwarzająca towary.

Ten kod należy stosować tylko w przypadku, gdy przedsiębiorca wytwarza towary. Nie obejmuje przypadków, w których przedsiębiorca uczestniczy jedynie w obrocie towarami (np. wywóz, przywóz);

b) importer (IM): strona składająca zgłoszenie przywozowe lub strona, na rzecz której agent celny lub inna upoważniona osoba składają takie zgłoszenie. Może być to osoba znajdująca się w posiadaniu towarów lub której powierzono te towary.

Ten kod należy stosować tylko w przypadku, gdy przedsiębiorca znajduje się w posiadaniu towarów. W przypadku przedstawicieli / agentów celnych należy użyć kodu dla „agent celny”;

c) eksporter (EX): osoba dokonująca zgłoszenia wywozowego lub osoba, na rzecz której takie zgłoszenie jest dokonywane i która jest właścicielem towarów lub posiada podobne do prawa własności prawo do dysponowania towarem w chwili przyjęcia zgłoszenia.

W przypadku przedstawicieli / agentów celnych należy użyć kodu dla „agent celny”;

d) agent celny (CB): agent lub przedstawiciel lub zawodowy agent celny reprezentujący importera lub eksportera bezpośrednio przed organem celnym.

Ten kod stosuje się także do przedsiębiorstw, które pełnią funkcję agentów/przedstawicieli także w innych celach (np. przedstawiciel przewoźnika);

e) przewoźnik (CA): strona dokonująca przewozu towarów lub organizująca ten przewóz pomiędzy wskazanymi punktami;

f) spedytor (FW): strona organizująca spedycję towarów;

g) konsolidator (CS): strona konsolidująca różne przesyłki, płatności itp.;

h) operator terminalu (TR): strona obsługująca załadunek i rozładunek statków morskich;

i) prowadzący skład (WH): strona odpowiedzialna za towary umieszczone w składzie.

Skład nie ma koniecznie charakteru składu celnego; dlatego ten kod stosuje się też do innych przedsiębiorców będących operatorami miejsc składowych (np. czasowe składowanie, wolny obszar celny itp.);

j) pozostali: np. operator kontenera (CF), sztauer (DEP), linia żegluga (HR).

W przypadku posiadania więcej niż jednej funkcji w międzynarodowym łańcuchu dostaw należy wskazać wszystkie te funkcje za pomocą właściwych kodów.

1.1.5

Należy podać szczegółowe dane dotyczące lokalizacji włączonych w działalność podlegającą obowiązkowi celnemu (w przypadku posiadania więcej niż pięciu lokalizacji zaangażowanych w działalność podlegającą obowiązkowi celnemu należy podać szczegółowe dane jedynie pięciu głównych lokalizacji włączonych w taką działalność) oraz dane adresowe pozostałych lokalizacji prowadzenia takiej działalności.

W przypadku pojawienia się w trakcie składania wniosku o nadanie statusu AEO nowych miejsc włączonych w działalność podlegającą obowiązkowi celnemu należy podać ich pełne dane.

1.1.6

To pytanie ma na celu ustalenie, czy przedsiębiorstwo prowadzi wymianę (towarową, nie usługową) z przedsiębiorstwami powiązanymi. Przykładowo, wszystkie zakupy dokonywane są w spółce dominującej w USA lub przedsiębiorstwo zajmuje się przywozem w imieniu przedsiębiorstw powiązanych w państwach członkowskich oraz dystrybucją do nich. Należy podać pełne dane w trakcie procesu wydawania świadectwa.

1.1.7

Można przedstawić szczegółowy schemat organizacyjny obrazujący różne obszary działalności / działy przedsiębiorstwa, ich funkcje / zakres obowiązków oraz łańcuch zarządzania.

1.1.8

O ile nie podano takich danych w odpowiedzi na pytania 1.1.2 lit. b) i c), należy podać imię i nazwisko, adres, datę urodzenia i krajowy numer identyfikacyjny (np. numer krajowego dowodu tożsamości lub numer ubezpieczenia społecznego).

Procedury powinny opisywać ustalenia na wypadek czasowej lub krótkotrwałej nieobecności kluczowych pracowników, np. kierownika ds. celnych, specjalisty ds. importu, w tym sposób przejęcia ich normalnych obowiązków i odpowiedzialne osoby.

1.1.9

Należy podać (przybliżoną) liczbę na dzień złożenia wniosku. W tym kontekście należy wskazać, czy przedsiębiorstwo spełnia kryteria definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstwo zgodnie z definicją w zaleceniu Komisji z dnia 6 maja 2003 r., Dz.U. L 124/2003. Tabela poniżej opiera się na wyżej wymienionym zaleceniu:

Kategoria przedsiębiorstwa	Liczba personelu	Obrót	lub	Suma bilansowa
Duże	≥ 250	Wszystkie		Wszystkie
Średnie	< 250	≤ 50 mln EUR		≤ 43 mln EUR
Małe	< 50	≤ 10 mln EUR		≤ 10 mln EUR
Mikro	< 10	≤ 2 mln EUR		≤ 2 mln EUR

Podsekcja 1.2 Wielkość działalności przedsiębiorstwa

1.2.1

W przypadku nowego przedsiębiorstwa, które nie dysponuje pełnymi sprawozdaniami finansowymi za ostatnie trzy lata, należy podać dane szczegółowe zaczerpnięte z dostępnej dokumentacji księgowej. W przypadku gdy przedsiębiorca nie prowadzi działalności wystarczająco długo, aby uzyskać pełny zestaw dokumentacji księgowej, należy podać „nie dotyczy”.

1.2.2

Należy podać lokalizację używanych miejsc składowych, które nie należą do przedsiębiorstwa (jeżeli tych lokalizacji jest więcej niż pięć, należy podać lokalizację pięciu głównych oraz wskazać łączną liczbę miejsc składowych i liczbę wszystkich miejsc składowych zlokalizowanych na terenie innych państw członkowskich).

1.2.3

W odniesieniu do agentów celnych / przedstawicieli będących osobami trzecimi należy podać wszystkie zgłoszenia złożone zarówno we własnym imieniu, jak i w imieniu innych podmiotów.

Przykład:

	Przywóz		Wywóz		Procedury specjalne (rozdzielenie na tranzyt, przechowywanie, szczególne przeznaczenie, przetwarzanie)	
	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość
2013	2 200	9,6 mln EUR	400	2,6 mln EUR	150	0,8 mln EUR
2014	2 500	10,3 mln EUR	350	2,2 mln EUR	100	0,4 mln EUR
2015	2 400	10,2 mln EUR	340	2,1 mln EUR	100	0,5 mln EUR

1.2.4

W odniesieniu do agentów celnych / przedstawicieli będących osobami trzecimi należy uwzględnić wszystkie przychody regulowane za pośrednictwem systemów płatniczych klienta lub własnych.

Przykład:

	Cło	Akcyza	VAT
	300 mln EUR	1,75 mln EUR	2,32 mln EUR
	400 mln EUR	1,87 mln EUR	2,12 mln EUR
	380 mln EUR	1,85 mln EUR	2,1 mln EUR

1.2.5

Przewidywane zmiany w przyszłości to zmiany, które mogą mieć wpływ na organizację przedsiębiorstwa, zgodność z kryteriami AEO lub ocenę ryzyka międzynarodowego łańcucha dostaw. Mogą to być np. zmiany na kluczowych stanowiskach, zmiany w systemie rachunkowości, otwarcie nowych zakładów, zawarcie nowych umów na usługi logistyczne itp.

Podsekcja 1.3 Informacje i statystyki

1.3.1

W przypadku pytań b) i c) należy podać dane pozwolenia lub wniosku partnera lub partnerów przedsiębiorstwa objętych aktualnie audytem AEO (nazwa i numer EORI, wydający organ celny i numer w rejestrze).

1.3.2

W przypadku odpowiedzi na pytanie a) należy podać imię i nazwisko oraz stanowisko pracownika odpowiedzialnego za klasyfikację towarów lub, jeżeli funkcję tę pełni osoba trzecia, imię i nazwisko takiej osoby.

W przypadku pytań b) i d), szczególnie, jeżeli przedsiębiorstwo korzysta z usług osoby trzeciej, należy określić, w jaki sposób zapewniany jest prawidłowy i zgodny z instrukcją przebieg takich prac.

W przypadku pytania b) należy wskazać, czy przedsiębiorstwo prowadzi dokumentację produktu, w której każdy wyrób jest powiązany z kodem towaru oraz z odpowiednią stawką celną i stawką VAT.

W przypadku pytania c), jeżeli dostępne są środki zapewniania jakości, należy udokumentować na użytek audytu dokonywanego przez organ celny fakt przeprowadzania systematycznych i kompletnych przeglądów takich środków, włącznie z udokumentowaniem wszelkich zmian i powiadamianiem pracowników, których one dotyczą.

W przypadku pytania d) należy wskazać procedurę, odpowiedzialną osobę oraz częstotliwość dokonywania przeglądów i aktualizacji dokumentacji produktu i wszelkiej innej powiązanej ewidencji, a także powiadamiania o zmianach wszelkich osób, których one dotyczą, jak np. agenta celnego, personelu ds. zakupów.

W przypadku pytania e) należy również wskazać, czy wnioskodawca korzysta z wiążącej informacji taryfowej (WIT).

Należy być przygotowanym na to, że w czasie procesu audytu wnioskodawca może zostać zobowiązany do udostępnienia:

- szczegółowych informacji / wykazów lub dokumentacji produktu dla własnych produktów, z uwzględnieniem odpowiednich kodów towarów i stawek celnych;
- materiałów / informacji, takich jak aktualna taryfa czy informacje techniczne wykorzystywane standardowo do klasyfikacji towarów.

1.3.3

a) Należy podać imię i nazwisko oraz stanowisko pracownika odpowiedzialnego za ustalanie wartości celnej towarów lub, jeżeli funkcję tę pełni osoba trzecia, imię i nazwisko takiej osoby.

b) i d) – Jeżeli przedsiębiorca korzysta z usług osoby trzeciej – w jaki sposób zapewniany jest prawidłowy przebieg takich prac i jego zgodność z instrukcją?

b) Środki zapewniania jakości powinny obejmować np.

- stosowaną metodę lub metody wyceny,
- sposób sporządzania oświadczeń dotyczących wartości celnej i ich udostępniania w wymaganych przypadkach,
- sposób ustalania wartości celnej i wartości na potrzeby VAT,
- sposób rozliczania kosztów transportu i ubezpieczenia,
- honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne dotyczące przywożonych towarów, które musi opłacić nabywca, zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio, jako warunek sprzedaży,
- ustalenia, zgodnie z którymi część dochodu z tytułu dalszej odsprzedaży, unieszkodliwiania lub wykorzystania przypada bezpośrednio lub pośrednio sprzedającemu,
- koszty ponoszone przez kupującego, lecz nieujęte w cenie w odniesieniu do prowizji lub kosztów pośrednictwa, z wyjątkiem prowizji od zakupu lub
- koszty ponoszone w odniesieniu do opakowań i pojemników, materiałów lub usług dostarczonych przez kupującego, bezpłatnie lub po obniżonej cenie, do użytku związanego z produkcją i sprzedażą przywożonych towarów z przeznaczeniem na wywóz.

c) Jeżeli wdrożone zostały procedury zapewniania jakości, wówczas w trakcie audytu dokonywanego przez organ celny wnioskodawca powinien udowodnić fakt przeprowadzania systematycznych i kompletnych przeglądów swoich procedur; wnioskodawca powinien udokumentować wszelkie zmiany i powiadomić o nich pracowników, których dotyczą.

1.3.4

W przypadku pytania b) działania wewnętrzne zazwyczaj obejmują środki, przy pomocy których przedsiębiorstwo zapewnia:

- możliwość zastosowania preferencji przez państwo wywozu oraz zastosowania wobec towarów preferencyjnej stawki celnej,

- zgodność z wymogiem transportu bezpośredniego / niemanipulowania towarem,
- dostępność ważnego i oryginalnego świadectwa lub deklaracji na fakturze w momencie wystąpienia o przyznanie preferencji,
- zgodność świadectwa lub deklaracji na fakturze z przesyłką oraz zgodność z regułami pochodzenia,
- niedopuszczenie do wielokrotnego wykorzystania świadectwa / deklaracji na fakturze,
- wnioskowanie o preferencje w przywozie w okresie ważności świadectwa / deklaracji na fakturze oraz
- bezpieczne i zapewniające ochronę przechowywanie oryginałów świadectw / deklaracji na fakturze w ramach ścieżki audytu.

W przypadku pytania c) podejście przedsiębiorcy powinno uwzględniać sposób zapewnienia:

- możliwości zastosowania w odniesieniu do towarów preferencji w wywozie, tj. ich zgodności z regułami pochodzenia,
- bezpiecznego i zapewniające ochronę przechowywania wszelkich niezbędnych dokumentów/obliczeń/kosztorysów/opisów procesów mających udokumentować preferencyjne pochodzenie oraz wydanie świadectwa/deklaracji na fakturze, w ramach ścieżki audytu,
- terminowego podpisywania i wystawiania przez upoważnionego pracownika odpowiednich dokumentów, np. świadectwa lub deklaracji na fakturze,
- niewystawiania deklaracji dla przesyłek o średniej i wysokiej wartości bez uprzedniej zgody organu celnego,
- bezpiecznego przechowywania niewykorzystanych świadectw oraz
- przedstawiania przy wywozie świadectw zgodnie z wymogami organów celnych.

1.3.5

Należy podać odpowiednio:

- nazwy państw niebędących państwami członkowskimi UE lub
- nazwy i adresy producentów, od których towarów przedsiębiorca obowiązany jest zapłacić cło antydumpingowe lub wyrównawcze.

Sekcja II – Dotychczasowe przestrzeganie wymogów

(art. 39 lit. a) UKC, art. 24 RW UKC²²; [część 2 sekcja I wytycznych AEO](#); [pkt 1 załącznika 2 do wytycznych AEO](#))

²² Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny.

Uwaga: zgodnie z art. 24 RW UKC informacje na temat przestrzegania przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych przez wnioskodawcę i osoby wymienione w pytaniach 1.1.2, 1.1.3 i 1.1.8 dotyczą ostatnich trzech lat poprzedzających złożenie wniosku. W tym okresie nie powinno dojść do poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych. Dotychczasowe przestrzeganie wymogów celnych może jednak zostać uznane za dopuszczalne w sytuacji, gdy przypadki naruszenia przepisów można uznać za nieznaczne w stosunku do liczby lub wielkości powiązanych operacji / działań i gdy nie budzą one wątpliwości pod względem ogólnego poziomu przestrzegania wymogów.

*W tym zakresie organ celny bierze pod uwagę, co następuje:
nieprawidłowości / błędy w ujęciu ogólnym i łącznym;*

- ich częstotliwość – w celu ustalenia, czy problem ma charakter systematyczny,*
- czy zaistniał zamiar popełnienia oszustwa lub zaniedbanie,*
- czy przedsiębiorstwo dobrowolnie powiadomiło organ celny o stwierdzonym błędzie / nieprawidłowości,*
- czy podjęto działania naprawcze w celu zapobieżenia błędom w przyszłości lub ich minimalizacji.*

Zgodnie z wymogami art. 24 RW UKC osoba wymieniona w pytaniach 1.1.2, 1.1.3 i 1.1.8 musi legitymować się niekaralnością za poważne przestępstwa związane z jej działalnością gospodarczą.

2.1 a)

Przykładowe ujawnione przypadki naruszenia przepisów celnych:

- marzec–wrzesień 2015 r. – zastosowanie nieprawidłowego kodu waluty w przywozie z Chin, powodujące zawyżenie należności celnych i VAT o 5 500 EUR;
- grudzień 2015 r. – nieprzedstawienie zestawienia kwartalnego związanego z procedurą uszlachetniania czynnego z zastosowaniem systemu zawiesznień.

Przykładowe ujawnione przypadki naruszenia przepisów podatkowych:

- styczeń 2016 r. – nielegalna produkcja lub rafinacja oleju mineralnego i odjęcie.

W przypadku większej liczby błędów należy podać ich łączną liczbę wraz z krótkim wyjaśnieniem przyczyn.

2.1 b)

Przykładowe środki z zakresu zapewniania jakości podjęte w dwóch przypadkach opisanych w pkt 2.1 a) powyżej:

- 6.10.2015 – zmiana w systemie komputerowym uniemożliwiająca zamknięcie wpisu do czasu przeprowadzenia kontroli zgłoszonej waluty.
- złożenie zaległego zestawienia. Skorygowanie procedur składania zestawień związanych z procedurą uszlachetniania czynnego z zastosowaniem systemu zawiesznień pod kątem wprowadzenia kwartalnych kontroli składania zestawień i powiadomienie o tych procedurach odpowiedzialnych osób.

Zwyczajowe środki z zakresu zapewniania jakości to:

- wyznaczenie w strukturze przedsiębiorstwa osoby do kontaktu odpowiedzialnej za zgłaszanie organom celnym lub innym organom rządowym stwierdzonych nieprawidłowości / błędów, włącznie z przypadkami podejrzeń o prowadzenie działalności przestępczej;
- wymogi (w tym również dotyczące częstotliwości) w zakresie przeprowadzania i ewidencjonowania kontroli pod kątem poprawności, kompletności i terminowości zapisów oraz prowadzenia rejestrów, np. zgłoszeń / zwrotów kierowanych do organów celnych lub innych organów nadzoru, zgodność z warunkami udzielania zgód / pozwoleń;
- wykorzystanie wewnętrznych zasobów audytorskich w celu kontrolowania / uzyskania odpowiedniego poziomu jakości własnych procedur;
- tryb powiadamiania pracowników o wymogach / zmianach;
- częstotliwość przyszłych przeglądów;
- kontrolowanie przez członków zarządu stanu przestrzegania procedur.

2.2

Na przykład:

maj 2015 r. – odmowa udzielenia pozwolenia na prowadzenie składu celnego ze względu na brak potrzeby gospodarczej;

czerwiec 2016 r. – cofnięcie pozwolenia na procedurę w miejscu ze względu na powtarzające się nieprawidłowości związane ze składaniem zgłoszeń uzupełniających.

Nie każda odmowa/zawieszenie/cofnięcie wniosku/ pozwolenia przez organy celne będzie skutkować odrzuceniem wniosku o nadanie statusu AEO.

Sekcja III – System księgowy i logistyczny przedsiębiorstwa

(art. 39 lit. b) UKC, art. 25 RW UKC; [część 2 sekcja II wytycznych AEO](#); [pkt 2 załącznika 2 do wytycznych AEO](#))

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lit. a)–d) RW UKC, wnioskodawca powinien prowadzić system księgowy, który umożliwi kontrolę celną opartą na audycie. W celu umożliwiania organom celnym przeprowadzenia niezbędnych kontroli wnioskodawca zobowiązany jest zapewnić im fizyczny i – w przypadku systemów i ewidencji prowadzonych elektronicznie – elektroniczny dostęp do swojej ewidencji.

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lit. e) RW UKC, wnioskodawca musi również korzystać z systemu logistycznego zapewniającego możliwość rozróżniania towarów unijnych i nieunijnych, i wskazującego – w stosownych przypadkach – lokalizację tych towarów, przy czym warunek ten nie ma zastosowania do AEOS.

Podsekcja 1: Ścieżka audytu

Ze względów bezpieczeństwa wiele przedsiębiorstw i organizacji wymaga, by ścieżka audytu stanowiła część ich zautomatyzowanych systemów. Ścieżka audytu jest procesem lub kontrolą krzyżową każdego wpisu księgowego w stosunku do jego źródła w celu ułatwienia kontroli jego prawidłowości. Kompletna ścieżka audytu umożliwia prześledzenie działalności operacyjnej w odniesieniu do przepływu towarów i produktów przychodzących, przetwarzanych i wychodzących z przedsiębiorstwa. Kompletna ścieżka audytu jest również związana z prowadzeniem historycznej ewidencji danych, umożliwiających prześledzenie informacji od momentu ich wprowadzenia do ewidencji aż do momentu ich usunięcia.

System księgowy obejmuje zazwyczaj następujące elementy:

- księgę główną,
- księgę sprzedaży,
- księgę zakupów,
- aktywa,
- sprawozdania finansowe (bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych i sprawozdanie dotyczące kapitału własnego),
- sprawozdania zarządu.

System logistyczny obejmuje zazwyczaj następujące elementy:

- obsługę zamówień sprzedaży,

- obsługę zamówień zakupu,
- produkcję,
- zapasy – składowanie, magazynowanie,
- wysyłkę/transport,
- wykazy dostawców/odbiorców.

3.1

Ścieżka audytu przedsiębiorstwa powinna obejmować następujące elementy:

- sprzedaż,
- zakupy i zamówienia zakupów,
- kontrolę zapasów,
- składowanie (i przesunięcia pomiędzy magazynami),
- produkcję,
- sprzedaż i zlecenia sprzedaży,
- zgłoszenia celne i dokumentację celną,
- wysyłkę,
- transport,
- rachunkowość, np. fakturowanie, noty kredytowe i debetowe, przelewy/płatności.

Podsekcja 3.2: System księgowy i system logistyczny

3.2.1

Należy wskazać, czy przedsiębiorstwo wykorzystuje:

a) sprzęt komputerowy, taki jak:

- niezależne stacjonarne komputery osobiste (PC),
- komputery PC połączone w sieć,
- system komputerowy z zastosowaniem serwera,
- system z zastosowaniem komputera klasy mainframe (komputery przystosowane do pracy z wieloma terminalami),
- inne urządzenia,

b) oprogramowanie takie jak programy komputerowe umożliwiające pracę komputera i uruchamianie aplikacji wspierających działalność gospodarczą, np. Windows, UNIX itp.;

c) systemy takie jak (podać nazwę producenta):

- w pełni zintegrowane rozwiązania klasy ERP (Enterprise Resource Planning – Planowanie Zasobów Przedsiębiorstwa),
- połączenie różnych aplikacji księgowych i logistycznych,
- branżowe rozwiązania programowe przeznaczone dla małych i średnich przedsiębiorstw,
- rozwiązanie programowe stworzone przez zainteresowane przedsiębiorstwo lub na jego zlecenie.

Uwaga: W ramach procesu wydawania świadectwa przedsiębiorca zostaje zobowiązany do przedstawienia:

- stopnia komputeryzacji,
- dostępnej platformy sprzętowej i działającego na niej systemu operacyjnego,
- podziału funkcji na rozwojowe, testowe i operacyjne,
- podziału funkcji między użytkownikami,
- sposobu kontrolowania dostępu do poszczególnych części systemu,
- czy dokonywane były zmiany adaptacyjne w pakiecie standardowym,
- wykazu kont księgi głównej,
- czy system wykorzystuje pośrednie konta weryfikacyjne,
- sposobu, w jaki zobowiązania z tytułu cel / akcyzy / VAT są rejestrowane w księdze głównej,
- czy istnieje zarządzanie partiami,
- czy dane magazynowe są powiązane z danymi finansowymi,
- sposobu zarządzania księgowością, czy księgowość prowadzona jest przez dostawcę oprogramowania będącego osobą trzecią.

3.2.3

Jeżeli dane czynności, np. określanie danych stałych lub danych kluczowych, są podzielone pomiędzy kilka lokalizacji, należy wskazać, które czynności są wykonywane w poszczególnych lokalizacjach.

Podsekcja 3.3 Systemy kontroli wewnętrznej

Zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. f) RW UKC wnioskodawca powinien posiadać strukturę administracyjną odpowiednią dla charakteru i rozmiaru prowadzonej działalności, która umożliwi zarządzanie przepływem towarów, a także przeprowadzać kontrole wewnętrzne umożliwiające zapobieganie nielegalnym lub nieprawidłowym transakcjom oraz wykrywanie takich transakcji.

3.3.1

W czasie audytu przeprowadzanego przez kontrolerów przedsiębiorca powinien udowodnić fakt przeprowadzania systematycznych i kompletnych przeglądów swoich procedur, włącznie z udokumentowaniem wszelkich zmian i powiadamianiem pracowników, których one dotyczą.

3.3.2

Przykładowe rodzaje audytu:

- kontrola wewnętrzna przeprowadzana przez przedsiębiorstwo lub spółkę dominującą;
- kontrola zewnętrzna przeprowadzana przez klientów, biegłych rewidentów / niezależnych audytorów, organy celne lub inne organy publiczne.

W czasie audytu przeprowadzanego przez organ celny w zakładach przedsiębiorcy będzie on również zobowiązany do udostępnienia wszelkich sprawozdań oraz udokumentowania podjętych działań naprawczych mających na celu usunięcie stwierdzonych niedociągnięć.

3.3.3

Dane stałe lub pliki podstawowe to najważniejsze informacje o przedsiębiorstwie, np. nazwy i adresy odbiorców, dostawców, dokumentacje produktu zawierające informacje na temat danych towarów, kodów towarów, pochodzenie towarów itp.

Podsekcja 3.4 Przeływ towarów

3.4.1

Procedury rejestracyjne wnioskodawcy przed i po przybyciu towarów powinny obejmować następujące elementy:

- procedury zamówień zakupu;
- potwierdzenie zamówienia;
- wysyłkę/transport towarów;
- wymogi dotyczące dokumentacji uzupełniającej;
- transport towarów od granicy państwa do zakładu przedsiębiorcy lub klienta;
- odbiór towarów w zakładzie przedsiębiorcy lub klienta;
- płatności/rozliczenia;
- w jaki sposób, kiedy i przez kogo towary są wprowadzane do ewidencji magazynowej;

W czasie składowania towarów:

- jasne oznaczenie miejsca składowania towarów;
- bezpieczne składowanie towarów niebezpiecznych/szkodliwych;
- czy stany magazynowe są ewidencjonowane wg wartości lub ilości;
- przeprowadzanie i częstotliwość inwentaryzacji;
- w przypadku gdy towary przedsiębiorstwa są składowane na terenie należącym do osoby trzeciej – uzgodnienia pomiędzy przedsiębiorstwem a osobą trzecią dotyczące prowadzenia ewidencji zapasów;
- czy wykorzystywane jest tymczasowe miejsce składowania towarów;

W czasie procesu produkcji towarów:

- zbieranie zamówień;
- zapotrzebowanie pozycji magazynowych i dostawa z magazynu;
- proces produkcji, zakres obowiązków pracowników i prowadzenie ewidencji;
- kody receptury;
- ewidencjonowanie wytworzonego produktu i niewykorzystanych zapasów w ewidencji magazynowej;
- zastosowanie standardowych metod produkcyjnych w produkcji;

W czasie procesu wysyłki towarów:

- przyjmowanie zamówienia od klientów i pozyskanie zlecenia lub zamówienia zakupu;
- powiadomienie magazynu o zamówieniu sprzedaży / wydaniu towarów;
- instrukcje dla osoby trzeciej, w przypadku gdy towary są składowane w innym miejscu;
- pobranie;
- procedury pakowania;
- w jaki sposób, kiedy i przez kogo jest aktualizowana ewidencja magazynowa.

3.4.2

Procedury sprawdzania i kontroli jakości w trakcie przybycia towarów powinny obejmować następujące elementy:

- sprawdzenie zgodności zamówienia zakupu z otrzymanymi towarami;
- ustalenia w sprawie zwrotu / odmowy przyjęcia towarów;
- ustalenia w sprawie rozliczeń i sprawozdawczości dotyczącej niepełnych i nadmiernych dostaw;
- ustalenia w sprawie identyfikacji i korekty nieprawidłowych wpisów w ewidencji magazynowej;

- identyfikacja w systemie towarów niewspólnotowych;

W czasie składowania towarów:

- rejestracja i kontrola stanów magazynowych;
- identyfikacja towarów wspólnotowych i niewspólnotowych (nie ma zastosowania do AEOS);
- przemieszczanie i rejestracja towarów pomiędzy lokalizacjami na tym samym terenie lub na innym terenie;
- ustalenia dotyczące sposobu postępowania w przypadku uszkodzeń, pogorszenia stanu lub zniszczenia towarów, strat i różnic stanów magazynowych;

W czasie procesu produkcji:

- monitorowanie i kontrole produkcji przeprowadzane przez zarząd, np. współczynnika produktywności;
- sposób postępowania w przypadku nieprawidłowości, rozbieżności, odpadów, produktów ubocznych i strat w procesie produkcji;
- kontrola jakości wytworzonych towarów i ewidencja wyników;
- bezpieczne usuwanie towarów niebezpiecznych;

W czasie procesu wysyłki towarów;

- kwity wysyłkowe / dokumenty pobrania;
- transport towarów do klientów lub do granicy państwa w celu (powrotnego) wywozu;
- odbiór faktur za sprzedaż;
- instrukcje dla agenta w kwestii (powrotnego) wywozu i odbioru / dostępności / kontroli dokumentacji uzupełniającej;
- potwierdzenie odbioru / dowód wysyłki towarów;
- zwroty towarów – kontrola, liczenie i rejestracja w ewidencji magazynowej;
- płatności i noty kredytowe;
- postępowanie w przypadku nieprawidłowości, niepełnych dostaw i odchyleń.

Podsekcja 3.5 Standardy celne

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lit. g) RW UKC, wnioskodawca powinien w razie potrzeby stosować odpowiednie procedury obsługi licencji i pozwoleń przyznanych zgodnie ze środkami polityki handlowej lub związanych z handlem produktami rolnymi.

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lit. i) RW UKC, wnioskodawca powinien zapewnić, aby odpowiedni pracownicy zostali poinstruowani o obowiązku powiadamiania organów celnych w każdym przypadku wykrycia trudności związanych z przestrzeganiem przepisów oraz aby ustanowiono procedury powiadamiania organów celnych o wystąpieniu takich trudności.

3.5.1

Importerzy, eksporterzy i prowadzący skład powinni posiadać procedury obejmujące:

- sposób zapewnienia kompletności, poprawności i terminowości zgłoszeń celnych składanych osobiście, w tym przeprowadzanie kontroli przez zarząd;
- prezentację lub dostępność dokumentacji uzupełniającej;
- aktualne dane (nazwy / nazwiska i adresy) agentów celnych / zaangażowanych osób trzecich;
- sposób wyznaczania agentów, tj. sprawdzanie wiarygodności i kompetencji przed ich wyznaczeniem;
- okoliczności, w jakich są oni wykorzystywani;
- umowy określające szczegółowe zakresy obowiązków, w tym rodzaj reprezentacji przez agenta celnego, np. bezpośrednia lub pośrednia;
- sposób udzielania agentowi celnemu jasnych i jednoznacznych instrukcji;
- sposób udostępniania agentowi celnemu dokumentacji uzupełniającej (np. pozwolenia, świadectwa itp.), w tym sposoby przekazania, przechowywania/zwrotu;
- sposób postępowania agenta celnego w przypadku gdy instrukcje są niejasne;
- kontrolę / weryfikację przez przedsiębiorcę prawidłowości i terminowości czynności podejmowanych przez agenta celnego;
- sposób powiadamiania agenta celnego o błędach / zmianach dotyczących odprawianych pozycji;
- postępowanie w przypadku nieprawidłowości;
- dobrowolne ujawnianie błędów organom celnym.

Przedstawiciele będący osobami trzecimi powinni posiadać następujące procedury:

- umowy określające szczegółowe zakresy obowiązków, w tym rodzaj przedstawicielstwa, z którego korzysta przedsiębiorstwo, np. bezpośrednio, pośrednio;
- sposób zapewnienia kompletności, poprawności i terminowości składanych zgłoszeń celnych, w tym przeprowadzanie kontroli przez zarząd;
- terminowego przedstawiania lub udostępniania dokumentacji uzupełniającej;
- sposób zapoznawania pracowników z wymaganiami klientów i warunkami umowy;

- sposób postępowania w przypadku gdy instrukcje klientów są niejasne lub gdy dostarczone informacje są niepoprawne;
- sposób postępowania w przypadku stwierdzenia błędów / zmian dotyczących odprawianych pozycji.
- dobrowolne ujawnianie błędów organom celnym.

3.5.2

W przypadku gdy takie instrukcje są udokumentowane, należy w trakcie audytu dokonywanego przez organ celny udowodnić fakt przeprowadzania systematycznych i kompletnych przeglądów takich instrukcji, włącznie z udokumentowaniem wszelkich zmian i powiadamianiem pracowników, których one dotyczą.

3.5.3

Jeżeli określono procedury postępowania w przypadku licencji i pozwoleń, podczas audytu przeprowadzanego przez organ celny należy udowodnić fakt przeprowadzania systematycznych i kompletnych przeglądów takich procedur, włącznie z udokumentowaniem wszelkich zmian i powiadamianiem pracowników, których one dotyczą.

3.5.4

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lit. k) RW UKC, w razie potrzeby należy wdrożyć zadowalające procedury postępowania z pozwoleńiami na przywóz i na wywóz związanymi z zakazami i ograniczeniami (takimi jak zakazy wwozu, materiały niebezpieczne itp.), w tym środki zapewniające możliwość odróżnienia towarów objętych zakazami lub ograniczeniami od innych towarów oraz zapewnić przestrzeganie takich zakazów i ograniczeń. W kwestii produktów podwójnego zastosowania zob. pytanie 3.5.5.

3.5.5

W przypadku gdy wnioskodawca prowadzi handel towarami podlegającymi przepisom rozporządzenia o podwójnym zastosowaniu (rozporządzenie Rady nr 428/2009/WE), powinien przedstawić organom celnym wykaz tych towarów. Wnioskodawca powinien również poinformować organy celne, jeżeli wdrożył wewnętrzny program zgodności.

Podsekcja 3.6 Procedury dotyczące tworzenia kopii zapasowych, odzyskiwania informacji, poprzednich wersji i archiwizacji

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lit. h) RW UKC, wnioskodawca powinien wdrożyć odpowiednie procedury archiwizacji ewidencji i informacji oraz ochrony przed utratą informacji.

Procedury przedsiębiorstwa powinny uwzględniać rodzaj nośnika danych, format, w jakim są przechowywane, oraz to, czy dane są kompresowane i na jakim etapie. Jeżeli została zaangażowana osoba trzecia, należy opisać odpowiednie ustalenia, częstotliwość i miejsce wykonywania kopii zapasowych i archiwizacji danych.

Podsekcja 3.7 Ochrona systemów komputerowych

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lit. j) RW UKC, wnioskodawca powinien mieć wdrożone odpowiednie środki bezpieczeństwa, aby zapewnić ochronę swojego systemu komputerowego przed nieupoważnionym dostępem oraz ochronę dokumentacji.

3.7.1

W przypadku pytania a) czynności przedsiębiorstwa powinny uwzględniać następujące elementy:

- poddawany aktualizacji plan bezpieczeństwa, opisujący dostępne środki ochrony systemu komputerowego przed dostępem osób niepowołanych oraz przed celowym zniszczeniem lub utratą informacji;
- szczegółowe informacje na temat tego, czy przedsiębiorstwo posiada różne systemy w różnych lokalizacjach i w jaki sposób są one kontrolowane;
- kto jest odpowiedzialny za zabezpieczenie i obsługę systemu komputerowego przedsiębiorstwa (odpowiedzialność nie powinna być ograniczona do jednej osoby, lecz podzielona na kilka osób, które posiadają możliwość wzajemnego monitorowania swoich czynności);
- szczegółowe informacje na temat zapór sieciowych, systemów ochrony przed wirusami i innych systemów ochrony przez złośliwym oprogramowaniem;
- plan ciągłości działania / plan awaryjny w przypadku wystąpienia incydentów;
- zwyczajowe procedury, włącznie z odzyskiwaniem wszystkich istotnych programów i danych utraconych z powodu awarii systemu;
- rejestry, w których rejestruje się każdego użytkownika i jego działania;
- czy obszarami newralgicznymi systemu zarządza się okresowo, i kto tego dokonuje.

W przypadku pytania b) należy wskazać częstotliwość testowania systemu pod kątem dostępu osób niepowołanych i sposób rejestracji wyników oraz sposób postępowania w przypadku incydentów stwarzających zagrożenie dla systemu.

3.7.2

Procedury w zakresie praw dostępu powinny obejmować następujące elementy:

- sposób przyznawania dostępu i poziom dostępu do systemów komputerowych (dostęp do informacji szczególnie chronionych powinien być ograniczony do pracowników upoważnionych do wprowadzania zmian / uzupełniania informacji);
- format ustalania haseł, częstotliwość zmian i osoba odpowiedzialna za przydzielanie haseł; oraz
- usuwanie / utrzymywanie / aktualizacja danych użytkowników.

Podsekcja 3.8 Bezpieczeństwo dokumentacji

3.8.1

Zwyczajowe czynności powinny obejmować, co następuje:

- rejestrowanie i tworzenie kopii zapasowych dokumentów, w tym skanowanie i tworzenie mikrofilmów, oraz ograniczenie dostępu;
- podlegający aktualizacji plan bezpieczeństwa opisujący dostępne środki ochrony dokumentacji przed dostępem osób niepowołanych oraz przed ich celowym zniszczeniem lub utratą;
- tworzenie kartotek i bezpieczne przechowywanie dokumentów, w tym zakresy obowiązków dotyczących ich obsługi;
- postępowanie w razie wystąpienia incydentów zagrażających bezpieczeństwu dokumentacji.

3.8.2

Środki podejmowane przez przedsiębiorcę powinny uwzględniać, co następuje:

- testowanie systemu pod kątem nieuprawnionego dostępu i rejestracji wyników;
- plan ciągłości działania / plan awaryjny;
- udokumentowane działania naprawcze podjęte w konsekwencji faktycznie zaistniałych incydentów.

Sekcja IV – Wypłacalność finansowa

(art. 39 lit. c) UKC, art. 26 RW UKC; [część 2 sekcja III wytycznych AEO](#); [pkt 3 załącznika 2 do wytycznych AEO](#)).

Wypłacalność finansowa oznacza dobrą sytuację finansową, która umożliwia przedsiębiorcy regulowanie jego zobowiązań stosownie do rodzaju prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, w oparciu o ostatnie trzy lata. W przypadku gdy przedsiębiorca prowadzi działalność przez okres krótszy niż trzy lata, jego wypłacalność finansowa oceniana jest w oparciu o dostępną ewidencję i informacje (zob. pytanie 4.3). Ewidencja taka powinna dotyczyć wyłącznie wnioskodawcy, który składa wnioski o nadanie statusu AEO. Wszelkie

posiadane informacje, które będą miały wpływ na wypłacalność przedsiębiorcy w najbliższej przyszłości powinny zostać przytoczone w odpowiedzi na pytanie 4.4.

4.1

Należy szczegółowo opisać wszelkie przypadki postępowania dotyczącego niewypłacalności, upadłości lub likwidacji przedsiębiorstwa lub jego majątku w ciągu ostatnich trzech lat.

4.2

Wymagane dowody lub informacje mogą również dotyczyć wszelkich należności warunkowych lub rezerw, aktywów obrotowych netto, aktywów netto oraz zakresu uwzględnienia wartości niematerialnych i prawnych.

W pewnych okolicznościach normalne może być, że przedsiębiorstwo wykazuje ujemne aktywa netto, na przykład jeśli przedsiębiorstwo zostało utworzone przez spółkę dominującą do celów badań i rozwoju, gdy jego zobowiązania mogą być finansowane kredytem udzielonym przez spółkę dominującą lub instytucję finansową. W takich okolicznościach ujemne aktywa netto nie muszą oznaczać, że przedsiębiorstwo nie jest w stanie spłacić swoich zobowiązań, lecz organy celne mogą wymagać dodatkowego potwierdzenia, takiego jak zobowiązanie kredytodawcy, wskazanie na fakt posiadania gwarancji spółki dominującej lub potwierdzenie z banku bądź też, jeśli spółka jest przedsiębiorstwem jednoosobowym lub spółką cywilną, lista majątku własnego, zapewniającego wypłacalność przedsiębiorstwa.

Uwaga: W celu stwierdzenia wypłacalności finansowej organy celne mogą zażądać złożenia aktualnego sprawozdania finansowego. Podczas audytu przeprowadzanego przez organy celne może zachodzić potrzeba skontrolowania pełnych sprawozdań rocznych za ostatnie trzy lata. Organy celne mogą również zażądać udostępnienia do wglądu bieżących zestawień finansowych w celu zapoznania się z aktualną sytuacją finansową przedsiębiorstwa.

Sekcja V – Praktyczne standardy w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych

(art. 39 lit. d) UKC, art. 27 RW UKC, [część 2 sekcja IV wytycznych AEO](#))

Uwaga:

Niniejsza sekcja dotyczy kryterium praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych dla AEO. Należy ją wypełnić **wyłącznie** w przypadku ubiegania się o pozwolenie AEOC.

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 27 RW UKC, wnioskodawca lub osoba odpowiedzialna za sprawy celne wnioskodawcy musi spełnić jeden z następujących praktycznych standardów w zakresie kompetencji: musi posiadać udokumentowane, co najmniej trzyletnie doświadczenie praktyczne w sprawach celnych lub musi spełnić celną normę jakości przyjętą przez europejski organ normalizacyjny. Ewentualnie wnioskodawca lub osoba odpowiedzialna za sprawy celne wnioskodawcy musi pomyślnie ukończyć szkolenie z zakresu przepisów prawa celnego istotnych w kontekście podejmowanych działań z obszaru problematyki celnej, przy czym szkolenie przeprowadza dowolny z podmiotów wymienionych w wykazie w art. 27 ust. 1 lit. b) RW UKC.

Osobą odpowiedzialną za sprawy celne w tym kontekście jest osoba, o której mowa w [pytaniu 1.1.3 kwestionariusza samooceny](#) i w notach wyjaśniających do niego.

5.1.1.

Możliwe sposoby udokumentowania co najmniej trzyletniego doświadczenia praktycznego w sprawach celnych opisano szczegółowo w części 2 sekcja IV pkt 2.1 wytycznych AEO.

5.1.2.

W czasie, kiedy niniejsze noty wyjaśniające są w przygotowaniu, wciąż prowadzone są prace nad celnymi normami jakości dotyczącymi spraw celnych przyjmowanymi przez europejski organ normalizacyjny.

5.2.1.

Jeżeli chodzi o szkolenie z zakresu przepisów prawa celnego istotnych w kontekście podejmowanych działań z obszaru problematyki celnej, należy zauważyć, że nie we wszystkich państwach członkowskich może być oferowane stosowne szkolenie. Przedsiębiorca może przejść szkolenie w dowolnym państwie członkowskim UE.

Sekcja VI – Wymogi dotyczące bezpieczeństwa i ochrony

(art. 39 lit. e) UKC, art. 28 RW UKC; [część 2 sekcja 5 wytycznych AEO](#); [pkt 4 załącznika 2 do wytycznych AEO](#))

Uwaga:

Niniejsza sekcja dotyczy kryterium bezpieczeństwa i ochrony dla AEO. Należy ją wypełnić **wyłącznie** w przypadku ubiegania się o pozwolenie AEOS. Samoocena pod kątem tego wymogu obejmuje wszystkie obiekty, w których wnioskodawca prowadzi działania z obszaru problematyki celnej.

Wymagany jest wysoki poziom świadomości w kwestii środków bezpieczeństwa i ochrony, na poziomie wewnętrznym i w relacjach służbowych z klientami, dostawcami i zewnętrznymi usługodawcami, przy uwzględnieniu własnej roli przedsiębiorcy w międzynarodowym łańcuchu dostaw.

Nie należy mylić niniejszej kwestii z wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy (zob. wytyczne AEO).

Zazwyczaj oczekuje się, iż wszelkie procedury, o których mowa w niniejszej sekcji, zapewnią odpowiedni standard i będą na tyle szczegółowe, aby a) umożliwić jasne określenie osoby odpowiedzialnej i jej zastępcy (zastępców); oraz b) aby umożliwić zastępcy działanie w sposób określony przez osobę odpowiedzialną.

Wszystkie procedury powinny zostać udokumentowane i udostępnione organom celnym w czasie audytu w zakresie kryteriów AEO, i są zawsze badane na miejscu.

Dokumenty, które powinien sporządzić przedsiębiorca, szczególnie w związku z pkt 6.1.2 lit. a) i b), powinny odzwierciedlać:

- rolę przedsiębiorstwa w międzynarodowym łańcuchu dostaw;
- charakter i wielkość przedsiębiorstwa; oraz
- ryzyko i zagrożenia, na jakie narażone jest przedsiębiorstwo.

Podsekcja 6.1 – Informacje ogólne dotyczące bezpieczeństwa i ochrony

6.1.1.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 lit. h) RW UKC wnioskodawca wyznaczył osobę do kontaktów kompetentną w kwestiach bezpieczeństwa i ochrony. W tym kontekście bezpieczeństwo i ochrona odnoszą się wyłącznie do bezpieczeństwa i ochrony z kryterium AEO. Należy zwrócić uwagę, że nie jest to związane z „bezpieczeństwem w miejscu pracy”, ponieważ problematyka bezpieczeństwa w miejscu pracy wykracza poza zakres omawianego kryterium bezpieczeństwa i ochrony.

6.1.2 lit. a)

Organy celne wymagają przeprowadzenia udokumentowanej oceny ryzyka i zagrożeń – przez samego wnioskodawcę lub przez agencję ochrony, jeżeli wnioskodawca korzysta z usług takiej firmy. Nieprzedstawienie takiej oceny w trakcie audytu organu celnego może skutkować automatycznym zaleceniem odrzucenia wniosku.

Ocena ryzyka i zagrożeń obejmuje wszystkie obiekty istotne z punktu widzenia działań celnych wnioskodawcy. Celem oceny jest określenie ryzyka i zagrożeń mogących wystąpić w części międzynarodowego łańcucha dostaw objętej działalnością przedsiębiorcy oraz analiza dostępnych środków ich ograniczenia. Powinna ona uwzględniać wszelkie ryzyko związane z bezpieczeństwem roli przedsiębiorcy w międzynarodowym łańcuchu dostaw i obejmować np.:

- fizyczne zagrożenia dla zakładów i towarów;
- zagrożenia fiskalne;
- postanowienia umowne dotyczące partnerów handlowych w łańcuchu dostaw.

Tego rodzaju ocena powinna koncentrować się na następujących obszarach:

- towarach, którymi obraca/handluje przedsiębiorca;
- w razie konieczności – specjalnym zarządzaniu ładunkiem lotniczym / pocztą lotniczą (dostępem, obsługą, przechowywaniem itp.);
- terenach i budynkach do celów magazynowych, produkcyjnych itp.;
- personelu, w tym rekrutacji, wykorzystaniu pracowników zatrudnionych na czas określony, podwykonawstwie;
- transporcie, załadunku i rozładunku towarów;
- systemie komputerowym, księgowości i dokumentacji;
- bieżących zgłoszeniach na temat incydentów w którymkolwiek z powyższych obszarów.

Należy również wykazać, jak często dokonywany jest przegląd i aktualizacja danego dokumentu, a w ramach procedur należy uwzględnić sposób zgłaszania incydentów oraz częstotliwość przyszłych przeglądów. Organ celny będzie również wymagał wykazania, w jaki sposób i w jakim terminie o procedurach obowiązujących w przedsiębiorstwie są powiadamiani pracownicy i osoby odwiedzające.

6.1.2 lit. b)

Nieprzedstawienie planu bezpieczeństwa lub oceny ryzyka i zagrożeń w czasie audytu prowadzonego przez organ celny może skutkować wcześniejszym zakończeniem audytu lub odrzuceniem wniosku.

Należy sporządzić program przeglądów planu bezpieczeństwa wraz z adnotacjami na temat zmian, opatrzonymi datą i podpisem osoby odpowiedzialnej.

6.1.3.

Należy dołączyć opis przynajmniej pięciu głównych dostrzegalnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanych przez przedsiębiorcę. Organy celne będą oczekiwały, że wnioskodawca dokona oceny ryzyka i uwzględni to ryzyko w ocenie ryzyka i zagrożeń, z podaniem prawdopodobieństwa wystąpienia, skutków oraz środków zaradczych. Na przykład:

- przemyt nielegalnych towarów;
- zanieczyszczenie produktów;
- manipulacje przy towarach przeznaczonych na wywóz;
- dostęp osób niepowołanych itp.

6.1.4.

Należy krótko opisać proces tworzenia, wdrażania, monitorowania i przeglądania środków bezpieczeństwa. Wymagane jest wskazanie osoby odpowiedzialnej oraz jej zadań. Jedna osoba zajmująca stanowisko na odpowiednim szczeblu organizacyjnym powinna ponosić ogólną odpowiedzialność za wszystkie środki bezpieczeństwa i posiadać uprawnienia konieczne do wdrażania odpowiednich środków bezpieczeństwa zależnie od potrzeb. W przypadku braku takiej osoby należy wskazać różne odpowiedzialne za tę kwestię działy oraz ogólny schemat koordynacji i zarządzania.

W przypadku gdy przedsiębiorca korzysta z usług agencji ochrony, osoba odpowiedzialna powinna nadzorować umowę i zapewnić odpowiednie porozumienie o poziomie usług spełniające wymogi AEO wynikające z pytań przedstawionych w niniejszej sekcji.

Osoba odpowiedzialna powinna być w stanie udzielać wyjaśnień i dysponować odpowiednimi procedurami w kwestii przygotowania, przeglądu i aktualizacji wszystkich środków bezpieczeństwa. Osoba taka odpowiada zazwyczaj za sporządzenie wymaganych dokumentów, o których mowa w pytaniu 6.1.2 lit. a) i b).

Organy celne oczekują, że zostaną zapewnione wystarczające procedury, które umożliwią każdej osobie zastępującej osobę odpowiedzialną przejęcie odpowiedzialności i podjęcie koniecznych czynności.

6.1.5.

Choć w wielu przypadkach o charakterze środków bezpieczeństwa może decydować specyfika danej lokalizacji, procedury administrowania w zakresie tworzenia, wdrażania, monitorowania i przeglądu takich środków mogą zostać zharmonizowane na użytek wszystkich lokalizacji. Brak harmonizacji środków może prowadzić do zwiększenia liczby audytów przeprowadzanych przez organy celne.

6.1.6 lit. a) i b)

Przedsiębiorca powinien posiadać udokumentowane procedury zapewniające możliwości i motywację do zgłaszania wszelkich incydentów związanych z bezpieczeństwem przez pracowników i, w miarę możliwości, przez osoby odwiedzające, np. w przypadku dostępu osób niepowołanych, kradzieży lub korzystania z niezweryfikowanego personelu. Procedury powinny opisywać sposób takiego zgłoszenia, osobę odpowiedzialną oraz miejsce jej zatrudnienia. Procedury powinny również opisywać szczegółowo, w jaki sposób i komu należy zgłaszać takie incydenty (ze wskazaniem, gdzie można znaleźć taką osobę lub osoby).

W przypadku podania odpowiedzi „nie” należy określić, w jaki sposób przedsiębiorca zamierza uregulować tę kwestię i w jakich ramach czasowych.

W przypadku odpowiedzi twierdzącej należy opisać, w jaki sposób instrukcje dotyczące bezpieczeństwa podawane są do wiadomości pracowników i w jaki sposób przedsiębiorca kontroluje ich znajomość. Należy również opisać, w jaki sposób instrukcje dotyczące bezpieczeństwa są podawane do wiadomości osób odwiedzających.

Zobacz również pytanie 6.3.2.

Odniesień do instrukcji dotyczących bezpieczeństwa nie należy mylić z wszelkiego rodzaju wymaganymi instrukcjami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, co należy jednoznacznie objaśnić osobom odwiedzającym i pracownikom.

6.1.7 lit. a) i b)

Niniejsze pytanie dotyczy bezpieczeństwa międzynarodowego łańcucha dostaw, nie zaś incydentów związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy.

Na przykład:

- straty magazynowe;
- naruszenie zamknięć;
- uszkodzenie urządzeń mających zapobiegać dokonywaniu manipulacji.

W przypadku wystąpienia incydentów organy celne będą oczekiwać, że procedury wnioskodawcy dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zostaną poddane przeglądowi i zmianom w celu podjęcia działań naprawczych. Konieczne jest również udokumentowanie faktu podania takich zmian do wiadomości pracowników i osób odwiedzających.

Jeżeli po przeprowadzeniu przeglądu procedur dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zostają wprowadzone zmiany, zmiany takie należy zapisać w rejestrze zmian, z podaniem daty i ze wskazaniem miejsca lub miejsc zmian.

6.1.8 lit. a), b) i c)

Wnioskodawca powinien upewnić się, czy posiada oryginalną dokumentację – w tym sprawozdanie oceniające, jeżeli jest dostępne – ponieważ mogą jej zażądać organy celne podczas audytu na miejscu. W trakcie przygotowania i przeprowadzania audytu organy celne biorą pod uwagę odpowiednie świadectwa.

Na przykład:

- status zarejestrowanego agenta (certyfikat i sprawozdanie oceniające);
- znany nadawca (certyfikat i sprawozdanie oceniające);
- Związek Ochrony Aktywów Technologicznych (TAPA) (certyfikat i raport z oceny);
- ISO (certyfikat i podręcznik jakości);
- kod ISPS.

6.1.9.

W odpowiedzi należy podać szczegółowe informacje dotyczące np. niebezpiecznych substancji chemicznych, towarów wartościowych, towarów objętych akcyzą, oraz wskazać, czy obrót takimi towarami ma charakter regularny, czy okazjonalny.

Na przykład:

- specjalne opakowanie;
- szczególne wymogi dotyczące składowania.

Zobacz również pytanie 6.5.1 (Procesy logistyczne).

6.1.10 lit. a) i b)

W odpowiedzi należy podać nazwę i adres firmy lub firm oraz wskazać, od ilu lat świadczą one usługi ochrony na rzecz przedsiębiorcy, a także określić, czy świadczą one na rzecz przedsiębiorcy usługi innego rodzaju.

Jeżeli przedsiębiorstwo dokonało oceny zagrożeń, w odpowiedzi należy również potwierdzić, że wszelkie zidentyfikowane rodzaje ryzyka zostały włączone do oceny ryzyka i zagrożeń, o której mowa w pytaniu 6.1.2 lit. a).

W dokumentach należy podać datę lub daty przeprowadzenia oceny i wdrożenia ewentualnych zaleceń. Dokument powinien zostać udostępniony podczas audytu.

6.1.11.

W odpowiedzi należy wskazać wymogi stawiane przez różnych klientów / firmy ubezpieczeniowe oraz towary podlegające szczególnym wymogom, np. szczególnym wymogom dotyczącym opakowania lub składowania.

W przypadku znacznej liczby produktów i wymogów wystarczy opis skrócony. Kwestia ta będzie przedmiotem bardziej szczegółowej analizy podczas audytu.

Podsekcja 6.2 – Bezpieczeństwo budynków

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) RW UKC, wnioskodawca powinien zagwarantować, że budynki, które mają być użytkowane w związku z działaniami objętymi pozwoleniem AEOS, będą zapewniały ochronę przed nieuprawnionym dostępem i że zostały zbudowane z materiałów odpornych na próby uzyskania nieuprawnionego dostępu.

6.2.1 lit. a), b) i c)

Ma to również zastosowanie w przypadku, gdy należy opisać widoczne granice zewnętrzne terenu, np. ogrodzenia i bramy. Organy celne oczekują, że wszystkie okna zewnętrzne i wewnętrzne, bramy i ogrodzenia będą zabezpieczone np. przy użyciu urządzeń zamykających, alternatywnych środków monitorowania lub kontroli dostępu, takich jak wewnętrzne/zewnętrzne alarmowe systemy antywłamaniowe lub telewizja przemysłowa (CCTV).

W przypadku pytań a)–c) – szczegółowe informacje na temat sposobu kontroli przestrzegania tych procedur, częstotliwości kontroli budynków i ogrodzeń oraz sposobu zgłaszania incydentów i reagowania na nie powinny znaleźć się w dokumencie wymaganym w odpowiedziach 6.1.2 lit. a) lub b). Należy wskazać odpowiedni punkt, sekcję lub stronę (wersję/datę) takiego dokumentu.

6.2.2 lit. a) i b)

Należy wymienić wszystkie punkty dostępu, o ile to możliwe, z odniesieniem do planu zakładu; należy wskazać wszelkie drogi ewakuacyjne obejmujące schody prowadzące do budynków; należy rozróżnić punkty dostępu przeznaczone do załadunku (rozładunku) towarów, dla usługodawców, ogólnodostępne stanowiska obsługi, miejsca odpoczynku dla kierowców; należy wskazać lokalizację stanowisk pracy ochrony/wartowni.

Zależnie od możliwości posiadanego systemu telewizji przemysłowej (np. kamera statyczna lub obrotowa z zoomem) opis procedur powinien obejmować sposób kontroli i sposób wykorzystania obrazu (proaktywny lub reaktywny).

Oprócz zewnętrznych środków kontroli dostępu należy również opisać wewnętrzne środki kontroli dostępu, w tym, w odpowiednim przypadku, wewnętrzne środki kontroli dostępu do obiektów wspólnych.

Należy wskazać, czy zakład funkcjonuje w systemie całodobowym (np. praca na zmiany), czy w zwykłych godzinach pracy.

6.2.3.

W odpowiednim przypadku należy również opisać wszelkie dostępne zapasowe generatory lub inne urządzenia zapasowe zapewniające stałe oświetlenie w przypadku przerw w dostawie energii elektrycznej, a także sposób ich konserwacji.

6.2.4.

W jaki sposób identyfikowane są klucze, i jakie procedury są dostępne w celu zapobiegania ich niewłaściwemu użytkowaniu oraz jaki jest sposób postępowania w przypadku utraty kluczy?

Procedury powinny umożliwiać dostęp do kluczy do zamykanych budynków, zakładów, pomieszczeń, obszarów zastrzeżonych, szaf na akta, sejfów, pojazdów i maszyn wyłącznie upoważnionym pracownikom. Procedury przedsiębiorstwa powinny również obejmować następujące elementy:

- miejsce wyznaczone do przechowywania kluczy;
- osobę odpowiedzialną za kontrolę bezpieczeństwa kluczy;
- wymóg ewidencjonowania faktu pobrania klucza, osoby pobierającej, celu pobrania oraz faktu zwrotu klucza;
- sposób postępowania w przypadku utraty lub niezwrócenia kluczy.

Należy opisać wszelkie procedury zamknięcia oraz, w odpowiednim przypadku, wskazać osoby odpowiedzialne za zamknięcie zakładu na noc i jego ponowne otwarcie w następnym dniu roboczym, którym powierzone zostały klucze główne.

Należy opisać pozostałe rodzaje urządzeń pełniących funkcję klucza, np. „kluczy radiowych” (wykorzystywanych np. do zdalnego otwierania szlabanu parkingowego), z których korzysta przedsiębiorstwo, oraz wskazać, komu zostały one wydane.

6.2.5 lit. a), b), c) i d)

Procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować następujące elementy:

- sposób kontroli / rejestracji osób odwiedzających, które wjeżdżają na teren przedsiębiorstwa własnymi pojazdami;
- sposób kontroli pojazdów pracowników na terenie przedsiębiorstwa;
- wyznaczone miejsca postojowe dla osób odwiedzających i personelu, które nie są położone w bezpośredniej bliskości obszarów zastrzeżonych, np. punktów załadunkowych, co ma na celu wyeliminowanie możliwości kradzieży, utrudniania pracy lub ingerencji;
- mechanizmy kontroli przestrzegania wymogów dotyczących parkowania pojazdów.

a) Należy wskazać, czy samochody osób odwiedzających są parkowane w innym miejscu niż samochody personelu. Należy opisać wszystkie inne pojazdy posiadające ograniczony czasowo dostęp na teren zakładu lub zakładów, np. taksówki lub autobusy pracownicze.

b) Należy zadbać o dostępność procedur zapewniających regularne przeglądy i aktualizację uprawnień w celu uwzględnienia przypadków zmiany samochodów pracowniczych. Należy wskazać, czy pracownikom wydawane są karty parkingowe, oraz opisać mechanizm wjazdu i wyjazdu z parkingu, np. zastosowanie szlabanu otwieranego przy użyciu karty magnetycznej.

c) Należy opisać wszelkie procesy lub procedury kontroli pojazdów, np. w przypadku gdy w godzinach szczytu szlabany są obsługiwane przez pracownika w celu zachowania odpowiednich odstępów pomiędzy pojazdami i zapewnienia odpowiedniej kontroli wszystkich pojazdów.

d) Należy opisać wszelkie pisemne regulaminy dotyczące parkowania samochodów oraz sposób ich podawania do wiadomości personelu. Należy wskazać, czy takie regulaminy zostały uwzględnione w ocenie bezpieczeństwa.

Podsekcja 6.3 – Dostęp do terenu przedsiębiorstwa

Aby nie dopuścić do manipulowania towarami, wnioskodawca ustanawia zgodnie z art. 28 ust. 1 lit. b) RW UKC odpowiednie środki uniemożliwiające uzyskanie nieuprawnionego dostępu do biur, stref wysyłkowych, doków załadunkowych, przestrzeni ładunkowej i innych tego rodzaju miejsc.

6.3.1 lit. a) i b)

Należy przedstawić krótki opis procesu precyzując, w stosownych przypadkach, czy występują ewentualne procesy specyficzne wyłącznie dla określonych lokalizacji. W przypadku większej liczby zakładów pomocne może być opisanie lub dołączenie graficznego przedstawienia zakładów. Procedury powinny określać, kto ma dostęp do określonych powierzchni, budynków i pomieszczeń i w jaki sposób jest to kontrolowane, np. przy pomocy klawiatur numerycznych lub kart magnetycznych. W ramach ograniczeń dostępu należy uwzględnić ocenę ryzyka i zagrożeń, o której mowa w pkt 6.1.2 lit. a).

System przedsiębiorstwa powinien umożliwiać identyfikację i monitorowanie prób dostępu osób niepowołanych.

Należy opisać posiadany system identyfikacji pracowników i odróżniania ich od osób odwiedzających, np. identyfikatory.

6.3.2 lit. a) i b)

W odpowiedzi należy potwierdzić przedstawione informacje poprzez odniesienie do oceny ryzyka i zagrożeń, o której mowa w pkt 6.1.2 lit. a) i b). Należy opisać wszystkie przypadki współpracy z innymi agencjami ds. bezpieczeństwa / organami egzekwowania prawa, które posiadają podobną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa i ochrony.

Należy również odnieść się do odpowiedzi udzielonej w pkt 6.1.6 oraz not wyjaśniających do tego pytania.

6.3.3.

Należy udostępnić organom celnym plan zakładu. Choć plan nie jest elementem obowiązkowym, wszelkie ilustracje pomogą organom celnym w przygotowaniu audytu i mogą skrócić czas trwania audytu na miejscu.

Plan może zawierać zdjęcie satelitarne obiektu / zdjęcie z internetu, o ile jest dostępne.

Wszelkie ilustracje lub plany powinny zawierać datę sporządzenia i inne niepowtarzalne cechy pozwalające na ich identyfikację na potrzeby określenia ścieżki audytu w procesie ubiegania się o nadanie statusu AEO.

6.3.4.

Należy zwrócić szczególną uwagę na wszelkie inne firmy działające na terenie przedsiębiorstwa, które nie uczestniczą w realizacji dostaw na rzecz przedsiębiorcy, a jedynie występują w roli najemców. Ze względu na fakt, że najemcy mogą stanowić szczególnie problem związany z bezpieczeństwem, należy przedstawić krótki opis wszelkich ustaleń dotyczących np. oddzielnego wejścia na teren przedsiębiorstwa i jego użytkowania przez takich najemców.

Należy również odnieść się do pkt 6.12.

Podsekcja 6.4 – Jednostki ładunku

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 28 ust. 1 lit. c) RW UKC, należy podjąć odpowiednie środki w zakresie postępowania z towarami, które obejmują ochronę przed nieuprawnionym wprowadzaniem lub wymianą towarów, ochronę przed niewłaściwym postępowaniem z towarami oraz ochronę przed manipulowaniem jednostkami ładunku.

Jednostki ładunku oznaczają kontenery, pojazdy-cysterny, furgonetki, pojazdy ciężarowe, inne pojazdy, rurociągi itp., którymi transportowane są towary przedsiębiorcy. Konieczne są procedury służące do badania integralności jednostki ładunku przed załadunkiem. Podczas wizyty należy udostępnić dane właścicieli / dostawców jednostek ładunku.

6.4.1.

Integralność jednostek ładunku należy zapewnić np. poprzez objęcie ich stałym monitorowaniem lub przechowywanie ich na bezpiecznym, zamkniętym obszarze bądź poddanie kontroli przed wykorzystaniem. Dostęp do jednostek ładunku powinny mieć wyłącznie osoby, których tożsamość została w odpowiedni sposób potwierdzona, oraz posiadające odpowiednie uprawnienia. Procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować następujące elementy:

- sposób kontroli dostępu do obszaru, na którym znajdują się jednostki ładunku (np. pracownicy, zewnętrzni kierowcy ciężarówek itp.);
- dostęp wyłącznie dla osób upoważnionych;
- sposób zapewnienia stałego monitorowania jednostek, np. poprzez wyznaczenie osób odpowiedzialnych i zastępców.

6.4.2.

Procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować następujące elementy:

- wskazanie osoby odpowiedzialnej, której zgłaszane są informacje o incydentach;
- sposób zgłaszania i rejestrowania incydentów;
- konieczne czynności, w tym zgłaszanie organom egzekwowania prawa / kadrze kierowniczej wyższego szczebla;
- przeglądy i zmiany istniejących procedur;
- powiadamianie personelu o wszelkich zmianach.

W czasie wizyty organy celne będą oczekiwać udokumentowania powyższych środków kontroli.

6.4.3 lit. a) i b)

Należy opisać rodzaj stosowanych zamknięć oraz standardów spełnianych przez poszczególne zamknięcia. Należy podać nazwę producenta, opisać procedurę wydawania zamknięć i rejestracji faktu wydania, wykorzystania i usunięcia zamknięcia.

Należy udokumentować procedury dotyczące zerwanych i naruszonych zamknięć.

6.4.4.

W zależności od rodzaju wykorzystywanej jednostki ładunku należy stosować 7-punktowy proces kontroli (dotyczy to również jednostki ciągnącej), obejmujący:

- ścianę przednią;
- lewą stronę;
- prawą stronę;
- podłogę;
- sufit/dach;
- drzwi wewnętrzne/zewnętrzne;
- część zewnętrzną / podwozie.

6.4.5 lit. a)–d)

Konserwacja powinna mieć charakter stały, nie zaś ograniczony do przypadków uszkodzeń lub incydentów. W przypadku gdy konserwację przeprowadza się poza terenem przedsiębiorstwa lub bez nadzoru pracowników przedsiębiorstwa, wymagana jest kontrola integralności jednostki ładunku po jej powrocie na teren przedsiębiorstwa. Procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować:

- wymogi dotyczące przeprowadzania przez pracowników kontroli integralności jednostek po ich powrocie;
- rodzaje i terminy wymaganych kontroli oraz osoby odpowiedzialne za ich przeprowadzenie;
- sposób informowania personelu o procedurach;
- kontrole zarządzania i ich częstotliwość jako forma ponownej kontroli jednostek.

Należy wskazać, czy przeprowadzane są rutynowe kontrole wszystkich jednostek ładunku, zarówno przed przyjęciem przychodzącego ładunku, jak i przed załadunkiem towarów do wysyłki, oraz czy odpowiednie procedury zostały uwzględnione w dokumentach, o których mowa w pkt 6.1.2 lit. a) i b).

Podsekcja 6.5 – Proces logistyczny

6.5.1 lit. a)–d)

Niniejszy punkt obejmuje przemieszczanie przywożonych lub wywożonych towarów z miejsca prowadzenia działalności przedsiębiorstwa do granicy państwa, przez terytorium UE oraz pomiędzy różnymi obiektami.

Należy wymienić wszystkie wykorzystywane środki transportu rozpoczynającego się lub kończącego na terenie przedsiębiorstwa i realizowanego dalej w ramach międzynarodowego łańcucha dostaw. Należy wskazać sposób wykorzystania danego środka transportu.

W przypadku gdy przedsiębiorca korzysta z usługodawców zewnętrznych, należy również odnieść się do pkt 6.12 (Usługi zewnętrzne).

Podsekcja 6.6 – Towary przychodzące

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) RW UKC, należy ustanowić odpowiednie środki uniemożliwiające uzyskanie nieuprawnionego dostępu do stref wysyłkowych, doków załadunkowych i przestrzeni ładunkowej.

6.6.1 lit. a) i b)

Procedury powinny obejmować wszystkie etapy od momentu złożenia zamówienia po dostawę w ramach międzynarodowego łańcucha dostaw.

Udokumentowane procedury powinny odzwierciedlać przemieszczanie towarów i dotyczących ich dokumentów oraz obejmować inne zaangażowane strony, takie jak dostawcy, firmy pakujące, przewoźnicy itp.

6.6.2.

Jeżeli przedsiębiorca zawarł z dostawcami krajowymi lub dostawcami z UE i spoza UE ustalenia dotyczące środków bezpieczeństwa, należy powiadomić personel o takich ustaleniach oraz określić procedury weryfikacji ich przestrzegania. Należy opisać proces, w ramach którego pracownicy są informowani o środkach bezpieczeństwa, i częstotliwość wszelkich środków z zakresu utrwalania umiejętności oraz uwzględnić sposób dokumentowania takich działań na potrzeby kontrolera i wszelkich przeglądów dotyczących statusu AEO.

Procedury przedsiębiorstwa powinny również obejmować:

- wyznaczanie pracowników odpowiedzialnych za przyjęcie kierowcy i odbiór towarów po ich przybyciu;
- prowadzenie terminarza spodziewanego przybycia towarów;
- postępowanie w przypadku niespodziewanego przybycia towarów;
- rejestrację dokumentacji przewozowej i celnej towarzyszącej towarom;

- weryfikację towarów pod kątem zgodności z towarzyszącą im dokumentacją celną i przewozową;
- kontrolę integralności wszelkich zamknięć;
- rejestrację wykonania kontroli i jej wyników;
- informowanie organów celnych o przybyciu towarów w celu umożliwienia im przeprowadzenia niezbędnych kontroli;
- ważenie/liczenie i sprawdzanie zgodności towarów z wykazami załadunkowymi / zamówieniem zakupu;
- kontrolę jakości;
- odpowiednie oznakowanie towarów przed zmagazynowaniem w celu umożliwienia identyfikacji;
- identyfikację i sprawozdawczość dotyczącą rozbieżności lub niezadowolających wyników kontroli jakości;
- informowanie działów zakupów i administracji o odbiorze towarów.

Może to być uzależnione np. od tego, czy przedsiębiorca ma do czynienia z towarami wartościowymi / towarami wysokiego ryzyka. W ustaleniach takich można określić, że towary:

- muszą dotrzeć w takim samym stanie, w jakim znajdowały się w momencie opuszczenia dostawcy;
- muszą być stale opatrzone zamknięciem;
- nie mogą naruszać wymogów bezpieczeństwa ani ochrony.

Procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować:

- powiadamianie o podjętych ustaleniach personelu odpowiedzialnego za odbiór towarów przychodzących, w szczególności w celu zapoznania go ze sposobem postępowania w przypadku wykrycia nieprawidłowości;
- systematyczne przeglądy i aktualizacja takich procedur;
- kontrole przeprowadzane przez zarząd / kontrolne nadzorcze mające na celu zapewnienie przestrzegania takich wymogów przez personel.

6.6.3 lit. a) i b)

W momencie przybycia jednostki ładunku z nałożonymi zamknięciami należy zastosować środki mające zapewnić właściwy sposób obchodzenia się z zamknięciami. Powinny one obejmować kontrolę wzrokową w celu ustalenia, czy a) zamknięcia są rzeczywiście nienaruszone i b) brak jest śladów prób naruszenia. Po uzyskaniu zadowolającego wyniku kontroli wzrokowej upoważniona osoba może przystąpić do fizycznego sprawdzenia zamknięcia, wywierając odpowiednio silny nacisk w celu upewnienia się, że zamknięcie faktycznie jest nienaruszone.

6.6.3 lit. c)

Jeżeli przedsiębiorstwo wnioskodawcy prowadzi obrót określonymi rodzajami towarów, które wymagają stosowania określonych środków bezpieczeństwa (np. ładunkiem lotniczym / pocztą lotniczą), procedury wdrożone przez wnioskodawcę powinny obejmować sposób stosowania tych środków / kontrolę stosowania tych środków. Przykładowo, jeżeli wnioskodawca jest zarejestrowanym agentem – czy i w jaki sposób wnioskodawca sprawdza deklarację przewoźnika i jego tożsamość w celu zapewnienia bezpiecznego transportu ładunku lotniczego / poczty lotniczej od znanego nadawcy.

6.6.5.

W zależności od charakteru towarów, z którymi ma do czynienia przedsiębiorstwo, ich liczenie, ważenie lub kwantyfikacja mogą nie być wymagane. Należy opisać alternatywną metodę rozliczania towarów przychodzących oraz potwierdzania ich zgodności.

6.6.6

Procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować:

- w jaki sposób i na podstawie jakich dokumentów, kiedy i przez kogo odebrane towary są wprowadzane do ewidencji magazynowej;
- sprawdzanie zgodności towarów z wykazami załadunkowymi i zamówieniami zakupu;
- rejestrację towarów w ewidencji magazynowej jak najszybciej po ich przybyciu.

6.6.7 lit. a) i b)

Powinien istnieć podział obowiązków na zamawianie towarów (zakupy), odbiór towarów (magazyn), wprowadzanie towarów do systemu (administracja) i rozliczanie faktur. Podział taki uzależniony jest od wielkości i złożoności przedsiębiorstwa.

Podsekcja 6.7 – Składowanie towarów

Niniejsza podsekcja dotyczy wyłącznie składowania towarów w ramach międzynarodowego łańcucha dostaw.

6.7.1–6.7.5

Procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować:

- wyznaczone bezpieczne i zapewniające ochronę miejsce składowania towarów, które w jednoznaczny sposób zostało wskazane personelowi kontrolującemu;
- miejsce składowania dostępne wyłącznie dla upoważnionego personelu;
- regularne inwentaryzacje;
- kontrolę towarów przychodzących, przemieszczenie towarów do innego zakładu, stałe i tymczasowe usuwanie towarów;

- czynności wymagane w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, rozbieżności, strat lub kradzieży;
- postępowanie z towarami i przetwarzanie towarów oraz ich powrót do magazynu;
- w stosownych przypadkach – odrębne składowanie różnych rodzajów towarów, np. towarów unijnych, nieunijnych, wartościowych, niebezpiecznych, ładunku lotniczego / poczty lotniczej;
- prowadzenie i niezwłoczną aktualizację ewidencji magazynowej, włącznie z lokalizacją towarów;
- uregulowanie wszystkich aspektów związanych z bezpieczeństwem magazynu.

Standardy bezpieczeństwa uzależnione są od rodzaju towarów oraz wielkości i złożoności przedsiębiorstwa, od firm zajmujących pojedyncze pomieszczenie w budynku biurowym po duże firmy posiadające wiele zakładów na terenie kilku państw członkowskich.

6.7.6

W przypadku podwykonawstwa należy wskazać przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa odpowiedzialne za składowanie.

Podsekcja 6.8 – Produkcja towarów

Niniejsza podsekcja dotyczy wyłącznie produkcji towarów w ramach międzynarodowego łańcucha dostaw.

Przedsiębiorca udziela odpowiedzi na pytania 6.8.1–6.8.4 tylko jeżeli dotyczą jego działalności. W tym kontekście produkcja może obejmować szereg czynności, od wytwarzania produktu z surowców po montaż z zakupionych części.

6.8.1 lit. a) i b)

W opisie należy podać, czy personel uczestniczący w produkcji składa się z pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie na stałe, czy z personelu tymczasowego. Należy opisać lokalizację produkcji na terenie przedsiębiorstwa i w miarę możliwości wskazać ją na kopii planu zakładu. Należy również odnieść się do pkt 6.2.3.

6.8.2.

Odpowiedź należy uzasadnić odpowiednio przez odniesienie do oceny ryzyka i zagrożeń, o której mowa w pkt 6.1.2 lit. a) i b). Wszelkie kontrole powinny zostać odpowiednio udokumentowane, włącznie z podpisem osoby odpowiedzialnej i datą.

6.8.3.

Należy odnieść się do pomocy technologicznych pozwalających na stwierdzenie integralności opakowania (np. kontrola masy, nadzór za pośrednictwem telewizji przemysłowej itp.). Należy również opisać proces zabezpieczenia opakowań indywidualnych i sposobu konsolidacji opakowań, np. umieszczanie na paletach. Należy wskazać, w którym momencie odbiorca (adres / kraj) staje się znany, i w jaki sposób informacje te są sprawdzane.

6.8.4.

Opis powinien zawierać odniesienie do wszelkich uzgodnień umownych lub umów o gwarantowanym poziomie usług z osobami trzecimi. Organy celne zażądadają przedstawienia takich informacji.

Dotyczy to również miejsca konsolidacji opakowań.

Podsekcja 6.9 – Załadunek towarów

6.9.1 lit. a) i b) oraz 6.9.2 a), b) i c)

Należy wyznaczyć personel do nadzorowania załadunku towarów w celu uniknięcia sytuacji, w której towary będą mogły zostać pozostawione lub załadowane bez nadzoru. Procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować:

- wyznaczenie pracowników odpowiedzialnych za przyjęcie kierowcy i załadunek towarów;
- stałą obecność wyznaczonych pracowników;
- procedurę stosowaną w przypadku nieobecności wyznaczonych pracowników, np. wyznaczanie zastępców;
- załadunek wyłącznie w obecności upoważnionego personelu;
- ważenie, liczenie, zestawianie i znakowanie towarów;
- postępowanie w przypadku rozbieżności/nieprawidłowości;
- zastosowanie zamknięć i rejestrację w dokumentacji/ewidencji w celu zapewnienia wykorzystania zamknięć dla właściwych towarów, ich zgodności ze standardami oraz stosowania zgodnie z wymogami prawa;
- rejestrację dokumentacji przewozowej i celnej towarzyszącej towarom;
- weryfikację towarów pod kątem zgodności z towarzyszącą im dokumentacją przewozową i celną;
- rejestrację wykonania i wyników kontroli;
- informowanie organów celnych o wysyłce towarów w celu umożliwienia im przeprowadzenia kontroli;
- informowanie działów zakupów i administracji o wysyłce towarów;

- w jaki sposób (na podstawie jakich dokumentów), kiedy i przez kogo załadowane towary są wprowadzane do ewidencji magazynowej;
- sprawdzenie zgodności towarów z wykazami załadunkowymi i zamówieniami sprzedaży;
- zarejestrowanie wyprowadzenia towarów w ewidencji magazynowej jak najszybciej po ich wysyłce;
- potwierdzenie odbioru towarów i wszelkich nieprawidłowości przez klientów;
- w odpowiednim przypadku – dowód wywozu.

6.9.3.

Sekcja ta ma zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy klienci uzgodnili z przedsiębiorcą szczególne wymogi, np. konieczność nałożenia zamknięć, opakowania i oznakowania wszystkich towarów w określony sposób pod kątem wymogów prześwietlania promieniami Rentgena. W takim przypadku o uzgodnieniach należy powiadomić personel, a procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować przeprowadzane przez zarząd/nadzorcze kontrole przestrzegania takich wymogów przez personel. Procedury powinny być poddawane regularnym przeglądom i aktualizacji.

Zobacz również odpowiedź na pytanie 6.1.11.

6.9.7.

W uzasadnieniu odpowiedzi w niniejszej sekcji należy odnieść się do odpowiedniej części oceny ryzyka i zagrożeń, o której mowa w pytaniu 6.1.2. lit. a) i b).

Nieprawidłowości mogą dotyczyć zwrotów towarów przez klientów, nieuprawnionych kierowców, przypadków naruszenia urządzeń mających zapobiegać dokonywaniu manipulacji itp.

Podsekcja 6.10 – Wymogi bezpieczeństwa dotyczące partnerów handlowych

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 28 ust. 1 lit. d) RW UKC, wnioskodawca powinien podjąć środki umożliwiające precyzyjne zidentyfikowanie jego partnerów handlowych oraz zagwarantowanie, poprzez realizację odpowiednich postanowień umownych lub wdrożenie innych stosownych środków zgodnie z modelem biznesowym wnioskodawcy, że tacy partnerzy handlowi zapewniają bezpieczeństwo swojej części międzynarodowego łańcucha dostaw.

Partnerami handlowymi mogą być dostawcy (towarów lub usług) bądź klienci.

6.10.1.

Odpowiedź powinna być uzasadniona dokumentami. Organ celny będzie oczekiwał przedstawienia dokumentów uzasadniających udzieloną odpowiedź. Dokumenty takie powinny zawierać adnotację na temat kontroli przeprowadzonych przez przedsiębiorcę. Należy je udostępnić do wglądu w czasie wizyty organów celnych.

6.10.2 lit. a) i b)

Wnioskodawca odpowiada przede wszystkim za swoją część międzynarodowego łańcucha dostaw, za towary, które kontroluje, i za obiekty, w których prowadzi działalność. Bezpieczeństwo międzynarodowego łańcucha dostaw zależy jednak również od bezpieczeństwa partnerów handlowych wnioskodawcy, należy zatem poczynić wszelkie starania, aby zagwarantować, że partnerzy handlowi wnioskodawcy będą przestrzegać wymogów AEO w zakresie bezpieczeństwa.

Wymogi, jakie muszą spełniać dostawcy, mogą dotyczyć np. oznakowania, zastosowania zamknięć, pakowania i etykietowania towarów w szczególny sposób lub prześwietlania promieniami Rentgena itp. oraz zgodności z obowiązującymi standardami międzynarodowymi.

Tam, gdzie to wymagane, procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować:

- w miarę możliwości, regularne kontrole na terenie przedsiębiorstwa dostawcy w celu weryfikacji przestrzegania wymogów;
- powiadamianie personelu o takich uzgodnieniach w celu kontroli zgodności w chwili przybycia towarów;
- ustalenia dotyczące zgłaszania nieprawidłowości / incydentów przez pracowników;
- kontrole przeprowadzane przez zarząd/nadzorcze kontrole przestrzegania takich wymogów przez personel;
- działania naprawcze podejmowane w następstwie zidentyfikowanych przypadków naruszenia takich ustaleń;
- regularne przeglądy i aktualizację procedur.

Organ celny będzie oczekiwał przedstawienia dokumentów uzasadniających udzieloną odpowiedź. Dokumenty takie powinny zawierać adnotację na temat kontroli przeprowadzonych przez przedsiębiorcę. Należy je udostępnić do wglądu w czasie wizyty organów celnych.

6.10.3.

Odpowiedź powinna być uzasadniona dokumentami. Organ celny będzie oczekiwał przedstawienia dokumentów uzasadniających udzieloną odpowiedź. Dokumenty takie powinny zawierać adnotację na temat kontroli przeprowadzonych przez przedsiębiorcę. Należy je udostępnić do wglądu w czasie wizyty organów celnych.

Wszelkie naruszenia powinny znaleźć odzwierciedlenie w dokumentach, o których mowa w pkt 6.1.2 lit. a) i b), wraz z odpowiednią aktualizacją i dodatkowym środkiem zaradczym lub środkami zaradczymi.

Podsekcja 6.11 – Bezpieczeństwo personelu

W celu spełnienia kryterium, o którym mowa w art. 28 ust. 1 lit. e) i g) RW UKC, wnioskodawca powinien:

- a) poddać potencjalnych pracowników, którzy mają zostać zatrudnieni na stanowiskach wrażliwych pod względem bezpieczeństwa, kontrolom bezpieczeństwa w zakresie dopuszczalnym na mocy prawa krajowego oraz – w uzasadnionych przypadkach – okresowo kontrolować pracowników zatrudnionych na takich stanowiskach;
- b) zapewnić regularny udział zatrudnionych pracowników odpowiedzialnych za kwestie bezpieczeństwa w programach na rzecz podnoszenia świadomości w zakresie bezpieczeństwa.

6.11.1 lit. a), b) i c)

Prowadzona przez przedsiębiorcę polityka zatrudnienia powinna odzwierciedlać wymogi w zakresie bezpieczeństwa wynikające z własnej oceny ryzyka. Procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować:

- sprawdzanie przeszłości nowych i obecnych pracowników, którzy zostaną zatrudnieni lub przeniesieni na stanowiska wrażliwe pod względem bezpieczeństwa;
- pozyskiwanie i analizowanie referencji w momencie zatrudnienia;
- identyfikację najważniejszych stanowisk związanych z bezpieczeństwem i przeprowadzanie koniecznych kontroli pod kątem wyroków zatartych i niezatartych;
- wymóg powiadamiania przełożonego przez pracownika o pouczeniach policyjnych / kaucjach, toczących się postępowaniach sądowych lub wyrokach;
- pozbawienie dostępu do komputera i zwrot przepustki w przypadku rezygnacji lub zwolnienia pracownika;
- ujawnianie przez personel wszelkiego innego zatrudnienia.

Wszelkie kontrole zgodności powinny zostać odpowiednio udokumentowane poprzez parafowanie i opatrzenie datą stosownego protokołu kontrolnego.

6.11.2 lit. a) i b)

Wymagane jest, aby procedury zostały zawarte w dokumentach, o których mowa w pkt 6.1.2. lit. a) i b). Powinny one obejmować sposób kontroli potencjalnych nowych pracowników przed przedstawieniem im propozycji zatrudnienia; proces wdrożenia do pracy i szkoleń

powinien obejmować instrukcje przedsiębiorstwa dotyczące bezpieczeństwa. Nowi pracownicy powinni podpisać oświadczenie o zapoznaniu się z powyższymi kwestiami. Procedury powinny również obejmować środki podejmowane w przypadku przeniesienia obecnych pracowników na stanowiska wrażliwe pod względem bezpieczeństwa.

6.11.3 lit. a), b), c) i d)

Cały personel powinien odbyć odpowiednie szkolenie z zakresu wymogów bezpieczeństwa i ochrony, takich jak protokoły bezpieczeństwa, wykrywanie przypadków wtargnięcia i manipulacji oraz zgłaszanie incydentów i ryzyka związanego z międzynarodowym łańcuchem dostaw. Za szkolenie personelu powinna odpowiadać jednostka lub grupa osób (wewnętrzna lub zewnętrzna). W przypadku wprowadzenia zmian należy zaktualizować program szkoleń, a wszystkie działania szkoleniowe należy rejestrować.

W przypadku dostawcy zewnętrznego należy podpisać odpowiednią umowę o gwarantowanym poziomie usług. Należy również odnieść się do pkt 6.12.1.

6.11.4 lit. a) i b)

Przedsiębiorstwo powinno mieć określone wymogi bezpieczeństwa dotyczące wykorzystania pracowników tymczasowych. Procedury przedsiębiorstwa powinny obejmować:

- umowy z biurami pośrednictwa pracy określające poziom kontroli bezpieczeństwa pracowników przed i po zatrudnieniu;
- korzystanie z usług wyłącznie znanych agencji spełniających odpowiednie wymogi;
- podobne standardy bezpieczeństwa dla pracowników tymczasowych i stałych (zob. uwaga dotycząca pkt 6.11.1).

Wszystkie tego rodzaju umowy należy udostępnić w trakcie wizyty organów celnych.

Organy celne oczekują, że personel tymczasowy będzie sprawdzany w oparciu o te same standardy, co personel stały. Ze względu na powszechną praktykę pozyskiwania takiego personelu za pośrednictwem zewnętrznych agencji rekrutacji pracowników tymczasowych współpraca z takimi agencjami powinna być oparta na umowie o gwarantowanym poziomie usług (zob. również pkt 6.12), a ponadto należy wdrożyć procedury zapewniające przestrzeganie standardów usług na ustalonym poziomie oraz ewidencjonowanie tego przez przedsiębiorcę.

Podsekcja 6.12 – Usługi zewnętrzne

W art. 28 ust. 1 lit. f) RW UKC wymaga się, aby wnioskodawca ustanowił odpowiednie procedury bezpieczeństwa na potrzeby wszelkich zewnętrznych dostawców usług, z którymi zawarł umowy. Tego rodzaju dostawcy usług mogą działać w takich obszarach, jak transport, ochrona, sprzątanie i utrzymanie; zewnętrzni dostawcy usług.

6.12.1 lit. a), b) i c)

W przypadku pytań a)–b) – na okoliczność wizyty organów celnych należy przygotować wszystkie umowy i ustalenia o gwarantowanym poziomie usług dotyczące sprawdzania tożsamości pracowników i innych kwestii w obszarze wszystkich usług zewnętrznych tego rodzaju. W trakcie wizyty organów celnych należy dostarczyć wykaz wszystkich przedsiębiorstw ze wskazaniem świadczonych przez nie usług.

W przypadku pytania c) – należy opisać sposób monitorowania umowy, postępowania w przypadku nieprawidłowości i przeglądu procedur. Odpowiedź należy uzasadnić odpowiednio przez odniesienie do oceny ryzyka i zagrożeń, o której mowa w pytaniu 6.1.2 lit. a) i b). Wszelkie kontrole zgodności należy udokumentować w oparciu o odpowiedni protokół opatrzony podpisem i datą.

Załącznik 1

Zgoda na publikację danych AEO na stronie internetowej DG TAXUD

Niniejszym udzielam zgody na umieszczenie informacji zawartych w pozwoleniu AEO w wykazie upoważnionych przedsiębiorców.

Podpis.....
Stanowisko sygnatariusza.....
(Wypełniony kwestionariusz powinien zostać podpisany odpowiednio przez dyrektora / partnera zarządzającego / wyłącznego właściciela, ale w tym przypadku zaleca się, aby zgody udzielił upoważniony sygnatariusz)
Data:.....

Zgoda na wymianę informacji zawartych w pozwoleniu AEO w celu zapewnienia właściwego wykonania umów międzynarodowych z państwami trzecimi w sprawie wzajemnego uznawania statusu upoważnionego przedsiębiorcy i środków dotyczących bezpieczeństwa

Niniejszym udzielam zgody na wymianę informacji zawartych w pozwoleniu AEO w celu zapewnienia właściwego wykonania umów międzynarodowych z państwami trzecimi w sprawie wzajemnego uznawania statusu upoważnionego przedsiębiorcy i środków dotyczących bezpieczeństwa:

Podpis.....
Stanowisko sygnatariusza.....
(Wypełniony kwestionariusz powinien zostać podpisany odpowiednio przez dyrektora / partnera zarządzającego / wyłącznego właściciela, ale w tym przypadku zaleca się, aby zgody udzielił upoważniony sygnatariusz)
Data:.....

W razie udzielenia zgody na wzajemne uznawanie należy również podać następujące informacje:

Transliterowana nazwa/imię i nazwisko:.....
Transliterowana nazwa ulicy i numer:.....
Transliterowany kod pocztowy i miejscowość:.....

Należy używać jedynie alfabetu łacińskiego zgodnie z <http://www.unicode.org/charts/PDF/U0000.pdf>

Załącznik 2

Tabela kryteriów dotyczących poszczególnych uczestników międzynarodowego łańcucha dostaw

		Producent	Ekspor- ter	Spedytor	Prowadzą- cy skład	Agent celny	Przewoź- nik	Importer
0	Informacje ogólne							
0.1.	Wytyczne dotyczące statusu upoważnionego przedsiębiorcy	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
0.2.	Uwzględnienie działów przedsiębiorstwa	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1	Informacje o przedsiębiorstwie							
1.1.	Ogólne informacje o przedsiębiorstwie (informacje od 1.1.1. do 1.1.11 należy uzupełnić jedynie wówczas, gdy nie zostały podane jako obowiązkowe informacje we wniosku o nadanie statusu AEO)	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.1.1.	Nazwa przedsiębiorstwa składającego wniosek, jego adres, data rozpoczęcia prowadzenia	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

	działalności i forma prawna							
1.1.2.	Szczegółowe informacje na temat głównych udziałowców, członków zarządu lub kierownictwa	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.1.3.	Nazwisko osoby odpowiedzialnej za sprawy celne wnioskodawcy.	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.1.4.	Działalność handlowa i rola w międzynarodowym łańcuchu dostaw	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.1.5.	Opis lokalizacji	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.1.6.	Podmioty powiązane	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.1.7.	Opis wewnętrznej struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa i zadań / zakresu odpowiedzialności każdego z działów	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.1.8.	Nazwiska osób na stanowiskach kierowniczych wyższego szczebla	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.1.9.	Liczba pracowników	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.1.10a	Opublikowanie zgody na stronie internetowej DG TAXUD	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.1.10b	Zgoda na wzajemne uznanie	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
		Producent	Eksport er	Spedytor	Prowadzą cy skład	Agent celny	Przewoź nik	Importer
1.2.	Wielkość działalności przedsiębiorstwa							

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

1.2.1.	Roczny obrót - zysk lub strata	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.2.2.	Miejsce składowe	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.2.3.	Liczba i wartość zgłoszeń celnych	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.2.4.	Kwota cła	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.2.5.	Przewidywane zmiany strukturalne w przedsiębiorstwie	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
1.3.	Statystyka w odniesieniu do spraw celnych							
1.3.1.	Przedstawiciel w sprawach celnych		AEOC / AEOS			AEOC / AEOS		AEOC / AEOS
1.3.2.	Klasyfikacja taryfowa towarów	AEOC / AEOS*	AEOC / AEOS			AEOC / AEOS		AEOC / AEOS
1.3.3.	Ustalanie wartości celnej	AEOC / AEOS*	AEOC / AEOS*			AEOC / AEOS		AEOC / AEOS
1.3.4.	Pochodzenie towarów	AEOC / AEOS*	AEOC / AEOS			AEOC / AEOS		AEOC / AEOS
1.3.5.	Cło antydumpingowe i cło wyrównawcze	AEOC / AEOS*				AEOC / AEOS		AEOC / AEOS
2	Zgodność z wymogami							
2.1.	Wykryte naruszenia przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
2.2.	Wnioski o inne pozwolenia i świadectwa celne.	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

3	System księgowy i logistyczny wnioskodawcy							
3.1.	Ścieżka audytu							
3.1.1.	Zasadnicze cechy ścieżki audytu	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
3.2.	Systemy księgowe i logistyczne							
3.2.1.	Sprzęt IT	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
3.2.2.	Rozróżnienie między towarami unijnymi i nieunijnymi	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC
3.2.3.	Miejsce prowadzenia działań informatycznych	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
		Producent	Eksporter	Spedytor	Prowadzący skład	Agent celny	Przewoźnik	Importer
3.3.	System kontroli wewnętrznej							
3.3.1.	Procedury kontroli wewnętrznej	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
3.3.2.	Audyt procedur kontroli wewnętrznej	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
3.3.3.	Kontrola plików komputerowych	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
3.4.	Przepływ towarów							
3.4.1.	Proces rejestracji	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS		AEOC / AEOS			AEOC / AEOS
3.4.2.	Kontrola poziomu zapasów	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS		AEOC / AEOS			AEOC / AEOS
3.5.	Standardowe procedury celne							

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

3.5.1.	Weryfikacja zgłoszeń celnych	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*
3.5.2.	Powiadamianie o nieprawidłowościach	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC
3.5.3.	Ekonomiczne pozwolenia handlowe	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*	AEOC / AEOC*
3.5.4.	Towary objęte pozwoleniami handlowymi na przywóz i wywóz, których dotyczą zakazy i ograniczenia	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC
3.5.5	Towary podlegające przepisom rozporządzenia o podwójnym zastosowaniu	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC
3.6.	Procedury tworzenia kopii zapasowych, odzyskiwania informacji i archiwizacji							
3.6.1.	Tworzenie kopii zapasowych i archiwizacja danych	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC
3.6.2.	Okres archiwizacji	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC
3.6.3.	Plan awaryjny	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC
3.7.	Ochrona systemów komputerowych							
3.7.1.	Ochrona przed nieupoważnionym dostępem	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC
3.7.2.	Zarządzanie prawami dostępu	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC	AEOC / AEOC

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

3.7.3.	Główny serwer	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
3.8.	Bezpieczeństwo dokumentacji							
3.8.1.	Ochrona dokumentacji przed nieupoważnionym dostępem	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
3.8.2.	Przypadki nieupoważnionego dostępu	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
3.8.3.	Dostęp dla różnych grup pracowników	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
3.8.4.	Wymogi w zakresie ochrony i bezpieczeństwa dla osób trzecich	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
		Producent	Eksport er	Spedytor	Prowadzą cy skład	Agent celny	Przewoź nik	Importer
4	Wypłacalność							
4.1.	Postępowanie upadłościowe	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
4.2.	Sytuacja finansowa	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
4.3.	Niedawno założone przedsiębiorstwo	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
4.4.	Wypłacalność finansowa w najbliższej przyszłości	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS	AEOC / AEOS
5	Praktyczne standardy w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych							
5.1.	Praktyczne standardy w							

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

	zakresie kompetencji							
5.1.1.	Co najmniej trzyletnie praktyczne doświadczenie w sprawach celnych	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC
5.1.2.	Norma jakości w sprawach celnych przyjęta przez europejski organ normalizacyjny	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC
5.2.	Kwalifikacje zawodowe							
5.2.1.	Pomyślne ukończenie szkolenia z zakresu przepisów prawa celnego istotnych w kontekście podejmowanych działań celnych	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC
6.	Wymogi dotyczące bezpieczeństwa i ochrony							
6.1.	Informacje ogólne dotyczące bezpieczeństwa i ochrony							
6.1.1.	Osoba kompetentna w kwestiach bezpieczeństwa i ochrony	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC
6.1.2.	Ocena ryzyka i zagrożeń	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC
6.1.3.	Zagrożenia dla bezpieczeństwa	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC
6.1.4.	Wdrażanie środków bezpieczeństwa	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC
6.1.5.	Harmonizacja środków bezpieczeństwa	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC
6.1.6.	Instrukcje bezpieczeństwa	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC
6.1.7.	Incydenty zagrażające bezpieczeństwu	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC	AEOC

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

6.1.8.	Świadectwo innej agencji publicznej lub organu publicznego w zakresie bezpieczeństwa	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.1.9.	Szczególne wymogi dotyczące bezpieczeństwa i ochrony towarów	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.1.10.	Ocena zagrożeń przez osoby trzecie	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.1.11.	Wymogi dotyczące bezpieczeństwa i ochrony nałożone przez osoby trzecie	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.2.	Bezpieczeństwo budynków							
6.2.1.	Ochrona zewnętrznych granic terenu przedsiębiorstwa	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.2.2.	Możliwości dostępu	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.2.3.	Oświetlenie	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.2.4.	Dostęp do kluczy	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.2.5.	Parkowanie pojazdów prywatnych	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.3.	Dostęp na teren przedsiębiorstwa							
6.3.1.	Kontrola dostępu	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.3.2.	Procedura w przypadku nieupoważnionego dostępu	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.3.3.	Plany lokalizacji	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.3.4.	Inne przedsiębiorstwa znajdujące się na terenie przedsiębiorstwa	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

		Producent	Eksport er	Spedytor	Prowadzą cy skład	Agent celny	Przewoź nik	Importer
6.4.	Jednostki ładunku (takie jak kontenery, nadwozia wymienne, pojemniki transportowe)							
6.4.1.	Przepisy w zakresie dostępu do jednostek ładunku	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.4.2.	Środki zapewniające integralność jednostek ładunku	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.4.3.	Stosowanie zamknięć	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.4.4.	Środki kontroli jednostek ładunku	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.4.5.	Właściciel jednostek ładunku lub osoba odpowiedzialna za ich obsługę i konserwację	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.5.	Procesy logistyczne							
6.5.1.	Środki transportu	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.6.	Towary przychodzące							
6.6.1.	Procedura kontroli towarów przychodzących	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.6.2.	Uzgodnienia związane z bezpieczeństwem zawarte z	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

	dostawcami							
6.6.3.	Kontrola integralności zamknięć	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.6.4.	Jednolite oznakowanie towarów	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.6.5.	Ważenie i liczenie towarów	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.6.6.	Procedura przyjmowania towarów	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.6.7.	Procedury kontroli wewnętrznej	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.7.	Składowanie towarów							
6.7.1.	Miejsca składowania towarów	AEOS	AEOS	AEOS*	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS*
6.7.2.	Określanie miejsca składowania	AEOS	AEOS	AEOS*	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS*
6.7.3.	Procedury kontroli wewnętrznej	AEOS	AEOS	AEOS*	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS*
6.7.4.	Oddzielne składowanie różnych typów towarów	AEOS	AEOS	AEOS*	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS*
6.7.5.	Ochrona przed nieupoważnionym dostępem	AEOS	AEOS	AEOS*	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS*
6.7.6.	Środki kontroli w przypadku outsourcingu składowania	AEOS	AEOS	AEOS*	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS*
6.8.	Produkcja towarów							
6.8.1.	Wyznaczanie miejsca produkcji	AEOS						
6.8.2.	Środki bezpieczeństwa dotyczące dostępu do strefy produkcyjnej	AEOS						
6.8.3.	Pakowanie produktów	AEOS	AEOS*					

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

6.8.4.	Pakowanie przez osobę trzecią	AEOS	AEOS*					
		Producent	Eksporter	Spedytor	Prowadzący skład	Agent celny	Przewoźnik	Importer
6.9.	Załadunek towarów							
6.9.1.	Zarządzanie załadunkiem towarów	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	
6.9.2.	Nakładanie zamknięć na towary wychodzące	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	
6.9.3.	Wymogi klientów w zakresie bezpieczeństwa	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.9.4.	Nadzór nad załadunkiem towarów	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.9.5.	Ważenie i liczenie towarów	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.9.6.	Procedura załadunku towarów	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.9.7.	Środki kontroli	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.10.	Wymogi bezpieczeństwa dotyczące partnerów handlowych							
6.10.1.	Weryfikacja partnerów handlowych	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.10.2.	Wymogi bezpieczeństwa i ochrony dotyczące partnerów handlowych	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.10.3.	Naruszenia uzgodnień związanych z bezpieczeństwem	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.11.	Bezpieczeństwo personelu							

Załącznik 1b
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

6.11.1.	Wymogi bezpieczeństwa i ochrony w polityce zatrudnienia	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.11.2.	Kontrole bezpieczeństwa dotyczące pracowników	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.11.3.	Szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i ochrony	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.11.4.	Wymogi bezpieczeństwa dotyczące pracowników tymczasowych	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS
6.12.	Usługi zewnętrzne							
6.12.1.	Korzystanie z usług zewnętrznych	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS	AEOS

* W stosownych przypadkach

Zagrożenia, ryzyko i możliwe rozwiązania

Niniejszy dokument zawiera wykaz najbardziej istotnych obszarów ryzyka związanych z procesem wydawania pozwoleń AEO oraz z procesem monitorowania, a także wykaz możliwych rozwiązań dotyczących tego, w jaki sposób kontrolować te zagrożenia. Możliwe rozwiązania zaproponowane dla jednego wskaźnika mogą mieć zastosowanie do więcej niż jednego zidentyfikowanego obszaru ryzyka. Proponowany wykaz nie jest ani wyczerpujący, ani ostateczny, a ewentualne rozwiązania będą się różnić w praktyce, w zależności od poszczególnych przypadków. Wpływ na nie będą miały wielkość przedsiębiorstwa, rodzaj towarów, rodzaj zautomatyzowanych systemów i poziom modernizacji przedsiębiorcy, a także konieczne będzie zachowanie proporcjonalności rozwiązań w stosunku do tych czynników.

Kwestionariusz samooceny wypełniają przedsiębiorcy na samym początku procesu składania wniosku, a jego celem jest dostarczenie informacji na temat aktualnego stanu ich działalności i procedur oraz ich znaczenia dla pozwolenia AEO. Dokument „Zagrożenia, ryzyko i możliwe rozwiązania” jest skierowany zarówno do organów celnych, jak i przedsiębiorców celem ułatwienia przeprowadzenia audytu oraz badania mającego zapewnić zgodność z kryteriami AEO poprzez dopasowanie informacji podanych w [kwestionariuszu samooceny](#) oraz zidentyfikowanych obszarów ryzyka, jak również możliwych rozwiązań.

1. Przestrzeganie wymogów celnych ([sekcja 2 kwestionariusza samooceny](#))

Kryterium: odpowiednia ewidencja przestrzegania wymogów celnych (art. 39 lit. a) UKC i art. 24 RW UKC)

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Przestrzeganie wymogów celnych	Zachowanie niezgodne z wymogami pod względem: <ul style="list-style-type: none"> – wypełniania zgłoszeń celnych, w tym podawania niewłaściwej klasyfikacji, wartości, pochodzenia; – korzystania z procedury celnej; – przepisów podatkowych; – stosowania środków związanych z zakazami i 	polityka czynnego przestrzegania przepisów przez przedsiębiorcę w tym znaczeniu, że przedsiębiorca ma wprowadzone i wdrożone swoje wewnętrzne przepisy zgodności; <ul style="list-style-type: none"> w odniesieniu do odpowiedzialności za przeprowadzanie kontroli dokładności, kompletności i terminowości transakcji oraz ujawniania nieprawidłowości/błędów, włącznie z podejrzeniem prowadzenia działalności przestępczej, zalecane są pisemne instrukcje operacyjne; procedury badania i zgłaszania wykrytych błędów oraz przeglądu i udoskonalania procesów; należy jasno określić właściwą/odpowiedzialną osobę w przedsiębiorstwie oraz 	Kwestionariusz samooceny – 2.1

	<p>ograniczeniami oraz środków polityki handlowej; – wprowadzania towarów na obszar celny Wspólnoty itd. Zachowanie niezgodne z wymogami w przeszłości zwiększa prawdopodobieństwo, że w przyszłości zasady i przepisy będą ignorowane/naruszane. Niewystarczająca wiedza na temat naruszeń wymogów celnych.</p>	<p>przyjąć odpowiednie procedury na wypadek urlopów lub innego rodzaju nieobecności; wdrożenie wewnętrznych środków przestrzegania wymogów; wykorzystanie środków przeznaczonych na audyt do zapewnienia właściwego przeprowadzania testów/stosowania procedur; instrukcje wewnętrzne i programy szkoleniowe w celu zaznajomienia personelu z wymogami celnymi.</p>	
--	--	---	--

2. System księgowy i logistyczny wnioskodawcy ([sekcja 3 kwestionariusza samooceny](#))

Kryterium: skuteczny system zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – ewidencją transportową, który umożliwia właściwe kontrole celne (art. 39 lit. b) UKC i art. 25 RW UKC).

2.1. System księgowy ([podsekcja 3.2 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Środowisko komputerowe	<p>Ryzyko, że system księgowy będzie niezgodny z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości stosowanymi w państwie członkowskim. Nieprawidłowe lub niepełne rejestrowanie transakcji w systemie księgowym. Brak zgodności między danymi magazynowymi i księgowymi. Brak podziału obowiązków między stanowiskami.</p>	<p>Podział obowiązków pomiędzy stanowiskami należy sprawdzić w powiązaniu z wielkością przedsiębiorstwa wnioskodawcy. Na przykładzie przykład w przypadku mikroprzedsiębiorstwa zajmującego się transportem drogowym, przy niskim poziomie bieżącej działalności: za pakowanie, obsługę, załadunek/wyładunek towarów odpowiedzialny może być kierowca ciężarówki. Czynności takie jak odbiór towarów, ich wprowadzenie do systemu zarządzania, a także płatności/odbiór faktur, powinny być jednak powierzone innej osobie/innym osobom; wdrożenie systemu ostrzegania wykrywającego podejrzane transakcje; opracowanie interfejsu między oprogramowaniem odprawy celnej i oprogramowaniem księgowym, pozwalającego uniknąć błędów literowych;</p>	<p>Kwestionariusz samooceny – 3.2 ISO 9001:2015, sekcja 6</p>

Zintegrowany system księgowy	Brak fizycznego lub elektronicznego dostępu dla organów celnych i, w stosownych przypadkach, brak ewidencji transportowej. Naruszenie zdolności audytowej. Niemożność szybkiego rozpoczęcia audytu z uwagi na sposób zorganizowania systemu księgowego wnioskodawcy. Złożony system zarządzania umożliwia ukrywanie nielegalnych transakcji. Brak jakichkolwiek danych historycznych.	wdrożenie planowania zasobów przedsiębiorstwa; organizowanie szkoleń i opracowanie instrukcji użytkowania programów komputerowych; umożliwienie krzyżowych kontroli informacji.	
------------------------------	---	---	--

2.2. Ścieżka audytu ([podsekcja 3.1 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Ścieżka audytu	Brak odpowiedniej ścieżki audytu uniemożliwia prowadzenie skutecznej i efektywnej kontroli celnej opartej na audycie. Brak kontroli nad bezpieczeństwem systemu i dostępem do niego.	Konsultacje z organami celnymi poprzedzające wprowadzenie nowych systemów rozliczeń celnych mające zapewnić ich zgodność z wymogami celnymi; badanie i zapewnienie istnienia ścieżki audytu na etapie audytu wstępnego.	Kwestionariusz samooceny 3.1 ISO 9001:2015, sekcja 6

2.3. System logistyczny, w którym rozróżnia się towary unijne i nieunijne

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
----------	-----------------	---------------------	-------------

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

Towary mieszane – unijne i nieunijne	Brak systemu logistycznego, w którym rozróżnia się towary unijne i nieunijne. Zamiana towarów nieunijnych.	Procedury kontroli wewnętrznej; kontrole integralności wprowadzonych danych, czy wprowadzone dane są prawidłowe.	Kwestionariusz samooceny 3.2.2
--------------------------------------	---	---	--

2.4. System kontroli wewnętrznej ([podsekcja 3.3 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Procedury kontroli wewnętrznej	Niewłaściwa kontrola wewnętrzna procesów przedsiębiorstwa. Brak procedur lub słabe procedury kontroli stwarzają możliwości do nadużyć finansowych oraz działań niedozwolonych lub nielegalnych. Nieprawidłowe lub niepełne rejestrowanie transakcji w systemie księgowym. Nieprawidłowe lub niepełne informacje w zgłoszeniach celnych lub innych oświadczeniach składanych organom celnym.	Wyznaczenie osoby odpowiedzialnej w przedsiębiorstwie za jakość procedur i kontroli wewnętrznej; dokładne poinformowanie wszystkich kierowników działów o kontrolach wewnętrznych przeprowadzanych w ich działach; zapisywanie danych z kontroli wewnętrznych lub audytów oraz naprawianie zidentyfikowanych niedociągnięć poprzez działania korygujące; powiadamianie organów celnych o ujawnieniu oszustw, działań niedozwolonych lub nielegalnych; udostępnianie odpowiednich procedur kontroli wewnętrznej danym pracownikom; stworzenie folderu/pliku, w którym wszystkie rodzaje towarów powiązany będzie z dotyczącymi ich informacjami celnymi (kodami taryfy, stawkami celnymi, pochodzeniem i procedurami celnymi) w zależności od danej ilości towarów; wyznaczenie osoby lub osób odpowiedzialnych za zarządzanie i aktualizację obowiązujących przepisów celnych (wykaz przepisów): tj. aktualizację danych w oprogramowaniu planowania zasobów przedsiębiorstwa, odprawy celnej i księgowym; informowanie i szkolenie personelu w zakresie nieprawidłowości i sposobu zapobiegania tym nieprawidłowościom; wprowadzenie procedur ewidencjonowania i korygowania błędów i transakcji.	Kwestionariusz samooceny 3.3 ISO 9001:2015, sekcje 5, 6, 7 i 8

2.5. Przepływ towarów ([podsekcja 3.4 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Kwestie	Brak kontroli zmian	Informacje dotyczące odpowiednich pracowników i przedkładanie deklaracji	Kwestionariusz

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

ogólne	magazynowych umożliwia dodanie do składu towarów niebezpiecznych lub związanych z działalnością terrorystyczną oraz pobranie towarów z magazynu bez odpowiedniej rejestracji.	zgodnie z harmonogramem; ewidencjonowanie zmian magazynowych; regularne sprawdzanie zgodności stanów magazynowych; ustalenia dotyczące rozbieżności w ewidencji magazynowej; możliwość odróżnienia w systemie komputerowym, czy towary zostały odprawione, czy też wciąż podlegają należnościom celnym i podatkom.	samooceny – 3.4 ISO 9001:2015, sekcja 6
Napływ towarów	Brak zgodności między towarami zamówionymi i przyjmowanymi oraz wpisami do ksiąg rachunkowych.	Ewidencjonowanie towarów przychodzących; sprawdzanie zgodności między zamówieniami a odebranymi towarami; istnienie procedur na wypadek zwrotów/nieprzyjęcia towarów, księgowania i zgłaszania przesyłek niekompletnych lub nadwyżek towaru oraz identyfikacji i korygowania nieprawidłowych wpisów w ewidencji magazynowej; formalizacja procedur przywozowych; regularne przeprowadzanie inwentaryzacji; przeprowadzanie kontroli zgodności terminów przyjęcia/wydania towarów; zabezpieczanie miejsc składowania (specjalna ochrona zewnętrzna, specjalna procedura dostępu) w celu niedopuszczenia do zamiany towarów.	
Przechowywanie	Brak kontroli zmian stanu magazynowego.	Jasne wyznaczenie miejsc składowania; stałe procedury inwentaryzacyjne; zabezpieczone miejsca składowania w celu ochrony przed zamianą towarów.	Kwestionariusz samooceny – 3.4 ISO 9001:2015, sekcja 6
Produkcja	Brak kontroli magazynowanych towarów wykorzystywanych w procesie produkcyjnym	Monitorowanie i kontrola zarządzania w odniesieniu do współczynnika produktywności; kontrole różnic, odpadów, produktów ubocznych i strat; zabezpieczanie miejsc składowania w celu niedopuszczenia do zamiany towarów.	Kwestionariusz samooceny – 3.4 ISO 9001:2015, sekcja 6
Wyprowadzenie towarów. Dostawa z magazynu oraz wysyłka i przewóz	Brak zgodności między danymi magazynowymi a danymi w księgach rachunkowych.	Wyznaczone osoby autoryzują/nadzorują proces sprzedaży/zwolnienia; formalizacja procedur wywozowych; kontrole przed zwolnieniem w celu porównania polecenia zwolnienia z towarami przeznaczonymi do załadunku; ustalenia dotyczące postępowania w przypadku nieprawidłowości, przesyłek niekompletnych i różnic;	Kwestionariusz samooceny – 3.4 ISO 9001:2015, sekcja 6 i 7

towarów.		standardowe procedury postępowania z towarami powracającymi – inspekcja i ewidencjonowanie; kontrola zamknięcia zgłoszenia w przypadku gospodarczych procedur celnych.	
----------	--	---	--

2.6. Standardy celne ([podsekcja 3.5 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Kwestie ogólne	<p>Niezgodne z wymogami zastosowanie standardów</p> <p>Niepełne i nieprawidłowe zgłoszenia celne oraz niepełne i nieprawidłowe informacje na temat innych działań celnych.</p> <p>Stosowanie niewłaściwych lub nieaktualnych danych stałych, takich jak numery artykułów i kody taryfowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nieprawidłowa klasyfikacja towarów; – nieprawidłowy kod taryfy; – nieprawidłowa wartość celna. <p>Brak standardów dotyczących informowania organów celnych o stwierdzonych nieprawidłowościach związanych z przestrzeganiem wymogów celnych.</p> <p>Wiążąca informacja taryfowa (WIT) jest obecnie również</p>	<p>Wdrożenie formalnych procedur zarządzania/kontynuacji każdej czynności celnej oraz sformalizowanie konkretnych klientów (klasyfikacja towarów, pochodzenie, wartość itd.). Procedury te mają zapewnić ciągłość prac działu celnego w przypadku nieobecności właściwego personelu;</p> <p>wykorzystanie wiążącej informacji taryfowej (WIT), która określa należności celne i podatki przywozowe oraz obowiązujące przepisy (sanitarne, techniczne, środki polityki handlowej itd.);</p> <p>wykorzystanie wiążącej informacji o pochodzeniu, w której administracja udziela wskazówek na temat:</p> <p>pochodzenia produktu, który ma zostać przywieziony lub wywieziony, w szczególności w przypadku gdy poszczególne etapy produkcji miały miejsce w różnych krajach;</p> <p>tego, czy towar może być preferencyjnie traktowany zgodnie z konwencją lub umową międzynarodową;</p> <p>ustanowienie formalnych procedur ustalania i deklarowania wartości celnej (metoda wyceny, obliczenia, pola zgłoszenia, jakie należy wypełnić oraz dokumenty, jakie należy przedstawić);</p> <p>wdrożenie procedur powiadamiania organów celnych o wszelkich nieprawidłowościach.</p>	<p>Kwestionariusz samooceny – 3.5</p> <p>ISO 9001:2015, sekcja 6</p>

	wiążąca dla posiadacza WIT. Zgłoszenie celne musi odnosić się do WIT (art. 33 UKC).		
Reprezentowanie przez osoby trzecie	Brak kontroli	Należy wdrożyć standardy kontroli działania osób trzecich (np. w przypadku zgłoszeń celnych) oraz stwierdzania nieprawidłowości lub naruszeń ze strony przedstawicieli. Nie wystarczy całkowicie zlecić wykonania usług podmiotom zewnętrznym; należy sprawdzić kompetencje przedstawiciela; w przypadku zlecenia wypełniania zgłoszenia celnego podmiotom zewnętrznym: należy umieścić w umowie specjalne zapisy dotyczące kontroli danych celnych; należy ustanowić specjalną procedurę przekazywania danych niezbędnych zgłaszającemu do ustalenia stawki celnej (tj. specyfikacje techniczne towarów, próbki itd.); w wypadku zlecenia wywozu towarów upoważnionemu eksporterowi, można w ramach outsourcingu zezwolić, aby agent celny działał jako upoważniony przedstawiciel, dopóki jest on w stanie wykazać status pochodzenia towarów; wdrożenie formalnych procedur kontroli wewnętrznej celem weryfikacji prawidłowości wykorzystanych danych celnych.	
Pozwolenia na przywóz lub wywóz związane z środkami polityki handlowej lub z handlem produktami rolnymi	Wykorzystanie towarów niezgodne z wymogami	Standardowe procedury ewidencjonowania pozwoleń; regularne kontrole wewnętrzne ważności i rejestracji pozwoleń; podział obowiązków na rejestrację i kontrole wewnętrzne; standardowe procedury zgłaszania nieprawidłowości; procedury zapewniające użycie towarów zgodnie z pozwoleniem.	

2.7 Wymogi нефискалне ([podsekcja 3.5.4 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Aspekty	Niezgodne z wymogami użycie	Procedury obsługi towarów podlegających wymogom нефискалным;	Kwestionariusz

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

niefiskalne	towarów podlegających zakazom i ograniczeniom lub środkom polityki handlowej.	<p>należy ustanowić odpowiednie standardy:</p> <p>w celu odróżniania towarów podlegających wymogom nefiskalnym od pozostałych towarów;</p> <p>w celu sprawdzania, czy operacje przeprowadzane są zgodnie z obecnymi przepisami (niefiskalnymi);</p> <p>w celu obsługi towarów podlegających ograniczeniom / zakazom / zakazom wwozu, w tym produktów podwójnego zastosowania;</p> <p>obsługa pozwoleń zgodnie z indywidualnymi wymogami;</p> <p>– szkolenia/kształcenie pracowników w zakresie postępowania z towarami podlegającymi wymogom nefiskalnym.</p>	samooceny – 3.5.4
-------------	---	---	-----------------------------------

2.8 Procedury dotyczące tworzenia kopii zapasowych, odzyskiwania i archiwizacji informacji ([podsekcja 3.6 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Wymogi dotyczące przechowywania lub archiwizacji danych	<p>Niemożliwość szybkiego rozpoczęcia audytu z uwagi na utratę informacji lub złą archiwizację.</p> <p>Brak standardów tworzenia kopii zapasowych.</p> <p>Brak zadowalających procedur archiwizacji ewidencji i informacji wnioskodawcy.</p> <p>Celowe uszkodzenie lub utrata ważnych informacji.</p>	<p>Przedstawienie certyfikatu ISO 27001 potwierdzającego spełnianie wysokich standardów w zakresie bezpieczeństwa informatycznego;</p> <p>procedury tworzenia kopii zapasowych, odzyskiwania i ochrony danych przed uszkodzeniem lub utratą;</p> <p>plany awaryjne na wypadek zakłócenia funkcjonowania systemu lub awarii systemu;</p> <p>procedury testowania kopii zapasowych i odzyskiwania danych;</p> <p>zabezpieczenie archiwów celnych i dokumentów handlowych w bezpiecznych pomieszczeniach;</p> <p>posiadanie systemu klasyfikacji;</p> <p>przestrzeganie określonych prawem terminów archiwizacji.</p> <p>Codziennie należy tworzyć pełne albo przyrostowe kopie zapasowe. Pełne kopie zapasowe należy tworzyć przynajmniej raz w tygodniu. Zawsze powinny być dostępne przynajmniej trzy ostatnie, utworzone zaraz po sobie kopie zapasowe. Kopie zapasowe należy najlepiej tworzyć zdalnie przy zastosowaniu elektronicznie bezpiecznej metody w miejscu składowym oddalonym o 300 metrów. Należy również stworzyć kopię zapasową klucza szyfrowania i należy</p>	ISO 9001:2015, sekcja 6 ISO 27001:2013 Normy ISO dotyczące standardów w zakresie bezpieczeństwa informatycznego

		przechowywać go w miejscu innym niż miejsce składowe.	
--	--	---	--

2.9 Bezpieczeństwo informacji – ochrona systemów komputerowych ([podsekcja 3.7 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Kwestie ogólne	Dostęp osób nieuprawnionych lub włamanie do systemów lub programów komputerowych przedsiębiorstwa.	<p>Powinny istnieć dostępne dla personelu: polityka bezpieczeństwa informatycznego, procedury i standardy;</p> <p>przedstawienie certyfikatu ISO 27001 potwierdzającego spełnianie wysokich standardów w zakresie bezpieczeństwa informatycznego;</p> <p>polityka bezpieczeństwa informacji;</p> <p>inspektor ds. bezpieczeństwa informacji;</p> <p>– ocena bezpieczeństwa informacji lub identyfikacja problemów związanych z ryzykiem informatycznym;</p> <p>procedury zapewniania praw dostępu uprawnionym osobom; prawa dostępu należy cofnąć natychmiast po przejęciu obowiązków lub zakończeniu zatrudnienia;</p> <p>– dostęp do danych na zasadzie wiedzy koniecznej;</p> <p>w stosownych przypadkach korzystanie z oprogramowania kodującego;</p> <p>zapory sieciowe;</p> <p>ochrona przed wirusami;</p> <p>ochrona hasłem na wszystkich stanowiskach komputerowych i ewentualnie w przypadku wszystkich ważnych programów.</p> <p>Jeżeli pracownicy opuszczają miejsce pracy, komputer powinien być zawsze zabezpieczony słowem kluczowym.</p> <p>Hasło powinno składać się z co najmniej ośmiu znaków, w tym z co najmniej dwóch wielkich i małych liter, liczb i innych znaków. Im dłuższe hasło, tym jest ono mocniejsze. Nigdy nie należy udostępniać nazwy użytkownika ani hasła;</p> <p>testowanie przed nieuprawnionym dostępem;</p> <p>ograniczenie dostępu do serwerowni do osób uprawnionych;</p> <p>w regularnych odstępach czasu przeprowadzanie testów antywłamaniowych;</p>	<p>Kwestionariusz samooceny – 3.7</p> <p>ISO 27001:2013</p>

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

		należy rejestrować przeprowadzenie testów antywłamaniowych; wdrażanie procedur zarządzania incydentami.	
Kwestie ogólne	Celowe uszkodzenie lub utrata ważnych informacji.	Plan awaryjny na wypadek utraty danych; standardowe procedury w przypadku zakłócenia funkcjonowania systemu lub awarii systemu; procedury cofania prawa dostępu; procedury mające zapobiegać użyciu osobistych urządzeń konsumenckich, takich jak <i>pen drive</i> , nośniki CD, DVD i wszelkie inne osobiste elektroniczne urządzenia peryferyjne; ograniczenie korzystania z internetu do stron, które służą wyłącznie prowadzeniu działalności gospodarczej.	ISO 28001:2007, sekcja A 3 ISO 27001:2013

2.10 Bezpieczeństwo informacji – bezpieczeństwo dokumentacji ([podsekcja 3.8 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Kwestie ogólne	Niewłaściwe wykorzystanie systemu informatycznego przedsiębiorcy zagrażające ciągłości łańcucha dostaw. Celowe uszkodzenie lub utrata ważnych informacji.	Przedstawienie certyfikatu ISO 27001 potwierdzającego spełnianie wysokich standardów w zakresie bezpieczeństwa informatycznego; procedury uprawnionego dostępu do dokumentów; archiwizowanie i bezpieczne przechowywanie dokumentów; procedury zarządzania incydentami i podejmowania działań naprawczych; zapisywanie i tworzenie kopii zapasowych dokumentów, w tym skanowanie; plan awaryjny na wypadek utraty informacji; w razie potrzeby możliwość wykorzystania oprogramowania kodującego; przedstawiciele handlowi powinni wiedzieć, jakie środki bezpieczeństwa należy podjąć podczas podróży (nigdy nie przeglądać wrażliwych dokumentów podczas podróży); ustanowić poziomy dostępu do strategicznych informacji dla poszczególnych kategorii personelu; w bezpieczny sposób pozbywać się komputerów wycofywanych z użytku; uzgadniać z partnerami handlowymi kwestie ochrony/korzystania z dokumentów.	Kwestionariusz samooceny – 3.8 ISO 28001:2007, sekcja A 4 ISO 27001:2013

Wymogi bezpieczeństwa i ochrony nałożone na inne podmioty	Niewłaściwe wykorzystanie systemu informatycznego przedsiębiorcy zagrażające ciągłości łańcucha dostaw. Celowe uszkodzenie lub utrata ważnych informacji.	Wymogi ochrony danych zawarte w umowach; procedury kontroli i wymogi audytu zawarte w umowach.	
---	--	---	--

3. Wypłacalność ([sekcja 4 kwestionariusza samooceny](#))

Kryterium: udokumentowana wypłacalność (art. 39 lit. c) UKC i art. 26 RW UKC)

3.1. Udokumentowana wypłacalność

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Niewypłacalność/niewypełnianie zobowiązań finansowych	Trudna sytuacja finansowa, która może doprowadzić do zachowania niezgodnego z wymogami.	Zbadanie sprawozdania finansowego i operacji finansowych wnioskodawcy w celu przeprowadzenia analizy jego zdolności do regulowania prawnych zobowiązań finansowych. W większości przypadków do zaświadczenia o wypłacalności wnioskodawcy wystarcza informacja z banku; wewnętrzne procedury monitorowania mające zapobiegać zagrożeniom finansowym.	

4. Wymogi dotyczące bezpieczeństwa i ochrony ([sekcja 6 kwestionariusza samooceny](#))

Kryterium: odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony (art. 39 lit. e) UKC i art. 28 RW UKC)

4.1 Ocena bezpieczeństwa przeprowadzona przez danego przedsiębiorcę (samoocena)

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Samoocena	Niewystarczająca wiedza na temat bezpieczeństwa i ochrony we wszystkich właściwych oddziałach	Przeprowadzanie, regularne weryfikowanie / aktualizowanie i dokumentowanie samooceny ryzyka i zagrożeń; dokładna identyfikacja ryzyka dla bezpieczeństwa i ochrony wynikającego z działalności przedsiębiorstwa;	Kwestionariusz samooceny – 6.1.2 ISO 28001:2007,

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

	przedsiębiorstwa.	ocena ryzyka związanego z bezpieczeństwem i ochroną (% prawdopodobieństwa lub poziom ryzyka): niski/średni/wysoki); dopilnowanie, by wszystkie występujące obszary ryzyka były objęte środkami zapobiegawczymi lub naprawczymi.	sekcja A.4 Kod ISPS Załącznik 6-B „Lista kontrolna znanych nadawców”; kryterium bezpieczeństwa przewozu lotniczego w odniesieniu do zarejestrowanego agenta / znanego nadawcy;
Zarządzanie bezpieczeństwem i organizacja wewnętrzna	Niewłaściwa koordynacja środków bezpieczeństwa i ochrony w przedsiębiorstwie wnioskodawcy.	Wyznaczenie odpowiedzialnej osoby posiadającej wystarczające uprawnienia do koordynacji i wdrażania odpowiednich środków bezpieczeństwa we wszystkich właściwych działach przedsiębiorstwa; wdrożenie polityki bezpieczeństwa, w tym formalnych procedur zarządzania każdym rodzajem działalności logistycznej i kontynuowania każdego rodzaju działalności logistycznej pod względem bezpieczeństwa i ochrony; – wdrożenie procedur mających zapewnić bezpieczeństwo i ochronę towarów na wypadek urlopów lub innego rodzaju nieobecności wyznaczonego personelu.	Kwestionariusz samooceny – 6.1.4 ISO 28001:2007, sekcja A.3 ISO 9001:2015, sekcja 5 Kod ISPS
Procedury kontroli wewnętrznej	Niewystarczająca kontrola zagadnień związanych z ochroną i bezpieczeństwem w przedsiębiorstwie wnioskodawcy.	Wdrożenie procedur kontroli wewnętrznej w odniesieniu do procedur/kwestii bezpieczeństwa i ochrony; procedury ewidencjonowania i badania incydentów związanych z bezpieczeństwem, obejmujące przegląd ryzyka i ocenę zagrożeń oraz, w stosownych przypadkach, podejmowanie działań naprawczych.	Kwestionariusz samooceny – 6.1.7 ISO 28001:2007, sekcja A.3 i A.4 Kod ISPS

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

Procedury kontroli wewnętrznej	Niewystarczająca kontrola zagadnień związanych z ochroną i bezpieczeństwem w przedsiębiorstwie wnioskodawcy.	Fakt zauważonej anomalii można zapisać w pliku zawierającym na przykład datę, imię i nazwisko osoby, która wykryła anomalię, środek zaradczy, podpis osoby odpowiedzialnej; udostępnienie pracownikom przedsiębiorstwa rejestru incydentów związanych z bezpieczeństwem i ochroną.	ISO 28001:2007, sekcja A.3 i A.4 Kod ISPS
Wymogi bezpieczeństwa i ochrony dla określonych towarów	Manipulowanie towarami	Wdrożenie systemu śledzenia towarów; specjalne wymogi pakowania lub składowania towarów niebezpiecznych.	Kod ISPS

4.2. Dostęp do obiektów ([podsekcja 6.3 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Standardy w zakresie dostępu lub wjazdu osób, pojazdów i towarów	Nieuprawniony dostęp lub wjazd pojazdów, osób lub towarów na teren przedsiębiorstwa lub w pobliżu miejsca załadunku lub terenu wysyłki.	Liczba pojazdów posiadających dostęp do obiektów powinna być możliwie jak najbardziej ograniczona; z tego względu parking dla pracowników powinien znajdować się poza kręgiem bezpieczeństwa; ponadto, o ile jest to możliwe, można wprowadzić system, w którym przed i po dokonaniu załadunku ciężarówki czekają w oddzielnej strefie położonej poza strefą bezpieczeństwa. Jedynie zgłoszone ciężarówki będą mieć na żądanie dostęp do miejsc załadunku na czas załadunku; uzasadnione jest korzystanie z identyfikatorów. Na identyfikatorach powinno znajdować się zdjęcie. W przypadku braku zdjęcia na identyfikatorach powinno być przynajmniej umieszczone imię i nazwisko jego posiadacza lub określone obiekty, na które jest ważny (ryzyko niewłaściwego użycia w przypadku utraty). Użycie identyfikatorów powinno być nadzorowane przez odpowiedzialną osobę. Goście powinni posiadać tymczasowe identyfikatory i cały czas powinien im ktoś towarzyszyć. Informacje na temat wszystkich wejść, w tym imiona i nazwiska gości/kierowców, czas wjazdu/wyjazdu oraz nazwisko towarzyszącego członka	Kwestionariusz samooceny – 6.3 ISO 28001:2007, sekcja A.3 Kod ISPS

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

		<p>personelu, powinny być zapisywane i przechowywane w odpowiedniej formie (np. w dzienniku wejść i wyjść, w systemie informatycznym) oraz ponumerowane.</p> <p>Aby uniknąć przekazania identyfikatora osobie towarzyszącej, identyfikatorów nie należy wykorzystywać dwa razy pod rząd;</p> <p>kontrola dostępu z wykorzystaniem kodów: standardy regularnego zmieniania kodów;</p> <p>identyfikatory i kody powinny być ważne tylko w godzinach pracy pracownika;</p> <p>standardowe procedury zwrotu wszystkich pozwoleń na dostęp;</p> <p>goście powinni znajdować się pod opieką i nadzorem przedsiębiorstwa, aby zapobiec nieuprawnionym działaniom;</p> <p>goście muszą nosić identyfikatory w widocznym miejscu;</p> <p>w przypadku spotkania nieznanymi osobami należy je zgadnąć;</p> <p>noszenie odzieży firmowej, aby rozpoznawać nieznanymi osoby;</p> <p>w przypadku pracy tymczasowej (tj. prac związanych z konserwacją) – wykaz upoważnionych pracowników przedsiębiorstwa zewnętrznego, któremu zlecono dane czynności.</p>	
Standardowe procedury operacyjne w razie wtargnięcia	Brak odpowiedniej reakcji w przypadku wykrycia wtargnięcia.	<p>Wdrożyć procedury na wypadek wtargnięcia lub dostępu osób nieuprawnionych;</p> <p>przeprowadzać testy antywłamaniowe i rejestrować ich wyniki oraz, w stosownych przypadkach, wdrażać działania naprawcze;</p> <p>sporządzać raport z incydentu lub w inny sposób zapisywać incydenty i podjęte działania;</p> <p>wdrażać środki naprawcze w związku z incydentami związanymi z dostępem osób nieuprawnionych.</p>	ISO 28001:2007, sekcja A.3 Kod ISPS

4.3. Ochrona fizyczna ([podsekcja 6.2 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Zewnętrzne granice obiektów	Niewystarczająca ochrona obiektów przedsiębiorstwa przed wtargnięciem z	W stosownych przypadkach powinno istnieć zapewniające ochronę ogrodzenie terenu oraz powinny być przeprowadzane regularne kontrole integralności i uszkodzeń oraz planowane prace konserwacyjne i naprawcze;	Kwestionariusz samooceny – 6.2 ISO 28001:2007,

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

przedsiębiorstwa	zewnątrz.	w stosownych przypadkach miejsca, do których dostęp ma tylko uprawniony personel, są odpowiednio oznakowane i kontrolowane; wrywkowe patrole prowadzone przez personel ds. bezpieczeństwa.	sekcja A.3 Kod ISPS
Bramy i wejścia	Istnienie niemonitorowanych bram lub wejść.	Wszystkie wykorzystywane bramy lub wejścia powinny być zabezpieczone przy użyciu odpowiednich środków, tj. telewizji przemysłowej, monitoringu wizyjnego, wideonadzoru lub telewizyjnych systemów dozorowych (ang. <i>closed-circuit television</i> – CCTV) albo systemu kontroli wejść (oświetlenie, projektory itp.); telewizja przemysłowa jest przydatna wyłącznie wtedy, gdy nagrania można ocenić i mogą one prowadzić do reakcji w czasie rzeczywistym; w stosownych przypadkach należy wdrożyć procedury zapewniające ochronę punktów dostępu.	ISO 28001:2007, sekcja A.3 Kod ISPS
Zamknięcia	Niewystarczające zamknięcia zewnętrznych i wewnętrznych drzwi, okien, bram i płotów.	Istnieją dostępne dla właściwego personelu instrukcje/procedury używania kluczy; tylko upoważniony personel ma dostęp do kluczy do zamkniętych budynków, obiektów, pomieszczeń, miejsc zastrzeżonych, szaf na dokumenty, sejfów, pojazdów, maszyn i ładunku lotniczego; przeprowadzanie okresowych inwentaryzacji zamków i kluczy; rejestrwanie prób nieuprawnionego dostępu i regularne sprawdzanie tych informacji; okna i drzwi należy zamykać, jeżeli w danym pokoju/biurze nikt nie pracuje.	Kwestionariusz samooceny – 6.2.4 ISO 28001:2007, sekcja A.3
Oświetlenie	Nieodpowiednie oświetlenie zewnętrznych i wewnętrznych drzwi, okien, bram, płotów i parkingów.	Odpowiednie oświetlenie wewnątrz i oświetlenie na zewnątrz; w stosownych przypadkach wykorzystanie generatorów zapasowych lub alternatywnego zaopatrzenia w energię mającego zapewnić stałe oświetlenie w przypadku zakłóceń funkcjonowania miejscowego zaopatrzenia w energię; posiadanie planów konserwacji i naprawy sprzętu.	Kwestionariusz samooceny – 6.2.4
Procedury dostępu do kluczy	Brak odpowiednich procedur dostępu do kluczy Dostęp osób nieuprawnionych	Należy wdrożyć procedurę kontroli dostępu do kluczy; klucze powinny być wydawane tylko po zarejestrowaniu i bezzwłocznie zwracane po użyciu. Również zwrot kluczy musi być rejestrowany.	ISO 28001:2007, sekcja A.3.3

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

	do kluczy.		
Wewnętrzne środki ochrony fizycznej	Niewłaściwy dostęp do wewnętrznych części obiektów.	Wdrożenie procesu rozróżniania poszczególnych kategorii pracowników znajdujących się na terenie obiektu (np. kamizelki, identyfikatory); kontrolowany i zindywidualizowany dostęp z uwzględnieniem stanowiska pracownika.	ISO 28001:2007, sekcja A.3 i A.4 Kod ISPS
Parkowanie pojazdów prywatnych	Brak odpowiednich procedur parkowania prywatnych pojazdów. Niewystarczająca ochrona obiektów przedsiębiorstwa przed wtargnięciem z zewnątrz.	Liczba pojazdów posiadających dostęp do obiektów powinna być możliwie jak najbardziej ograniczona; specjalnie wyznaczone parkingi dla gości i pracowników są oddalone od miejsc obsługi lub składowania ładunków; identyfikacja ryzyka i zagrożeń związanych z nieuprawnionym wjazdem prywatnych pojazdów do miejsc chronionych; określone zasady/procedury wjazdu pojazdów prywatnych na teren wnioskodawcy; w razie braku osobnych parkingów dla gości i pracowników pojazdy gości powinny mieć identyfikator.	
Utrzymanie granic terenu i budynków	Niewystarczająca ochrona obiektów przed wtargnięciem z zewnątrz spowodowana niewłaściwą konserwacją.	Regularne utrzymywanie granic obiektów i budynków każdorazowo po wykryciu anomalii.	ISO 28001:2007, sekcja A.3

4.4. Jednostki ładunku ([podsekcja 6.4 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Standardy w zakresie dostępu do jednostek ładunku	Brak odpowiednich procedur dostępu do jednostek ładunku. Nieuprawniony dostęp do jednostek ładunku.	Identyfikacja ryzyka i zagrożeń związanych z nieuprawnionym dostępem do terenów wysyłki, doków ładunkowych i obszarów składowania ładunków; wdrożenie procedur administrowania dostępem do terenów wysyłki, doków ładunkowych i obszarów składowania ładunków; jednostki ładunku powinny znajdować się w zabezpieczonej strefie (np. na ogrodzonym obszarze, na obszarze wyposażonym w nadzór wideo lub nadzorowanym przez pracowników ochrony) lub powinny zostać podjęte inne środki w celu zapewnienia integralności jednostki ładunku; dostęp do miejsc, w których znajdują się jednostki ładunku, jest ograniczony do	Kwestionariusz samooceny – 6.4.1 ISO 28001:2007, sekcja A.3 Kod ISPS

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

		uprawnionych osób; – wspólne planowanie działu transportu i działu odbioru towarów.	
Standardy zapewnienia integralności jednostek ładunku	Manipulacja przy jednostkach ładunku.	Procedury monitorowania i kontroli integralności jednostek ładunku; procedury ewidencjonowania, badania i podejmowania działań naprawczych w razie ujawnienia przypadków nieuprawnionego dostępu lub manipulacji; w stosownych przypadkach nadzór z wykorzystaniem telewizji przemysłowej (CCTV).	SAQ – 6.4.2 ISO 28001:2007, sekcja A.3.3 Kod ISPS
Stosowanie zamknięć	Manipulacja przy jednostkach ładunku.	Zastosowanie zamknięć kontenerowych zgodnych z ISO/PAS 17712 lub innego odpowiedniego systemu zapewniającego integralność ładunku podczas transportu; przechowywanie zamknięć w bezpiecznym miejscu; prowadzenie rejestru zamknięć (w tym zużytych); regularne sprawdzanie zgodności rejestru z posiadanymi zamknięciami; – w stosownych przypadkach uzgodnienia z partnerami handlowymi dotyczące kontroli zamknięć (integralności i numerów) w momencie przybycia.	Kwestionariusz samooceny – 6.4.3 ISO/PAS 17712
Procedury kontroli struktury jednostek ładunku, w tym tego, kto jest ich właścicielem	Wykorzystanie ukrytych miejsc w jednostkach ładunku do przemytu. Niepełna kontrola jednostek ładunku.	Procedury badania integralności jednostek ładunku przed załadunkiem; w stosownych przypadkach przeprowadzenie 7-punktowej kontroli przed załadunkiem (ściany przedniej, ściany lewej, ściany prawej, podłogi, sufitu/dachu, drzwi wewnętrznych/zewnętrznych, części zewnętrznej/podwozia); inne rodzaje kontroli w zależności od rodzaju jednostki ładunku.	Kwestionariusz samooceny – 6.4.4 ; Kwestionariusz samooceny – 6.4.5 ISO 28001:2007, sekcja A.3
Konserwacja jednostek ładunku	Manipulacja przy jednostkach ładunku.	Regularny program rutynowej konserwacji; jeśli konserwację przeprowadza osoba trzecia – procedury badania integralności jednostki ładunku po jej przeprowadzeniu.	Kwestionariusz samooceny – 6.4.5 ISO 28001:2007, sekcja A.3
Standardowe procedury operacyjne w razie	Brak odpowiedniej reakcji w razie wykrycia nieuprawnionego dostępu lub próby manipulacji.	Odpowiednie procedury dotyczące środków, jakie należy podjąć w przypadku ujawnienia przypadku nieuprawnionego dostępu lub manipulacji.	ISO 28001:2007, sekcja A.3

wtargnięcia lub manipulacji przy jednostkach ładunku		
---	--	--

4.5 Procesy logistyczne ([podsekcja 6.5 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Aktywne środki transportu wjeżdżające na/opuszczające obszar celny Wspólnoty	Brak kontroli nad transportem towarów.	Zastosowanie technologii identyfikacji i śledzenia może ujawnić nietypowe postoje lub opóźnienia, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo towarów; specjalne procedury wyboru przewoźników/spedytorów; – uzgodnienia z partnerami handlowymi dotyczące kontroli zamknięć (integralności i numerów) po przybyciu towarów na ich teren.	Kwestionariusz samooceny – 6.5

4.6 Towary przychodzące ([podsekcja 6.6 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Standardy kontroli transportu przychodzącego	Wprowadzenie, zamiana lub utrata przyjętych towarów. Brak kontroli towarów przychodzących, co może stanowić ryzyko pod względem bezpieczeństwa i ochrony.	Prowadzenie terminarza spodziewanego przybycia towarów; procedury postępowania w przypadku nieoczekiwanego przybycia towarów; weryfikacja pod kątem zgodności towarów przychodzących z danymi w systemach logistycznych; procedury testowania integralności środków transportu.	Kwestionariusz samooceny – 6.6.1 ISO 9001:2015, sekcja 6.2.2 ISO 28001:2007, sekcja A.3
Standardy weryfikacji środków bezpieczeństwa	Brak kontroli przyjęcia towarów, który może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa lub ochrony. Wprowadzenie, zamiana lub	Procedury zaznajamiania pracowników z wymogami bezpieczeństwa; kontrole zarządzania/nadzoru w celu zapewnienia przestrzegania wymogów bezpieczeństwa.	Kwestionariusz samooceny – 6.6.2 ISO 28001:2007, sekcja A.3

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

nałożonych na inne podmioty	utrata przyjętych towarów.		
Nadzór przyjęcia towarów	Brak kontroli przyjęcia towarów, co może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa lub ochrony. Wprowadzenie, zamiana lub utrata przyjętych towarów.	Pracownicy wyznaczeni do przyjęcia kierowcy w chwili przybycia i nadzoru załadunku towarów; wykorzystanie informacji poprzedzających przybycie; procedury mające zapewnić nieprzerwaną obecność wyznaczonego personelu oraz niepozostawianie towarów bez nadzoru; przeprowadzanie kontroli zgodności towarów przychodzących z dokumentacją transportową; w przypadku transportu chronionego ładunku lotniczego / chronionej poczty lotniczej od znanego nadawcy – wprowadzenie odpowiednich systemów i procedur sprawdzania deklaracji przewoźnika i jego tożsamości.	Kwestionariusz samooceny – 6.6.3 ISO 28001:2007, sekcja A.3
Nakładanie zamknięć na towary przychodzące	Brak kontroli przyjęcia towarów, co może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa lub ochrony. Wprowadzenie, zamiana lub utrata przyjętych towarów.	Procedury kontroli integralności zamknięć i zgodności numerów zamknięć z numerami podanymi w dokumentach; wyznaczenie uprawnionych osób.	Kwestionariusz samooceny – 6.6.3 ISO 28001:2007, sekcja A.3 ISO/PAS 17712
Administracyjne i fizyczne procedury przyjmowania towarów	Brak kontroli przyjęcia towarów, co może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa lub ochrony. Wprowadzenie, zamiana lub utrata przyjętych towarów.	Weryfikacja towarów pod kątem zgodności z towarzyszącą im dokumentacją celną, wykazami załadunkowymi i zamówieniami zakupu; kontrola kompletności poprzez ważenie, liczenie oraz kontrola jednolitego oznakowania towarów; aktualizacja danych magazynowych jak najszybciej po przybyciu; umieszczenie towarów, w przypadku których występują odchylenia od normy, w specjalnych i zabezpieczonych miejscach oraz wprowadzenie procedury zarządzania tymi towarami.	Kwestionariusz samooceny – 6.6.4, 6.6.5, 6.6.6 ISO 9001:2015, sekcja 7.
Procedury kontroli wewnętrzne	Brak odpowiedniego działania w przypadku stwierdzenia rozbieżności lub	Procedury rejestrowania i badania nieprawidłowości np. przesyłki niekompletne, naruszone zabezpieczenia przed manipulacjami, w tym procedury przeglądu i podejmowanie działań naprawczych.	Kwestionariusz samooceny – 6.6.7

j	nieprawidłowości.		
---	-------------------	--	--

4.7 Składowanie towarów ([podsekcja 6.7 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Przydzielenie miejsca składowania	Niewystarczająca ochrona miejsca składowania przed wtargnięciem osób z zewnątrz.	Procedury administrowania dostępem do miejsc składowania towarów; wyznaczone miejsce lub miejsca składowania towarów nadzorowane z wykorzystaniem telewizji przemysłowej (CCTV) lub innych odpowiednich środków kontroli.	Kwestionariusz samooceny – 6.7.1 i 6.7.2
Towary, które mają być składowane na zewnątrz	Manipulowanie towarami.	Konieczność wykorzystania odpowiedniego oświetlenia i w stosownych przypadkach odpowiedniego nadzoru za pomocą telewizji przemysłowej (CCTV); przed załadunkiem należy skontrolować i udokumentować integralność tych towarów; o ile jest to możliwe, jak najpóźniej podać miejsce przeznaczenia towarów (tj. za pomocą kodów kreskowych, a nie napisu wskazującego miejsce przeznaczenia).	
Procedury kontroli wewnętrznej	Brak procedur mających zapewnić bezpieczeństwo i ochronę składowanych towarów. Brak odpowiedniego działania w przypadku stwierdzenia rozbieżności lub nieprawidłowości.	Procedury regularnej inwentaryzacji, rejestrowania i badania wszelkich nieprawidłowości/rozbieżności, w tym procedury przeglądu i podejmowanie działań naprawczych. Instrukcje dotyczące zgłaszania towarów, w których wskazuje się sposób sprawdzania towarów przychodzących.	Kwestionariusz samooceny – 6.7.3 ISO 9001:2015, sekcja 2
Oddzielne składowanie różnych towarów	Nieupoważniona zamiana towarów lub manipulowanie nimi.	Miejsce składowania towarów zapisywane jest w ewidencji magazynowej; w stosownych przypadkach różne towary, np. towary podlegające zakazom lub ograniczeniom, towary unijne/nieunijne, towary niebezpieczne, towary wartościowe, towary zagraniczne/krajowe, ładunek lotniczy, są składowane	Kwestionariusz samooceny – 6.7.4 Certyfikat TAPA (Technology Asset

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

		oddzielnie.	Protection Association)
Dodatkowe środki bezpieczeństwa i ochrony związane z dostępem do towarów	Dostęp osób nieuprawnionych do towarów.	Uprawniony dostęp do miejsc składowania tylko dla wyznaczonego personelu; goście i osoby trzecie powinni posiadać tymczasowe identyfikatory i cały czas powinien im ktoś towarzyszyć; informacje na temat wszystkich wizyt, w tym imiona i nazwiska gości/osób trzecich, czas wjazdu/wyjazdu oraz nazwisko towarzyszącego członka personelu, powinny być zapisywane i przechowywane w odpowiedniej formie (np. w dzienniku wejść i wyjść, w systemie informatycznym); – jeżeli przedsiębiorca dysponuje własnym miejscem składowania na terenie obiektów innego przedsiębiorcy, miejsce to powinno być zabezpieczone z wykorzystaniem regularnej komunikacji między zainteresowanymi przedsiębiorcami, a AEO powinien wizytować je i przeprowadzać kontrole na miejscu.	Kwestionariusz samooceny – 6.7.5 ISO 28001:2007, sekcja A.3 Kod ISPS

4.8 Produkcja towarów ([podsekcja 6.8 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Wyznaczenie miejsca produkcji Dodatkowe środki bezpieczeństwa i ochrony związane z dostępem do towarów	Brak procedur mających zapewnić bezpieczeństwo i ochronę wytwarzanych towarów. Dostęp osób nieuprawnionych do towarów.	wyznaczenie miejsca produkcji towarów z odpowiednią kontrolą dostępu; uprawniony dostęp do miejsc produkcji tylko dla wyznaczonego personelu; goście i osoby trzecie powinni mieć na sobie kamizelki odblaskowe i cały czas powinien im ktoś towarzyszyć; procedury zapewniające ochronę i bezpieczeństwo procesów produkcyjnych.	Kwestionariusz samooceny – 6.8.2 ISO 28001:2007, sekcja A.3
Procedury kontroli wewnętrznej	Brak procedur mających zapewnić bezpieczeństwo i ochronę wytwarzanych towarów.	Należy ustanowić procedury w zakresie bezpieczeństwa w celu zapewnienia integralności procesu produkcji, np. przyznawanie dostępu wyłącznie osobom wyznaczonym lub posiadającym odpowiednie upoważnienia, nadzorowanie i monitorowanie procesu produkcyjnego za pomocą systemów lub personelu.	ISO 28001:2007, sekcja A.3

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

	Manipulacja przy towarach.		
Pakowanie produktów	Niepełna kontrola pakowania produktów. Wprowadzenie, zamiana lub utrata wytwarzanych towarów.	Jeśli jest to możliwe, produkty powinny być pakowane w sposób umożliwiający łatwe wykrycie manipulacji. Przykładowo można wykorzystać specjalną taśmę ze znakiem towarowym. W tym przypadku taśma musi znajdować się pod nadzorem. Innym rozwiązaniem jest użycie taśmy, której nie można usunąć bez pozostawienia śladów; w celu zapewnienia integralności opakowania można wykorzystać również pomoce techniczne, np. telewizję przemysłową (CCTV) lub kontrolę wagi; o ile jest to możliwe, należy jak najpóźniej podać miejsce przeznaczenia towarów (tj. za pomocą kodów kreskowych, a nie napisu wskazującego miejsce przeznaczenia).	Kwestionariusz samooceny – 6.8.3
Kontrola jakości	Niepełna kontrola przepływu towarów. Wprowadzenie, zamiana lub utrata wytwarzanych towarów.	Przeprowadzanie wyrywkowych kontroli bezpieczeństwa i ochrony wytwarzanych towarów na każdym etapie produkcji.	

4.9 Załadunek towarów ([podsekcja 6.9 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Standardy kontroli transportu wychodzące go	Brak kontroli dostawy towarów, który może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa lub ochrony.	Kontrola ładowanych towarów (kontrola zgodności/liczenie/ważenie/porównanie zleceń załadunku z informacjami pochodzącymi z działów logistyki). Kontrola z wykorzystaniem systemu logistycznego; posiadanie procedur przyjmowania środków transportu; ściśła kontrola dostępu do miejsc załadunku.	Kwestionariusz samooceny – 6.9.1 ISO 28001:2007, sekcja A.3
Standardy weryfikacji środków bezpieczeństwa nałożonych	Niedotrzymanie uzgodnień dotyczących bezpieczeństwa, co wiąże się z ryzykiem dostarczenia towarów niebezpiecznych lub niezabezpieczonych. Dostawa	procedury zaznajamiania pracowników z wymogami bezpieczeństwa klientów; kontrole zarządzania/nadzoru w celu zapewnienia przestrzegania wymogów bezpieczeństwa.	Kwestionariusz samooceny – 6.9.3 ISO 28001:2007, sekcja A.3

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

przez inne podmioty	towarów niezarejestrowana w systemie logistycznym, i nad którą przedsiębiorstwo nie ma żadnej kontroli;		
Nadzór załadunku towarów	Brak nadzoru załadunku towarów, który może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa lub ochrony.	Kontrola kompletności poprzez ważenie, liczenie i jednolite znakowanie towarów; procedury zapowiadania przybycia kierowców; pracownicy wyznaczeni do przyjęcia kierowcy i nadzoru załadunku towarów; kierowcy nie mogą posiadać niekontrolowanego dostępu do miejsc załadunku; procedury mające zapewnić nieprzerwaną obecność wyznaczonego personelu oraz niepozostawienie towarów bez nadzoru; wyznaczenie osoby lub osób odpowiedzialnych za przeprowadzania kontroli procedur.	Kwestionariusz samooceny – 6.9.4 ISO 28001:2007, sekcja A.3
Nakładanie zamknięć na towary wychodzące	Wysyłanie towarów, na które nie nałożono zamknięć, może prowadzić do wprowadzenia, zamiany lub utraty towarów, czego nie można łatwo wykryć.	Procedury kontroli, nakładania, sprawdzania i ewidencjonowania zamknięć; wyznaczenie uprawnionych osób; – stosowanie zamknięć kontenerowych zgodnych z ISO/PAS 17712.	Kwestionariusz samooceny – 6.9.2 ISO 28001:2007, sekcja A.3 ISO/PAS 11712:116 ISO/PAS 17712
Procedury administracyjne dotyczące załadunku towarów	Dostawa towarów niezarejestrowana w systemie logistycznym i nad którą przedsiębiorstwo nie ma żadnej kontroli, w związku z czym stanowiąca ryzyko pod względem bezpieczeństwa i ochrony.	Weryfikacja towarów pod kątem zgodności z towarzyszącą im dokumentacją celną i transportową, wykazami opakowań/ładunków i zleceniami sprzedaży; aktualizacja danych magazynowych jak najszybciej po wysyłce.	Kwestionariusz samooceny – 6.9.5 i 6.9.6
Procedury kontroli	Brak odpowiedniego działania w przypadku stwierdzenia	Procedury rejestrowania i badania nieprawidłowości np. przesyłki niekompletne, naruszone zabezpieczenia przed manipulacjami, zwroty od	Kwestionariusz samooceny – 6.9.7

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

wewnętrzne j	rozbieżności lub nieprawidłowości.	klienta, procedury przeglądu i podejmowanie działań naprawczych.	ISO 28001:2007, sekcja A.3
--------------	------------------------------------	--	----------------------------

4.10 Wymogi bezpieczeństwa dotyczące partnerów handlowych ([podsekcja 6.10 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Podstawa prawna
Identyfikacja partnerów handlowych	Brak przejrzystych mechanizmów identyfikacji partnerów handlowych.	Posiadanie procedur identyfikacji stałych partnerów handlowych i nieznanym klientom; procedury wyboru i zarządzania stosowane przez partnerów handlowych w przypadku, gdy przewoźnika dokonuje osoba trzecia; wdrożenie procedury wyboru podwykonawców w oparciu o listę stałych i niestałych podwykonawców; podwykonawcy mogą być wybierani na podstawie kryteriów wyboru lub nawet specjalnego świadectwa dla danego przedsiębiorstwa (które może zostać przyznane na podstawie kwestionariusza certyfikacyjnego).	
Wymogi bezpieczeństwa nałożone na inne podmioty	Niedotrzymanie uzgodnień dotyczących bezpieczeństwa, co wiąże się z ryzykiem przyjęcia lub dostarczenia towarów niebezpiecznych lub niezabezpieczonych.	Sprawdzenie partnerów handlowych przed ich wyborem na stałe, np. z wykorzystaniem internetu lub agencji ratingowych; wymogi bezpieczeństwa (np. wszystkie towary muszą być oznakowane, muszą być na nich umieszczone zamknięcia, muszą być zapakowane, opatrzone etykietą, prześwietlone) są zapisane w umowach ze stałymi partnerami handlowymi; wymóg zaprzestania zlecania prac nieznanym osobom trzecim, w szczególności w przypadku transportu chronionego ładunku lotniczego / chronionej poczty lotniczej; wnioski ekspertów/zewnętrznych audytorów niezwiązanych ze stałymi partnerami handlowymi dotyczące spełniania wymogów bezpieczeństwa; dowód, że partnerzy handlowi posiadają odpowiednie akredytacje/certyfikaty potwierdzające spełnianie międzynarodowych standardów bezpieczeństwa; procedury przeprowadzania dodatkowych kontroli bezpieczeństwa w przypadku transakcji z nieznanymi lub niestałymi partnerami handlowymi; zgłaszanie i badanie incydentów związanych z bezpieczeństwem z udziałem partnerów handlowych i ewidencjonowanie podjętych działań naprawczych.	Kwestionariusz samooceny – 6.10 ISO 28001:2007, sekcja A.3

--	--	--	--

4.11 Bezpieczeństwo personelu ([podsekcja 6.11 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Polityka zatrudnienia, w tym personelu tymczasowego	Infiltracja personelu, który może zagrażać bezpieczeństwu.	Sprawdzenie przyszłych pracowników, np. historii zatrudnienia i referencji; dodatkowe kontrole nowych lub już zatrudnionych pracowników przechodzących na stanowiska wrażliwe pod względem bezpieczeństwa np. pod kątem wyroków niezatartych; wymogi ujawniania przez pracowników wszelkiego innego zatrudnienia, informowania o policyjnych pouczeniach lub poręczeniach, postępowaniach sądowych w toku lub o wyrokach; okresowe kontrole/ponowne kontrole zatrudnionego personelu; pozbawienie dostępu do komputera, zwrot przepustki, kluczy lub identyfikatora w przypadku odejścia lub zwolnienia pracownika; kontrole personelu tymczasowego z zastosowaniem takich samych standardów jak w przypadku kontroli personelu zatrudnionego na stałe; umowy z agencjami pośrednictwa pracy szczegółowo określające zakres wymaganych kontroli bezpieczeństwa; procedury mające zapewnić spełnianie tych standardów przez agencje pośrednictwa pracy.	Kwestionariusz samooceny – 6.11.2; Kwestionariusz samooceny – 6.11.4 ISO 28001:2007, sekcja A.3
Poziom wiedzy personelu na temat bezpieczeństwa i ochrony	Brak odpowiedniej wiedzy na temat procedur bezpieczeństwa związanych z różnymi procesami (towary przychodzące, załadunek, rozładunek itd.) mogący doprowadzić do przyjęcia/załadunku/rozładunku towarów niebezpiecznych lub	Zaznajomienie personelu ze środkami bezpieczeństwa/uzgodnieniami dotyczącymi różnych procesów (towary przychodzące, załadunek, rozładunek itd.); stworzenie rejestrów odchyleń od normy w zakresie bezpieczeństwa i ochrony oraz regularne omawianie ich z pracownikami; posiadanie procedur identyfikowania i zgłaszania przez pracowników podejrzanych incydentów; broszury dotyczące kwestii bezpieczeństwa i ochrony mogą być udostępniane w specjalnych miejscach oraz umieszczane na tablicy ogłoszeń;	ISO/28001:2007, sekcja A.3

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

	niezabezpieczonych.	udostępnianie w odpowiednich miejscach materiałów na temat zasad bezpieczeństwa i ochrony (załadunek/rozładunek itd.). Znaki muszą być widoczne od wewnątrz (w obiektach) i na zewnątrz (w miejscach przeznaczonych dla kierowców, pracowników tymczasowych, różnych partnerów).	
Szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i ochrony	Brak mechanizmów szkolenia pracowników w zakresie wymogów bezpieczeństwa i ochrony i w rezultacie niewystarczająca znajomość wymogów dotyczących bezpieczeństwa.	Osoby odpowiedzialne za identyfikację potrzeb szkoleniowych, dostarczanie i przechowywanie materiałów szkoleniowych; szkolenie pracowników w zakresie rozpoznawania potencjalnych wewnętrznych zagrożeń dla bezpieczeństwa, wykrywania przypadków wtargnięcia/manipulacji oraz zapobiegania nieuprawnionemu dostępowi do obiektów zastrzeżonych, towarów, pojazdów, zautomatyzowanych systemów, zamknięć i ewidencji; przeprowadzanie testów z towarami „niebezpiecznymi” lub testów okazjonalnych; szkolenia dotyczące bezpieczeństwa i ochrony mogą być częścią szkolenia w zakresie bezpieczeństwa przemysłowego, przeznaczonego dla całego personelu; szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i ochrony muszą być regularnie dokumentowane i aktualizowane w oparciu o wydarzenia mające miejsce w przedsiębiorstwie (np. co roku); należy prowadzić intensywne szkolenia nowego personelu, ponieważ brakuje mu wiedzy i świadomości.	Kwestionariusz samooceny – 6.11.3 ISO 28001:2007, sekcja A.3

4.12 Usługi zewnętrzne ([podsekcja 6.12 kwestionariusza samooceny](#))

Wskaźnik	Opis zagrożenia	Możliwe rozwiązania	Odniesienia
Korzystanie z usług zewnętrznych w różnych dziedzinach, np. pakowania produktów,	Infiltracja personelu, co może zagrażać bezpieczeństwu. Niepełna kontrola przepływu towarów.	Zapisanie w umowach wymogów bezpieczeństwa, tj. wymogów dotyczących kontroli tożsamości pracowników, kontroli ograniczenia dostępu; monitorowanie przestrzegania tych wymogów; stosowanie innych identyfikatorów dla personelu zewnętrznego; ograniczony i kontrolowany dostęp do systemów komputerowych; w stosownych przypadkach – nadzór nad usługami zewnętrznymi; dokonanie ustaleń w zakresie bezpieczeństwa lub ustanowienie procedur audytu	Kwestionariusz samooceny 6.12 ISO 28001:2007, sekcja A.3

Załącznik 2
do TAXUD/B2/047/2011- REV6

bezpieczeństwa itp.		w celu zapewnienia integralności towarów; w przypadku prac tymczasowych (tj. prac związanych z konserwacją) – wykaz upoważnionych pracowników przedsiębiorstwa zewnętrznego, któremu zlecono dane czynności.	
------------------------	--	---	--

Deklaracja bezpieczeństwa¹
dla upoważnionego przedsiębiorcy
AEO

Nazwa (przedsiębiorstwo) _____
Ulica, numer _____
Miasto _____
Państwo _____
Kod pocztowy _____
Telefon _____
E-mail _____

Niniejszym oświadczam, że:

- towary wytwarzane, składowane, przesyłane lub przewożone na żądanie upoważnionego przedsiębiorcy (AEO), które są dostarczane do AEO lub które są odbierane od AEO w celu dostarczenia
 - są wytwarzane, składowane, przygotowywane i załadowywane w obiektach i miejscach załadunku i wysyłki zapewniających bezpieczeństwo
 - są zabezpieczone przed nieuprawnioną ingerencją podczas produkcji, składowania, przygotowywania, załadunku i transportu
- przy produkcji, składowaniu, przygotowywaniu, załadunku i transporcie tych towarów zatrudniony jest wiarygodny personel
- partnerzy handlowi działający na moją rzecz są poinformowani, że oni również muszą zapewnić bezpieczeństwo łańcucha dostaw, o którym mowa powyżej.

Imię i nazwisko osoby
upoważnionej do złożenia podpisu² _____
Stanowisko _____
Podpis _____
Data wydania _____

Pieczęć przedsiębiorstwa
(jeśli wymagana)

Niniejsza deklaracja została wydana dla:

Nazwa (przedsiębiorstwo) _____
Ulica, numer _____
Miasto _____
Państwo _____
Kod pocztowy _____

¹ Konieczne poprawki w tekście powinny być wprowadzane z uwzględnieniem odpowiednich modeli działalności stron oraz roli w międzynarodowym łańcuchu dostaw.

² Osoba upoważniona do złożenia podpisu wpisana do rejestru handlowego.

Przykładowe informacje, które należy przekazywać organom celnym

Zgodnie z art. 23 ust. 2 UKC „posiadacz decyzji niezwłocznie informuje organy celne o wszelkich okolicznościach zaistniałych po wydaniu decyzji, a mogących wpływać na jej dalsze obowiązywanie lub na jej treść”.

Celem niniejszego dokumentu jest ułatwienie AEO identyfikacji pewnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na treść pozwolenia AEO lub na kryteria, które muszą oni spełnić zgodnie z art. 39 UKC.

Niniejszy załącznik nie stanowi kompletnej listy kontrolnej, ale orientacyjne narzędzie, które ma pomóc przedsiębiorcom w ich stosunkach z organami celnymi przy zarządzaniu ich pozwoleniem lub pozwoleniami AEO.

Jeżeli przedsiębiorca uznaje, że zdarzenie, które nie zostało wymienione w poniższym wykazie, może mieć wpływ na jego pozwolenie AEO, powinien o tym poinformować organ celny. Ponadto poinformowanie właściwych organów celnych nie zwalnia przedsiębiorcy z wszelkich innych obowiązków dotyczących zgłaszania.

Zakres informacji, które należy zgłosić organom celnym, zależy od rodzaju posiadanego pozwolenia: AEOS lub AEOC.

AEOC nie muszą spełniać wymogów określonych w art. 39 lit. e) UKC ani w art. 28 RW UKC, natomiast wymogi art. 39 d) i art. 27 RW UKC nie odnoszą się do AEOS.

Przykładowe informacje, które należy przekazać organom celnym

Informacje ogólne

Wszelkie zmiany dotyczące:

- nazwy przedsiębiorstwa;
- statusu prawnego;
- połączenia lub podziału;
- miejsca prowadzenia działalności;
- adresu do korespondencji (jeżeli jest inny niż adres prowadzenia działalności);
- adresu do korespondencji, na który kierowane są zgłoszenia dotyczące umów o wzajemnym uznaniu (jeżeli jest inny niż adres prowadzenia działalności);
- osoby wyznaczonej do kontaktów;
- sprzedaży lub zamknięcia przedsiębiorstwa;
- sektora działalności gospodarczej lub roli w łańcuchu dostaw.

Zgodność z przepisami (art. 39 lit. a) UKC oraz art. 24 RW UKC)

– Dopuszczenie się poważnego naruszenia lub dopuszczanie się powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego lub przepisów podatkowych bądź popełnienie poważnych przestępstw kryminalnych związanych z działalnością gospodarczą (np. skazanie za oszustwo, przekupstwo, korupcję) przez:

- wnioskodawcę,
- osobę odpowiedzialną za przedsiębiorstwo wnioskodawcy lub pełniącą funkcje kontrolne nad procesem zarządzania tym przedsiębiorstwem,
- pracownika odpowiedzialnego za sprawy celne wnioskodawcy.

– Zmiana w zarządzie lub strukturze przedsiębiorstwa, przykładowo: nowy właściciel, nowa osoba odpowiedzialna za zarządzanie przedsiębiorstwem wnioskodawcy lub sprawująca kontrolę nad jego zarządzaniem bądź nowy pracownik lub nowi pracownicy odpowiedzialni za sprawy celne.

– Wszelkie sprawy karne w toku dotyczące naruszenia przepisów prawa celnego lub przepisów podatkowych bądź przestępstw kryminalnych popełnionych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej.

**Zadawalający system zarządzania ewidencją handlową
oraz transportową (art. 39 lit. b) UKC i art. 25 RW UKC)**

- Zmiany lub aktualizacje systemów księgowych lub logistycznych.
- Nieprawidłowość w funkcjonowaniu systemu księgowego (np. utrata danych księgowych, brak identyfikowalności itp.).
- Brak poświadczenia sprawozdań przez audytora zewnętrznego.

- Utrata ewidencji.
- Nieprawidłowość w przeprowadzaniu audytów przy użyciu kontroli krzyżowej.

- Utrata lub zniszczenie archiwów księgowych, handlowych i transportowych.

- Utrata lub zniszczenie elektronicznych kopii zapasowych danych księgowych, handlowych i transportowych.

- Brak możliwości rozróżnienia towarów unijnych i nieunijnych ze względu na np. awarię stosowanego oprogramowania.

- Brak możliwości zarządzania kontrolami wewnętrznymi.
- Wykrycie istotnej nieprawidłowości w trakcie kontroli wewnętrznej.
- Działania naprawcze podejmowane w celu skorygowania wykrytych istotnych nieprawidłowości.

- Nowa procedura postępowania z towarami wymagającymi licencji i pozwoleń przyznawanych

zgodnie ze środkami polityki handlowej lub związanych z handlem produktami rolnymi.

- Nowa lokalizacja archiwów.

- Stosowanie nieprawidłowego kodu towaru.
- Stosowanie nieprawidłowej wartości celnej.
- Przypadkowe przetwarzanie towarów czasowo składowanych.
- Jakiegokolwiek problemy w trakcie czasowego składowania lub składowania celnego, które dotyczą działalności podlegającej obowiązkowi celnemu.
- Przypadkowe przetwarzanie towarów objętych procedurą tranzytu.
- Identyfikacja nagromadzenia błędów popełnianych w czasie pracy.
- Nieprzestrzeganie zakazów lub ograniczeń.

- Wykryte włamanie do systemów informatycznych.
- Istotna nieprawidłowość w funkcjonowaniu środków bezpieczeństwa systemów informatycznych.
- Poważna awaria systemu informatycznego.

– Nowa procedura postępowania z produktami podlegającymi zakazom lub ograniczeniom.

Wyplacalność (art. 39 lit. c) UKC i art. 26 RW UKC)
--

- AEO objęty jakimkolwiek postępowaniem upadłościowym.

- Incydenty płatnicze w związku z obowiązkami celnymi lub innymi obowiązkami i przepisami podatkowymi dotyczące wywozu i przywozu towarów.

– Wszelkie negatywne zmiany w zdolności finansowej, w tym ujemne aktywa netto, których nie można odzyskać.
--

– Utrata głównych klientów.

– Utrata głównych rynków.

– Utrata franczyzy handlowej, koncesji, licencji marketingowych lub na obrót towarami.
--

– Negatywne sprawozdania audytora zewnętrznego / ustalenia dotyczące rocznych audytów finansowych.
--

Praktyczne standardy w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych (art. 39 lit. d) UKC oraz art. 27 RW UKC)
--

- Wszelkie zmiany dotyczące osoby odpowiedzialnej za sprawy celne wnioskodawcy.

– Utrata/uzyskanie normy jakości w zakresie spraw celnych przyjętej przez europejski organ normalizacyjny.

– W razie wyznaczenia nowego pracownika na osobę odpowiedzialną za sprawy celne – przedstawienie potwierdzenia odpowiedniego szkolenia w zakresie spraw celnych.

Standardy bezpieczeństwa i ochrony (art. 39 lit. e) UKC i art. 28 RW UKC)

– Nabycie nowych obiektów / nowych budynków / przeprowadzka

– Nowy plan bezpieczeństwa; nowa procedura lub nowe środki bezpieczeństwa dotyczące dostępu do biur, stref wysyłkowych, doków załadunkowych, przestrzeni ładunkowej.

– Wszelkie poważne incydenty związane z bezpieczeństwem (np. wtargnięcie osób nieupoważnionych, kradzież z włamaniem itp.) oraz działania naprawcze podejmowane w celu zaradzenia takim incydentom.

– Informacje dotyczące problemów w zakresie bezpieczeństwa związanych ze stosowaniem wewnętrznych procedur (np. 7-punktowej inspekcji, dzięki której wykrywa się podwójne dno; nietypowe naprawy itp.).

– Poważne incydenty podczas transportu towarów.

– Trudności z pozyskaniem zewnętrznych partnerów handlowych.

– Wykrycie oszustwa lub zaniedbania obowiązków / przewinienia po stronie partnerów handlowych.

– Informacje wynikające z podstawowego sprawdzenia pracownika mające negatywny wpływ na bezpieczeństwo i ochronę.

– Trudności z pozyskaniem zewnętrznych dostawców usług.

– Trudności przy wdrażaniu programu podnoszącego poziom wiedzy zaplanowanego i przedstawionego organowi celnemu w trakcie poprzedniego audytu.

– Zmiany dotyczące osoby wyznaczonej do kontaktów w sprawach bezpieczeństwa i ochrony, np. wyznaczenie nowej osoby do kontaktów, zmiany imienia/nazwiska itp.

Powiązane tematy

– Jakie zmiany miałyby wpływ na kilka kryteriów?

Niektóre zmiany mogą mieć wpływ na szereg kryteriów dotyczących pozwolenia lub pozwoleń.

W takim przypadku zdecydowanie zaleca się, aby AEO informowali właściwe organy celne ze znacznym wyprzedzeniem, dzięki czemu można będzie przewidzieć taką sytuację i określić najlepsze rozwiązania problemu.

– Jakie informacje mogą mieć wpływ na warunki wstępnego przyjęcia wniosku?

Niekiedy AEO dokonuje zmian w swojej działalności gospodarczej po uzyskaniu pozwolenia AEO, przykładowo zaprzestając operacji związanych ze sprawami celnymi lub zaprzestając wszelkiej działalności związanej z międzynarodowym łańcuchem dostaw (na przykład, gdy AEO działa wyłącznie na poziomie krajowym/europejskim).

Od AEO oczekuje się, że poinformuje swój OWP o wystąpieniu takich zmian, aby znaleźć najodpowiedniejsze rozwiązanie w każdej konkretnej sytuacji.

– W jaki sposób AEO może monitorować swoje pozwolenie na poziomie wewnętrznym, aby zagwarantować, że żadna istotna informacja podlegająca zgłoszeniu nie zostanie przeoczona?

Osoba wyznaczona przez AEO do kontaktów będzie odgrywać istotną rolę w monitorowaniu bieżącej realizacji kryteriów AEO w przedsiębiorstwie. W zależności od wielkości przedsiębiorstwa można wprowadzić różne rozwiązania organizacyjne, aby zapewnić odpowiednie monitorowanie pozwolenia AEO (np. regularne spotkania, regularne aktualizacje informacji dotyczących procedur w odpowiednich działach przedsiębiorstwa, korzystanie z elektronicznego systemu zarządzania dokumentami itp.).

– Kogo należy powiadomić o tych zmianach?

Każdy właściwy organ celny może wskazać najlepsze procedury, które należy zastosować (lokalny punkt kontaktowy, regionalny punkt kontaktowy, krajowy punkt kontaktowy) w zależności od swojego rozmiaru i organizacji.

Usilnie zaleca się, aby właściwe organy celne stworzyły punkt kontaktowy w ramach administracji celnej, w którym przedsiębiorcy powinni zgłaszać wszelkie informacje.

Jeżeli pozwolenie AEO obejmuje obiekty usytuowane w większej liczbie państw członkowskich niż jedno, należy zastosować się do poniższych wskazań.

– W jaki sposób należy przekazywać informacje właściwym organom celnym?

Właściwe organy celne powinny określić przyjęte sposoby przekazywania tych informacji i powinny poinformować AEO o punkcie kontaktowym wyznaczonym w ramach administracji. Aby zgłosić przedmiotowe zmiany, właściwe organy celne mogą zalecić najlepsze sposoby postępowania (za pośrednictwem poczty elektronicznej, pism oficjalnych lub wzoru).

– Wpływ przedmiotowych zmian na monitorowanie pozwolenia przez OWP:

- W zależności od informacji przekazanych przez AEO OWP określi, czy konieczne jest podjęcie konkretnych działań, takich jak wszczęcie audytu monitorującego lub audytu do celów ponownej oceny.
- OWP może również stwierdzić, że nie zachodzi potrzeba podjęcia żadnych dalszych działań, w przypadku gdy zmiany uznaje się za nieistotne.